

नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेड

आठौं वार्षिक प्रतिवेदन
२०७१/७२

ले बनाउँछ सम्बन्ध अटुट र अमक गहियो

GSM नेटवर्क बाहिर (मुलुकभित्र वा विदेश) तर कुनै Internet Zone भित्र रहेको अवस्थामा आफ्नै Postpaid Number मार्फत विश्वभर कल गर्न वा कल प्राप्त गर्न प्रयोग गर्नुहोस् NTPro सेवा

NTPro बाट NT Network मा कल गर्दा लाग्ने शुल्क: रु. ६/- प्रति मिनेट

NTPro मा कल Receive गर्दा लाग्ने शुल्क: रु. ६/- प्रति मिनेट

NTPro बाट हुने अन्तर्राष्ट्रिय कल: रु. ६ + कम्पनीको विद्यमान अन्तर्राष्ट्रिय महसुल दर सरह

NTPro बाट NTPro मा हुने कल: नि:शुल्क

मासिक शुल्क :
रु. 900/- मात्र

प्रयोग गर्ने तरिका :

1. Username र Password को लागि sub ntpro टाइप गरेर १४९८ मा SMS गर्ने । To Unsubscribe type unsub ntpro & send to 1428
2. SMS मार्फत प्राप्त Username र Password प्रयोग गरेर NTPro login गर्न Android /iOS user ले क्रमशः Google Play Store/ App Store बाट NTPro app download गर्ने ।
3. Internet zone मा रहेका अवस्थामा आफ्नो कल NTPro मार्फत call receive गर्न **62*775 ****# डायल गरी NTPro मा कल forward गर्ने ।
For Example : **62*पछि GSM Postpaid मोबाइलको न्यूर तीम अंक **62*985101111# को डाइया **62*775101111# डायल गर्ने ।

यो सेवा GSM Postpaid मा मात्र उपलब्ध छ ।
महसुल दर कर बाहेक ।

App Store

Google Play Store

Scan to Download App

राष्ट्रको सन्धार

NEPAL TELECOM

www.ntc.net.np

https://twitter.com/ndcl_ntc
www.facebook.com/NepalTelecom.NT

विषय सूची

साधारण सभाको सूचना	२
साधारण सभा सम्बन्धी अन्य जानकारी	३
प्रोक्सी फारामको ढाँचा	४
कम्पनीको परिकल्पना (VISION)	५
कम्पनीको अभियान (MISSION)	६
कम्पनीको लक्ष्य (GOAL)	७
सातौँ साधारण सभाको भलक	८
सञ्चालक समिति	९
अध्यक्षको प्रतिवेदन	१०
कम्पनी व्यवस्थापन	२०
सञ्चालक समितिको प्रतिवेदन	२२
सेवाग्राहीसँगको सम्बन्धका आधार	५४
वासलात	७९
नाफा नोक्सान हिसाव	८०
नगद प्रवाह विवरण	८१
इक्विटीमा परिवर्तनको विवरण	८२
टिप्पणीहरू	८३
Definition of terms	१२९

नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेड

नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेडको आठौं वार्षिक साधारण सभाको सूचना

यस कम्पनीको मिति २०७२/१२/१९ गते बसेको सञ्चालक समितिको ६७४औं बैठकको निर्णय अनुसार कम्पनीको आठौं वार्षिक साधारण सभा निम्न लिखित मिति, समय र स्थानमा निम्न विषयहरू उपर छलफल तथा निर्णय गर्न बस्ने भएकोले सम्पूर्ण शेयरधनी महानुभावहरूको उपस्थितिका लागि अनुरोध गर्दछु ।

सभा हुने मिति, समय र स्थान :

मिति : २०७३ साल बैशाख महिना २० गते सोमवार (तदनुसार २ मे, २०१६)

सभा सुरु हुने समय : अपरान्ह ११:०० बजे

स्थान : त्रिभुवन आर्मी अफिसर्स क्लव, टुंडिखेल, काठमाडौं ।

छलफलका विषयहरू:

- आर्थिक वर्ष २०७१/७२ को लागि अध्यक्ष एवं सञ्चालक समितिको प्रतिवेदन छलफल गरी पारित गर्ने ।
- लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन सहितको २०७२ आषाढ मसान्तको वासलात तथा सोही मितिमा समाप्त हुने आर्थिक वर्ष २०७१/७२ को नाफा नोक्सान हिसाब तथा सोही अवधिको नगद प्रवाह विवरणलाई छलफल गरी पारित गर्ने ।
- लेखापरीक्षण ऐन, २०४८ को दफा ७ बमोजिम श्री महालेखा परीक्षकको कार्यालयको परामर्श तथा कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १६५ (घ) को प्रावधान अनुरूप लेखापरीक्षण समितिको सिफारिस बमोजिम आ. व. २०७२/७३ को लागि कम्पनीको लेखा परीक्षण गर्न चार्टर्ड एकाउण्टेण्ट श्री नरेन्द्र भट्टराईलाई लेखापरीक्षक नियुक्त गर्ने र निजको पारिश्रमिक निर्धारण गर्ने प्रस्ताव पारित गर्ने ।
- आ. व. २०७१/७२ को मुनाफा रकममध्येबाट कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १८२ को उपदफा (२) बमोजिम नेपाल सरकारबाट स्वीकृत चुक्ता पुँजीको ५० प्रतिशत का दरले नगद लाभांश वितरण गर्ने प्रस्ताव पारित गर्ने ।
- विविध

सञ्चालक समितिको आज्ञाले
गोकर्ण प्रसाद सिटौला
कम्पनी सचिव

कम्पनीको वार्षिक साधारण सभा सम्बन्धी अन्य जानकारी

1. वार्षिक साधारण सभालाई ध्यानमा राखी मिति २०७३ साल बैशाख ५ गते देखि मिति २०७३ साल बैशाख २० गते सम्म कम्पनीको शेयर दाखिल खारेजको काम बन्द रहने छ । मिति २०७३ बैशाख ४ गते सम्म नेपाल धितोपत्र विनिमय बजार लि. मा कारोबार भई मिति २०७३ बैशाख १२ गते सम्ममा कम्पनीको शेयर रजिष्ट्रारको कार्यालय, भद्रकाली प्लाजा काठमाडौंमा प्राप्त शेयरहरू नामसारीको लिखतको आधारमा शेयरधनी दर्ता किताबमा कायम शेयरधनीहरूले सो सभामा भाग लिन पाउनेछन् ।
2. वार्षिक साधारण सभामा भाग लिन इच्छुक शेयरधनीले आफ्नो परिचय खुल्ने प्रमाण (कागजात) शेयर प्रमाणपत्र वा सो को प्रतिलिपी वा डिम्याट नं. र डिम्याट परिचय पत्र अनिवार्य रूपमा लिई आउनु हुन अनुरोध छ । शेयरधनी महानुभावहरूको सुविधाको लागि सभा हुने दिन शेयरधनी उपस्थिती पुस्तिका बिहान १०:०० बजेदेखि सभा चालू रहे सम्म खुल्ला रहने छ ।
3. साधारण सभामा भाग लिन सम्बन्धित शेयरधनी आफैँ उपस्थित हुन नसक्ने भए प्रोक्सी (प्रतिनिधि) नियुक्त गर्न सक्नुहुनेछ र सो सम्बन्धी प्रोक्सी फाराम साधारण सभा सुरु हुने दिन भन्दा ५ दिन अगावै कम्पनीको रजिष्ट्रार्ड कार्यालयमा बुझाई सक्नुपर्नेछ ।
4. शेयरधनी महानुभावहरूको ठेगानामा पठाइने कम्पनीको सातौँ वार्षिक साधारण सभाको प्रतिवेदन यस कम्पनीको वेबसाइट www.ntc.net.np मा पनि हेर्न सकिनेछ । कुनै कारणवस प्रतिवेदन प्राप्त गर्न नसक्नुभएका शेयरधनी महानुभावहरूले यस कम्पनीको केन्द्रीय कार्यालय भद्रकालीप्लाजा काठमाण्डौंमा शेयरधनी प्रमाणपत्र प्रस्तुत गरी लिन सक्नु हुनेछ ।
5. बुँदा नं. १ मा उल्लेख गरे बमोजिम दर्ता किताबमा कायम शेयरधनीहरू मात्र सो सभाबाट पारित लाभांश रकमको हकदार हुनेछन् ।
6. नाबालक वा मानसिक सन्तुलन ठीक नभएको शेयरधनीहरूको तर्फबाट संरक्षकले साधारण सभामा भाग लिन र छलफल गर्न सक्नेछन् । शेयरधनीको दर्ता किताबमा संरक्षकको रूपमा नाम लेखिएको व्यक्तिलाई मात्र संरक्षक मानिनेछ ।
7. विविध शीर्षक अन्तर्गत प्रश्न गर्न चाहने शेयरधनीले आफूले प्रश्न गर्न चाहेको विषयबारे साधारण सभा हुनु भन्दा ७ दिन अगावै कम्पनीको केन्द्रीय कार्यालय, कम्पनीको रजिष्ट्रार्ड कार्यालय, भद्रकालीप्लाजा काठमाण्डौंमा लिखित जानकारी दिनु पर्नेछ । त्यसरी जानकारी नदिएको विषय उपर प्रश्न गर्न सकिने छैन ।
8. शेयरधनी महानुभावहरूले व्यक्त गर्नु भएको मन्तव्य वा प्रश्नहरूका सम्बन्धमा सञ्चालक समितिको तर्फबाट सामूहिक रूपले जवाफ दिइनेछ ।
9. सुरक्षाको दृष्टिकोणले शेयरधनी महानुभावहरू साधारण सभास्थलमा आउँदा भोला,पोका जस्ता वस्तुहरू नलिई आउनु हुन अनुरोध गरिन्छ । सुरक्षाकर्मीले आवश्यक देखेमा सुरक्षा जाँच गर्न सक्ने हुँदा सो कार्यमा सहयोग गरिदिनु हुन अनुरोध छ ।

नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेड

अनुसूची - १ (क)

(निर्वाचन निर्देशिकाको दफा ४ को खण्ड (घ) र कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा ७१ को उपदफा (३) संग सम्बन्धित) साधारण सभामा भागलिन र मतदान गर्न आफ्नो प्रतिनिधि नियुक्त गर्ने निवेदन (प्रोक्सी फाराम) को ढाँचा

श्री सञ्चालक समिति
नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेड,
भद्रकाली प्लाजा, काठमाडौं ।

विषय : प्रतिनिधि नियुक्त गरेको बारे ।

..... जिल्ला न.पा./गा.वि.स., वडा नं. बस्ने म/हामी ले त्यस कम्पनीको शेयरधनीको हैसियतले संवत् साल महिना गते बारका दिन हुने वार्षिक/विशेष साधारण सभामा म/हामी स्वयम् उपस्थित भई छलफल तथा निर्णयमा सहभागी हुन नसक्ने भएकाले उक्त सभामा मेरो/हाम्रो तर्फबाट भाग लिन तथा मतदान गर्नका लागि जिल्ला न.पा./गा.वि.स., वडा नं. बस्ने श्री लाई मेरो/हाम्रो प्रतिनिधि नियुक्त गरी पठाएको छु/पठाएका छौं ।

प्रतिनिधि नियुक्त भएको व्यक्तिको

हस्ताक्षरको नमूना:
शेयरधनी भए शेयर प्रमाणपत्र नं.:
शेयरधनी नभए नागरिकताको प्रमाणपत्र नं.:
मिति:

निवेदक

दस्तखत:
नाम:
ठेगाना:
शेयर प्रमाणपत्र नं.:
शेयर संख्या:

द्रष्टव्य:

- माथि उल्लिखित सम्पूर्ण व्यहोरा भरी यो निवेदन (प्रोक्सी फाराम) साधारण सभा सुरु हुने दिन भन्दा कम्तीमा ४८ घण्टा अगावै कम्पनीको रजिष्टर्ड कार्यालयमा पेश गरिसक्नु पर्नेछ ।
- एकै शेयरधनीको एक भन्दा बढी निवेदन (प्रोक्सी फाराम) प्राप्त भएमा सो शेयरधनीले पेश गरेका सबै निवेदन (प्रोक्सी फाराम) हरू रद्द हुनेछन् ।

VISION

of Nepal Telecom is to remain a dominant player in telecommunication sector in the country while also extending reliable and cost effective services to all.

परिकल्पना

सस्तो र भरपर्दो दूरसञ्चार सेवाहरु सर्वसुलभ रूपमा सबैलाई उपलब्ध गराउनका साथै दूरसञ्चार क्षेत्रमा देशकै अग्रणी सेवाप्रदायकको रूपमा स्थापित रहिरहने हाम्रो परिकल्पना रहेको छ ।

अभियान

एउटा प्रगतिशील संस्थाको रूपमा ग्राहकवर्गको हित तथा सेवामा समर्पित रही देशभरी भरपर्दो दूरसञ्चार सेवाहरू उपलब्ध गराई देशको आर्थिक र सामाजिक विकासमा उल्लेखनीय योगदान पुऱ्याउने हाम्रो अभियान रहेको छ ।

MISSION

Nepal Telecom as a progressive, customer spirited and consumer responsive entity is committed to provide nation-wide reliable telecommunication service to serve as an impetus to the social, political and economic development of the country.

लक्ष्य

देशका शहरी क्षेत्रदेखि लिएर अति विकट ठाउँमा समेत सस्तो र भरपर्दो दूरसञ्चार सेवाहरू उपलब्ध गराउनु हाम्रो लक्ष्य रहेको छ ।

GOAL

Goal of Nepal Telecom is to provide cost effective telecommunication services to every nook and corner of the country.

सातौं वार्षिक साधारण सभाको भलक

सञ्चालक समिति

अध्यक्ष

दिनेश कुमार थपलिया

सचिव, सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय

सदस्य

बुद्धि प्रसाद आचार्य

प्रबन्ध निर्देशक, नेपाल टेलिकम

सदस्य

कृष्ण प्रसाद देवकोटा

सह-सचिव, अर्थ मन्त्रालय

सदस्य

राजीव गौतम

सह-सचिव, कानून, न्याय तथा
संसदीय मामिला मन्त्रालय

सदस्य

सुरेश अधिकारी

सह-सचिव, सूचना तथा
सञ्चार मन्त्रालय

सदस्य

विनय कुमार चालिसे

साधारण शेयरधनी प्रतिनिधि

कम्पनी सचिव

गोकर्ण प्रसाद सिटौला

नायब प्रबन्ध निर्देशक, नेपाल टेलिकम

अध्यक्षको प्रतिवेदन

आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरू,

कम्पनीको आठौँ साधारण सभामा उपस्थित अतिथि महानुभाव एवं शेयरधनी महानुभावहरूमा हार्दिक स्वागत अभिवादन गर्दछु । यस गरिमामय सभामा यहाँहरूलाई स्वागत गर्न पाउँदा म गौरवान्वित भएको छु ।

यस कम्पनी प्रति ग्राहक महानुभावहरूको विश्वास तथा ऐक्यबद्धताको फलस्वरूप नै कम्पनीले आफ्नो सेवा वितरण, सञ्चालन तथा ग्राहक सेवामा सुधार ल्याउँदै सेवा प्रदान गर्ने क्षमता तथा ग्राहकआधारमा उल्लेखनीय विस्तार गर्न सक्षम भएको छ । कम्पनीको अथक प्रयास, ग्राहकहरूको सद्भाव तथा लगानीकर्ताहरूको विश्वासको बलियो जगको आडमा देशकै प्रतिकूल वातावरणका (प्राकृतिक विपत्तिको) बावजुद पनि कम्पनीले कुल आम्दानीमा वृद्धि गर्दै उल्लेखनिय मुनाफा आर्जन गर्न सफल भएको छ । समीक्षा अवधिमा हाम्रो सफल कार्यसम्पादनबाट श्रुजित परिणामलाई हामी कम्पनीका शेयरधनीहरू समक्ष प्रतिफलको रूपमा पस्कन सक्षम भएका छौँ । शेयरधनी महानुभावहरूको लगानीको संरक्षण गरी उचित प्रतिफल प्रदान गर्ने प्रतिबद्धता प्रति हामी दृढ संकल्पित छौँ र उक्त संकल्प पूरा गर्नको लागि हामी आफ्नो कार्य, जिम्मेवारी, कार्य सम्पादन तथा उत्तरदायित्व प्रति पूर्ण रूपमा सजग, संवेदनशालि र समर्पित छौँ । कम्पनीले अवलम्बन गरेका रणनीतिलाई परिणाममुखि बनाई थप उपलब्धिमूलक बनाउन कम्पनीको सञ्चालक समिति, उच्च व्यवस्थापन एवं प्रत्येक कर्मचारीको लगनशीलता, अथक मेहनत र भविष्य प्रतिको आशा महत्वपूर्ण कडीको रूपमा रहेका छन् । यही वातावरणले हाम्रो सफलतामा हामीलाई थप

अभिप्रेरित गराई राखेको छ । कम्पनीको सफलतालाई उचाई दिन र शेयरधनी महानुभावहरूको लगानीको उचित मूल्य श्रृजना गर्नमा हाम्रो सम्वेदनशीलता र समपर्ण कायम रहिरहने छ ।

प्रविधिमा भइरहेको तीव्र विकास र परिवर्तन एवं सेवाग्राहीहरूको बढ्दो आकांक्षाले आजको दूरसञ्चार सेवा आधारभूत आवश्यकतामा परिणत भईसकेको छ । बढ्दो अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार, सेवाको विश्वव्यापीकरण, शिक्षा तथा स्वास्थ्य एवं पर्यटकीय प्रवर्द्धनमा सूचना प्रविधिको प्रयोग बढ्दो छ । यसका साथै खोज तथा अनुसन्धान, मनोरञ्जन लगायतका सामाग्रीमा सहज पहुँच र स्वरोजगारको अवसरको लागि बढ्दै गएको सूचना प्रविधिको प्रयोगले यस कम्पनीका सामु पर्याप्त सम्भावना र अवसरका आयामहरू थपिएका छन् ।

बदलिँदो परिवेश तथा प्रविधिको विकास र परिवर्तन संगै जनचेतनामा वृद्धिले आमनागरिक र सेवाग्राहीमा ल्याएको जागरण र शक्तिकरण, सूचना र प्रविधिको विकासले श्रृजना गरेका नविनतम प्रविधि र सुविधालाई ग्रहण गर्नु पर्ने बाध्यता एवं बढ्दो शहरीकरण संगसंगै सेवाग्राहीको चाहनामा विविधता देखिएको अवस्थामा बजारको माग र आवश्यकता अनुरूप आफ्ना सेवा व्यवस्थापन गर्न कम्पनी सामु चुनौती खडा भएको छ । यसमाथि प्रतिस्पर्धात्मक बजार र उक्त बजारमा उत्कृष्ट हुन आवश्यक पर्ने ग्राहक सन्तुष्टिलाई सेवाको गुणस्तर मार्फत उच्चतम बनाई राख्नुपर्ने अपरिहार्य अवस्थामा पनि कम्पनीको लागि थप पेचिलो बन्दै गएको छ ।

यस कम्पनीका कमी कमजोरीहरूलाई व्यवस्थापन गर्दै आफ्ना सबल पक्षहरूको उचित परिचालनबाट विद्यमान चुनौतिहरूलाई अवसरमा परिणत गराउने प्रयास स्वरूप कम्पनीले आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा आफ्ना कार्य सम्पादनका विविध पक्षहरूमा अपेक्षित सफलता हासिल गरेको छ ।

समीक्षा अवधि सेवा विस्तारको दृष्टिकोणबाट उपलब्धि मूलक रहेको छ । यस अवधिमा एक करोड क्षमताको GSM मोवाईल र २० लाख क्षमताको IPCDMA मोवाईल जडान तथा सञ्चालन आयोजना निरन्तर कार्यान्वयनमा अगाडि बढ्यो जसको नतिजा स्वरूप उपभोक्ता माफ 3G सेवा र EVDO सेवा मार्फत इन्टरनेटको पहुँचलाई सहज र व्यापक बनाउन मद्दत पुग्यो । कम्पनीका सबै सेवाहरूको बिलिङ्गलाई एकीकृत गर्न तथा ग्राहक सेवालाई सहज बनाउने उद्देश्यले प्रणालीगत संरचनाको रूपमा ल्याइएको Convergent Real Time Billing (CRTB) System आयोजनाको जडान तथा सञ्चालनमा प्रगति भई कम्पनीका अधिकांश वायरलेस सेवाहरूलाई यसमा आवद्ध गर्ने कार्य सम्पन्न भयो । कम्पनीको Landline Telephone Service लाई थप भरपर्दो, समय सापेक्ष र बहुउपयोगी बनाउन हालको TDM Based Wireline Service लाई IP (Internet Protocol) Based Service बनाउने प्रयोजनको लागि प्रक्रियागत कार्यहरू सम्पन्न भएको छ ।

२०७२ साल बैशाख महिनामा गएको विनाशकारी भूकम्पबाट यस कम्पनीले सञ्चालन गरेका आयोजनाका कामहरू प्रभावित भए । तथापि कम्पनीका कर्मचारीहरूको अथक मेहनत र परिश्रमबाट भूकम्पमा भत्किएका संरचना र उपकरणलाई पुनःनिर्माण गरी सेवा सुचारु गर्न कम्पनी सफल रह्यो । प्राकृतिक प्रभाव र देशको तरल राजनीतिक अवस्थाको कारण उपभोक्ताको कयशक्तिमा कमी आउँदा समग्र सेवा क्षेत्र स्वभाविक रूपमा प्रभावित हुन पुगेको छ । अर्थतन्त्रको समसामयिक पृष्ठभूमिबाट दूरसञ्चार क्षेत्र पनि अछुतो रहने संभावना नभएता पनि गत आर्थिक वर्षको

तुलनामा कम्पनीका कार्य सम्पादन सूचकाङ्कहरू धेरै नै सकारात्मक रहेका छन् । नयाँ नयाँ प्रविधिको अवलम्बन गरेर हाम्रा मूल्यवान सेवाग्राहीहरूको आवश्यकता र आकंक्षालाई पूरा गर्ने तथा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा देखिएको परिवर्तन अनुरूप सेवाको मूल्यमा समायोजन गरी सेवाग्राहीहरूको विश्वास जित्न तथा शेयरधनीहरूको प्रतिफलको चाहनालाई यथार्थ परक बनाउन हामी सफल भएका छौं ।

यसै आर्थिक वर्ष २०७१/७२ बाट नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मापदण्ड (Nepal Financial Reporting Standards) तथा अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय प्रतिवेदन मापदण्ड (International Financial Reporting Standards) लागू गर्दै नेपालको परिप्रेक्ष्यमा प्रथम तथा सबैभन्दा वृहत वित्तीय विवरणहरू तयार गरी कम्पनीका वित्तीय विवरणहरूलाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको बनाउन सफलता प्राप्त भएको छ ।

कम्पनीको खर्चलाई नियन्त्रणमा राखी लागतमा मितव्ययिता कायम गराउन हामी अत्यन्तै सचेत छौं । उपलब्ध श्रोत साधनको उपयुक्त परिचालन, समय सापेक्ष प्रविधिको अवलम्बन र सेवाग्राहीहरूको आवश्यकताहरूलाई सही रूपमा संयोजन गराई हाम्रा मूल्यवान सेवाग्राहीहरूको विश्वास र शेयरधनीहरूको प्रतिफलको चाहनालाई यथार्थमा परिणत गराउन कम्पनी सक्षम भएको छ । फलस्वरूप विगत आर्थिक वर्षको तुलनामा पारदर्शी र अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको वित्तीय प्रतिवेदन तयार गर्दै खर्चलाई निश्चित सीमा भित्र राख्न र मुनाफा आर्जन गर्न हामी सफल भएका छौं । यही सफलता र उपलब्धिहरूले हामीलाई अफ अभिप्रेरित गराउँदै हाम्रा लक्ष्यहरू प्रति प्रतिवद्ध, सेवाग्राहीहस्प्रति जिम्मेवार र शेयरधनीहरूको लगानीप्रति जवाफदेही बनाएको छ । समीक्षा अवधिको आर्थिक परिसूचकले हामीलाई आगामी दिनका लागि थप हौसला प्रदान गरेको छ । हाम्रा लक्ष्यहस्प्रति दृढ संकल्पित गराउन हामीलाई यो सफलताले प्रेरित गराइरहनेछ । साथै सेवाग्राहीको सम्प्रभुताको पूर्णरूपमा उपयोग हुने अवसर श्रृजना गर्न हामीलाई निर्देशित गरिरहने छ ।

आगामी दिनमा समेत सेवाग्राहीको सन्तुष्टि र छनौटलाई हाम्रो सफलताको सूत्र बनाई ग्राहकआधारमा वृद्धि, सेवाको स्तरोन्नति, मुनाफा वृद्धि र शेयरधनीलाई उचित लाभ प्रदान गर्ने हाम्रो प्रयास हुनेछ । कम्पनीको यो सफलता संगै सम्पूर्ण शेयरधनी महानुभावहरू बर्धाईका पात्र हुनुहुन्छ । व्यवस्थापनका साथीहरू र कर्मचारी मित्रहरू पनि धन्यवादका पात्र हुनुहुन्छ । साथै सेवाग्राहीहरू हामीलाई प्रेरणा प्रदान गर्ने उत्प्रेरकको रूपमा स्थापित हुनु भएको छ ।

सञ्चालन तथा वित्तीय पुनरावलोकनको सारसंक्षेप

गत आर्थिक वर्ष २०७०/७१ मा कम्पनीको कुल आय रु. ३९ अर्ब ६७ करोड रहेकोमा समीक्षा आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा यसमा ७.४८ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ४२ अर्ब ६४ करोड कायम हुन पुगेको छ । सेवाको आम्दानी तर्फ भएको वृद्धिको परिणाम स्वरूप कम्पनीले आयकर पछिको मुनाफा रु. १४ अर्ब ५५ करोड ६३ लाख आर्जन गर्न सक्षम भएको छ । Nepal Financial Reporting Standards को कार्यान्वयनको आवश्यकता बमोजिम गत आर्थिक वर्षको पुनः प्रस्तुत गरिएको (Restated) वित्तीय विवरणको तुलनामा कम्पनीको यस आर्थिक वर्षको मुनाफा २५.७५ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ । खुद मुनाफा अनुपात गत वर्ष २९.१६ प्रतिशत रहेकोमा समीक्षा आर्थिक वर्षमा यो अनुपात ३४.१४ प्रतिशत रहेको छ ।

२०७२ साल वैशाख महिनामा गएको विनाशकारी भूकम्पले गर्दा समीक्षा अवधिको आय तथा मर्मत तथा सञ्चालन खर्चमा प्रभाव परेको छ भने अर्कोतिर विदेशी मुद्रा विनिमय दरको प्रभाव समेत आय तथा खर्चमा परेको छ । विदेशी मुद्रा विनिमय दरको समग्र सकारात्मक प्रभावले पनि आयमा वृद्धि भएको छ । गत आर्थिक वर्षको कुल खर्च रु. २४ अर्ब २४ करोड रहेकोमा समीक्षा अवधिमा यसमा ६.६४ प्रतिशतले कमी

भई रु. २२ अर्ब ६३ करोड कायम भएको छ । समीक्षा अवधिमा मर्मत तथा सञ्चालन खर्चको हिस्सा कुल खर्चको ३५.२६ प्रतिशत रहेको छ । कम्पनीको सेवा सञ्चालनका लागि आवश्यक पूर्वाधार एवं नेटवर्क मुलुकभर छरिएर रहँदा प्राकृतिक विपत्तिको कारण मर्मत संभार तथा सञ्चालन खर्च बढ्नु स्वभाविक पनि हो तथापि खर्चलाई नियन्त्रणमा राखी खुद मुनाफामा वृद्धि हुनु सकारात्मक एवं उपलब्धिमूलक रहेको छ ।

विगतका पाँच वर्षहरूमा शेयरधनीहरूको कोष (Shareholders' Equity) मा पनि उल्लेख्य रूपमा वृद्धि भएको छ । आर्थिक वर्ष २०६८/६९ को अन्तमा करिब रु. ४९ अर्ब ५३ करोड रहेको यो कोष गत आर्थिक वर्षको पुनः प्रस्तुत (Restated) वित्तीय विवरणमा रु. ७४ अर्ब ८१ करोड रहेको र समीक्षा अवधिको अन्तमा रु. ६ अर्ब १९ करोडले वृद्धि भई कुल रु. ८१ अर्ब पुगेको छ । त्यसैगरी प्रति शेयर आम्दानी गत आर्थिक वर्षको तुलनामा २५.८३ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ९७।०४ पुगेको छ । कम्पनीको प्रति शेयर किताबी मूल्य गत वर्षको तुलनामा ८.२७ प्रतिशतले वृद्धिभई रु. ४९८।७२ बाट रु. ५३९।९९ पुगेको छ । उल्लेखित वित्तीय विवरणहरूको आधारमा आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा कुल आर्थिक वृद्धिदर तुलनात्मक रूपमा राम्रो रही कुल परिणाममा भएको वृद्धिले कम्पनीले वित्तीय सफलता प्राप्त गरेको देखिन्छ । तसर्थ हाम्रो बलियो वित्तीय अवस्था तथा नगद प्रवाहको कारणले व्यवस्थापकीय जोखिम न्यूनिकरण गर्न र भविष्यमा व्यावसायिकता वृद्धिमा केन्द्रित रहन मद्दत पुग्ने कुरामा विश्वस्त रहन आम शेयरधनी महानुभावहरूलाई अनुरोध गर्दछु ।

व्यावसायिक उपलब्धि

कम्पनीको ग्राहकआधार (Subscriber Base) तर्फ गत आर्थिक वर्षको वृद्धिदर १८.८३ प्रतिशत रहेकोमा समीक्षा अवधिको वृद्धिदर १९.०५ प्रतिशत रहेको छ । संख्यात्मक रूपमा हेर्दा २०७१ साल असारको अन्त्य

सम्ममा कम्पनीको ग्राहक आधार करिब १ करोड ९ लाख ४ हजार रहेकोमा समीक्षा अवधिमा यो संख्या २० लाख ७८ हजारले वृद्धि भई २०७२ साल असार मसान्तमा करिब १ करोड २९ लाख ८२ हजार पुगेको छ । यस मध्ये GSM मोवाइल सेवा तर्फ १ करोड ९ लाख २० हजार, आधारभूत PSTN (Landline) टेलिफोन सेवा तर्फ करिब ६ लाख ६५ हजार र CDMA सेवा तर्फ १३ लाख ९५ हजार प्रयोगकर्ता रहेका छन् । आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा टेलिघनत्व २०७१ अषाढको ४०.९६ प्रतिशतबाट वृद्धि भई ४८.७७ प्रतिशत पुगेको छ ।

विगत पाँच वर्षको अवधिमा कम्पनीको ग्राहकआधार तथा टेलिघनत्वको अवस्था देहाय बमोजिम रहेको छ :

विवरण	२०६८ आषाढ	२०६९ आषाढ	२०७० आषाढ	२०७१ आषाढ	२०७२ आषाढ
कुल ग्राहक संख्या	६,७४३,९७६	७,७५६,३१८	९,१७६,०६०	१०,९०४,४६२	१२,९८२,८४३
GSM मोवाइल	५,१२१,५१८	६,१६६,८१४	७,४६९,३२७	९,०१९,८०९	१०,९२०,७५२
CDMA	१,०१९,१६७	९६०,९२९	१,०६५,१५६	१,२३०,३३३	१,३९५,५३०
PSTN टेलिफोन	६०३,२९१	६२७,९३९	६४०,४५९	६५३,२०२	६६५,६६०
इन्टरनेट	१,१३३,८७६	२,०८३,८२४	३,२८२,७५९	४,७०५,४२९	६,५०९,५८३
टेलिघनत्व	२३.९५	२९.१४	३४.४७	४०.९६	४८.७७

कम्पनीका प्राथमिकताहरू

आन्तरिक बजारमा विद्यमान प्रतिस्पर्धात्मक वातावरणको कारणले कम्पनीले आफ्नो क्षमता सुदृढिकरण गर्दै सेवा विस्तारका नयाँ नयाँ क्षेत्रहरूको पहिचान एवं कार्यान्वयन गर्नु अपरिहार्य भएको छ । बढ्दो प्रतिस्पर्धाको कारणले महशुल दरमा गर्नुपरेको कटौती एवं तीब्ररूपमा हुने गरेको प्रविधि परिवर्तनले दूरसञ्चार बजारमा कम्पनीको वर्चस्व कायम राख्न समय सापेक्ष प्रविधि सञ्चालनमा ल्याउने, ग्राहक सन्तुष्टिको लागि सञ्चालित सेवाको गुणस्तरमा सुधार ल्याउने र वर्तमान वित्तीय कार्यकुशलता, पर्याप्त पूर्वाधार तथा प्रविधिसंग अभ्यस्त मानव श्रोत साधनको अधिकतम उपयोग गर्ने कार्यमा जोड दिइनेछ । कम्पनीका सामु देखिएका र आउने चुनौतिहरूलाई सामना गर्दै उपलब्ध श्रोत र साधनको उचित उपयोग मार्फत व्यावसायिक सफलता हासिल गरी वाञ्छित उद्देश्य परिपूर्ति गर्न कम्पनीले देहायका क्षेत्रहरूलाई प्राथमिकतामा राखेको छ :

क. गुणस्तर सुधार एवं प्रविधि अवलम्बन

१. सेवाको स्तरोन्नती

“गुणस्तरीय सेवा र सुविधा नै ग्राहक आकर्षणको आधार हो र सन्तुष्ट ग्राहक नै कम्पनीको आयश्रोतका आधारभूत स्तम्भ हुन्” भन्ने मान्यतालाई कम्पनीले पूर्ण रूपमा स्वीकार गरी कम्पनीबाट वितरित सेवालाई गुणस्तरीय तुल्याई सेवाग्राहीले तिरेको मूल्यलाई उनीहरूको सन्तुष्टिमा परिणत गर्न कम्पनीले आफ्नो प्राथमिकताहरू केन्द्रित गरेको छ । नवीनतम् प्रविधिमा आधारित विविध प्रकृतिका सुविधा ल्याई सेवाग्राहीको आवश्यकता पूरा गर्ने गरी कम्पनीका क्रियाकलापहरू परिचालित गरिनेछ । सेवाको गुणस्तरको सम्बन्धमा नियामक निकाय तथा सम्बन्धित विशेषज्ञता भएका अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरूले निर्धारण गरेका मापदण्ड पूरा गरी स्तरीय सेवाको अनुभूति दिलाउनु कम्पनीको प्रमुख प्राथमिकता रहनेछ ।

२. नयाँ बजारको विस्तार

बढ्दो अन्तर्राष्ट्रिय व्यावसायिक गतिविधिबाट दूरसञ्चार सेवाको मागलाई कम्पनीले नयाँ सेवा विस्तारको अवसरको रूपमा लिएको छ । सेवाको माग श्रृजना गराउन सकिने क्षेत्रहरूको पहिचान गरी त्यस्ता क्षेत्रहरूमा भरपर्दो र उपयुक्त पूर्वाधार खडा गर्ने तर्फ कम्पनीले प्राथमिकता दिएको छ । ग्रामीण क्षेत्रमा अष्टिकल फाइबर सञ्जाल विस्तार गरी डाटा सेवाको बिक्री वितरणमा प्राथमिकता दिने लक्ष्य अनुरूप 3G सेवालाई विस्तार गरिएको छ । साथै नेटवर्क क्षमतालाई विस्तार गरी IPCDMA मा आधारित EVDO/ (Voice and Data) उपलब्ध गराउने तथा Wimax सेवा मार्फत आकर्षक डाटा सेवा उपलब्ध गराउने प्रयासलाई जारी राखिने छ । यसै क्रममा मध्य पहाडी लोकमार्गमा अष्टिकल केवुल विच्छ्याई राजमार्ग वरपर र सो राजमार्गमा निर्माणाधिन १० वटा मुख्य शहरहरूमा द्रुतगतिको डाटा सेवा उपलब्ध गराउन आवश्यक कार्यहरू थालनी गरिनेछ ।

३. प्रविधि अवलम्बन एवं नयाँ सेवा विस्तार

शहरी क्षेत्रमा सेवा प्रदायकहरू बीच बढ्दो प्रतिस्पर्धा रहेकाले कम्पनीले आफ्नो ग्राहक आधारलाई कायम राख्न र आफ्ना सेवाप्रति थप आकर्षण बढाउन सेवाको विविधिकरण गर्दै नवीन प्रविधिमा आधारित (Value Added Services) सेवाको वितरण साथै एकीकृत बिलिङ्ग प्रणाली लागू गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिईएको छ । अत्याधुनिक IP Based प्रविधिमा आधारित Soft Switch, Media Gateway, MSAG (Multi-Service Access Gateway) बाट Voice तथा Data सेवा उपलब्ध गराउने र Wireless Broadband Internet सेवा उपलब्ध गराउन Wimax, EVDO तथा LTE प्रविधिको अवलम्बनमा कम्पनीको प्राथमिकता रहेको छ । कम्पनीले उपलब्ध गराएको FTTH Data सेवा नेपालमा हालसम्मको उपलब्ध उच्च गतिको इन्टरनेट सेवा हो । कम्पनीले उक्त सेवाको सफल परीक्षण पश्चात व्यावसायिक बिक्री वितरण शुरू गरीसकेको छ । उक्त सेवाको सफल सञ्चालन पछि Multi Media

Service अन्तर्गत Video on Demand, TV Gaming आदि सेवा समेत सेवाग्राहीलाई उपलब्ध गराउने लक्ष्य राखिएको छ ।

ख. व्यवस्थापकीय सुधार एवं संस्थागत सुदृढीकरण

१. रणनीतिक साभेदार

बढ्दो विश्वव्यापीकरणको प्रभावसंगै दूरसञ्चार सेवाको क्षेत्र पनि सीमाविहीन भईसकेको र आन्तरिक बजारमा प्रतिस्पर्धी सेवाप्रदायकको उपस्थिति रहेको सन्दर्भमा बजारको ठूलो हिस्सा कम्पनीको पक्षमा रहनु हाम्रो सफलता हो । निरन्तर सफलताको लागि हाम्रा निर्णय प्रक्रिया र कार्यशैलीमा सुधार, उपयुक्त वितरण प्रणाली, संस्थागत संरचनामा सुधार, परिवर्तनमुखी व्यावसायिक तथा गतिशील संगठनको रूपमा कम्पनीको विकास हुन आवश्यक छ । यसका लागि रणनीतिक साभेदारी मार्फत दूरसञ्चार सेवा विस्तारमा सामना गर्नुपरेको वर्तमान चुनौतीको सहजरूपले व्यवस्थापन गरी संभावनालाई अवसरमा रूपान्तरण गर्ने र कम्पनीको समग्र हित एवं Shareholder Value Maximization गर्न सफल हुने विश्वास गरिएको छ ।

२. संरचनागत सुधार

कम्पनीको संगठनात्मक स्वरूपमा परिवर्तन गरी चुस्त दुरुस्त बनाउनको लागि कम्पनीको पूनःसंरचनाको कार्य अगाडि बढाइएको छ । सेवाको प्रकृति र आवश्यक साधन स्रोतको समन्वयको लागि विभागहरूको समायोजन तथा पुनर्गठन गर्ने कार्य भईरहेको छ । ताररहित सेवाहरूलाई एकीकृत गरी वायरलेस सेवा निर्देशनालय (Wireless Service Directorate) गठन गरिएको छ । आधारभूत टेलिफोन सेवा र ग्राहक सेवा केन्द्रहरूलाई एकीकृत गरी वायरलाईन तथा ग्राहक सेवा निर्देशनालय (Wireline and Customer Service Directorate) गठन गरिएको छ । त्यस्तै गरी Transmission, Radio Link, Optical Fiber लगायतका पूर्वाधार विकाससंग

सम्बन्धित विभाग एवं निर्देशनालयहरूलाई संयोजन गरी ब्याकबोन प्रसारण निर्देशनालय (Backbone Transmission Directorate) गठन गरिएको छ । आन्तरिक लेखापरीक्षण तथा निरीक्षण विभाग अर्न्तगत विभिन्न क्षेत्रीय निर्देशनालयमा रहेका इकाईहरूलाई केन्द्रिकृत गरिएको छ । अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारमा केन्द्रित

कम्पनीबाट स्वेच्छिक अवकास लिएका र स्वेच्छिक अवकास योजनामा चरणबद्धरूपमा कर्मचारीहरूलाई सहभागी गराइनेछ । आगामी २०७३ साल पौष सम्ममा करिब १५०० कर्मचारीहरूलाई यस योजना मार्फत अवकाशको अवसर दिने लक्ष्य राखिएको छ । यस योजना कार्यान्वयन पश्चात खाली हुन आउने

रही व्यापार विस्तार गर्ने उद्देश्यले छुट्टै अन्तर्राष्ट्रिय सेवा निर्देशनालय (International Service Directorate) गठन गरिएको छ । यसैगरी कमिक रूपमा केन्द्रीय कार्यालय, विभाग, निर्देशनालय र दूरसञ्चार कार्यलय तहसम्म आवश्यक पर्ने जनशक्तिको विवरण तयार गरी किटानीका साथ कार्य विवरण तोक्ने कार्य सम्पन्न हुन गइरहेको छ ।

दरबन्दीहरूलाई पुनःसंरचना अनुरूप समायोजन गरी संगठनात्मक आकार चुस्त दुरुस्त बनाइने छ ।

३. मानवीय संसाधन तथा क्षमता विकास

प्रतिस्पर्धात्मक वातावरणमा कम्पनीलाई सबल बनाई कार्य क्षमता अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले कम्पनीको पुनःसंरचनाको साथसाथै जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने र हाल कार्यरत जनशक्तिको आकारमा कटौती गर्ने उद्देश्यले स्वेच्छिक अवकाश योजना चरणबद्ध रूपमा कार्यान्वयनमा प्रवेश गरिसकेको छ । उक्त योजना लागू गर्न शैक्षिक योग्यता, सेवाको अवधि, दरबन्दी र पुनःसंरचना पश्चातको कर्मचारी आवश्यकतालाई मुख्य आधार बनाई कम्पनीको सेवामा निरन्तर २५ वर्ष सेवा पुरा गरेका कर्मचारीहरूलाई उक्त योजनामा सहभागी हुनसक्ने व्यवस्था गरिएको छ । प्रथम चरणमा २०७२/१९/१०९ देखि लागू हुने गरी ७९६ कर्मचारीहरूले

विश्वव्यापीकरणको प्रभावसंगै भएको तीव्र परिवर्तनले नवीनतम् सीप र दक्षताको आवश्यकता भईरहेको तथा प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता हासिल गर्नसक्ने जनशक्ति विकास गर्नु पर्ने दबाव श्रृजना भईरहेको छ । तसर्थ कम्पनीले उपलब्ध मानवीय पूँजीमा बहुसीपयुक्त दक्षता विकास गराउने र उपयुक्त विधिबाट परिचालन गरी प्रतिस्पर्धात्मक लाभ हासिल गर्नको लागि दीर्घकालीन विकास र क्षमता विकास गर्ने रणनीति लिएको छ । उत्प्रेरित र उच्च मनोबलयुक्त जनशक्तिबाट कम्पनीको उत्पादकत्व सम्भव हुन्छ । परिणाम र लक्ष्यप्रति उत्तरदायित्वको अभाव र निराशावादी जनशक्तिबाट कम्पनीको उत्पादकत्व वृद्धि असम्भव हुने यथार्थतालाई आत्मसात गर्दै मानवीय पूँजीमा ज्ञान सीप अभिवृद्धि गराई उत्पादकत्व वृद्धिको परिणाम हासिल गर्न सहयोग पुग्ने गरी विभिन्न उपकरणहरूको सञ्चालन, व्यापारिक

कौशलता सम्बन्धी स्वेदेशी तथा विदेशी तालिम गोष्ठी सेमिनार आदिमा सहभागी गराउँदै लगिने छ ।

बजारको मागलाई ध्यानमा राखी कुशल जनशक्तिको प्रयोगबाट ग्राहकवर्गमा विश्वासनीय सेवा प्रवाह गर्न हामीले हाम्रो प्रयासलाई जीवन्त राखिराखेका छौं । कुशल जनशक्तिको प्रयोगबाट ग्राहकलाई प्राप्त हुने सुविधामा गुणात्मक सुधार ल्याई उत्पादकत्वको स्तरमा समेत सकारात्मक परिवर्तन ल्याउने कार्यलाई प्राथमिकता दिइएको छ ।

ग. आय अभिवृद्धि

चालु आर्थिक वर्ष २०७२/७३ को योजना तथा वार्षिक कार्यक्रम निर्धारित समयमा सम्पन्न गराई गुणस्तरीय सेवासहित कम्पनीको ग्राहकआधार विस्तार एवं आय अभिवृद्धिमा प्राथमिकता दिईने छ । सेवाको विविधिकरणको साथै सेवाग्राहीहरूलाई आवश्यकता अनुरूपका सेवा सुविधा उपभोगको अवसर श्रृजना गरी प्रतिलाईन औसत आय बढाउन तथा चालु आर्थिक वर्षमा विशेष गरी वायरलेस सेवाको ग्राहकआधार संख्या २२ लाख ६४ हजार थप गरी कुल आय पुनरावलोकन अवधिको तुलनामा ९.०२ प्रतिशतले वृद्धि हासिल गर्ने गरी सम्पूर्ण श्रोत र साधनको परिचालनमा जोड दिइएको छ । सेवा प्रतिको विश्वसनीयता अभिवृद्धि गराई ग्राहकआधारलाई आफ्नो सेवामा टिकाई राख्न ADSL, FTTH, 3G, EVDO, WIMAX, LTE प्रविधिमा आधारित इन्टरनेट सेवाको विस्तार तथा मोवाईल ब्रोडब्याण्ड सेवाको प्रवर्द्धनमा प्राथमिकता दिइएको छ ।

चालु वर्ष २०७२/७३ मा सेवा विस्तारको योजना

दूरसञ्चार क्षेत्रमा विकास भएका आधुनिक प्रविधि अवलम्बन गर्नुका साथै भैरहेको प्रविधिमा थप क्षमता विस्तार गरी दूरसञ्चार सेवा क्षेत्रका 3G, 4G, IPDCMA Wimax, IP Based Wireline जस्ता नयाँ प्रविधिहरू मार्फत स्तरीय र भरपर्दो सेवा प्रदान गर्दै सुपथ

मूल्यमा बढी भन्दा बढी सेवाग्राहीहरूलाई कम्पनीको सेवाप्रति आकर्षित तथा आवद्ध गरी यस क्षेत्रमा अग्रणी भूमिकामा रहन कम्पनी प्रतिवद्ध रहेको छ ।

दूरसञ्चार क्षेत्रको बजारमा भएको विकास, प्रतिस्पर्धात्मक बजार, नेपाल सरकारको नीति निर्देशन तथा सार्वजनिक संस्थानको रूपमा पालना गर्नुपर्ने विद्यमान नीति नियमहरूलाई समेत मध्यनजर राखी कम्पनीको बजार विस्तार योजना तयार गरिएको छ ।

बजारमा आधारभूत टेलिफोन सेवाको तुलनामा मोवाईल तथा डाटा सेवाको माग बढ्दै गएकोले आगामी दिनमा मोवाईल सेवा, डाटा सेवा र सोमा उपलब्ध हुने VAS (Value Added Services) को व्यापक विस्तार हुने देखिएको छ । तसर्थ, मोवाईल सेवाका साथै डाटा सेवाको विस्तारको लागि वायरलाईन ब्रोडब्याण्ड (ADSL/FTTH) तथा वायरलेस ब्रोडब्याण्ड (3G, LTE, EVDO, Wimax) सेवालाई देशव्यापी रूपमा प्रवर्द्धन गरिनेछ ।

देशभित्र शहरोन्मुख नयाँ स्थानहरूमा कम्पनीका सेवा विस्तार तथा उपलब्धताको लागि आवश्यक पूर्वाधारहरू खडा गरी ग्राहकहरूलाई कम्पनीको नेटवर्कमा आवद्ध गरी राख्ने तथा आक्रामक बजार विस्तारको कार्ययोजना सहित नयाँ ग्राहकको संख्या वृद्धि गरी आय वृद्धिमा जोड दिइएको छ ।

कम्पनीले सञ्चालन गरिरहेको हालको आधारभूत टेलिफोन सेवालाई आधुनिक IP Based प्रविधिमा रूपान्तरण गरी ग्राहकको माग बमोजिम यस सेवा क्षेत्रमा उच्च गतिको इन्टरनेट सेवा तथा IPTV र Video on Demand जस्ता Value Added Services समेत उपलब्ध गराउन TDM Switch Migration कार्य शुरु गरिने छ ।

कम्पनीको दीर्घकालीन बजार विस्तारको लागि Strategic Business and Marketing Plan तयार गरिएको र यस अन्तर्गत आगामी ३ वर्षमा कम्पनीको Total Market Share हालको ४५ प्रतिशतबाट ६८ प्रतिशत पुऱ्याइने

लक्ष्य राखिएको छ । अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारमा वार्षिक १० प्रतिशत वृद्धि गर्ने लक्ष्यको साथ कार्य अघि बढाइएको छ ।

चालु आर्थिक वर्षमा GSM सेवा तर्फ २० लाख ६० हजार ग्राहक विस्तार गर्ने लक्ष्य रहेको छ । जस मध्ये पोष्टपेड सेवा तर्फ ६० हजार र प्रिपेड सेवा तर्फ २० लाख लाइन वितरण गरिने छ । CDMA सेवा तर्फ १ लाख ७५ हजार र PSTN सेवा तर्फ ३० हजार ग्राहक थप गर्ने लक्ष्य राखिएको छ । चालु आर्थिक वर्षमा ४० हजार ग्राहकलाई ADSL सेवा उपलब्ध गराउने योजना रहेको छ । उल्लेखित ग्राहकआधारमा वृद्धि एवं सेवाको मार्फत कुल कार्यसञ्चालन आयमा ९.०८ प्रतिशतले वृद्धि गराउने लक्ष्य राखिएको छ । चालु आर्थिक वर्षमा कुल आय संरचनामा PSTN सेवाको ७.६० प्रतिशत, ADSL सेवाको ४.०५ प्रतिशत, GSM मोवाइल सेवाको ४९.५० प्रतिशत, CDMA सेवाको ३.४७ प्रतिशत, अन्तरआवद्धता तथा अन्तर्राष्ट्रिय सेवाको २७.११ प्रतिशत र गैर कार्य सञ्चालन आयको ७.९७ प्रतिशत योगदान रहने अनुमान गरिएको छ ।

सामाजिक प्रतिवद्धता

यस कम्पनीले आफ्नो व्यवसायको अतिरिक्त सामाजिक उत्तरदायित्वको नीति अर्न्तगत रहेर सामाजिक क्षेत्रको विकासमा सदैव उत्साहप्रद सहभागिता जनाउँदै आएको छ । सबै क्षेत्र, व्यक्ति, वर्ग, समुदायसंग कम्पनीको सहज पहुँच र कम्पनीप्रति सर्वसाधारणको आकर्षण तथा विश्वासले स्थापित सम्बन्ध नै सामाजिक प्रतिबद्धता मापन गर्ने प्रमुख आधार हो भन्ने हाम्रो धारणा रहेको छ । देशको विकासको लागि आवश्यक पूर्वाधार तयार गर्नु तथा शिक्षा, स्वास्थ्य, खेलकुद र वातावरण संरक्षणमा सहकार्य गर्नु कम्पनीको मुख्य ध्येय बनेको छ ।

यिनै पृष्ठभूमिमा रहेर कम्पनीले फुटबल खेलको विकासको लागि नेपाल प्रहरीको पुरुष तथा महिला फुटबल टिमलाई रु.२२ लाख बराबरको रकम प्रायोजन

गरेको छ । क्रिकेटको विकासमा समेत राष्ट्रिय टोलीको मनोबल वृद्धिका लागि सिनियर राष्ट्रिय पुरुष र महिला क्रिकेट टिम तथा नेपाल टेलिकम T-20 क्रिकेट ट्रफिका लागि वार्षिक रु. १ करोड ५५ लाख बराबरको प्रायोजन गरिएको छ ।

आमचासो र सम्यताको प्रतीकको रूपमा हेरिएको बाग्मति सरसफाई माहाअभियानमा शुरुदेखि नै संस्थागत सहभागिता जनाउँदै आईएको छ । बानेश्वर माईतिघर सडक खण्डमा हरियाली निर्माण गरी सोको संरक्षण गर्ने तथा नक्साल, नारायण चौरलाई नमूना चौरको रूपमा विकास गर्ने तर्फ कम्पनीले सम्बन्धित निकाय संग सहकार्य गरिरहेको छ ।

विनाशकारी भूकम्पको कारुणिक वेदनामा रहेका शोकाकुल नेपालीहरूलाई कम्पनीले ६ दिनसम्म देश विदेशमा निःशुल्क टेलिफोन र SMS सेवा प्रदान गरी करिब रु. १ अर्ब ४६ करोड बराबरको कल सुविधा उपलब्ध गराई दुःखमा संगै हिडेको छ । त्यस्तै गरी सिन्धुपाल्चोक जिल्लामा गएको विनाशकारी बाढी पहिरो र गोरखामा भूकम्पको कारण भएको क्षतिको पुनःनिर्माण प्रयोजनको लागि रु. २९ करोड प्रधानमन्त्री राहतकोषमा हस्तान्तरण गरिएको छ । साथै सांस्कृतिक धरोहरहरूको पुनःनिर्माणको लागि आगामी दुई वर्षभित्रमा रु. १ अर्ब खर्च गर्ने प्रतिवद्धता जनाइएको छ । विपद् व्यवस्थापनको समयमा सहयोग पुगोस् भन्ने उद्देश्यका साथ International Federation of Red Cross & Red Crescent Societies (IFRC) सँगको सहकार्यमा प्राकृतिक विपत्तिमा निःशुल्क SMS संप्रेषणको व्यवस्था मिलाईएको छ ।

स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत सामूदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई सहजिकरण र सहयोगार्थ कम्पनीले निःशुल्क सिमकार्डको व्यवस्था गरेको छ । कृषि पेशालाई विशिष्टिकृत गरी कृषिमा लगनशील भई कार्य गर्ने कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने उद्देश्यले कम्पनीले कृषि सिमको रूपमा सिमकार्ड वितरणको व्यवस्था गरेको छ । देशको पर्यटन विकासको लागि विदेशी पर्यटकहरूलाई अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलबाटै निःशुल्क

सिम वितरण गर्ने व्यवस्था गरिएको छ । त्यस्तै गरी जनआन्दोलनका घाइतेहरू र सबै अपाङ्गहरूलाई समेत कम्पनीको सेवामा आवद्ध गर्न निःशुल्क सिम वितरण गर्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

अर्थतन्त्रमा योगदान

कम्पनीले आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा नेपाल सरकारलाई सर्वाधिक मूल्य अभिवृद्धि कर (रु. ४ अर्ब १५ करोड २२ लाख) बुझाए वापत नेपाल सरकार आन्तरिक राजश्व विभागबाट उत्कृष्ट करदाताको रूपमा सम्मान प्राप्त भएको छ । त्यस्तै गरी आयकर तर्फ रु. ४ अर्ब ८४ करोड ९३ लाख, भन्सार महशुल वापत रु.१२ करोड ३४ लाख, रोयल्टी तथा ग्रामीण दूरसञ्चार कोष वापत रु. २ अर्ब १३ करोड ३५ लाख, दूरसञ्चार सेवा शुल्क वापत रु. २ अर्ब ३६ करोड ५२ लाख, लाभांश वापत रु. ६ अर्ब ४५ करोड २ लाख र सम्पत्ति तथा सवारी कर वापत रु. ४ करोड ७४ लाख बुझाई सरकारी राजश्वमा कम्पनीले उल्लेखनीय योगदान गरेको छ ।

अन्त्यमा,

दूरसञ्चार क्षेत्रमा नयाँ नयाँ प्रविधिको आगमनले सेवा प्रदायकहरू बीच तिब्र प्रतिस्पर्धात्मक वातावरण श्रृजना भएको छ । सेवाको मूल्यमा देखिएको कडा प्रतिस्पर्धा र सेवाप्रदायकको संख्यामा भएको वृद्धिका कारण दूरसञ्चारका आधुनिक सेवाहरू अति सस्तो मूल्यमा प्रदान गर्नुपर्ने र गुणस्तरमा व्यापक सुधार

गर्नुपर्ने चुनौतिपूर्ण कार्य कम्पनीको सामु रहेको छ । सेवाग्राहीहरूको सन्तुष्टि नै प्रतिस्पर्धात्मक बजारमा कम्पनीको रक्षा कवच हो भन्नेमा हामी स्पष्ट छौं । हाम्रा सेवाग्राहीहरूले हामीप्रति देखाएको सद्भावले हामीलाई थप गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नको लागि निरन्तर प्रेरणा मिलेको छ ।

कम्पनीको सफलताको लागि मार्गदर्शन तथा अमूल्य सुभाष दिई कम्पनीको सफलतामा सहयोग पुऱ्याउनु हुने सम्पूर्ण शेयरधनी महानुभावहरूप्रति आज यस अवसरमा हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्न चाहन्छु । त्यसैगरी कम्पनीलाई सहयोग पुऱ्याउनुहुने नेपाल सरकार, सरकार सम्बद्ध निकायहरू, नेपाल धितोपत्र बोर्ड, नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण, कम्पनी रजिष्ट्रार कार्यालय, शुभचिन्तक लगायत सबैमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

कम्पनीका ग्राहकवर्गबाट प्राप्त सहयोग र सहानुभूति प्रति गर्व गर्दै आगामी दिनमा कम्पनीले निरन्तर सेवा उपलब्ध गराउन पाउने अवसरको अपेक्षा सहित आभार प्रकट गर्न चाहन्छु । सम्पूर्ण कर्मचारीवर्गको लगनशीलता एवं कार्यकुशलताका लागि धन्यवाद ज्ञापन गर्दै कम्पनीको उत्तरोत्तर प्रगतिमा सबैबाट प्राप्त सहयोग र सद्भावको निरन्तरताको अपेक्षा गर्दछु ।

दिनेश कुमार थपलिया
अध्यक्ष
२०७३/१।२०

Transparency

कम्पनी व्यवस्थापन

बुद्धि प्रसाद आचार्य
प्रबन्ध निर्देशक

सूर्यभक्त पोखरेल
प्रमुख वित्तीय अधिकृत

कामिनी राजभण्डारी
प्रमुख प्राविधिक अधिकृत

श्यामप्रसाद शुक्ल अधिकारी
नायब प्रबन्ध निर्देशक
चेन्ज मनेजमेन्ट

रवीन्द्र भा
प्रमुख मानव संसाधन अधिकृत

प्रदीप राज उपाध्याय
प्रमुख व्यावसायिक अधिकृत

मदन शर्मा
नायब प्रबन्ध निर्देशक

शैलजा राई
नायब प्रबन्ध निर्देशक
आलेप तथा निरीक्षण

गोकर्ण प्रसाद सिटौला
नायब प्रबन्ध निर्देशक
कम्पनी सचिव

सेवा निर्देशनालय / निर्देशकहरू

देवनारायण यादव
निर्देशक, वायरलाइन तथा
ग्राहक सेवा निर्देशनालय

लोचन लाल अमात्य
निर्देशक, वायरलेस सेवा
निर्देशनालय

अशोक कुमार थापा
निर्देशक, अन्तर्राष्ट्रिय सेवा
निर्देशनालय

प्रमोद कुमार परमार
निर्देशक, व्याकवोन प्रसारण
निर्देशनालय

गुणकेशरी प्रधान
निर्देशक, सूचना प्रणाली सहयोगी
निर्देशनालय

क्षेत्रीय निर्देशनालय / निर्देशकहरू

अरुण प्रसाद पुरी
निर्देशक, काठमाडौं क्षेत्रीय
निर्देशनालय, काठमाडौं

खड्ग बहादुर बस्नेत
निर्देशक, पूर्वाञ्चल क्षेत्रीय
निर्देशनालय, विराटनगर

विभाष कुमार गुप्त
निर्देशक, वीरगञ्ज क्षेत्रीय
निर्देशनालय, वीरगञ्ज

सिद्ध प्रताप भारती
निर्देशक, पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय
निर्देशनालय, भैरहवा

इन्दल यादव
निर्देशक, मध्यपश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय
निर्देशनालय, नेपालगञ्ज

रमानन्द लाल कर्ण
निर्देशक, सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय
निर्देशनालय, अत्तरिया

आठौं वार्षिक साधारण सभाका लागि

सञ्चालक समितिको प्रतिवेदन

आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरू,

नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेडको आठौं वार्षिक साधारण सभामा उपस्थित सम्पूर्ण शेयरधनी महानुभावहरूलाई सञ्चालक समितिको तर्फबाट हार्दिक स्वागत अभिवादन गर्दछौं। यहाँहरूबाट निरन्तर पाउँदै आएको सद्भाव, सहयोग र विश्वासको लागि कम्पनी अभार व्यक्त गर्दछ। विगतका उपलब्धिपूर्ण सफलतालाई आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा पनि कम्पनीले निरन्तरता दिई व्यवसायिक उत्कृष्टता र ग्राहक सन्तुष्टिलाई कायम राख्न सफल भएको छ। हामी ग्राहकको चाहना तथा आवश्यकतालाई मध्यनजर गरी नयाँ नयाँ योजना तथा सुविधाहरू ल्याई ग्राहकहरूलाई स्तरीय सेवा दिन प्रतिवद्ध छौं। सूचना प्रविधिको क्षेत्रमा भएको तीव्र विकास एवं परिवर्तन, आन्तरिक बजारको प्रतिस्पर्धा, कमजोर अर्थतन्त्र, उदार एवं खुल्ला अर्थनीति, सीमाविहिन बजार जस्ता बाह्य पक्ष र कम्पनीको आन्तरिक चुनौतीहरूमा पनि कम्पनीले पाएको सफलता यहाँहरू समक्ष पेश गर्न पाउँदा हामीलाई गर्व महसुस भइरहेको छ। कम्पनीको सफलतालाई सुनिश्चित गर्दै यसको सुदृढीकरण र स्थायित्व तर्फ हामी दृढ संकल्पित रहेको यथार्थता यहाँहरू समक्ष निवेदन गर्दछौं।

मिति २०७२ साल वैशाख १२ गते गएको विनाशकारी भूकम्प र त्यसपछिका शक्तिशाली पराकम्पनहरूले पुऱ्याएको मानवीय क्षति तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति, ऐतिहासिक स्मारक र राष्ट्रिय सम्पदामा पुऱ्याएको क्षति प्रति सञ्चालक समिति गहिरो समवेदना तथा दुःख व्यक्त गर्दछ। ईश्वरीय अनुकम्पाले यस कम्पनीले ठूलो क्षति बेहोर्नु नपरेता पनि सिन्धुपाल्चोक, रामेछाप, काभ्रेपलाञ्चोक, गोर्खा, रसुवा लगायतका स्थानहरूमा

स्थापना भएका कम्पनीको संरचनामा क्षति भएको छ। भूकम्प पश्चात क्षतिग्रस्त अप्टिकल लिङ्क र माइक्रोवेभ लिङ्क सञ्चालन तथा पुनःस्थापना गर्न तत्काल जनशक्ति परिचालन गरी सेवा सुचारु गरिएको थियो। यति ठूलो प्राकृतिक विपत्तिको घडीमा पनि कम्पनीका प्राविधिक लगायत अन्य कर्मचारीहरू प्रभावित जिल्लाका विभिन्न जोखिमयुक्त स्थानमा पुगेर दूरसञ्चार प्रणाली सुचारु गरी सेवा सञ्चालन गरेका थिए। वर्षाले पार्ने प्रभावलाई मध्यनजर गरी क्षतिग्रस्त भएका बिटिएसहरू मध्ये अधिकांश स्थानमा अस्थायी सेक्टर निर्माण गरी उपकरण जडान गरेर सेवा सुचारु गरिएको थियो। यसरी थोरै समयमा पनि कम्पनीले सेवाहरू सुचारु गरेकोमा उपभोक्ता वर्गबाट प्राप्त उच्च प्रशंसाले हामीलाई अझ उत्साहित तुल्याएको छ।

सिन्धुपाल्चोक जिल्लामा गएको विनाशकारी बाढी पहिरोबाट प्रभावित जनताको राहतको लागि रु. २ करोड र गत बैशाख महिनामा गएको विनाशकारी भूकम्पको कारण भएको क्षतिको पुनःनिर्माण प्रयोजनको लागि कम्पनी र कर्मचारीको तर्फबाट रु. २७ करोड प्रधानमन्त्री दैवी प्रकोप उद्धार कोषमा उपलब्ध गराईएको थियो। यसका साथै विनाशकारी भूकम्पको पीडामा राहत पुगोस् भन्ने उद्देश्यले कम्पनीले वैशाख १२ गते भूकम्प गए पश्चात वैशाख १७ गते राती १२ बजेसम्म GSM तथा CDMA नेटवर्कबाट भएका सम्पूर्ण अन्तरदेशीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय कलहरू एवं SMS तथा Internet गरी रु.१ अर्ब ४६ करोड बराबरका सेवाहरू निःशुल्क उपलब्ध गराएको थियो। यसको अतिरिक्त कम्पनीले PSTN तथा Fixed C-Phone सेवामा वैशाख महिनाको न्यूनतम महशुलमा थप १०० कल निःशुल्क गरेको र ADSL सेवामा वैशाख महिनाको लागि एक हप्ताको अवधि थप गरेको थियो। सम्पूर्ण नेपालीहरूमा

आइपरेको यस दुःखद घडीमा हामी उनीहरूको साथमा रहेको र देश निर्माणको क्रममा सक्रियतापूर्वक सहभागी हुने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछौं ।

सेवा शुल्क सहूलियपूर्ण हुँदै गएको अवस्थाले प्रति ग्राहक औसत आय (Average Revenue Per User) मा कमी हुँदै आएको परिवेशमा पनि कम्पनीले गत वर्षमा रु. ३९ अर्ब ६७ करोड आम्दानी गरेकोमा समीक्षा वर्षमा यसमा ७.४८ प्रतिशतले वृद्धि भई आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा रु. ४२ अर्ब ६४ करोड पुगेको छ । त्यस्तै गत वर्ष मुनाफा रु. ११ अर्ब ५७ करोड भएकोमा समीक्षा वर्षमा यसमा २५.७५ प्रतिशतले वृद्धि भई आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा रु. १४ अर्ब ५५ करोड पुगेको छ ।

गत आर्थिक वर्ष २०७०/७१ मा जम्मा १ करोड ९ लाख ४ हजार रहेको कम्पनीको ग्राहकआधार समीक्षा अवधि आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा १९.०५ प्रतिशतले वृद्धि भई १ करोड २९ लाख ८२ हजार पुगेको छ । त्यस्तै इन्टरनेट सेवा तर्फ गत आर्थिक वर्ष २०७०/७१ मा जम्मा ४७ लाख ५ हजार ग्राहकआधार रहेकोमा समीक्षा अवधि आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा ३८.३४ प्रतिशतले वृद्धि भई ६५ लाख ९ हजार पुगेको छ । उल्लेखित वृद्धिदरलाई उत्साहजनक रूपमा लिई कम्पनीले आगामी दिनमा थप प्रभावकारी सेवा प्रदान गर्ने र सेवाको संस्थागत क्षमता विस्तारलाई सशक्त रूपमा अगाडि बढाउँदै जानेछ ।

कम्पनीले समीक्षा अवधि २०७१/७२ मा आफ्नो सम्पूर्ण स्थिर सम्पत्ती तथा जिन्सी मौज्दातहरूको भौतिक परीक्षण तथा मूल्याङ्कन गरी अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय प्रतिवेदन मान (International Financial Reporting Standards) तथा नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (Nepal Financial Reporting Standards) अनुसार वित्तीय विवरणहरू तयार गरेको छ । अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय प्रतिवेदन मान (International Financial Reporting Standards) तथा नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (Nepal Financial Reporting Standards) अनुसार वित्तीय विवरण तयार गर्ने नेपाल टेलिकम नेपालको पहिलो सार्वजनिक कम्पनीको हो भन्ने कुरा यहाँहरूलाई जानकारी गराउन

पाउँदा हामीलाई गर्व महशुस भइरहेको छ ।

प्रतिस्पर्धात्मक बजार पद्धतिमा प्रतिस्पर्धी सेवा प्रदायकहरूको रणनीति र सबल पक्षलाई ध्यानमा राख्दै कम्पनीको पूर्वाधार विस्तार एवं क्षमता विस्तारलाई प्राथमिकतामा राखिएको छ । पूर्वाधार बिनाको दूरसञ्चार प्रणालीबाट सेवाको स्तरोन्नति सम्भव छैन । तसर्थ मूल प्रणालीको क्षमता वृद्धिसंगै पूर्वाधारयुक्त उपकरणहरूको जडान कार्यलाई तीव्रता दिइएको छ ।

विश्वव्यापीकरण र प्रविधिमा आएको तीव्र विकासको प्रभावले हाम्रा सेवाग्राहीलाई विकल्पको अवसर उपलब्ध छ । सेवाको गुण र दोषको आधारमा सेवाप्रदायक छनौटको लागि ग्राहकहरू स्वतन्त्र छन् । यसले गर्दा ग्राहकहरूलाई Retain गर्न र नयाँ ग्राहक विस्तार गर्ने कार्य चुनौतीपूर्ण नै छ । त्यसैले ग्राहकहरूको आवश्यकता तथा चाहना अनुसार गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्न हामी प्रतिबद्ध छौं । अर्को तर्फ Data Service को उपयोग मार्फत Voice Service निःशुल्क जस्तै हुँदै गएको परिप्रेक्ष्यमा अन्तर्राष्ट्रिय कलबाट प्राप्त आम्दानी संकुचित हुँदै जाने सम्भावना कायमै छ । गैह्रकानूनी तवरबाट VOIP मार्फत हुने Grey Calls को कारणले अन्तरप्रशासनिक आय (Interconnection Revenue) भन्नु प्रभावित हुने देखिएको छ । आन्तरिक बजारको प्रतिस्पर्धाले सेवाको मूल्यमा कमी हुँदै गएको र प्रविधिको कारण अन्तर प्रशासनिक आयको हिस्सा समेत कम हुने परिस्थितिको सन्दर्भमा कुल आय रकम संकुचन हुनसक्ने र मूल्यवृद्धिको कारण प्रशासनिक खर्च एवं सञ्चालन खर्चमा हुँदै गएको वृद्धिले खुद मुनाफामा संकुचन हुने संभावनाले आगामी दिन अझ चुनौतीपूर्ण बन्दै जाने सम्भावना रहेको छ । यस कम्पनीलाई अन्य कम्पनीसंग प्रतिस्पर्धा गर्नसक्ने बनाउनको लागि कम्पनीको पुनःसंरचना गर्ने तथा कम्पनीको कार्य प्रणालीलाई चुस्त दुरुस्त बनाई ग्राहकहरूलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्न स्वेच्छिक अवकाश योजना (Voluntary Retirement Scheme) मार्फत कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने कार्य अगाडि बढाइएको छ । कर्मचारीहरूको लगाव र उत्साहमा कमी आउन नदिई कम्पनीको लक्ष्यहरू निरन्तर रूपमा हासिल गर्दै उच्च प्रविधि र गुणस्तरीय

सेवा प्रवाह गर्न हामी प्रतिवद्ध छौं ।

कम्पनीका लागि आगामी संभावना र अवसरहरूको पहिचान गरी ती क्षेत्रहरूलाई प्राथमिकता प्रदान गर्ने र कम्पनीका चुनौतीहरूको पहिचान, विश्लेषण र मूल्याङ्कन गरी चुनौतीहरूको व्यवस्थापनको प्रयासबाट कम्पनीको दीर्घकालीन स्थायित्वको सुनिश्चतता गराई आम शेयरधनीहरूलाई उचित प्रतिफल उपलब्ध गराउन हामी प्रयत्नशील रहनेछौं । समीक्षा अवधि र चालू आर्थिक वर्षको यथार्थ स्थितिको बारेमा सम्पूर्ण शेयरधनी सदस्यहरूको जानकारीको लागि कम्पनी ऐन, २०६३ मा निर्दिष्ट ढाँचा अनुरूप देहाय बमोजिमको विवरण पेश गरिएको छ :

१. विगत वर्षको सिंहावलोकन

१.१ प्रविधि अवलम्बन

सेवाग्राहीको माग र चाहना अनुसार नयाँ नयाँ प्रविधि भित्र्याई सेवाको स्तरोन्नति, विकास एवं विविधिकरणको अभियानमा हामी निरन्तर लागि रहेका छौं । सुलभ, सहज र भरपर्दो सेवाको उपलब्धता तथा नवीन प्रविधिमा आधारित सेवाहरूको अनुकरण गरी दूरसञ्चार बजारमा अग्रता कायम राख्न हामीले कम्पनीका श्रोत साधनहरूलाई समुचित ढंगबाट परिचालनको प्रबन्ध मिलाएका छौं ।

ग्राहकहरूको घरसम्म अप्टिकल फाइबर मार्फत द्रुत गतिको ब्रोडब्याण्ड इन्टरनेट तथा भ्वाइस सेवा सञ्चालन गर्न सकिने Fiber To The Home (FTTH) सेवाको शुरुवात भएको छ । FTTH सेवा नेपालमा हालसम्म उपलब्ध इन्टरनेट सेवामध्ये सबैभन्दा उच्च गतिको ब्रोडब्याण्ड इन्टरनेट सेवा हो । यसमा 1 Mbps देखि 100 Mbps क्षमतामा सेवा उपभोग गर्नुको साथै डाटा तथा भ्वाइस सेवा समेत प्रयोग गर्न सकिन्छ ।

कम्पनीले एउटै रिचार्ज कार्डबाट GSM Pre-Paid, CDMA Pre-Paid र CDMA Post-Paid

मोवाइल फोनमा रिचार्ज गर्न सकिने गरी NT Recharge नामक नयाँ रिचार्ज कार्ड उपलब्ध गराएको छ । त्यस्तै वेब मार्फत रिचार्ज गर्न <http://webrecharge.ntc.net.np> मा गई रिचार्ज गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको छ । कम्पनीले शुरुदेखि नै उपलब्ध गराउँदै आएको नमस्ते रिचार्ज कार्ड तथा यसका सेवाहरू पनि यथावत रहेको छ । Recharge Card मार्फत IVR को माध्यमबाट PSTN सेवा, WiMax सेवा, ADSL सेवा तथा Post-Paid मोवाइलको बिल ग्राहकले आफ्नो घरबाट नै भुक्तानी गर्न सक्ने व्यवस्था मिलाइएको छ । साथै बैंक मार्फत, Electronic Recharge र MPOS प्रविधिबाट Recharge गरी कम्पनीको सबै सेवाहरूको बिल भुक्तानी गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको छ । यसबाट सेवाग्राहीहरू कम्पनीको काउण्टरमा जानुपर्ने अनिवार्यता हटेको छ । सेवाग्राहीहरूको सुविधालाई प्राथमिकतामा राख्दै विभिन्न स्थानमा Kiosk Machine मार्फत २४ घन्टा बिल भुक्तानी तथा रिचार्ज गर्न सकिने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

कम्पनीले समीक्षा वर्ष २०७१/७२ मा GSM Pre-Paid Mobile तथा WiMax को Billing System लाई CRTB & CS (Convergent Real Time Billing and Customer Support) System मा Migration गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको छ । समीक्षा अवधिको अन्त्यसम्म CDMA प्रविधिका करिब १४ लाख, GSM Pre-Paid का करिब १ करोड ४ लाख तथा WiMax का करिब १३ हजार ग्राहक गरी कुल १ करोड १८ लाख भन्दा बढी ग्राहकलाई CRTB & CS System मार्फत बिलिङ्ग तथा ग्राहक सेवा सम्बन्धी कार्यहरू उपलब्ध गराइएको छ । यसभन्दा पहिला CRTB & CS System मा चरणवद्ध रूपमा CDMA प्रविधिका ग्राहकहरूको बिलिङ्ग तथा ग्राहक सेवा सम्बन्धी कार्यहरू हुँदै आएको थियो । CRTB & CS System मा Billing System लाई पूर्णरूपमा Migration गरे पछि ग्राहकहरूलाई विभिन्न किसिमका प्याकेज तथा नवीन प्रविधिमा आधारित Value Added Service

दिन सहयोग पुग्नेछ ।

१.२ पूर्वाधार एवं क्षमता विस्तार

कम्पनीले परम्परागत रूपमा प्रयोग गरिरहेको Radio Transmission Link को Redundancy को लागि Optical Fiber को विस्तार गरी Transmission सेवालाई अझ भरपर्दो र प्रभावकारी बनाउन समीक्षा वर्ष २०७१/७२ मा सल्यान, म्याग्दी, गोर्खा, इलाम, पाँचथर, सिन्धुपाल्चोक, धादिङ, नुवाकोट, स्याङ्जा, गुल्मी, अर्घाखाँची, प्युठान र रोल्पा गरी थप १३ जिल्ला तथा सदरमुकाममा Optical Fiber Network विस्तार गरेको छ । अप्टिकल फाइबर मार्फत एकै पटक बढी क्षमताको Bandwidth को डाटा ट्रान्सफर गर्न सकिने भएकाले Radio Transmission को तुलनामा यो बढी प्रभावकारी हुने छ । अप्टिकल फाइबरको प्रयोग गर्दा Noise कम हुने, विद्युत खपत न्यून हुने, चट्याङ आदिको कारणबाट तारमा क्षति नपुग्ने र मर्मत कार्य छिटो सम्पन्न गर्न सकिने भएकाले हाल कम्पनीले Transmission Link को लागि अप्टिकल फाइबरको प्रयोगमा जोड दिँदै आएको छ । कम्पनीले समीक्षा वर्ष २०७१/७२ मा करिब १५१ कि.मि. अप्टिकल फाइबर विस्तार गरेको छ । दूरसञ्चार सेवा उपलब्ध हुन नसकेका स्थानहरूमा PSTN फोन मार्फत Voice सेवा तथा ADSL मार्फत Broadband Internet सेवा सञ्चालन गराउनका साथै भविष्यमा उपलब्ध हुनसक्ने सुविधाहरू समेत प्रदान गर्ने उद्देश्य अनुरूप समीक्षा वर्षमा देशका विभिन्न ७९ स्थानमा MSAG/VOIP DSLAM जडान गरी भ्वाइसमा ३६,४९२ लाइन र डाटामा ८,७८४ लाइन बराबरको क्षमता विस्तार गरिएको छ ।

कम्पनीले मुगु जिल्लाको सदरमुकाम गमगढीमा उच्च क्षमता भएको Microwave Radio Link मार्फत दूरसञ्चार सेवा सञ्चालनमा ल्याएको छ । यो सेवा सञ्चालनमा ल्याउन कम्पनीले ४ हजार २ सय मिटर उचाइमा अवस्थित जुम्ला जिल्लाको डाँफेको लेक र ३ हजार मिटर उचाइमा अवस्थित

मुगु जिल्लाको थारुपामा दुई नयाँ रिपिटर टावर स्थापना गरेको छ । यस अघि VSAT प्रविधिको न्यून क्षमताको रेडियो लिङ्क रहेको र सोबाट इन्टरनेट निकै ढिलो चल्ने, फोन नलाग्ने, कुरा स्पष्ट नबुझिने लगायतका समस्याहरू रहेकोमा Microwave Radio Link को जडान संगै ती समस्याहरू समाधान भएका छन् । त्यसैगरी कम्पनीले ३ हजार ७ सय मिटर उचाइमा रहेको रसुवा जिल्लाको फुलुमडाँडामा पनि नयाँ रिपिटर टावर स्थापना गरी सेवा सञ्चालन गरेको छ ।

ग्राहक आधार, राजश्व, मुलुकको भौगोलिक बनावट, लाभ लागत र अन्तर्राष्ट्रिय Trend बमोजिम आगामी सम्भावनायुक्त सेवा GSM मोबाइल सेवा नै रहेकोले कम्पनीले पनि यस सेवाको विस्तार तथा गुणस्तर सुधारमा बढी ध्यान केन्द्रित गरेको छ । GSM सेवा विस्तार योजना अन्तर्गत एक करोड लाईन क्षमता थप्ने लक्ष्य सहित भएको सम्झौता बमोजिम समीक्षा वर्ष २०७१/७२ मा Package (A) 5.2 million GSM/UMTS for CDR, EDR, MWDR & FWDR (Except Kathmandu Valley) अन्तर्गत २०९ वटा 2G BTS Swap गरेको र ३०३ वटा नयाँ 3G BTS सञ्चालन गरेको छ । यसबाट करिब १३ लाख ४४ हजार ८४५ ग्राहक वरावरको क्षमता बिस्तार भएको छ । त्यस्तै सोही सम्झौता अन्तर्गतको Package (B) 4.8 million GSM/UMTS for Kathmandu Valley and WDR अन्तर्गत काठमाण्डौ उपत्यकामा ५७ स्थानमा नयाँ BTS जडान गरिएको र पश्चिमाञ्चल क्षेत्रमा २०५ स्थानमा 3G सेवा सञ्चालन गरिएको छ । यसबाट करिब ६९८,२०० ग्राहक बराबरको क्षमता बिस्तार भएको छ ।

१.३ सेवाको गुणस्तर

गुणस्तर सुधार (Quality Improvement) भन्ने कार्य निरन्तर चलिरहने प्रक्रिया भएकोले कम्पनी आफ्नो सेवाको गुणस्तर सुधार गर्न निरन्तर प्रयत्नशील रहेको छ । यसै क्रममा समीक्षा वर्षमा सेवाको गुणस्तर भरपर्दो बनाउन कम्पनीले Data

Resource Board थप गर्ने, IP Transmission Restructuring, Regular and Complain Based Optimization जस्ता कार्य गर्नुको साथै नेटवर्क नपुगेको स्थानमा Micro BTS, Repeater जस्ता उपकरणहरू जडान गर्ने र BSC Audit, Carrier Expansion जस्ता कार्यहरू गरिएको छ ।

दूरसञ्चार सेवा सञ्चालनको लागि महत्वपूर्ण रहेको र सेवाको गुणस्तरमा समेत प्रत्यक्ष प्रभाव पार्ने विद्युतीय उर्जाको आपूर्ति नियमित र भरपर्दो गराई सेवाको स्तर कायम गराउने तर्फ विभिन्न विकल्पहरू खोजिएको छ । यस अर्न्तगत समीक्षा वर्षमा पश्चिमाञ्चल क्षेत्रमा १०० स्थानमा, मध्य पश्चिमाञ्चल क्षेत्रमा ८ स्थानमा र काठमाडौं उपत्यकामा १० स्थानमा गरी जम्मा ११८ स्थानमा थप Battery जडान गरी Power Backup को क्षमता वृद्धि गराइएको र साथै आवश्यकता अनुसार सोलार पावर र जेनेरेटर सेट पनि जडान गरिएको छ ।

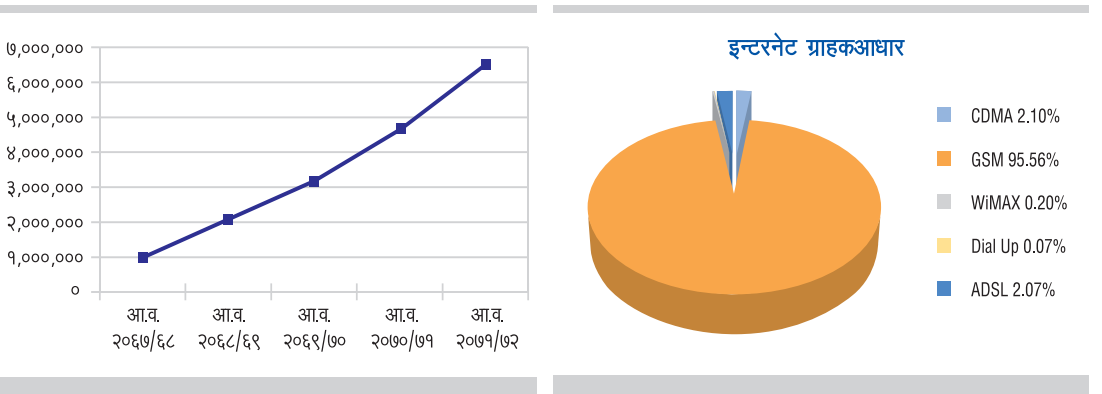
१.४ व्यावसायिक उपलब्धि

कम्पनीको ग्राहकआधार गत आर्थिक वर्ष २०७०/७१ मा जम्मा १ करोड ९ लाख ४ हजार रहेकोमा समीक्षा अवधि आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा २० लाख ७८ हजार ग्राहक थप भई १ करोड २९ लाख ८२ हजार पुगेको छ । विगत आर्थिक वर्षको तुलनामा समीक्षा अवधिमा १९.०५ प्रतिशतले ग्राहकआधार वृद्धि भएको छ । त्यस्तै इन्टरनेट सेवा तर्फ गत आर्थिक वर्ष २०७०/७१ मा जम्मा ४७ लाखको हाराहारीमा रहेकोमा समीक्षा अवधि आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा १८ लाख ग्राहक थप भई ६५ लाख पुगेको छ । विगत आर्थिक वर्ष को तुलनामा समीक्षा अवधिमा ३८.३४ प्रतिशतले ग्राहकआधार वृद्धि भएको छ । उल्लेखित वृद्धिदरलाई उत्साहजनक रूपमा लिई कम्पनीले आगामी दिनमा थप प्रभावकारी सेवा प्रदान गर्ने र सेवाको संस्थागत क्षमता विस्तारलाई सशक्त रूपमा अगाडि बढाउँदै लग्नेछ ।

१.४.१ डाटा/इन्टरनेट सेवा

डाटा तथा इन्टरसेवा तर्फको ग्राहकआधार गत अवधिको तुलनामा समीक्षा अवधिमा ३८.३४ प्रतिशतले वृद्धि भई ६५ लाख पुगेको छ । गत आर्थिक वर्षमा मुलुकको कुल इन्टरनेट प्रयोगकर्ता मध्ये कम्पनीको हिस्सा ५३.५१ प्रतिशत रहेकोमा समीक्षा अवधिमा ५६.२६ प्रतिशत पुगेको छ । कम्पनीको विभिन्न सेवाको इन्टरनेट ग्राहक मध्ये GSM Internet Subscriber मा भएको वृद्धिले समग्र इन्टरनेट सेवाको ग्राहकआधार वृद्धि भएको छ । विगत ५ वर्षको इन्टरनेट सेवाको ग्राहकआधार निम्नानुसार रहेको छ :

समीक्षा वर्षको अन्त्यमा विभिन्न प्रविधिमा आधारित सेवाको इन्टरनेट ग्राहक आधार यस प्रकार रहेको छ :

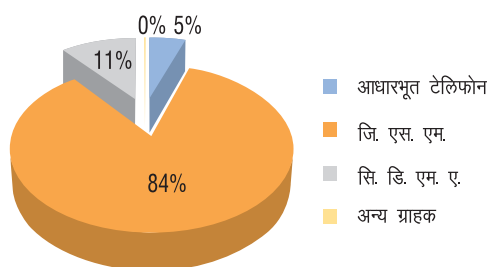

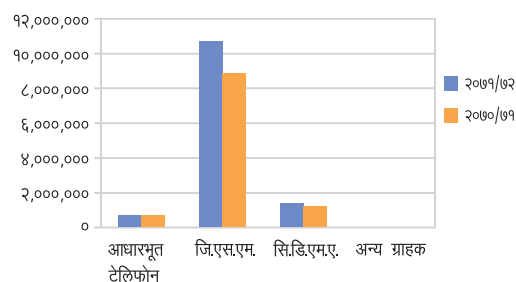
१.४.२ आधारभूत भ्वाइस टेलिफोन सेवा

आधारभूत तर्फ कम्पनीको टेलिफोन सेवा ग्राहकआधार विगत आर्थिक वर्ष २०७०।७१ मा १ करोड ९ लाख ४ हजार रहेकोमा समीक्षा अवधिमा २० लाख ७८ हजार ग्राहक थप भई १ करोड २९ लाख ८२ हजार पुगेको छ । समीक्षा अवधिमा ग्राहकसंख्या गत अवधिको तुलनामा १९.०५ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ । यसमा GSM मोबाइलको ग्राहक संख्या १९ लाख ९ सय, CDMA मोबाइलको ग्राहक १ लाख ६५ हजार वृद्धि भएको छ । गत आर्थिक वर्षमा मुलुकको कुल टेलिफोन सेवाको ग्राहकहरू मध्ये कम्पनीको हिस्सा ४४.४ प्रतिशत रहेकोमा समीक्षा अवधिमा ४६.१८ प्रतिशत पुगेको छ ।

सि. नं.	सेवाहरू	आर्थिक वर्ष २०६७/६८	आर्थिक वर्ष २०६८/६९	आर्थिक वर्ष २०६९/७०	आर्थिक वर्ष २०७०/७१	आर्थिक वर्ष २०७१/७२
१.	PSTN टेलिफोन	६०३,२९१	६२७,६३९	६४०,४५९	६५३,२०२	६६५,६६०
२.	GSM मोबाइल	५,१२१,५१८	६,१६६,८१४	७,४६९,३२७	९,०१९,८०९	१०,९२०,७५२
३.	CDMA मोबाइल	१,०१९,१६७	९६०,९२९	१,०६५,१५६	१,२३०,३३३	१,३९५,५३०
४.	अन्य ग्राहक		९३६	१,११८	१,११८	९०१
५.	कुल ग्राहक संख्या	६,७४३,९७६	७,७५६,३९८	९,१७६,०६०	१०,९०४,४६२	१२,९८२,८४३
६.	कम्पनीको हिस्सा	२३.९५	२९.१४	३४.४७	४४.४	४६.१८

आ. व. २०७१/७२ र २०७०/७१ मा ग्राहकआधार

१.५ वित्तीय विश्लेषण

प्रतिस्पर्धात्मक एवं व्यावसायिक वातावरणमा आएको चुनौतीका बावजुद कम्पनीले आर्थिक वर्ष २०७१।७२ मा उल्लेखनीय सफलता प्राप्त गरेको छ । सेवा शुल्क सहूलियतपूर्ण हुँदै गएको र प्रति ग्राहक औसत आयमा कमी हुँदै आएको परिवेशमा पनि कम्पनीको कुल आय उत्साहजनक रूपमा वृद्धि भएको छ । कम्पनीले गत वर्षमा रु. ३९ अर्ब ६७ करोड आम्दानी गरेकोमा समीक्षा वर्ष २०७१।७२ मा कार्य सञ्चालन आम्दानीमा ७.४८ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ४२ अर्ब ६४ करोड कुल आय पुगेको छ । त्यस्तै गत वर्ष रु. ११ अर्ब ५७ करोड कर पछिको मुनाफा भएकोमा समीक्षा वर्ष २०७१।७२ मा यसमा २५.७५ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. १४ अर्ब ५५ करोड कर पछिको मुनाफा कायम भएको छ । विगत ५ वर्षहरूमा कम्पनीको कार्य सम्पादन उच्च हुँदै गएको छ । इन्धन लगायत सम्पूर्ण वस्तुको बजार मूल्यमा भएको वृद्धिका बावजुद कम्पनीको कार्यसम्पादनमा ह्रास आउन नदिई यस कम्पनीले आर्थिक वर्ष २०७०।७१ को तुलनामा आर्थिक वर्ष २०७१।७२ को कुल खर्चमा

६.६६ प्रतिशतले कटौती गर्न सफल भएको छ । कम्पनीको आर्थिक वर्ष २०७१/७२ लगायत अघिल्लो ५ वर्षको वित्तीय भलक निम्नानुसार रहेको छ :

१.५.१ वित्तीय सूचकाङ्कहरू

सि.न.	विवरण	आधार	आर्थिक वर्ष २०६७/६८	आर्थिक वर्ष २०६८/६९	आर्थिक वर्ष २०६९/७०	आर्थिक वर्ष २०७०/७१	आर्थिक वर्ष २०७१/७२
			२०१०/११	२०११/१२	२०१२/१३	२०१३/१४	२०१४/१५

नाफा नोक्सान खातासँग सम्बन्धित

१	कुल आम्दानी	रु. करोडमा	३१,९३	३७,२८	३८,८६	३९,६७	४२,६४
२	कर्मचारी खर्च (वोनस र टेलिकम भत्ता सहित)	रु. करोडमा	४५०	४२९	४३६	४,४०	४,९१
३	मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	रु. करोडमा	४,२७	५,७७	६,७४	७,२१	७,९८
४	ह्रास कटौती	रु. करोडमा	३,२८	३,३४	३,४९	३,३१	३,६६
५	अन्य खर्च	रु. करोडमा	३,४७	८,२१	९,१३	९,३२	६,०७
६	कुल खर्च	रु. करोडमा	१५,५४	२१,६१	२३,७३	२४,२४	२२,६३
७	कर अधिको मुनाफा	रु. करोडमा	१६,३९	१५,६७	१५,१३	१५,४३	२०,०१
८	कर पछिको मुनाफा	रु. करोडमा	१२,१२	११,६६	११,३०	११,५७	१४,५५

वासलातसँग सम्बन्धित

१	Total Shareholders' Equity	रु. करोडमा	४५,३०	४९,५३	५३,६४	७४,८१	८१,००
२	Total Capital Employed	रु. करोडमा	७२,२९	७५,१३	७७,६६	९०,५५	९५,७७

मुख्य वित्तीय सूचकाङ्कहरू

१	खुद मुनाफा अनुपात	%	३७.५८	३१.२७	२९.०८	२९.१६	३४.१४
२	EBITDA Margin	%	६१.८	६१.९२	५८.४२	४८.०४	५६.८२
३	Return on Capital Employed (Post Tax)	%	१६.७७	१५.५२	१४.५५	१२.७८	१५.२०
४	Return on Shareholders' Equity (Post Tax)	%	२६.७६	२३.५४	२१.०७	१५.४६	१७.९७
५	चालू सम्पत्ती अनुपात (Current Ratio)	Times	२.५४	२.७०	२.५४	३.५५	३.९४
६	Book Value Per Share	रु.	३०१.९७	३३०.१९	३५७.५७	४९८.७२	५३९.९९
७	शेयर संख्या (No. of Shares)	हजारमा	१५०,०००	१५०,०००	१५०,०००	१५०,०००	१५०,०००
८	प्रति शेयर आम्दानी (EPS)	रु.	८०.८	७७.७३	७५.३३	७७.१२	९७.०४
९	राज्यकोषमा योगदान (कुल आम्दानीको)	%	५४.५३	४८.८२	४८.४८	५१.३१	४८.६८

अन्य सूचकाङ्कहरू

१	प्रति कर्मचारी औसत आम्दानी	रु.हजारमा	५,५९०	६,८००	७,१२९	७,२८२	८,०८२
२	प्रति कर्मचारी औसत ग्राहक	संख्या	१,१६३	१,३८७	१,६७८	२,००२	२,४६१

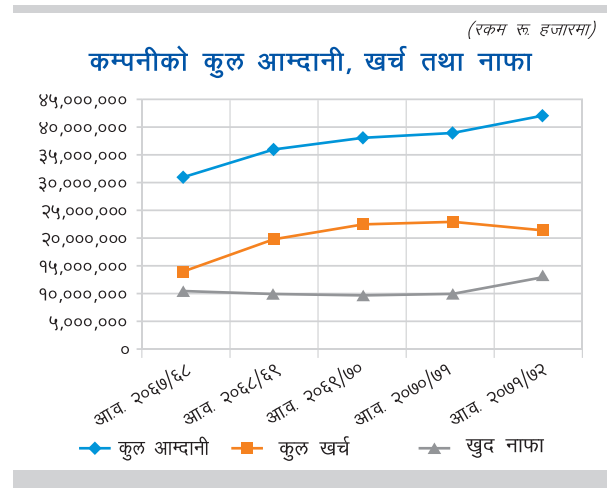
उपरोक्त सूचकाङ्कहरू बमोजिम तरलता मापन गर्ने चालु सम्पत्ती अनुपात (Current Ratio) आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा बैंकमा राखेको निक्षेप वृद्धि भई ३.९४ पुगेको छ । समीक्षा वर्ष २०७१/७२ मा गत वर्षभन्दा ५.४७% ले निक्षेप वृद्धि भएको छ । यसले कम्पनीको वर्तमान तरलताको स्थिति र निकट भविष्यमा तरलताको आवश्यकता पूर्तिको अवस्था सहज हुनेछ भन्ने संकेत गर्दछ । यसले कम्पनीको व्यावसायिक योजना कार्यान्वयन गर्न आवश्यक तरलताको पर्याप्तता र नगद प्रवाहलाई सुविधाजनक बनाएको छ ।

समीक्षा अवधिमा कम्पनीको प्रति शेयर किताबी मूल्य ८.२७ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ । यसले कम्पनीका शेयरधनीहरूको शेयर सम्पत्ती मूल्य अभै सुदृढ गर्न मद्दत पुग्ने छ । प्रति शेयर आम्दानी (EPS) आर्थिक वर्ष २०७०/७१ को रु. ७७.१२ को तुलनामा समीक्षा वर्ष २०७१/७२ मा २५.८३ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.९७.०४ पुगेको छ ।

त्यस्तै समीक्षा अवधिमा कम्पनीको खुद मुनाफा अनुपात १७.०७ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ । आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा आम्दानीमा भएको वृद्धिले खुद मुनाफा अनुपात बढेको देखिन्छ । कर पछिको नाफा (Earning After Tax) आर्थिक वर्ष २०७०/७१ को रु. ११ अर्ब ५७ करोडको तुलनामा २५.७५ प्रतिशतले वृद्धि भई समीक्षा वर्षमा रु.१४ अर्ब ५५ करोड पुगेको छ ।

१.५.२ आम्दानी तथा कर पछिको मुनाफा

आर्थिक वर्ष २०७०/७१ मा कम्पनीले कुल रु.३९ अर्ब ६७ करोड आम्दानी गरेकोमा आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा ७.४८ प्रतिशतले बढी रु. ४२ अर्ब ६४ करोड आम्दानी गर्न सफल भएको छ । त्यसैगरी कम्पनीले आर्थिक वर्ष २०७०/७१ मा रु.११ अर्ब ५७ करोड मुनाफा गरेकोमा आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा त्यसमा २५.७५ प्रतिशतले वृद्धि भई यो मुनाफा रु.१४ अर्ब ५५ करोड पुगेको छ । आर्थिक वर्ष २०७०/७१ मा कम्पनीको खुद मुनाफा अनुपात २९.१६ प्रतिशत थियो भने आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा ३४.१४ प्रतिशत रहेको छ । समीक्षा अवधि सहित विगत पाँच वर्षको प्रगति फलक तल प्रस्तुत गरिएको छ :

(रकम रु. करोडमा)

आर्थिक वर्ष	कुल आम्दानी	कुल खर्च	खुद नाफा
२०६७/६८	३९,९३	९५,५४	१२,९२
२०६८/६९	३७,२८	२१,६९	१५,६६

२०६९/७०	३८,८६	२३,७३	११,३०
२०७०/७१	३९,६७	२४,२४	११,५७
२०७१/७२	४२,६४	२२,६३	१४,५५

१.५.३ कुल ग्राहस्थ उत्पादन (GDP) र सरकारी राजश्वमा योगदान

(रकम रु. करोडमा)

क्र.सं.	विवरण/आर्थिक वर्ष	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२
१.	GDP (सेवा तर्फ)***	३०३,३०	३१८,५०	३३५,१०	३५५,६०	३७१,९८
	नेपाल टेलिकमको आम्दानी	३१,९३	३७,२८	३८,८६	३९,६७	४२,६४
	GDP मा योगदान (सेवा तर्फ)	१०.५३%	११.७१%	११.६०%	११.१६%	११.४६%
२.	नेपाल सरकार					
	कर राजश्व	१७७,२३	२११,७२	२५९,५७	३१४,६४	३५३,५०
	गैह्रकर राजश्व	२१,१५	३२,६५	३६,१६	३९,८६	४०,००
	जम्मा राजश्व आम्दानी**	१९८,३८	२४४,३७	२९५,७३	३५४,५०	३९३,५१
३.	नेपाल टेलिकम					
	कर राजश्वमा योगदान	६,८८	७,८९	७,७६	९,१७	९,१७
	गैह्रकर राजश्वमा योगदान	९,४०	१०,३१	११,०८	११,१८	११,५८
	जम्मा राजश्वमा योगदान	१६,२८	१८,२०	१८,८४	२०,३५	२०,७५
	सरकारी राजश्वमा योगदान	८.२१%	७.४५%	६.३७%	५.७४%	५.२७%

*** आर्थिक सर्वेक्षण, २०७१/७२ : अर्थ मन्त्रालय

** बजेट भाषण, २०७२/७३ : www.mof.gov.np

कम्पनीले समीक्षा वर्ष २०७१/७२ मा सेवा तर्फको कुल ग्राहस्थ उत्पादनमा ११.४६ प्रतिशत योगदान गरेको छ, जुन गत वर्षको तुलनामा २.६९% ले बढी हो । यसले देशको कुल ग्राहस्थ उत्पादन वृद्धिमा कम्पनीले महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको संकेत गर्दछ । त्यस्तै कम्पनीले गत वर्षमा जस्तै समीक्षा वर्षमा पनि सरकारी राजश्वका लागि महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको छ । समीक्षा वर्षमा कम्पनीले आफ्नो कुल आयको ४८.६६ प्रतिशतले हुने रकम सरकारी राजश्वमा योगदान गरेको छ ।

१.५.४ खर्चको विश्लेषण

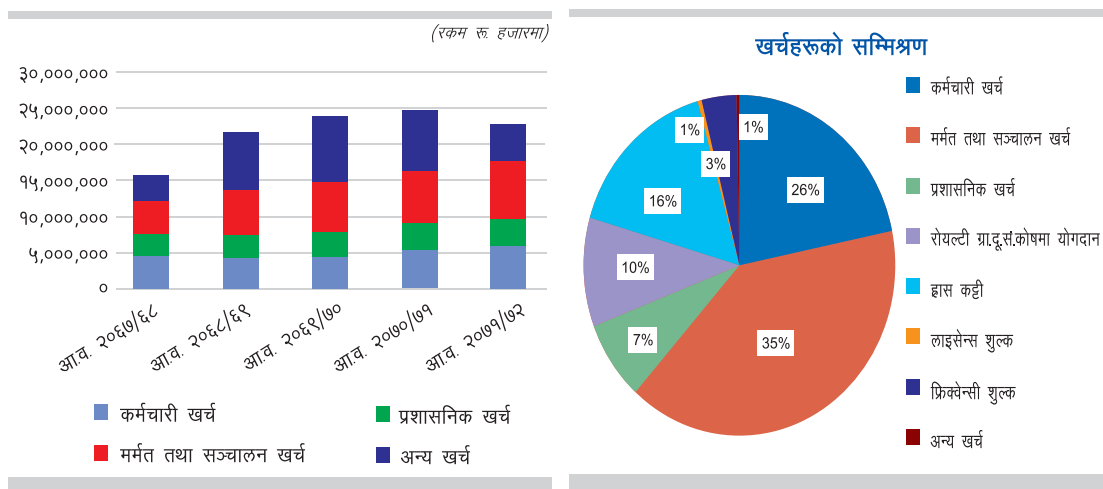
कम्पनीको आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा कुल खर्च रु. २२ अर्ब ६३ करोड रहेको र यो अघिल्लो वर्षको खर्च भन्दा करिब ६.६६ प्रतिशतले घटी हो । देशमा आईपरेको प्राकृतिक विपत्ती (विनाशकारी भूकम्प तथा त्यसपछिको पराकम्पन) को कारण कम्पनीको पूर्वाधारमा ठूलो क्षती पुग्न गयो जसको कारणले मर्मत संभार खर्चमा चाप पर्न गएको देखिन्छ । त्यस्तैगरी काठमाण्डौमा सञ्चालित सडक विस्तारको क्रममा पनि कम्पनीको संरचनाहरू सिफ्टिङ्ग कार्य, पुराना भवन, प्लान्ट एण्ड मेसिनरी र सवारी साधनको मर्मत संभार एवं नया घर भाडा, थप घर भाडा, लिज सर्किट भाडा आदिको खर्च बढ्दै गईरहेको परिवेशमा कम्पनीको सञ्चालन खर्चमा चालू आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा १०.६६ प्रतिशतले वृद्धि हुन गएको देखिन्छ । बजारमा देखिएको मूल्य वृद्धिको चापबाट कम्पनी पनि अछुतो रहन सकेन जसको फलस्वरूप कम्पनीको सञ्चालन खर्चमा थप भार परेको छ । तथापी हामीले सञ्चालन खर्चको

वृद्धिलाई निश्चित सीमाभित्र नियन्त्रण गर्न सफल भएका छौ । यस अघि कम्पनीले सरकारलाई भुक्तानी गर्दै आएको अनुमति दस्तुर (Licence Fee) को सम्बन्धमा हालसम्म पनि सरकारी तवरबाट कुनै निर्णय भई नसकेकोले सो वापत खर्च लेखाङ्कन नगरेको कारणले अनुमति दस्तुर (Licence Fee) मा ९८.०७ प्रतिशतले कमि आएको छ ।

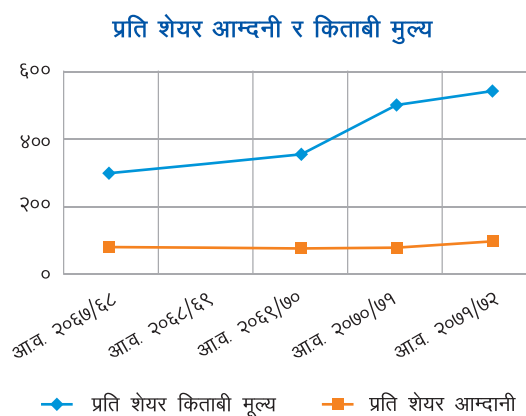
विशेष प्रकृतिका कार्यहरू र प्रवर्द्धनात्मक योजना तयार गराउने जस्ता कार्यमा आन्तरिक जनशक्तिबाट सम्भव नभएको अवस्थामा विभिन्न प्रकृतिका परामर्श सेवा बाह्य क्षेत्रबाट लिनुपर्ने अवस्था छ । प्रतिस्पर्धात्मक बजारमा आवश्यक हुने रणनीति तयार गर्न विभिन्न विधासंग सम्बन्धित परामर्शदाताहरू नियुक्ति गर्ने, तालिम तथा सुरक्षालाई उत्कृष्ट गराउने जस्ता खर्चहरूमा क्रमिक रूपमा वृद्धि हुदै आइरहेको र सेवाको विविधता, योजनाको आकार, पूर्वाधारको विस्तारको लागि परामर्श सेवाको आवश्यकता बढदो छ । यस्ता सेवाको आवृत्ति बढदै जाँदा प्रशासकीय खर्च समेत तुलनात्मक रूपमा बढ्दै गइरहेकोले कुल खर्च प्रभावित हुन पुगेको छ । त्यस्तै कर्मचारीहरूको ग्रेड वृद्धि, बढुवा आदि कारणले तलव भत्तामा समायोजन भई कर्मचारी खर्चमा ११.५९ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ ।

Finance Cost मा उचित Discount Rate को आधारमा निर्धारण गरि ल्याइएको GSM अनुमतिपत्र दस्तुरको दायित्वलाई Fair Value मा समायोजन गरीएको रकम समावेश गरीएको छ ।

१.५.५ प्रतिशेयर आम्दानी तथा किताबी मूल्य

कम्पनीको अघिल्लो आर्थिक वर्ष २०७०।७१ मा रु.७७.१२ मात्र रहेको प्रति शेयर आम्दानी समीक्षा वर्ष २०७१।७२ मा २५.८३ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ९७.०४ पुगेको छ । यस आर्थिक वर्षमा कम्पनीको नाफा वृद्धि भएको कारणले यसमा समेत सकारात्मक रूपमा वृद्धि भएको हो । त्यसै गरी

कम्पनीको प्रति शेयर किताबी मूल्य आर्थिक वर्ष २०७०।७१ मा रु. ४९८.७२ रहेकोमा यसमा ८.२७ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ५३९.९९ पुगेको छ ।

विवरण	आधार	आर्थिक वर्ष २०६७/६८	आर्थिक वर्ष २०६८/६९	आर्थिक वर्ष २०६९/७०	आर्थिक वर्ष २०७०/७१	आर्थिक वर्ष २०७१/७२
प्रति शेयर किताबी मूल्य (BVPS)	रु.	३०१.९७	३३०.१९	३५७.५७	४९८.७२	५३९.९९
प्रति शेयर आमदानी (EPS)	रु.	८०.८	७७.७३	७५.३३	७७.१२	९७.०४

१.५.६ कम्पनीको शेयर कारोबार

क. शेयर मूल्यको तथ्याङ्क

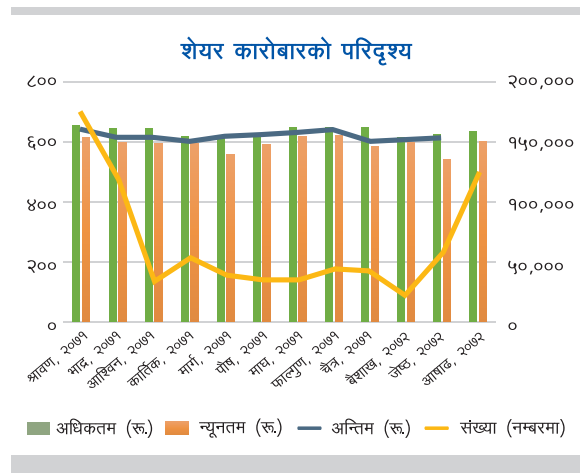
आर्थिक वर्ष २०७१।७२ मा नेपाल स्टक एक्स्चेन्ज लिमिटेडमा भएको कम्पनीको शेयर कारोबारको विवरण निम्नानुसार रहेको छ :

महिना	नेपाल स्टक एक्स्चेन्ज लि. (NEPSE)			
	अधिकतम (रु.)	न्यूनतम (रु.)	अन्तिम (रु.)	संख्या (नम्बरमा)
साउन, २०७१	६५६	६१५	६४२	१७३,५२५
भाद्र, २०७१	६४६	५९८	६१४	११८,५३५
असोज, २०७१	६४५	५९५	६१६	३२,६००
कार्तिक, २०७१	६२०	५९५	६००	५३,५२०
मार्ग, २०७१	६२०	५५८	६२०	३८,९३५
पौष, २०७१	६२५	५९२	६२५	३४,९१५
माघ, २०७१	६४८	६१९	६३१	३४,८५०
फाल्गुण, २०७१	६४७	६२०	६४३	४३,६९५
चैत्र, २०७१	६५०	५८५	६०४	४२,४१५
वैशाख, २०७२	६१५	५९८	६११	२१,५४०
जेष्ठ, २०७२	६२७	५४१	६१५	५६,५२५
आषाढ, २०७२	६३६	६०३	६३६	१२२,५४५

ख. शेयर कारोबारको परिदृश्य

आर्थिक वर्ष २०७१।७२ मा कम्पनीको शेयर कारोबारको परिदृश्य निम्नानुसार रहेको छ :

यस आर्थिक वर्ष २०७१।७२ मा जम्मा २१२ दिन कम्पनीको शेयर कारोबार भएको र उक्त अवधिमा २,६९१ वटा कारोबारबाट कुल ७,७३,६०० शेयर संख्या खरिद बिक्री भएको थियो । उक्त समयमा सबैभन्दा बढी रु. ६५६ र न्यूनतम रु. ५४१ मा शेयर कारोबार भएको थियो ।

२. राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय परिस्थितिबाट कम्पनीको कारोबारलाई परेको असर

दूरसञ्चार सेवामा दिन प्रतिदिन बढ्दै गइरहेको प्रतिस्पर्धाको कारण कम्पनीले आफ्नो बजार हिस्सा कायम गर्नु तथा Data सेवा र Smart Phone को बढ्दो प्रयोगका कारण Skype एवं Viber को उपयोगिता बढ्दै जाँदा कम्पनीले हाल आर्जन गरेको आम्दानी संरक्षण गर्नु आफैँमा चुनौतीपूर्ण देखिन्छ । यसका लागि कम्पनीले विदेशमा रहने व्यक्तिको परिवारलाई कम्पनीको सेवा प्रति आकर्षित गराई तथा भरपर्दो Data सेवा उपलब्ध गराई प्रविधिको कारण न्यून हुन सक्ने Voice सेवा बाट प्राप्त आयलाई Data सेवा मार्फत Recover गर्न सकिने संभावना देखिन्छ ।

२०७२ साल वैशाख १२ मा गएको भूकम्प एवं त्यस पछिका पराकम्पनका बावजुद पनि निरन्तर सेवा दिन कम्पनी सक्षम भएता पनि देशमा देखिएको इन्धन अभाव र असहज परिस्थितिले सेवा विस्तार, वितरण र गुणस्तर प्रभावित हुन पुगेको छ । यसो हुदाहुदै पनि कम्पनीले आफ्नो स्रोत तथा साधनहरूलाई प्रभावकारीरूपमा परिचालन गरी ग्राहकहरूलाई सेवा दिइरहेको छ ।

विश्वव्यापी रूपमा भइरहेको दूरसञ्चार प्रविधिको विकास र उपकरणको सहज उपलब्धताले गर्दा विदेशबाट मुलुक भित्रिने कल र मुलुकबाट बाह्यगमन हुने कलको स्वरूपमा पनि विविधता आउन शुरु भएको छ । मोवाइलबाट मोवाइलमा गरिने अन्तर्राष्ट्रिय कल र सीधै इन्टरनेटबाट इन्टरनेटमा गरिने कल संख्यामा वृद्धि हुने क्रम देखिएको छ ।

यस कम्पनीको अलावा मुलुकका अन्य दूरसञ्चार सेवा प्रदायकहरूले पनि अन्तर्राष्ट्रिय कलका लागि गेटवे सञ्चालन गरिरहेका छन । सेवाप्रदायकहरू बीच प्रतिस्पर्धाको फलस्वरूप अन्तर्राष्ट्रिय सेवामा गरिएको महशुल कटौतीले कम्पनीको राजश्वमा

प्रतिकूल प्रभाव पर्न सक्ने हुनाले सेवाको उपलब्धता, विविधिकरण र विस्तारलाई व्यापक बनाउन आवश्यक छ । यसका साथै अन्तर्राष्ट्रिय दूरसञ्चार बजारको गति तथा वातावरणलाई मनन गरी तत्काल कम्पनीको हितमा प्रतिक्रिया दिने र कार्यान्वयन गर्ने अवस्था आएको छ ।

यसैगरी अध्ययन र रोजगारीका लागि विदेश जानेहरूको संख्यामा वृद्धि भइरहेको अवस्थामा प्रतिस्पर्धी बजारलाई विचार गर्दै उचित बजार रणनीति लिइएकोले कम्पनीको नेटवर्कमा हुने अन्तर्राष्ट्रिय आगमन कलमा पनि क्रमिक रूपले वृद्धि हुदै आएको छ । कम्पनीका सेवाहरूको उपलब्धता र ग्राहकआधारमा वृद्धि हुने क्रमले अन्तर्राष्ट्रिय आगमन कल अभिवृद्धि गर्न थप सहयोग पुग्ने देखिन्छ ।

कम्पनीले मुलुकभरी दूरसञ्चार सेवा वितरण गर्न अत्याधुनिक प्रविधिहरू लगायत Optical Fiber र Microwave Radio को पूर्वाधार तथा मङ्गो Satellite Link मा दशकौँदेखि निकै ठूलो आर्थिक लगानी गरिरहेको छ । अर्को तर्फ कम्पनीले प्राप्त गर्ने राजश्वमा मुलुक भित्रिने अन्तर्राष्ट्रिय कल वापत कम्पनीले प्राप्त गर्ने रकमको ठूलो योगदान रहने गरेको छ । यस्तो अवस्थामा केही व्यक्ति र समूहले गैरकानूनी रूपमा कम्पनीको नेटवर्कको अनधिकृत प्रयोग गरी कम्पनीको आय र मुलुककै राजश्व चुहावट गर्न अन्तर्राष्ट्रिय आगमन कल वाइपासका आधुनिक प्रविधि उपयोग गर्ने गरेको पाइएको छ । दूरसञ्चार र सूचना प्रविधिको माध्यमबाट मुलुकको समग्र विकासमा टेवा पुऱ्याई रहेको यस कम्पनीको आर्थिक स्वास्थ्यमा VOIP मार्फत Call Bypass जस्ता कार्यले प्रतिकूल प्रभाव पारिरहेको अवस्था छ । यस्ता गैरकानूनी क्रियाकलाप निरुत्साहित र नियन्त्रण गरी राजश्व चुहावटको नकारात्मक असर न्यूनिकरण गर्न कम्पनीले राजश्व अनुगमनको आन्तरिक कार्य तथा सरकारी र नियमन संयन्त्रसंगको सहकार्यलाई थप प्राथमिकतामा राख्दै उचित

Grey Attack Plan मा प्राथमिकता दिइएको छ । यी सबै वस्तुगत तथ्यको अध्ययन र विश्लेषण गरी उपयुक्त रणनीति तय गरेर व्यावसायिक कारोबार वृद्धि गर्नुपर्ने चुनौतीको सामना गर्न कम्पनी क्रियाशील रहेको छ ।

3. चालू आर्थिक वर्ष २०७२।७३ को उपलब्धि तथा आगामी योजना

३.१ चालू आर्थिक वर्षको उपलब्धि

कम्पनीको ग्राहकआधार समीक्षा अवधिको अन्त्यसम्म १ करोड २९ लाख ८२ हजार रहेकोमा चालू आर्थिक वर्षको पौष मसान्त सम्ममा ६.९७% ले वृद्धि भई १ करोड ३८ लाख ७० हजार पुगेको छ । कम्पनीले प्रदान गरेको सेवाहरूको टेलिघनत्व २०७२ साल असाढ मसान्तमा ४८.७७ प्रतिशत रहेकोमा चालू आर्थिक वर्षको पौष मसान्तसम्ममा ४९.६२ प्रतिशत पुगेको छ ।

३.१.१ आधारभूत टेलिफोन

चालू वर्षको पौष सम्मको अवधिमा PSTN सेवा तर्फ थप २३ वटा Exchange जडान सम्पन्न भई हालसम्म ५८७ वटा Telephone Exchange सञ्चालनमा रहेका छन् । चालू आर्थिक वर्षको पौष मसान्तसम्म ६ लाख ६८ हजार लाइन सञ्चालनमा रहेका छन् । त्यस्तै समीक्षा अवधिको अन्त्यसम्ममा जडित क्षमता ८ लाख ३५ हजार रहेकोमा चालू आर्थिक वर्षको पौष मसान्तसम्ममा ८ लाख ५० हजार पुगेको छ । PSTN सेवा अन्तर्गत समीक्षा अवधिको अन्त्यसम्ममा ADSL का ग्राहक १ लाख ३४ हजार रहेकोमा चालू आर्थिक वर्षको पौष सम्ममा १९.४० प्रतिशतले वृद्धि भई १ लाख ६० हजार पुगेका छन् ।

३.१.२ GSM मोबाइल

समीक्षा अवधिको अन्त्यसम्म GSM सेवाका ग्राहक संख्या १ करोड ९ लाख

२० हजार रहेकोमा चालू आर्थिक वर्षको पौष मसान्तसम्ममा ७.३४ प्रतिशत थप भई १ करोड १७ लाख ४३ हजार पुगेको छ । यसबाट मोवाइल सेवा तर्फको टेलिघनत्व ४२.०१ प्रतिशत पुगेको छ ।

३.१.३ CDMA सेवा

समीक्षा अवधिको अन्त्यसम्म CDMA सेवाका ग्राहक १३ लाख ९५ हजार रहेकोमा चालू आर्थिक वर्षको पौष मसान्तसम्ममा ४.४४ प्रतिशत ग्राहक थप भई १४ लाख ५७ हजार पुगेको छ ।

३.१.४ डाटा/इन्टरनेट सेवा

समीक्षा अवधिको अन्त्यसम्ममा डाटा (इन्टरनेट तथा इमेल) सेवाका ग्राहक ६५ लाख १४ हजार रहेकोमा चालू आर्थिक वर्षको पौष मसान्तसम्ममा ८.४३ प्रतिशत ग्राहक थप भई ७० लाख ५८ हजार ग्राहक पुगेको छ । यसबाट डाटा सेवा तर्फको टेलिघनत्व २४.४७ प्रतिशतबाट २५.२७ प्रतिशत पुगेको छ । चौथो पुस्ताको इन्टरनेट प्रविधि WiMax का ग्राहक समीक्षा अवधिको अन्त्यसम्ममा १३ हजार ३ सय रहेकोमा चालू आर्थिक वर्षको पौष मसान्तसम्ममा १ हजार ३९ ग्राहक थप भई Wi-Max सेवाका ग्राहक संख्या १४ हजार ३ सय पुगेको छ ।

३.१.५ वित्तीय उपलब्धि

चालू आर्थिक वर्ष २०७२।७३ मा रु.४५ अर्ब ४५ करोड ३३ लाख आम्दानीको लक्ष्य लिइएकोमा पौष मसान्तसम्ममा रु.२१ अर्ब २९ करोड २४ लाख (लक्ष्यको ४६.८५ प्रतिशत) आम्दानी भईसकेको छ । समीक्षा वर्ष २०७१।७२ को प्रथम ६ महिनामा कुल आय रु.१९ अर्ब ९० करोड ८६ लाख र नाफा रु.६ अर्ब ६४ करोड ८३ लाख रहेकोमा चालू आर्थिक वर्षको ६ महिनामा

कुल आय रू.२१ अर्ब २९ करोड २४ लाख भई नाफा रू.७ अर्ब २५ करोड ६४ लाख रहेको छ । चालू आर्थिक वर्षको ६ महिनामा कुल आम्दानी ६.९५ प्रतिशत र नाफा ९.१५ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ । यसरी अर्धवार्षिक उपलब्धिको आधारमा हेर्दा कम्पनीले थप प्रयास सहित लक्ष्य अनुरूपको उपलब्धि हासिल गर्न सक्ने अनुमान गर्न सकिन्छ ।

३.२ अगामी योजना तथा कार्यक्रम

नेपाल टेलिकमले मुलुकको शहरी क्षेत्रदेखि ग्रामीण इलाकासम्म विभिन्न किसिमका दूरसञ्चार प्रविधि मार्फत साधारण टेलिफोन सेवा, इन्टरनेट सेवा एवं Value Added सेवाहरू उपभोक्तालाई सस्तो, गुणस्तरीय एवं ग्राहकको सूचनाको गोपनीयतालाई उच्च महत्व दिँदै प्रभावकारी वितरण प्रणालीबाट उपलब्ध गराईरहेको छ । सेवाग्राहीहरूले तिरेको मूल्य अनुरूप पूर्ण रूपमा सन्तुष्टि प्राप्त गर्ने नवीन प्रविधिमा आधारित र गुणस्तरीय सेवा प्रवाहको लागि कम्पनीले विभिन्न योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरेको छ ।

कम्पनीले आर्थिक वर्ष २०७२/७३ मा विभिन्न सेवाका गरी कुल २२ लाख ६४ हजार ४ सय ४५ लाइन टेलिफोन वितरण गर्ने लक्ष्य लिएको छ । सो मध्ये मोवाइल सेवाप्रति ग्राहकहरूको बढ्दो रुचीलाई ध्यानमा राखी मुलुकभर गुणस्तरीय सेवा उपलब्ध गराउने लक्ष्यसहित नयाँ BTS जडान, सेवा विस्तार तथा Value Added Service विस्तार गरी २० लाख ६० हजार मोवाइल लाइन वितरण गर्ने लक्ष्य लिइएको छ । मोवाइल सेवाको गुणस्तर सुदृढ गर्नको लागि विद्यमान पुराना उपकरणहरूलाई थप क्षमतायुक्त नयाँ उपकरणहरू मार्फत प्रतिस्थापन समेत गरिदै लगिनेछ ।

त्यस्तै आर्थिक वर्ष २०७२/७३ मा IP CDMA सेवाको थप विस्तार गरी १ लाख ७५ हजार लाइन टेलिफोन वितरण गर्ने लक्ष्य निर्धारण गरिएको

छ । Data सेवाको बढ्दो मागलाई सम्बोधन गर्न IP प्रविधिमा आधारित CDMA मोवाइल सेवाको सेट तथा डाटा कार्ड निर्माता कम्पनीसँग सहकार्य गरी कम्पनीले EVDO Enabled CDMA सेट सँग सेवाको बण्डलिङ्ग गरी सेवाको बिक्री वितरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।

आधारभूत टेलिफोन सेवा नपुगेका क्षेत्रहरूमा Voice तथा ADSL Internet Data सेवा दिने उद्देश्य अनुरूप मुलुकका ग्रामीण तथा शहरोन्मुख ग्रामीण क्षेत्रहरूमा नयाँ प्रविधिका (NGN- Next Generation Network) उपकरणबाट Voice, Data र अन्य सेवाहरू प्रदान गरिने छ । निकट भविष्यमा नयाँ बस्ती विस्तार भएका Pocket Sector मा थप MSAG एक्सचेन्जहरू जडान गरी सञ्चालनमा ल्याउने लक्ष्य समेत रहेको छ । चालू आर्थिक वर्षमा PSTN (Landline) सेवाको २९ हजार ४ सय ४५ लाइन टेलिफोन वितरण गर्ने र ADSL सेवाको क्षमता विस्तार र गुणस्तर सुधारमा जोड दिई थप ४० हजार ADSL लाइन वितरण गर्ने लक्ष्य रहेको छ ।

सबै सेवाका ग्राहकहरूको गुनासाहरूलाई केन्द्रीकृत गरी छिटो तथा सरल रूपमा सेवा प्रदान गर्न र नयाँ सेवाहरू प्रति ग्राहकलाई आकर्षित गर्न अत्याधुनिक Customer Contact Centre/ Customer Experience Centre (CEC) सञ्चालनमा ल्याउने योजना रहेको छ । दूरसञ्चार क्षेत्रको बजारमा विगत केहि वर्षदेखि परम्परागत टेलिफोन सेवाको तुलनामा मोवाइल तथा डाटा (इन्टरनेट) सेवाको माग बढ्दै गएकोले आगामी दिनमा डाटा सेवाको विस्तारको लागि वायरलाइन/वायरलेस ब्रोडब्याण्ड सेवालाई थप प्रवर्द्धन गरिनेछ । ग्राहकहरूको बढी जमघट हुने ठाउँहरूको पहिचान गरी WiMax प्रविधि मार्फत थप स्थानहरूमा Hotspot स्थापना गरी WiFi सेवा विस्तार गर्ने कार्यक्रम रहेको छ । यो सेवा मुलुकका ७५ वटै जिल्ला सदरमुकाम तथा प्रमुख व्यापारिक केन्द्रहरूमा सञ्चालनमा ल्याइने छ । शहरी क्षेत्रका ग्राहकहरूलाई उच्च क्षमताको

डाटा सेवा प्रदान गर्न काठमाण्डौं उपत्यका तथा मुलुकका मुख्य मुख्य शहरहरूमा FTTH (Fiber to The Home) सेवा विस्तार गर्दै जाने योजना अनुरूप काठमाण्डौं, पोखरा र बुटवलमा सेवा विस्तार भैसकेको छ र चालू आर्थिक वर्षमा वीरगंज, भरतपुर, पाटन र विराटनगरमा सेवा विस्तार गर्ने कार्यक्रम रहेको छ ।

लगानी विविधिकरणको अवधारणा अनुरूप कम्पनीमा रहेको अतिरिक्त तरलतालाई व्यवस्थापन गर्न लगानीका विविध क्षेत्रहरू पहिल्याई जोखिम न्यून हुने गरी उच्च प्रतिफलयुक्त व्यावसायिक क्षेत्रमा लगानी गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

PSTN सेवाको गुणस्तर सुधार तथा आधुनिकीकरणको लागि कम्पनीका देशभर रहेका आधारभूत टेलिफोन (PSTN) एक्सचेञ्जहरू (TDM Based Switch) लाई IP मा आधारित प्रविधि मार्फत प्रतिस्थापन गर्ने कार्य अगाडि बढाउने योजना रहेको छ । उक्त आयोजना अन्तर्गत IP Based प्रविधि तथा Single Common Transport Platform मा आधारित IP Multimedia Subsystem(IMS) तथा Multi Service Access Network Equipment बाट हाल सञ्चालनमा रहेका पुराना उपकरणहरूको प्रतिस्थापन गरिनेछ । यस प्रविधिमा Single Multi Service Access Platform बाट Triple Play सेवा प्रदान गर्न सकिनेछ । त्यसैले यस मार्फत कम लगानीमा गुणस्तरीय Broadband सेवा तथा Future Proof Network को निर्माण गर्ने लक्ष्य राखिएको छ । यस आयोजना अन्तर्गत १० लाख क्षमताको Core उपकरण जडान गरिनेछ । पहिलो चरणमा देशभरका विभिन्न स्थानहरूका लागि करीब ४ लाख क्षमताका Access Network Equipment जडान गरी PSTN सेवामा Voice तथा Data (ADSL Internet) सेवा प्रदान गर्ने कार्यक्रम रहेको छ । यसै आयोजना अन्तर्गत हाल प्रदान भइरहेको Fiber To The Home (FTTH) सेवा मार्फत थप क्षेत्रमा Broadband सेवा प्रदान गर्नको

लागि घर घरमा अप्टिकल फाइबर पुर्याई सेवा विस्तार गर्ने कार्यक्रम समेत रहेको छ । यसबाट आधारभूत टेलिफोनका एक्सचेञ्जहरूबाट हाल प्रचलित Voice र Data बाहेक भविष्यमा Video (IPTV) लगायत अन्य Value Added Services समेत उपलब्ध गराउन सकिने छ जसले गर्दा हालको आधारभूत टेलिफोन थप आकर्षक हुनेछ ।

३.३ जनशक्ति व्यवस्थापन एवं क्षमता विकास

संस्थाको उद्देश्य हासिल गर्नको लागि प्रतिबद्ध, उत्साही र उत्पादनशील कर्मचारीहरू प्रमुख श्रोत हुन भन्ने हाम्रो मान्यता रहेको छ । विकास र उनीहरूको व्यवस्थापनबाट ग्राहकहरूलाई प्रदान गरिने सेवाहरूमा महत्वपूर्ण प्रभाव पारिरहेका हुन्छ । यही अवधारणालाई पूर्ण रूपले अङ्गीकार गरी कर्मचारीको कुशल परिचालनमा विशेष ध्यान दिइएको छ । मानवीय पुँजीको दीर्घकालीन विकास र क्षमता विस्तार कम्पनीको प्राथमिकतामा रहेको छ ।

कर्मचारीको क्षमता विकासको लागि उपयुक्त वातावरण सृजना गरी उनीहरूको इमान्दारिता, व्यावसायिक दक्षता, आपसी सद्भाव, सिर्जनशीलता, मिलेर काम गर्ने प्रवृत्ति जस्ता विषयहरूलाई प्रवर्द्धन तथा कार्यान्वयन गर्ने तर्फ कम्पनी प्रत्यनशील रहि आएको छ । कर्मचारीहरूको सीप तथा कार्यसम्पादनको गुणस्तर बढाउनको लागि कम्पनीले तालिम तथा वृत्ति विकासमा निरन्तर रूपमा आवश्यक लगानी गरिरहेको छ । सेवाको प्रकृति अनुरूप कर्मचारीहरूलाई उपकरण सञ्चालनको लागि आवश्यक आधारभूत प्राविधिक ज्ञान र सीप एवं विशेष योग्यता र दक्षता अभिवृद्धि गराउन Advance Level का वैदेशिक तालिमका साथै गोष्ठी सेमिनारहरूमा सहभागी हुने अवसर उपलब्ध गराइएको छ । यसरी प्राप्त तालिम तथा सेमिनार गोष्ठीले बाह्य उचित संस्कारलाई अनुकरण गरी कम्पनीको सुधारमा समेत योगदान पुग्न सक्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

कर्मचारीको श्रृजनशीलताबाट नयाँ नयाँ विषयको प्रवेशको साथै कर्मचारीको लगनशीलता र इमान्दारिताबाट कम्पनीको उत्पादकत्व वृद्धि सम्भव हुन्छ । यिनै संवेदनशीलतालाई कम्पनीले आत्मसात गर्दै कर्मचारीको सीप र क्षमता विस्तारको लागि आन्तरिक तथा बाह्य तालिमको प्रवन्ध मिलाइएको छ । विभिन्न किसिमका अतिरिक्त क्रियाकलाप मार्फत कर्मचारीको प्रतिभालाई पहिचान गराउने प्रयास पनि संगसंगै भएको छ । सहभागितामूलक व्यवस्थापनको अवधारणालाई अनुसरण गर्दै निर्णय प्रक्रियामा कर्मचारी प्रतिनिधिको सहभागिता रहँदै आएको छ । साथै कर्मचारीहरूमा उत्कृष्ट कार्य गर्ने उत्प्रेरण होस् भन्ने उद्देश्यले उत्कृष्ट कार्य गर्ने कर्मचारीहरूलाई प्रोत्साहन स्वरूप पुरस्कार दिने व्यवस्था समेत कार्यान्वयनमा गरिएको छ ।

प्रतिस्पर्धीका कारणले मात्र होइन, सूचना प्रविधिको क्षेत्रमा भएको द्रुततर विकास तथा परिवर्तन एवं आन्तरिक र बाह्य कारणहरूले गर्दा पनि जनशक्ति व्यवस्थापन, सेवा विस्तार तथा गुणस्तरमा सुधार गर्न चुनौतीपूर्ण बन्दै गएको अवस्थालाई मनन गरी कम्पनीको पुनःसंरचनाको कार्य अगाडि बढाइएको छ । कम्पनीको कार्य प्रणालीलाई चुस्त, दुरुस्त बनाई ग्राहकहरूलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्न कर्मचारीलाई स्वेच्छिक अवकाश योजना मार्फत कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने कार्य अगाडि बढाइएको छ । यसबाट कम्पनीको स्रोत तथा साधनहरूको अधिकतम उपयोग भई नयाँ प्रविधिको अवलम्बन, सेवा विस्तार, सेवाको गुणस्तर सुधार, जनशक्ति व्यवस्थापन आदिमा सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । यसका साथै उच्च व्यवस्थापन तहमा निश्चित अवधिको सीमा लगाइएको छ । यसबाट वृत्ति विकासमा सकारात्मक योगदान पुग्ने र नयाँ उर्जा प्रवाहको लागि नयाँ जनशक्ति आपूर्तिमा निरन्तरता हुने अवस्थाको श्रृजना हुनेछ ।

सि.न.	विवरण	आर्थिक वर्ष २०६७/६८	आर्थिक वर्ष २०६८/६९	आर्थिक वर्ष २०६९/७०	आर्थिक वर्ष २०७०/७१	आर्थिक वर्ष २०७१/७२	गत वर्षभन्दा फरक बढी/(घटी)
१	स्वीकृत पद	७,०७४	७,९८६	७,९८०	६,२९३	६,९०९	(९९२)
२	कार्यरत जनशक्ति	५,७९२	५,५३०	५,४७९	५,४४८	५,२७६	(१७२)
३	कुल कारोबार प्रति जनशक्ति (रु. हजारमा)	५,५९०	६,६५३	७,९०३	७,२८६	८,०८९	९०.९९
४	खुद मुनाफा प्रति जनशक्ति (रु. हजारमा)	२,९२२	२,०९८	२,०६६	२,९२०	२,७५९	३०.९४
५	समष्टिगत जनशक्ति प्रति १००० लाइन	०.८५	०.७४	०.६०	०.५०	०.४९	०.०९
६	प्रति कर्मचारी लागत (रु. हजारमा)	७८९	६२४	६४३	८०८	९३९	९५.२२

३.४ संस्थागत एवं व्यवस्थापकीय सुधार

क) स्वेच्छिक अवकाश योजना :

प्रतिस्पर्धात्मक बजारले हाम्रो सेवा विस्तार, गुणस्तर सुधार, नवीन प्रविधिको अवलम्बन एवं सेवाको मूल्यमा कटौतीको लागि दवाव श्रृजना गरिरहेको, प्रविधिमा आएको परिवर्तनले पुराना प्रविधिमा आधारित दूरसञ्चार

प्रणालीको विस्थापन र नयां प्रणालीको स्थापन एवं सोही अनुकूलको नवीन प्रविधिमा आधारित ज्ञान र सीपका उचित प्रबन्धका लागि दवाव श्रृजना गरिरहेको साथै सेवाग्राहीको चाहना र आवश्यकतामा आएको विविधिकरणले ग्राहक मैत्री सेवा सुविधा, सेवाको उत्पादनमा विविधिकरण, सेवा छनौटको विकल्पको उपलब्धता, छिटो छरितो एवं चुस्त दुरुस्त ग्राहक सेवालाई दवाव श्रृजना गरिरहेको पृष्ठभूमिमा उल्लिखित विषय सम्बोधनका लागि मौजुदा जनशक्तिलाई उपयुक्त आकारमा ल्याई जनशक्तिको उचित व्यवस्थापनका सन्दर्भमा स्वेच्छिक अवकाश योजना प्रभावकारी हुनसक्ने विश्लेषणका साथ चालू आ.व. मा स्वेच्छिक अवकाश योजना कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ ।

लामो समयसम्म कम्पनीमा योगदान पुऱ्याएका र परम्परागत प्रविधिमा दक्ष जनशक्तिलाई सम्मानपूर्वक कम्पनीको सेवाबाट अवकाशको अवसर श्रृजना गराउन कार्यान्वयन गरिएको अवकाश योजना अन्तर्गत पहिलो चरणमा ७९६ जना कर्मचारीहरू अवकाश भएका छन् । यसको प्रभावकारिताको मूल्याङ्कन गरी चालू वर्ष भित्रै दोस्रो चरणमा कार्यान्वयनमा ल्याई यस प्रक्रियामा समावेश गराइने योजना रहेको छ ।

स्वेच्छिक अवकाश योजना कार्यान्वयनबाट कम्पनीको जनशक्तिलाई उपयुक्त आकारमा राखि उचित व्यवस्थापन एवं उत्पादन शक्तिमा परिणत गराउन सहयोग पुग्नेछ । प्रशासनिक खर्चलाई न्यूनिकरण, कम्पनीको दीर्घकालीन आर्थिक भार कम, नयां प्रविधिमैत्री जनशक्तिको प्रबन्ध, मर्मत संभार तथा सञ्चालन जस्ता Non core Function हरू Contracting Out मार्फत प्रभावकारी गराई कम्पनीलाई व्यवसायिक बनाउन स्वेच्छिक अवकाश योजना सहयोगी हुनेछ । प्रतिस्पर्धामुखी कार्यशैली, प्रतिस्पर्धात्मक क्षमताको विकास, कर्मचारीको वृत्तिविकास एवं आर्थिक लाभको अवसरलाई फराकिलो गराई कम्पनीको उत्पादकत्व अभिवृद्धि

र आर्थिक एवं सांगठानिक सुदृढीकरण गर्दै कम्पनीको दीर्घकालीन स्थायित्व सुनिश्चित गर्न स्वेच्छिक अवकाश योजना फलदायी हुनेछ ।

ख) व्यवस्थापकीय पदको कार्यअवधिमा हदवन्दी :
कम्पनीको कर्मचारी विनयिमावली, २०६१ मा संशोधन गरी व्यवस्थापकीय पद तह ११ र तह १० को कार्यअवधिमा क्रमश ५ वर्ष र ८ वर्ष हदवन्दीको व्यवस्था कायम गरी समीक्षा अवधिबाट लागू गरिएको छ ।

संशोधित व्यवस्थाले व्यवस्थापकीय पदमा एउटै व्यक्ति लामो समय कार्यरत रहँदा तल्लो तहका कर्मचारीको वृत्तिविकास अवरुद्ध हुने एवं व्यवस्थापकीय पदमा रही कार्य गर्न सक्ने योग्यता, क्षमता भएका कर्मचारी सो पदको अनुभव प्राप्त गर्न वञ्चित हुने पद्धतिको अन्त्य भएको छ ।

कर्मचारीको वृत्ति विकास, उत्तराधिकारी योजना एवं व्यवस्थापकीय पदमा नयां कार्यशैली र नयां विचारलाई प्रोत्साहित गरी कम्पनीलाई रणनीतिक रूपमा सञ्चालन गर्न यस कार्यले सहयोग पुऱ्याउने अपेक्षा गरिएको ।

माथिल्लो पदमा जाने आकांक्षा र सो को संभावनाले व्यवस्थापकीय पदमा जान योग्य कर्मचारीलाई अनुशासित, लगनशील, जिम्मेवार, जवाफदेही एवं उर्जाशील बनाउने अनुमान गर्न सकिन्छ । जसले कम्पनीको प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धिमा सहयोग पुग्नेछ ।

त्यस्तै, कम्पनीको कर्मचारी प्रबन्ध निर्देशक पदबाट मुक्त भएपछि पुनः कम्पनीको सेवामा रहने रहँदा साविकको पदको प्रभाव रही कार्य वातावरण असहज हुने जस्ता विकृतिजन्य अवस्थाको अन्त्य गरी कम्पनीको आन्तरिक वातावरण सुमधुर गराउने उद्देश्यले कम्पनीको कर्मचारी विनयिमावली संशोधन गरी नेपाल सरकारको निर्णयबाट कम्पनीको

प्रबन्ध निर्देशकको जिम्मेवारी पाएको वा नियुक्त भएको कम्पनीको कर्मचारी प्रबन्ध निर्देशकको जिम्मेवारीबाट मुक्त भएमा कम्पनीको सेवाबाट स्वतः अवकाश हुने व्यवस्था कायम गरिएको छ । उपरोक्तानुसारको सेवाको हदबन्दीको कारण अवकाश हुने कर्मचारीले निवृत्तिभरण पाउने अवधि नपुग हुने भएमा जति अवधि नपुग हुने हो त्यति अवधि थप गरी निवृत्तिभरण उपलब्ध गराउने व्यवस्था समेत कर्मचारी विनियमावलीमा कायम गरिएको छ । प्रस्तुत व्यवस्थाले कम्पनीलाई सुदृढ गराई जीवन्तता दिने अपेक्षा गरिएको छ ।

ग) कम्पनीको पुनः संरचना

एकाधिकारी सेवा प्रदायकको रूपबाट प्रतिस्पर्धात्मक अवस्थामा प्रवेश गरिसकेपछि प्रविधिमा आएको परिवर्तन अनुरूप कम्पनीको परम्परागत सांगठनिक पुनः संरचनाको आम चाहना र वाह्य र आन्तरिक वातावरणको दवावलाई चालू आ.व.मा मूर्त रूप दिइएको छ । परिवर्तित सन्दर्भ अनुरूप पुनः संरचनालाई थप परिमार्जित र व्यवस्थित गरिदै लगिनेछ । पुनःसंरचनाले कम्पनीको कार्य प्रणालीलाई छिटो छरितो र ग्राहकमुखी एवं परिणाममुखी बनाउन कर्पोरेट इकाई, व्यवसायिक इकाई र सहयोगी इकाईको रूपमा वर्गीकरण गरिएको छ । कम्पनीको पुनःसंरचनाले छिटो छरितो र प्रभावकारी कार्य सम्पादन, समान प्रकृतिका प्रविधिको कार्यान्वयन एउटै निकायबाट गर्ने, कम्पनीको रणनीतिक योजना मुताविक आयोजनाहरूको सञ्चालन र तोकिएको अवधिमा परिणाम हासिल गरी व्यावसायिक र प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धिमा सहयोग पुग्ने र देहायका विषय सम्बोधन गरी उत्प्रेरित र उच्च मनोबल युक्त कर्मचारी, सुमधुर कार्यवातावरण, कम्पनीको सुदृढ आर्थिक अवस्था, सवल र सक्षम संरचना, संभावना र अवसर युक्त दूरसञ्चार क्षेत्रमा कम्पनीको समुन्नतिलाई सुनिश्चित गराउने विश्वास लिइएको छ ।

■ कम्पनीको श्रोत र साधनको महत्तम उपयोग

मार्फत निर्धारित अवधिमा लक्षित उद्देश्यहरू हासिल गर्न ।

- अधिकारको विकेन्द्रीकरण मार्फत निर्णय प्रक्रिया छिटो छरितो एवं पारदर्शी गराई विभागहरूलाई परिणाम प्रति जवाफदेही गराउन ।
- प्रविधिको परिवर्तन अनुरूप दूरसञ्चार सेवा सुविधाहरू तत्काल आत्मसाथ गरी वजारको माग सम्बोधन गर्ने संस्थागत क्षमताको अभाव पूर्ति गर्न ।
- विभिन्न तहका कार्यालयगत संरचनाहरूको Horizontal र Verticle Linkage का साथै कार्य विवरण स्पष्ट गर्न ।
- कार्यबोझ र सेवा प्रवाहका आधारमा दरवन्दीको तालमेल मिलाई कर्मचारीहरूको व्यवस्थापन प्रक्रिया सरल गराउन ।
- कम्पनीमा प्रविधिको उपयोग, विस्तार र वजारीकरणका लागि निरन्तर अध्ययन अनुसन्धान गरी आवश्यक रणनीति तयार गर्ने संयन्त्रको अभाव पूर्ति गराउन ।
- दूरसञ्चार वजारको नेतृत्वका लागि नेपाल टेलिकमलाई Pro-active संगठनको रूपमा विकास गराउन,
- काममा रहेको दोहोरोपना हटाई चुस्त दुरुस्त छरितो संगठन निर्माण गरी स्तरीय सेवा प्रवाह गराउन ।
- विभिन्न तहका संरचनाहरूलाई कार्य प्रकृतिका आधारमा एक अर्कामा गाभ्ने वा नयाँ संरचना खडा गरी एकै प्रकृतिको काम एउटै संरचनाबाट सम्पन्न गर्ने व्यवस्थापन गर्न ।

- हालको कार्य प्रकृति, प्रविधिमा आएको परिवर्तन र कार्यवोभलाई विश्लेषण गरी अनावश्यक संरचनाहरू खारेज गर्न ।

३.५ संस्थागत सुशासन

संस्थागत सुशासनले संस्थाको नीतिगत तथा व्यवहारिक पक्षलाई बलियो बनाई संस्थाको सम्पूर्ण विकासमा मद्दत पुर्याउने निश्चित भएकोले सुशासनलाई कम्पनीको दीर्घकालीन सफलताको अभिन्न अंगको रूपमा स्वीकार गर्दै संस्थागत सुशासन (Corporate Governance) उच्च महत्वकासाथ पालना गराउन सञ्चालक समिति र कम्पनी व्यवस्थापन प्रतिबद्ध छ । यसै क्रममा कम्पनीले थप अगाडि बढ्दै नेपालमै प्रथम पटक समीक्षा अवधिको वित्तीय विवरणहरू राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय प्रतिवेदन मान (IFRS/ NFRS) अनुसार तयार गरेको छ ।

व्यावसायिक गतिविधिको उत्कृष्ट अवस्था र कम्पनीको विभिन्न सरोकारवालाहरूसँगको सम्बन्ध सफल व्यवस्थापनबाट मात्र सम्भव छ । ग्राहकवर्ग, कर्मचारी, नियामक निकाय एवं अन्य सरोकारवालाहरूसँगको सम्बन्धलाई सम्मान गर्दै सुशासनको अक्षयतालाई प्रत्याभूत गर्न हामी प्रयासरत रहेका छौं । कम्पनीको सबै क्रियाकलापहरू स्वतन्त्र एवं पारदर्शीरूपमा सञ्चालन गरी सरोकारवालाहरूलाई संस्थागत सुशासनको अनुभूति गराउन हाम्रा प्रयासहरू सदैव केन्द्रित रहनेछन् । नेपाल सरकार, नेपाल सरकारका सम्बद्ध निकाय, नियामक निकायहरूबाट समय समयमा जारी गरिएका नीति एवं निर्देशन, सामाजिक मूल्य मान्यता, प्रचलित परम्पराहरू, सार्वजनिक ऐनहरूलाई पूर्ण रूपमा पालना गराउँदै सेवाग्राही र उपभोक्ताको हितलाई संरक्षण गर्ने तर्फ हामी सचेत छौं । संस्थागत सुशासन अभिवृद्धिका लागि नागरिक वडापत्र कार्यान्वयन र कर्मचारी आचारसंहिता लागू भएको छ । नेपाल सरकार प्रधानमन्त्री कार्यालयमा रहेको हेलो सरकार मार्फत प्राप्त सेवाग्राहीका गुनासा एवं मर्कालाई

उचित रूपमा सम्बोधन गरी सुशासनको प्रत्याभूति गराउन हामी थप प्रयासरत छौं ।

कम्पनीको काम कारवाहीको परीक्षण गर्नको लागि एक स्वतन्त्र आन्तरिक लेखापरीक्षण तथा निरीक्षण विभाग रहेको छ । यस विभागले कम्पनी ऐनको व्यवस्था बमोजिम गठित लेखापरीक्षण समितिको प्रत्यक्ष निगरानीमा रही नियमित रूपमा संस्थागत सुशासनको प्रभावकारिता मूल्याङ्कन गरी व्यवस्थापनलाई आवश्यक निर्देशन दिने गरेको छ ।

संस्थागत सुशासनका साथै आन्तरिक नियन्त्रणका लागि आन्तरिक लेखापरीक्षणको व्यवस्था तथा लेखापरीक्षण समितिलाई प्रभावकारी गराई कम्पनीका आर्थिक क्रियाकलापलाई आर्थिक विनियमावली एवं सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली प्रति जवाफदेही र उत्तरदायी गराइएको छ भने कार्यसञ्चालनलाई प्रणालीगत अवधारणामा अगाडि बढाइएको छ । त्यस्तै, खरिद प्रक्रियामा एकरूपता ल्याई पारदर्शी एवं प्रतिस्पर्धात्मक बनाउन e-Bidding प्रक्रियाबाट कम्पनीले आफ्नो खरिद प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्ने प्रयास गरेको छ । यसैगरी नियामक निकाय नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणबाट जारी भएका निर्देशनहरू, कम्पनी ऐन, २०६३ र धितोपत्र कारोबार ऐन, २०६३ मा भएको व्यवस्था अनुरूप कम्पनीले आफ्नो कारोबार तथा वित्तीय विवरणहरू निरन्तर रूपमा सार्वजनिक गर्दै आएको छ ।

कम्पनीको महत्वपूर्ण सूचना तथा जानकारीहरूमा ग्राहकवर्ग तथा सर्वसाधारणको पहुँच बढाउन कम्पनीको वेबसाइटमा सम्बन्धित विवरणहरू अध्यावधिक रूपमा राखिएका छन् । यस्ता विवरणहरू विद्युतीय माध्यमका अलावा सार्वजनिक रूपमा प्रकाशित गरी पत्रपत्रिका मार्फत सम्बद्ध सबै पक्षलाई सुसूचित गराउने प्रयास समेत गरिएको छ । जोखिम र लाभको सन्तुलन, उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता, जोखिमको

सम्भावना र सबै प्रभावकारी जोखिम व्यवस्थापन प्रणालीको तुलनात्मक लाभलाई अङ्गिकार गर्दै बजार प्रतिस्पर्धा, ग्राहकआधार वृद्धि, सेवा विस्तार र करार व्यवस्थापनजस्ता क्षेत्रमा जोखिम व्यवस्थापनका पक्षलाई प्रभावकारी बनाईएको छौं ।

४. कम्पनीको औद्योगिक तथा व्यावसायिक सम्बन्ध

कम्पनीले आफ्ना सबै सरोकारवालाहरूसँग सौहार्दपूर्ण तथा व्यावसायिक सम्बन्ध विस्तार गरेको छ । पारदर्शिता र व्यावसायिकताका आधारमा स्थापित भएका यस्ता सम्बन्धहरू फलदायी हुने र कम्पनीको भावी प्रगति र सफलताका लागि उपयुक्त माध्यम हुने विश्वास हामीले लिएका छौं । कम्पनीले सबै तहका कर्मचारीहरूसँग पूर्ण सामन्जस्यता कायम राख्दै एउटै परिवारको रूपमा आफ्नोपनको अनुभूति गराउँदै आएको छ । कम्पनीले व्यवस्थापन र कर्मचारी युनियनबीच कार्यपद्धति एवं प्रकृया सुधारका विषयमा समयसापेक्ष अन्तरक्रियाहरूलाई सदैव प्रोत्साहन गर्दै आएको छ । सहभागितामूलक कार्यशैलीका माध्यमबाट जटिल प्रकृतिका निर्णयहरू लिइने र कर्मचारीहरूमा रहेको उर्जालाई कम्पनीको हितमा उपयोग गराउनको लागि कर्मचारीहरूको ज्ञान वृद्धि र विकासमा ध्यान केन्द्रित गरिएको छ ।

अन्तर्राष्ट्रिय दूरसञ्चार सेवाका लागि विगतमा भू-उपग्रह प्रणालीको उपयोग प्रमुख हुने गरेकोमा हाल अप्टिकल फाइबरको माध्यमबाट विदेशी सेवाप्रदायकहरूसँग अन्तरआवद्धता गरी भू-उपग्रह प्रणालीबाट भन्दा तुलनात्मक रूपले कम खर्चमा उच्च गुणस्तरीय सेवा उपलब्ध गर्न/गराउन सहयोग पुगेको छ । दूरसञ्चार तथा सूचना प्रविधिका अत्याधुनिक सेवाहरूसँग सम्बन्धित उपकरण उत्पादन गर्ने कम्पनीहरू, सेवा उपलब्ध गराउने परामर्शदाता कम्पनीहरू, आपूर्तिकर्ता कम्पनीहरूसँग पनि कम्पनीको सुमधुर सम्बन्ध निरन्तर रहेको छ ।

यसको अलावा दूरसञ्चार नियामक निकाय, अन्य सरकारी निकायहरू तथा अन्तरराष्ट्रिय निकायहरू (जस्तै: International Telecommunications Union र Asia-Pacific Telecommunity) सँग पनि कम्पनीको व्यावसायिक सम्बन्ध सुमधुर रही आएको छ ।

५. आन्तरिक तथा बाह्य कारणबाट कम्पनीको कारोबारमा परेको असर

प्रतिस्पर्धात्मक बजारमा आफ्नो उपस्थितिलाई मजबुत बनाउनु पर्ने आवश्यकता र सार्वजनिक कम्पनीको नाताले सार्वजनिक जवाफदेहिता, सार्वजनिक नियम कानूनको मर्यादा र अनुशासनलाई पालना गर्नुपर्ने नैतिक उत्तरदायित्वका साथै सरकारको कार्यक्रम र प्रतिवद्धतालाई समेत कम्पनीले संगसंगै अवलम्बन गर्नुपर्ने अवस्था विद्यमान छ । नेपाल टेलिकमले एकातर्फ प्रतिस्पर्धात्मक बजारको अवस्थामा व्यापारिक निकायले जस्तो अक्रामक रणनीति र कार्य योजना तय गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ भने सरकारी नीति नियम र निर्देशनको अनुपालन गर्दै अघि बढ्नुपर्ने बाध्यता रहेको छ । यस्ता जटिलताका बावजुद कम्पनीले सबै वर्ग र समुदायको पहुँचमा विविध प्रकारका दूरसञ्चार सेवाहरू उपलब्ध गराउँदै आएको छ । मुलुक र जनताप्रतिको सेवा र समर्पणलाई कम्पनीले आफ्नो गौरवको रूपमा लिएको छ ।

मुलुक प्रतिको योगदानलाई निरन्तरता दिँदै व्यावसायिक लक्ष्य हासिल गर्न कम्पनीका सबै श्रोत र साधनको उच्चतम परिचालन र उपयोगमा प्रयास केन्द्रित गरिएको छ । विगत वर्षको तुलनामा यस वर्ष दूरसञ्चार क्षेत्रमा थप प्रतिस्पर्धाको विकास भएकोले सोही अनुसार कम्पनीको कारोबारमा समेत असर परेको छ । कम्पनीको समग्र कारोबार निम्न कारणहरूबाट प्रभावित भएको छ :

५.१ बाह्य कारणहरू

क) प्रतिस्पर्धा

प्रतिस्पर्धात्मक वातावरणमा Customer Attraction र Customer Retention दुवै महत्वपूर्ण हुन्छ । यी दुवैका लागि गुणस्तरीय सेवा र भरपर्दो ग्राहकसेवाको आवश्यकता पर्दछ । यस आवश्यकतालाई मनन गर्दै कम्पनीले ग्राहक सेवा केन्द्रहरूको स्थापना र सेवाको महशुल बैकहरूमा भुक्तानी गर्न सकिने सुविधाका अतिरिक्त MPOS प्रविधि मार्फत Pre-Paid Mobile, Post-Paid Mobile, Fixed Line र ADSL सेवाको बिल भुक्तानी गर्न सक्ने Recharge Card को प्रयोग गरी ग्राहक स्वयंले IVR मार्फत भुक्तानी गर्न सक्ने सुविधा उपलब्ध गराएको छ । Convergent Real Time Billing and Customer Support को आयोजना सम्पन्न भए पश्चात ग्राहकसेवालाई थप प्रभावकारी गराई सेवाग्राहीलाई लाभको अवसर उपलब्ध हुनेछ ।

सकारात्मक नतिजा प्राप्त भएको छ र भविष्यमा पनि यस्ता कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिई ग्राहकवर्गलाई सुविधा दिईनेछ । यी प्रयासहरूबाट कम्पनीले आफ्ना ग्राहकवर्गलाई आफ्नो सेवामा समेटी राख्न मद्दत मिल्ने र नयाँ ग्राहकलाई कम्पनीको सेवातर्फ आकर्षित गर्नसक्ने देखिएको छ । प्रतिस्पर्धाले चुनौती श्रृजना गर्नुको साथ-साथै परिवर्तन र सुधारका लागि पनि बढी प्रेरित गरिरहेको छ ।

ख) ग्राहकको रुचि तथा छनौट

कम्पनीका सेवाहस्त्रति ग्राहकवर्गको आकर्षण र चाहना नै कम्पनीको व्यावसायिक भविष्य हो । ग्राहकवर्गको रुचि र छनौटलाई सूक्ष्म रूपमा अध्ययन गर्ने क्षमता आन्तरिक रूपमा विकास गरी बजारमा विविध सेवाहरूको उपलब्धता कायम गर्न र सेवाको उपभोगमा कमी आउन नदिन कम्पनी प्रयत्नशील रहनु पर्ने

प्रतिस्पर्धाकै फलस्वरूप कम्पनीले Promotional Campaigns, ग्राहकहरूको चाहना तथा आवश्यकतालाई मध्यनजर गरी विभिन्न किसिमका प्याकेज र महसुल दरमा छुट दिई कम्पनीका सेवाहरूको प्रयोगमा ग्राहकवर्गलाई प्रेरणा दिने गरेको छ । सेवाको बजारीकरणका लागि समय समयमा गरिने यस्ता कार्यक्रमहरूबाट

आवश्यकता महशुस गरिएको छ । विभिन्न प्रकारका सेवाहरूको विकास विस्तारबाट कम्पनीले मुलुकका शहरी र ग्रामीण क्षेत्रका बीचमा रहेको डिजिटल तथा ब्रोडब्याण्ड डिभाइडलाई न्यूनिकरण गर्दै मुख्यतः दुर्गम र ग्रामीण क्षेत्रमा बसोबास गर्ने सर्वसाधारण उपभोक्ता वर्गको आर्थिक, सामाजिक, शैक्षिक एवं साँस्कृतिक समुन्नतिमा

उल्लेखनीय योगदान पुऱ्याई रहेको छ ।

यसका लागि ग्राहक सूचना प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्ने, ग्राहकको सन्तुष्टिलाई सर्वोपरी मान्दै सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्ने, तथ्याङ्क विश्लेषणका लागि कार्यमूलक सूचकाङ्कहरू तयगरी कार्यान्वयन गर्ने, सेवा सम्बन्धी ग्राहक गुनासा र समस्याहरू निराकरण गर्ने र ग्राहक सम्बन्ध सुधारका लागि Customer Care Center, Complain Desk आदिको व्यवस्था गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिइएको छ ।

ग) बजार अनुगमन

दूरसञ्चार बजारको प्रकृति अन्य उपभोग्य वस्तुको बजारको तुलनामा भिन्न रहेको छ । प्रतिस्पर्धात्मक बजारको अवस्थामा सेवा प्रदायक बीचको अन्तरआवद्धतालाई पूरक (Complement) को रूपमा लिने गरिन्छ । दूरसञ्चार बजारको विशिष्ट पहिचानको कारणले गर्दा आफ्ना सेवाहरूको बजारीकरण चुस्त बनाउनुको अलावा प्रतिस्पर्धी सेवा प्रदायकको बजार रणनीतिमा पनि कम्पनीले विशेष ध्यान दिन बजार अनुगमन गर्न आवश्यक हुने भएकोले आन्तरिक संरचनाको विकास गर्ने कार्यलाई जोड दिइएको छ ।

घ) प्रविधिको विकास

दूरसञ्चार प्रविधिमा भइरहेको तीव्र विकासका कारण दूरसञ्चार उपकरणको विस्थापनको गतिमा पनि तीव्रता आइरहेको छ । अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा नयाँ प्रविधिको उपलब्धतासंगै कम्पनीले सेवा आपूर्ति र व्यवसाय सञ्चालन गर्न नसकेमा लगानीको प्रतिफल हासिल गर्न कठिन हुनुका साथै प्रतिस्पर्धामा समेत पछाडि पर्ने खतरा रहन्छ । प्रविधिको आधुनिकीकरण गर्ने क्रममा कम्पनीको लगानीको प्रतिफल

(Return on Investment) सुरक्षित गर्नका लागि पनि सेवा विस्तारलाई चुस्त र सेवाको उपयोगितालाई अधिकतम बनाउन विस्तृत कार्य योजना बनाई कार्य अगाडि बढाउने प्रक्रियालाई निरन्तरता दिनु आवश्यक छ ।

ङ) नीति नियम

कम्पनीको करीब ९२ प्रतिशत स्वामित्व नेपाल सरकारमा रहेको हुनाले सार्वजनिक खरिद ऐन लगायतका सबै सरकारी नीति नियमहरू कम्पनीले पालना गर्नुपर्ने दायित्व रहेको छ । सार्वजनिक ऐन नियमहरूको समयसापेक्ष परिवर्तन र परिमार्जनले सेवामुखी सार्वजनिक कम्पनीलाई व्यावसायिक रूपमा अगाडि बढ्न र प्रतिस्पर्धात्मक अवस्थामा स्थायित्वका लागि अनुकूलता प्रदान गर्ने भएकाले समयसापेक्ष परिमार्जन र संशोधनको आवश्यकता महशुस भएको छ । कम्पनीले आफ्नो साखलाई निरन्तरता दिन, प्रतिस्पर्धी कम्पनीले जस्तै आधुनिक प्रविधि भित्र याउन, पुरानो उपकरणहरू विस्थापन गर्न तथा समयसापेक्ष स्तरीय ग्राहक सेवा उपलब्ध गराउने काममा तत्काल निर्णय लिन सार्वजनिक खरिद ऐन लगायतका ऐन नियमहरू कम्पनीको व्यवसाय मैत्री नभएको र असुविधा महशुस भइरहेकाले परिमार्जनको अपेक्षा गरिएको छ । पूर्वाधार बाँडफाँड, अन्तरआवद्धता शुल्क, अनुमति तथा फ्रिक्वेन्सी दस्तुर तथा ग्रामीण क्षेत्रमा सेवाको विस्तार जस्ता विभिन्न पक्षहरूसँग सम्बन्धित सरकारी नीतिले कम्पनीको आर्थिक स्थितिमा समेत प्रभाव पार्न सक्ने भएकाले कम्पनी यस तर्फ सधैँ सचेत रहन जरूरी छ । राज्यले लिने नीतिले व्यवसायको निरन्तरता र स्थिरतामा पार्न राज्यको तर्फबाट समन्वयात्मक भूमिकाको अपेक्षा गरिएको छ ।

५.२ आन्तरिक कारणहरू

क) कर्मचारीको कार्यशैली

कम्पनीको कर्मचारीवर्गमा एकाधिकारीको मानसिकताको सोच क्रमिक रूपमा घट्दै गएको र हाल कम्पनीको उन्नति र प्रगतिका लागि कर्मचारीवर्गको सोच र कार्यशैलीमा सकारात्मक परिवर्तन हुँदै आएको छ । इमान्दारिताका साथ कम्पनीको विकास कार्यमा दिलोज्यान दिने समस्त कर्मचारीवर्गलाई प्रतिवद्ध बनाई राख्न कम्पनीको आन्तरिक व्यवस्थापनलाई चुस्त बनाई विद्यमान चुनौती तथा समस्याहरूलाई सबल रूपले सामना गर्नसक्ने बनाउन कम्पनी दृढ रहेको छ ।

कम्पनीको कर्मचारी विनियमावलीमा गरिएको परिमार्जनबाट समेत कम्पनीले आफ्नो सांगठनिक संरचनामा समसामयिक सुधार, प्रतिस्पर्धात्मक वातावरण सुहाउँदो व्यवस्थापकीय क्षमता र व्यावसायिक प्रतिवद्धता प्रष्ट गर्न प्रतिवद्ध रहेको छ । उत्कृष्ट कर्मचारीको छनौट एवं पुरस्कृत गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ । यसबाट कर्मचारीवर्ग थप प्रतिस्पर्धी हुने भएकोले कार्यशैलीमा थप सुधारको अपेक्षा गर्न सकिन्छ ।

ख) भौगोलिक विविधता

मुलुकका सुगम र शहरी क्षेत्रमा मात्र नभई ग्रामीण र अति विकट पहाडी क्षेत्रहरूमा पनि कम्पनीले सेवा वितरण गरिरहेको हुनाले कम्पनीका कर्मचारीवर्गले जति मेहनत र लगावका साथ कार्य गरे पनि हाललाई अपुग हुने देखिन्छ । वायरलेस प्रविधिको आफ्नै विशेषताले गर्दा पनि सबै स्थानहरू र यदाकदा नजिकैका दुई स्थानमा पनि एउटै गुणस्तर सहजरूपले उपलब्ध हुन कठिनाई हुने देखिएको छ ।

अर्को तर्फ, मुलुकमा विगत केही वर्षदेखि विषम रूपमा शुरू भएको Load Shedding को प्रभाव दूरसञ्चार सेवामा चिन्ताजनक रहेको छ । दैनिक ५० प्रतिशतभन्दा बढी अवधिसम्मको Load Shedding का लागि विद्युतको वैकल्पिक श्रोत कम्पनी आफैँले तयार गर्न सम्भव नहुने भएकोले Generator र Battery Backup जडान गरेरै पनि सेवामा पूर्णरूपमा अवरोध आउने व्यवस्थाको न्यूनिकरण गर्ने प्रबन्ध मिलाइएको छ । यी विभिन्न व्यावहारिक कठिनाईहरूले गर्दा यदाकदा सेवाको गुणस्तरमा ठोस उपलब्धि हासिल नभएको महशुस हुने गरेको छ । तर, Network Optimization जस्ता कार्यलाई निरन्तर र सशक्त बनाउने, मर्मत सम्भारको कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाउने तथा उपलब्ध श्रोत साधन र उपायहरूको अधिकतम उपयोग गरेर गुणस्तर सुधार गर्ने क्रमलाई कम्पनीले निरन्तरता दिएको छ ।

६. सञ्चालक समितिमा भएको हेरफेर र सोको कारण

सातौं वार्षिक साधारण सभा पश्चात कम्पनीको सञ्चालक समितिमा भएको हेरफेर निम्नानुसार रहेको छ ।

सञ्चालकको नाम	पद	प्रतिनिधित्व गर्ने संस्था तथा उक्त संस्थामा निजको पद	नियुक्ति मिति	यस अगाडि उक्त स्थानमा रहेको व्यक्ति	कारण
श्री दिनेश कुमार थपलिया	अध्यक्ष	सचिव, नेपाल सरकार, सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	२०७२।१०।१४	श्री सुनिल वहादुर मल्ल	नेपाल सरकारको निर्णयानुसार स्थानान्तरण भई नयाँ सचिव नियुक्त भएकाले

श्री एकनारायण अर्याल	सदस्य	सहसचिव, सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	२०२०।०९।३०	श्री कविराज खनाल	उमेरको हदबाट अनिवार्य अवकाश भएकाले
श्री डिल्लीराज घिमिरे	सदस्य	कानून न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय	२०७२।०५।	कमलशाली घिमिरे	नेपाल सरकारको निर्णय अनुसार सचिव पदमा नियुक्त भएकाले
श्री कृष्ण प्रसाद देवकोटा	सदस्य	सहसचिव, नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालय	२०७२।१०।२९	श्री वैकुण्ठ अर्याल	नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयबाट प्रतिनिधित्व गर्ने सञ्चालक परिवर्तन भएकाले
श्री राजीव गौतम	सदस्य	कानून न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय	२०७२।११।२७	श्री डिल्लीराज घिमिरे	नेपाल सरकार कानून तथा न्याय मन्त्रालयबाट प्रतिनिधि गर्ने सञ्चालक परिवर्तन भएकाले
श्री सुरेश अधिकारी	सदस्य	सहसचिव, नेपाल सरकार सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	२०७२।१२।१९	श्री एकनारायण अर्याल	श्री नेपाल सरकारको निर्णयानुसार पूर्व सञ्चालक अन्यत्र स्थानान्तरण हुने भएकाले

७. सञ्चालक, प्रबन्ध सञ्चालक, कार्यकारी प्रमुख तथा पदाधिकारीहरूलाई भुक्तानी गरिएको पारिश्रमिक, भत्ता तथा सुविधाको रकम :

क) आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा सञ्चालक समितिको ५० वटा बैठक बसेको र कम्पनीको नियमावलीमा व्यवस्था भए बमोजिम प्रति बैठक भत्ता रु. ४ हजारका दरले निम्नानुसार भुक्तानी गरिएको छ :

सि.न.	पदाधिकारीहरू	पद	बैठक भत्ता		कैफियत
			संख्या	प्रति बैठक रकम रु. जम्मा रकम रु.	
१.	सुमन प्रसाद शर्मा	अध्यक्ष	३	४,०००	१२,०००
२.	सुनिल बहादुर मल्ल	अध्यक्ष	४७	४,०००	१८८,०००
३.	बैकुण्ठ अर्याल	सञ्चालक	४१	४,०००	१६४,०००
४.	विनय कुमार चालिसे	सञ्चालक	४६	४,०००	१८४,०००
५.	बुद्धि प्रसाद आचार्य	प्रबन्ध निर्देशक	५०	४,०००	२००,०००
६.	कविराज खनाल	सञ्चालक	३६	४,०००	१४४,०००
७.	कमलशाली घिमिरे	सञ्चालक	४९	४,०००	१९६,०००
८.	सुशील कुमार ओझा	सञ्चालक	९	४,०००	३६,०००

ख) प्रबन्ध सञ्चालक तथा पदाधिकारीहरूलाई भुक्तानी गरिएको पारिश्रमिक तथा सुविधा रकमको विवरण

सि.न.	विवरण	रकम रु.
१.	प्रबन्ध निर्देशकलाई भुक्तानी भएको रकम	२,१२८,८५५।८३
२.	नायब प्रबन्ध निर्देशक, निर्देशक तथा प्रबन्धकलाई भुक्तानी भएको रकम	६९,२५०,१०५।५०
	जम्मा	६३,३७८,९६१।३३

८. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली र सोको विवरण

कम्पनीको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउन कम्पनीले विभिन्न विनियम, कार्यविधि, नीति तथा मापदण्डहरूको व्यवस्था गरेको छ । यस्ता विनियम, कार्यविधि, नीति तथा मापदण्डहरूलाई जोखिम पहिचान तथा निराकरण गर्नको लागि समयसापेक्ष परिमार्जन गरी अद्यावधिक गर्दै आएको छ । कम्पनीको काम कारवाहीको मूल्याङ्कन गर्नको लागि एक स्वतन्त्र आन्तरिक लेखापरीक्षण तथा निरीक्षण विभाग रहेको छ । यस विभागले कम्पनी ऐनले गरेको व्यवस्था बमोजिम गठित लेखापरीक्षण समितिको प्रत्यक्ष निगरानीमा रही नियमित रूपमा आन्तरिक लेखापरीक्षण र बाह्य लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको समीक्षा गरी कम्पनीको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको मूल्याङ्कन गर्ने र सञ्चालक समिति समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्ने गरेको छ ।

कम्पनीको नियन्त्रण प्रणालीलाई थप प्रभावकारी बनाउन कम्पनीको आर्थिक विनियमावलीमा प्रत्येक दुई वर्षको अन्तरालमा कम्तीमा एक पटक आय सुनिश्चितताको परीक्षण (Revenue Assurance Audit), कार्य सम्पादनको परीक्षण (Performance Audit) र प्राविधिक परीक्षण (Technical Audit) गराउने व्यवस्था राखेको र सोही बमोजिम आन्तरिक लेखापरीक्षण तथा निरीक्षण विभागमा यस सम्बन्धी कार्यको लागि छुट्टै प्राविधिक इकाई गठन गरी कार्य अगाडि बढाइएको छ । त्यस्तै राजश्व चुहावट नियन्त्रण गर्ने उद्देश्यले राजश्व निगरानी तथा अनुगमन कमिटी समेत क्रियाशील रहेको छ । जोखिममा आधारित मूल्याङ्कन प्रक्रियाबाट निर्धारण भएको अत्यन्त उच्च जोखिमको क्षेत्रमा आन्तरिक लेखापरीक्षण केन्द्रित भएको छ । लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उठाइएका सबै विषयहरूका उपर तुरुन्त सुधारात्मक उपायहरू अवलम्बन गर्ने उद्देश्यले सोको जानकारी सञ्चालक समिति मार्फत लेखापरीक्षण समितिमा गराइन्छ ।

आर्थिक वर्ष २०७९।७२ को अन्तिम लेखापरीक्षण गर्ने कार्य कम्पनीको महालेखा परीक्षकको विभागको सिफारिसमा नियुक्त भएका लेखापरीक्षक चार्टर्ड एकाउन्टेण्ट श्री नरेन्द्र भट्टराईबाट सम्पन्न भएको छ ।

९. विगत आर्थिक वर्षको कुल व्यवस्थापन तथा मर्मत सम्भार खर्चको विवरण

समीक्षा आर्थिक वर्ष २०७९।७२ मा भएको कुल व्यवस्थापन तथा मर्मत सम्भार खर्चको विवरण निम्नानुसार रहेको छ :

सि.नं	विवरण	रकम रु. (हजारमा)
१.	कर्मचारी खर्च	४,९११,३७९
२.	मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	७,९७८,२५९
३.	प्रशासकीय खर्च	१,६८८,८९४

१०. लेखापरीक्षण समितिका सदस्यहरूको नामावली, निजहरूले प्राप्त गरेको पारिश्रमिक, भत्ता तथा सुविधा, सो समितिले गरेका काम कारवाहीको विवरण र सो समितिले दिएको सुझावको विवरण

कम्पनीको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, जोखिम व्यवस्थापन, संस्थागत सुशासनको प्रभावकारिता मूल्याङ्कन गर्न र वित्तीय प्रतिवेदनको प्रस्तुती, कानूनी तथा सुपरिवेक्षकीय व्यवस्थाको परिपालना, बाह्य तथा आन्तरिक लेखापरीक्षणमा औल्याइएका कैफियतहरूको सुधार तथा कम्पनीको समग्र अवस्था सुधार गर्नको लागि कम्पनीको सञ्चालकको अध्यक्षतामा देहाय बमोजिम लेखापरीक्षण समिति गठन भई क्रियाशील छ :

- सञ्चालक - श्री कृष्ण प्रसाद देवकोटा - अध्यक्ष
सञ्चालक - श्री राजीव गौतम - सदस्य

सञ्चालक	- श्री सुरेश अधिकारी	- सदस्य
सञ्चालक	- श्री विनय कुमार चालिसे	- सदस्य
ना. प्र. नि	- श्री शैलजा राई	- सदस्य सचिव

१०.१ लेखापरीक्षण समितिका पदाधिकारीहरू, उपस्थिति, हेरफेर र निजहरूले प्राप्त गरेको पारिश्रमिक, भत्ता तथा सुविधा

आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा लेखापरीक्षण समितिको बैठक ४ पटक बसेको र समितिका पदाधिकारीहरूलाई प्रति बैठक रु. ४०००/०० का दरले बैठक भत्ता प्रदान गरिएको छ ।

सि.नं.	पदाधिकारीहरूको नाम	पद	उपस्थिति	जम्मा रु.
१.	सञ्चालक श्री बैकुण्ठ अर्याल	अध्यक्ष	४	१६,०००
२.	सञ्चालक श्री कमलशाली घिमिरे	सदस्य	४	१६,०००
३.	सञ्चालक श्री सुशील कुमार ओझा	सदस्य	२	८,०००
४.	ना.प्र.नि. श्री नीरज कुमार अधिकारी	सदस्य सचिव	१	४,०००
५.	ना.प्र.नि. श्री सुर्यभक्त पोखरेल	सदस्य सचिव	३	१२,०००

१०.२ आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा लेखापरीक्षण समितिले गरेको मुख्य मुख्य काम कारवाही तथा निर्णयको विवरण :

- कम्पनीको आन्तरिक लेखापरीक्षण तथा निरीक्षण विभागको आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा आएका बुँदाहरूको प्रतिक्रिया र प्रगति समीक्षा र छलफल ।
- कम्पनीको आन्तरिक लेखापरीक्षणलाई प्रभावकारी बनाउन कम्पनीको संगठनात्मक संरचना, कम्पनीले प्रदान गरेका सेवा तथा कारोबार, जोखिम तथा प्रविधिलाई मध्यनजर गरी आन्तरिक लेखापरीक्षण निर्देशिकालाई अद्यावधिक गरी लागु गर्न व्यवस्थापनलाई निर्देशन ।
- आर्थिक वर्ष २०७०/७१ अन्तिम लेखापरीक्षणको लागि लेखापरीक्षकबाट पेश भएको लेखापरीक्षण योजना स्वीकृत ।
- कम्पनीको आर्थिक वर्ष २०७०/७१ को अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा आएका मुख्य मुख्य विषय वस्तु तथा IFRS/ NFRS Implementation बाट पर्ने प्रभाव माथि छलफल ।
- कम्पनीको आर्थिक वर्ष २०७०/७१ को वित्तीय अवस्था तथा नाफा नोक्सानको बारेमा छलफल ।
- कम्पनीको वित्तीय विवरणलाई थप यर्थाथपरक तथा कार्यसञ्चालनलाई थप प्रभावकारी बनाउनको लागि व्यवस्थापनलाई निर्देशन दिन सञ्चालक समितिमा प्रस्ताव पेश ।
- ERP Project को Performance Audit को प्रतिवेदन माथि छलफल गरी लेखापरीक्षकले उठाएका विषयवस्तु कार्यान्वयन गरी प्रगति प्रतिवेदन पेश गर्न व्यवस्थापनलाई निर्देशन ।
- कम्पनीको आर्थिक वर्ष २०७१/७२ को अन्तिम लेखापरीक्षकको पारिश्रमिक तथा नियुक्तिका शर्तहरू सञ्चालक समितिमा सिफारिस ।

११. लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर सञ्चालक समितिको प्रतिक्रिया :

लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा नियमित कारोबारमा देखिएका सामान्य कैफियत, प्रतिक्रिया र सुभावहरूमा सञ्चालक समितिको ध्यानाकर्षण भएको र सुधारका निम्ति आवश्यक कदम चालिसकिएको छ ।

१२. लाभांश बाँडफाँड गर्न सिफारिस गरिएको रकम

कम्पनी ऐन, २०६३ बमोजिम नेपाल सरकारको स्वीकृति लिई सञ्चालक समितिले आर्थिक वर्ष २०७१/७२ को मुनाफा रकम मध्येबाट चुक्ता पुँजीको ५० प्रतिशतका दरले लाभांश वितरण गर्न सिफारिस गरिएको छ ।

१३. जफत भएको शेयर संख्या, सोको अङ्कित मूल्य, शेयर जफत हुनुअन्दा अगावै सो वापत कम्पनीले प्राप्त गरेको जम्मा रकम र शेयर जफत भएपछि सो शेयर बिक्री गरी कम्पनीले प्राप्त गरेको रकम तथा जफत भएको शेयर वापत रकम फिर्ता गरेको विवरण :

समीक्षा वर्षमा कुनै पनि शेयर जफत गरिएको छैन ।

१४. विगत आर्थिक वर्षमा कम्पनी र त्यसको सहायक कम्पनीको कारोबार प्रगति र सो आर्थिक वर्षको अन्त्यमा रहेको स्थितिको पुनरावलोकन :

कम्पनीको कारोबार तथा यससँग सम्बन्धित अन्य परिवर्तन/प्रगति विवरण सम्बन्धमा सञ्चालक समितिको प्रतिवेदनमा विस्तृत विवरण उल्लेख गरिएको छ । यस कम्पनीको कुनै पनि सहायक कम्पनी रहेको छैन ।

१५. कम्पनी तथा यसको सहायक कम्पनीले आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गरेको प्रमुख कारोबारहरू र सो अवधिमा कम्पनीको कारोबारमा आएको महत्वपूर्ण परिवर्तन :

यस कम्पनीले विगत वर्षमा गरेको प्रगति विवरण सम्बन्धमा सञ्चालक समितिको प्रतिवेदनमा विस्तृत विवरण उल्लेख गरिएको छ साथै यस कम्पनीको कुनै पनि सहायक कम्पनी छैन ।

१६. विगत आर्थिक वर्षमा कम्पनीको आधारभूत शेयरधनीहरूले कम्पनीलाई उपलब्ध गराएको जानकारी :
यस्तो कुनै कारोबारको जानकारी आएको छैन ।

१७. विगत आर्थिक वर्षमा कम्पनीका सञ्चालक तथा पदाधिकारीले लिएको शेयर स्वामित्वको विवरण र कम्पनीको शेयर कारोबारमा निजहरू संलग्न रहेको भए सो सम्बन्धमा निजहरूबाट कम्पनीले प्राप्त गरेको जानकारी :

विगत आर्थिक वर्षमा सञ्चालकहरूबाट कुनै शेयर खरीद गरेको र कम्पनीको शेयर कारोबारमा संलग्न रहेको सम्बन्धमा निजहरूबाट कुनै जानकारी प्राप्त नभएको ।

१८. विगत आर्थिक वर्षमा कम्पनीसंग सम्बन्धित सम्झौताहरूमा कुनै सञ्चालक तथा निजको नजिकको नातेदारको व्यक्तिगत स्वार्थको बारेमा उपलब्ध गराइएको जानकारीको व्यहोरा :
त्यस्तो केही नभएको ।

१९. कम्पनीले आफ्नो शेयर आफैँले खरिद गरेको भए त्यसरी आफ्नो शेयर खरिद गर्नुको कारण, त्यस्तो शेयरको संख्या र अंकित मूल्य तथा त्यसरी खरिद गरे वापत कम्पनीले भुक्तानी गरेको रकम :
कम्पनीले हालसम्म आफ्नो शेयर आफैँ खरीद नगरेको ।

२०. सञ्चालक, प्रबन्ध सञ्चालक, कार्यकारी प्रमुख, कम्पनीका आधारभूत शेयरधनी वा निजको नजिकका नातेदार वा निज संलग्न रहेको फर्म, कम्पनी वा संगठित संस्थाले कम्पनीलाई बुझाउन बाँकी रकम :
त्यस्तो केही नभएको ।

२१. शेयरधनीहरूले बुझिलिन बाँकी रहेको लाभांशको रकम

आर्थिक वर्ष २०६४/६५, २०६५/६६, २०६६/६७, २०६७/६८, २०६८/६९, २०६९/७० र २०७०/७१ को शेयरधनीहरूलाई वितरण गर्न छुट्याइएको लाभांश रकम मध्ये २०७२ आषाढ मसान्तसम्म निम्न बमोजिम लाभांश रकम बुझिलिन बाँकी रहेको ।

सि. नं	आर्थिक वर्ष	नगद लाभांश प्रति शेयर	जम्मा लाभांश रकम	भुक्तानी भइसकेको लाभांश		बुझिलिन बाँकी लाभांश	
				रकम रु.	प्रतिशत	रकम रु.	प्रतिशत
१	२०६४/६५	२५	३,७५०,०००,०००	३,७४५,२८३,८८२।००	९९.८७	४,७९६,९९८।००	०.९३
२	२०६५/६६	३५	५,२५०,०००,०००	५,२४९,९२८,७५७।००	९९.८५	८,०७९,२४३।००	०.९५
३	२०६६/६७	४०	६,०००,०००,०००	५,९८२,९७०,२९०।००	९९.७०	९७,८२९,७९०।००	०.३०
४	२०६७/६८	४५	६,७५०,०००,०००	६,७२९,०९०,३९०।००	९९.६९	२०,९०९,६९०।००	०.३१
५	२०६८/६९	४८	७,२००,०००,०००	७,१७३,८३८,५९६।००	९९.६४	२६,९६९,४०४।००	०.३६
६	२०६९/७०	४६	६,९००,०००,०००	६,८५६,४८६,९६२।००	९९.३७	४३,५९३,८३८।००	०.६३
७.	२०७०/७१	४७	७,०५०,०००,०००	६,९६७,५८४,६७९।००	९८.८३	८२,४९५,३२९।००	१.१७

कम्पनी लगातार रूपमा भुक्तानी हुन बाँकी लाभांश रकम घटाउन निरन्तर प्रयासरत छ । यसका लागि विभिन्न बैंक मार्फत भुक्तानीको प्रबन्ध मिलाएको छ । लाभांश बुझ्न बाँकी शेयरधनीहरूलाई आफ्नो लाभांश संकलन गर्नको लागि सार्वजनिक सूचना मार्फत अनुरोध गरिएको छ । पुनः यस साधारणसभा मार्फत पनि बाँकी शेयरधनीलाई लाभांश बुझिलिनुहुन अनुरोध गर्दछौं ।

२२. कम्पनी ऐन तथा प्रचलित कानून बमोजिम सञ्चालक समितिको प्रतिवेदनमा खुलाउनु पर्ने अन्य कुराहरू : यसै प्रतिवेदन अन्तर्गत उचित ठाँउमा खुलाईएको ।

२३. अन्य आवश्यक कुराहरू :

यसै प्रतिवेदन तथा वित्तीय विवरणमा उचित ठाँउहरूमा खुलाईएको ।

मुलुकको आर्थिक सूचकाङ्क अझै विकासोन्मुख अवस्थामा रहेको छ । निरन्तर बढ्दो मुद्रास्फिति, फराकिलो व्यापार घाटा, लगानी मैत्री वातावरणको अभाव एवं रेमिट्यान्सको बढ्दो आकार आदिले हाम्रो अर्थतन्त्रलाई चुनौती दिइरहेका छन् । वैदेशिक रोजगारीमा नेपाली जनशक्ति बाहिरिने र अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारको आकारसंगै अन्तर्राष्ट्रिय दूरसञ्चार सेवातर्फको आयले आकार परिवर्तन गर्ने हुनाले अर्थतन्त्रको चुनौतीको प्रत्यक्ष प्रभावको असर हामीले महशुस गरेका छौं । समीक्षा अवधि मुलुकको अर्थतन्त्रको लागि निकै तनावपूर्ण रह्यो । हाल संविधानसभाबाट संविधान निर्माण भएसंगै देश आर्थिक समृद्धि तर्फ अघि बढिरहेको छ । यसबाट देशको आर्थिक ऐजेण्डालाई उच्च प्राथमिकता प्रदान गर्नेछ भन्ने कुरामा विश्वास लिएका छौं । मुलुकको अर्थतन्त्रमा आउने सुधारसंगै आन्तरिक बजारको सुदृढीकरण, सेवाग्राहीको प्रतिव्यक्ति आयमा वृद्धि र सेवाग्राहीहरूको Purchasing Power बढन गई कम्पनीको सुदृढ वित्तीय स्थायित्व सम्भव देखिन्छ भने लोकतान्त्रिक सरकारले लिएको नीतिलाई सघाउने दिशा तर्फ कम्पनीका आगामी योजनाहरू उन्मुख गराई शैक्षिक, सामाजिक र आर्थिक विकासका माध्यमबाट प्रक्षेपित आर्थिक वृद्धिदर हासिल गर्न सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिन्छ । स्थिर राजनैतिक परिवेश र स्पष्ट आर्थिक कार्यदिशाले शेयरधनीको मूल्य श्रृजना गरी मुनाफालाई सुरक्षित राख्दै शेयरबजारलाई अनुकूल वातावरण श्रृजना गर्ने समेत विश्वास लिन सकिन्छ ।

उर्जा तथा इन्धन संकटले मुलुकको आन्तरिक वातावरण असहज हुन गई आर्थिक र सामाजिक क्रियाकलापमा नकारात्मक असर पर्न गयो । सामाजिक, आर्थिक एवं राजनैतिक प्रतिकुलताको परिवेशमा समेत हामीले कम्पनीको मुनाफा उच्च पार्ने तर्फ हाम्रो प्रयास सफल रह्यो । हाम्रो सफल कार्य सम्पादन, विविधिकृत उपस्थिति, अनुपम संस्कृति, मूल्य, मान्यता लगायत कर्मचारीको लगनशीलता र सेवाग्राहीहरूको चाहनालाई पछ्याउने जस्ता विशेषताले हामीलाई निरन्तररूपमा अरुभन्दा भिन्न देखाउन र सफलता प्राप्त गर्न सहयोग पुगेको छ । हाम्रा शेयरधनीलाई दिगो मूल्य प्रदान गर्न सञ्चालक समिति दृढ रहेको छ ।

प्रतिस्पर्धात्मक वातावरणलाई नजिकबाट नियालेर प्रतिस्पर्धी कम्पनीको रणनीति अनुरूप व्यावसायिक निर्णय लिनसक्ने संस्थागत क्षमताको विकास गर्नुपर्ने आवश्यकता अनुरूप नेपाल सरकारको स्वीकृतिबाट यस सम्बन्धी प्रक्रिया जारी रहेकाले रणनीतिक साभेदारको विषयले निर्णायक मूर्तता पाउने अपेक्षा गर्न सकिन्छ । कम्पनीलाई व्यापारिक कम्पनीसंग प्रतिस्पर्धा गर्न सक्ने बनाउनको लागि कम्पनीको पुर्नसंरचना तथा कम्पनीको कार्य प्रणालीलाई चुस्त दुरुस्त बनाई ग्राहकहरूलाई गुणस्तरिय सेवा प्रदान गर्न कर्मचारीलाई स्वेच्छिक अवकाश योजना मार्फत कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने कार्य अगाडि बढाइएको छ । कर्मचारीहरूको लगाव र उत्साहमा कमी आउन नदिई कम्पनीको लक्ष्यहरू निरन्तर रूपमा हासिल गर्दै उच्च प्रविधि र गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्न हामी प्रतिवद्ध छौं ।

सञ्चालक समितिको तर्फबाट हाम्रा शेयरधनी, ग्राहकवर्ग र शुभचिन्तकहरूको अटुट समर्थन र सहयोगको लागि हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछौं । निरन्तर सहयोग, प्रोत्साहन र मार्गदर्शन प्रदान गरी कम्पनीको मनोबल उच्च राख्न सहयोग गर्ने शेयरधनी महानुभावहरू प्रति हार्दिक आभार तथा कृतज्ञता प्रकट गर्न चाहन्छौं । त्यस्तै, निरन्तर सहयोग र निर्देशनको लागि हामी नेपाल सरकार, सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय, नेपाल दूरसञ्चार प्रधिकरण, नेपाल धितोपत्र बोर्डलाई समेत धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छौं । समर्पण र कडा परिश्रमबाट कम्पनीको उन्नति र प्रगतिमा साथ दिने कम्पनी व्यवस्थापन तथा कर्मचारीहरूलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छौं ।

अन्त्यमा, सेवा प्रदान गर्ने महत्वपूर्ण अवसर उपलब्ध गराउनु हुने हाम्रा सबै ग्राहकवर्ग प्रति पनि हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्दै सेवाग्राही र सेवाप्रदायक बीचको सम्बन्धलाई अझ सृष्टु बनाउदै आगामी दिनमा यहाँहरू सबैबाट प्राप्त सहयोग, सद्भाव एवं विश्वासलाई परिणाममुखी बनाई अघि बढ्ने दृढ प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछौं ।

धन्यवाद ।

दिनेश कुमार थपलिया
अध्यक्ष

बुद्धि प्रसाद आचार्य
प्रबन्ध निर्देशक

कृष्ण प्रसाद देवकोटा
सञ्चालक

राजीव गौतम
सञ्चालक

सुरेश अधिकारी
सञ्चालक

विनय कुमार चालिसे
सञ्चालक

धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली, २०६५ को नियम २२ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित वार्षिक प्रतिवेदन

- सञ्चालक समितिको प्रतिवेदन
वार्षिक प्रतिवेदनमा संलग्न गरिएको ।
- लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन
वार्षिक प्रतिवेदनमा संलग्न गरिएको ।
- लेखापरीक्षण भएको वित्तीय विवरण
वार्षिक प्रतिवेदनमा संलग्न गरिएको ।
- कानूनी कारवाही सम्बन्धी विवरण
 - क) कम्पनीले वा कम्पनीको विरुद्ध कुनै मुद्दा दायर भएको भए
आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा जम्मा २० वटा मुद्दा दायर भएको ।
 - ख) कम्पनीको संस्थापक वा सञ्चालकले वा सञ्चालकको विरुद्धमा प्रचलित नियमको अवज्ञा वा फौजदारी अपराध गरेको सम्बन्धमा कुनै मुद्दा दायर गरेको वा भएको भए
सो सम्बन्धी जानकारीमा नआएको ।
 - ग) कुनै संस्थापक वा सञ्चालक विरुद्ध आर्थिक अपराध गरेको सम्बन्धमा कुनै मुद्दा दायर भएको भए
सो सम्बन्धी जानकारीमा नआएको ।
- कम्पनीको शेयर कारोवार तथा प्रगतिको विश्लेषण
 - क) धितोपत्र बजारमा भएको कम्पनीको शेयरको कारोबार सम्बन्धमा व्यवस्थापनको धारणा
कम्पनीको शेयरहरूको कारोबार लगानीकर्ताको कम्पनी प्रति विश्वास तथा प्रतिफलको विश्लेषणको आधारमा भैरहेको तथा ठुलो उतार चढाव समेत नदेखिएकोले शेयरहरूको कारोबार सन्तोषजनक रूपमा भैरहेको ।
 - ख) आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा कम्पनीको शेयरको अधिकतम, न्यूनतम र अन्तिम मूल्यका साथै कुल कारोबार शेयर संख्या तथा कारोबार भएको दिन

विवरण	प्रथम त्रैमासिक	दोस्रो त्रैमासिक	तेस्रो त्रैमासिक	अन्तिम त्रैमासिक
शेयरको अधिकतम मूल्य (रु.)	६५६	६२५	६५०	६३६
शेयरको न्यूनतम मूल्य (रु.)	५९५	५५८	५८५	५४९
शेयरको अन्तिम मूल्य (रु.)	६९६	६२५	६०४	६३६
कुल कारोबार संख्या	११०२	४९३	५२७	५६९
कुल कारोबार शेयर संख्या	३२६७०५	१२७३७०	१२०९६०	२००६१०
कुल कारोबार दिन	५३	५७	५६	४६

* नेपाल स्टक एक्सचेन्ज को वेबसाइटमा प्रकाशित सूचना अनुसार (www.nepalstock.com.np)

६. समस्या , चुनौति तथा रणनीति :

क) बाह्य

- बजार प्रतिस्पर्धा ।
- प्रविधिमा आएको तीव्र विकास ।
- अन्तर्राष्ट्रिय कलको गैर कानूनी कारोबार ।
- विद्युत आपूर्तिमा भएको समस्या ।
- ग्राहकको रुचि र छनौटमा आएको परिवर्तन ।
- ग्राहकको आकांक्षामा आएको परिवर्तन ।
- भर्खरै गएको विनाशकारी भूकम्पबाट भएको क्षति ।

ख) आन्तरिक

- कर्मचारीको कार्यशैलीमा आएको परिवर्तन ।
- योजना पूरा गर्न लामो समय लाग्ने कारणले सेवाको गुणस्तर सुधारमा परेको प्रभाव ।
- सेवा प्रदान तथा मर्मत सम्भारमा भएको ढिलाई ।

ग) समस्या तथा चुनौती समाधान गर्न

व्यवस्थापनले अवलम्बन गरेको रणनीति :

- आधुनिक सञ्चारका पूर्वाधारहरू विकास गरी सबै क्षेत्रहरूमा गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्ने ।
- प्रतिस्पर्धीहरू बीच प्रतिप्रधात्मक फाइदा लिनको लागि नयाँ नयाँ प्रविधिहरूमा जस्तै: IP CDMA, EVDO, WiMax, NGN तथा GSM (3G, 4G) केन्द्रित गरी ग्राहकहरूलाई न्यूनतम मुल्यमा आवश्यक सेवा प्रदान गर्ने ।
- ग्राहकहरूको आकांक्षा अनुसारको Value Added Services (VAS) उपलब्ध गराउने ।
- नयाँ तथा थप उपकरणहरू जडान गरी GSM तथा CDMA सेवाहरूको नियमित रूपमा अनुगमन तथा Optimization गर्ने ।
- रणनीतिक साभेदार भित्र्याइ दीर्घकालीन रूपमा कम्पनीको शेयरको मूल्य अभिवृद्धि गर्ने ।
- एकद्वार प्रणालीबाट सम्पूर्ण सेवाहरूको बिलिङ्ग गराई ग्राहकहरूको सुविधाको लागि CRTB (Convergent Real Time Billing) System को कार्यान्वयन गर्ने ।

- ग्राहकहरूको जिज्ञासा तथा गुनासो समाधानको लागि CRM (Customer Relationship Management) सम्बन्धी नयाँ प्रविधियुक्त कल सेन्टर तथा गुनासो केन्द्रहरूको स्थापना गर्ने ।
- समसामयिक रूपमा सेवाको गुणस्तर तथा प्रभावकारिता वृद्धि गर्न आवश्यकता अनुसार संभावित क्षेत्रहरूको पहिचान गरी Outsourcing बाट समेत कार्य गर्ने परिपाटीको शुरुवात गर्ने ।
- प्रतिप्रधात्मक व्यावसायिक वातावरणमा ग्राहकको चाहना अनुसारको सेवा दिनको लागि कर्मचारीहरूलाई आवश्यकता अनुसारको तालिम तथा परामर्श दिने ।
- ग्राहकहरूलाई सेवा खरीद गर्नु पूर्व नै सेवाहरूको बारेमा अनुभव गराउन अत्याधुनिक सेवा सहितको ग्राहक अनुभव केन्द्र (Customer Experience Center) को स्थापना गरी ग्राहकलाई फरक किसिमबाट सन्तुष्टि दिलाई कम्पनीको ख्याति वृद्धि गर्ने ।
- लगानी विविधिकरण, लागत तथा जोखिम न्यूनिकरण गर्न तथा राजस्व वृद्धि गर्न सूचना प्रविधिको क्षेत्रमा सहायक कम्पनीको स्थापना गर्ने ।
- कम्पनीको जोखिम व्यवस्थापन तथा राजस्व सुनिश्चितताको लागि नयाँ नयाँ प्रविधिहरूको शुरुवात गर्ने ।

७. संस्थागत सुशासन

- नागरिक वडापत्र कार्यान्वयन कर्मचारीको आचारसंहिता र केन्द्रीयस्तरमा संस्थागत ईकाई गठन गरी संस्थागत सुशासन अभिवृद्धि गर्ने ।
- कम्पनीको महत्वपूर्ण सूचना तथा जानकारीहरूमा ग्राहकवर्ग तथा सर्वसाधारणको पहुँच र पारदर्शिता बढाउन कम्पनीको वेबसाइटमा विवरणहरू अध्यावधिक रूपमा राखिएको ।

- आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली मजबुत बनाउन छुट्टै स्वतन्त्र आन्तरिक लेखापरीक्षण विभाग रहेको । यस विभागले लेखापरीक्षणको माध्यमद्वारा कम्पनीको नीति, उद्देश्य, मापदण्ड, विनियमको परिपालना एवं आन्तरिक नियन्त्रणको संरचना आदिको नियमित अनुगमन गरी सुभाब सहितको प्रतिवेदन सञ्चालक समिति मार्फत लेखापरीक्षण समितिमा पेश गर्ने गरिएको र लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उठाइएका विषयहरू उपर आवश्यक कारवाही गरिएको । लेखापरीक्षण समितिमा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा दिइएका सुभाबहरू कार्यान्वयन भए नभएको नियमितरूपमा छलफल गर्ने गरिएको ।

c. प्रतिवेदनमा उल्लेखित विवरणहरू सत्य तथ्य पूर्ण छन् भनी प्रबन्ध निर्देशकको प्रतिवद्धता

यस प्रतिवेदनमा उल्लेखित जानकारी तथा विवरणहरूको शुद्धता, सत्यता तथा तथ्य पूर्णता सम्बन्धमा म व्यक्तिगत रूपमा उत्तरदायित्व लिन्छु । साथै म यो उदघोष गर्दछु कि मैले जाने बुझेसम्म यस प्रतिवेदनमा उल्लेखित विवरणहरू सत्य, तथ्य पूर्ण छन् र लगानीकर्ताहरूलाई लगानी गर्ने सम्बन्धमा निर्णय लिन आवश्यक कुनै विवरण, सूचना तथा जानकारीहरू लुकाईएको छैन ।

बुद्धि प्रसाद आचार्य

प्रबन्ध निर्देशक

नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेड

सेवाग्राहीसँगको सम्बन्धका आधार: हाम्रा सेवाहरू

१. आधारभूत सेवा

कम्पनीको ग्राहकआधार २०७२ पौष महिनाको अन्त्य सम्ममा १ करोड ३८ लाख ७० हजार भन्दा बढी पुगेको छ । सो मध्ये GSM मोबाइलका ग्राहक १ करोड १७ लाख ४३ हजार, CDMA सेवाका ग्राहक १४ लाख ५७ हजार तथा PSTN टेलिफोन सेवाका ग्राहक ६ लाख ६८ हजार रहेका छन् । NTA को २०७२ कार्तिक महिनाको MIS अनुसार यस कम्पनीको Voice सेवाको Market Share ४७ प्रतिशत रहेको छ । कम्पनीको Voice सेवा (PSTN/ GSM/ CDMA) ७५ वटै जिल्लामा पुगेको छ ।

नेपाल टेलिकमले प्रदान गरिरहेको आधारभूत भ्वाइस सेवाहरू मध्ये मुख्यतया ताररहित (Wireless) सेवा तर्फ GSM, CDMA मोबाइल, CDMA Fixed Phone र तारजडित (Wireline) तर्फ आधारभूत टेलिफोन (PSTN) सेवा रहेका छन् ।

१.१. कम्पनीका तार रहित (Wireless) सेवाहरू

नेपाल टेलिकमद्वारा प्रदान गरिएका विभिन्न सेवाहरू मध्येमा मोबाइल सेवा प्रमुख रूपमा रहेको छ । दूरसंचार क्षेत्रमा प्रमुख प्रतिस्पर्धाको रूपमा रहेको मोबाइल सेवाको निरन्तर विकास सँगै यस कम्पनीले पनि उक्त सेवाको विकास र विस्तारमा विशेष अग्रसरताका साथ काम गरिरहेको छ । कम्पनीले शहरी भुभाग देखि ग्रामिण विकट भाग सम्म सहज रूपमा गुणस्तरिय सेवा उपलब्ध गराई बजार स्थितिलाई मजबुत पार्दै आफ्नो व्यवसायिक उद्देश्य अनुरूपका सेवाहरू विस्तार गरिरहेको छ ।

भविष्यमा पनि यस सेवामा नबिनतम प्रविधिको उपयोग गर्दै ग्राहकहरूलाई स्तरीय सेवा प्रदान गर्ने जाने कुरामा नेपाल टेलिकम प्रतिवद्ध छ ।

समग्र रूपमा तार रहित सेवा अन्तर्गत नेपाल टेलिकमले निम्न अनुसारका सेवाहरू प्रदान गरिरहेको छ ।

क) GSM मोवाईल सेवा

ख) CDMA मोवाईल सेवा

१.१.१. GSM मोवाईल सेवा

(क) पोष्टपेड (NTC) मोवाईल सेवा :

- भ्वाइस कल (Voice Call)
- जिपिआरएस (GPRS)
- थ्रिजी (3G)
- छोटो सन्देश सेवा (SMS)
- वेब एसएमएस (Web SMS)
- कल फरवार्डिङ (Call Forwarding)
- कल वेटिङ (Call Waiting)
- कल होल्डिङ (Call Holding)
- मिस्ड कल अलर्ट (MCA)
- मल्टी पार्टि कन्फरेन्स कल (Multiparty Conference Call)
- फ्रेंड्स एण्ड फेमिली कल (FNF)
- अन्तराष्ट्रिय रोमिङ (International Roaming)
- Closed User Group (CUG)
- Corporate Connection Offer (CCO)

(ख) प्रिपेड(नमस्ते) मोवाईल सेवा :

- भ्वाइस कल (Voice Call)
- जिपिआरएस (GPRS)
- थ्रिजी (3G)
- छोटो सन्देश सेवा(SMS)
- वेब एसएमएस (Web SMS)
- कल फरवार्डिङ (Call Forwarding)
- मिस्ड कल अलर्ट (MCA)
- फ्रेंड्स एण्ड फेमिली कल (FNF)

(ग) GSM मोवाईल सेवाका अतिरिक्त सुविधाहरू

अ) Value Added Services

GSM मोवाईलको मुख्य सेवा (Primary Services) को रूपमा रहेको भ्वाइस तथा डाटा सेवाको अलावा कम्पनीले Value Added Services ग्राहकहरू समक्ष बिक्री वितरण गर्ने आएको छ । ग्राहकहरूको सेवा प्रयोगको अनुभवलाई थप उत्साहित बनाउन र कम्पनीको मुख्य सेवाहरूको आम्दानीको दायरालाई थप फराकिलो बनाउन Value Added Service (VAS) सेवाहरू प्रभावकारी भएको देखिन्छ । यस अन्तर्गत विभिन्न सेवाहरू जस्तै MCA, Music on Demand (MOD), USSD VAS तथा SMS मार्फत ताजा समाचार, मौसम पूर्वानुमान, लोडसेडिङ तालिका, राशिफल, बस्तु तथा सेवाहरूको प्रचार प्रसार, Jokes, Love Tips, Motivational Quotes आदि लोकप्रिय रहेका छन् ।

आ) Missed Call Alert (MCA) सेवा

कम्पनीले आफ्ना ग्राहकहरूलाई विभिन्न नवीनतम सुविधाहरू प्रदान गर्ने क्रममा VAS Provider सँगको सहकार्यमा नेपाल टेलिकमले GSM मोवाईल सेवामा Missed Call Alert (MCA) Notification सुविधा सञ्चालनमा ल्याएको छ । यो सेवा मार्फत सम्पर्क गर्न खोजिएको फोन व्यस्त, स्विच अफ अथवा GSM नेटवर्कमा उपलब्ध हुन नसकेको अवस्थामा फोन गर्नेको नम्बर, कल मिस भएको मिति र समय मोवाईल प्रयोगकर्ता GSM नेटवर्कमा उपलब्ध भएपछि SMS मार्फत नोटिफिकेशनको रूपमा प्राप्त गर्न सकिन्छ । सेवा प्रयोग गर्नेको लागि मोवाईलको मेसेज बक्समा SUB टाइप गरी ५००० मा SMS पठाउने र सो सेवा

बन्द गर्नको लागि DESUB टाइप गरी
५००० मा SMS पठाउन सकिन्छ ।

(इ) Friends and Family (FNF) सुविधा

यस कम्पनीले GSM Prepaid सेवामा पनि २०७२ कात्तिक २५ गते देखि Friends and Family (FNF) सुविधा उपलब्ध गराएको छ । यो सुविधा अन्तर्गत GSM Prepaid मोबाइलबाट नेपाल टेलिकमको नेटवर्क भित्रका कुनै ५ वटा नम्बरमा कल गर्दा प्रति मिनेट ७० पैसा मात्र महसुल लाग्दछ । Friends and Family सुविधा लिनका लागि शुरूमा FNFSUB*MDN लेखेर १४१५ मा SMS पठाउनु पर्छ । त्यसैगरी अन्य थप ४ वटा नम्बर पनि क्रमशः थप्नका लागि FNFADD*MDN लेखेर १४१५ मा SMS पठाउनु पर्छ । एक पटकमा एउटा मात्र नम्बर SMS गर्नुपर्छ ।

यो सुविधा लिनका लागि FNF पछि Space राखि क्रमशः ५ वटा नम्बरहरू लेखेर १४०० मा SMS पठाउनु पर्छ ।

त्यसैगरी आफूले सुविधा लिएका नम्बरका वारेमा थाहा पाउनका लागि FNF लेखेर १४०० मा SMS पठाउनु पर्छ ।

(ई) अन्तर्राष्ट्रिय रोमिङ्ग सेवा :

कम्पनीका पोष्टपेड ग्राहकहरूलाई लक्षित गरी हाल ७३ देशका २१५ वटा सेवा प्रदायकहरूको नेटवर्कमा नेपाल टेलिकमको सिम प्रयोग गरी मोवाइल सेवा लिन सकिने र ७३ वटा देशका २६० सेवा प्रदायकका ग्राहकहरूले नेपाल टेलिकमको नेटवर्क भित्र भ्वाईस र एस.एम.एस. प्रयोग गर्न सक्दछन् । त्यस्तै डाटा तर्फ ३५ वटा देशका १४४ वटा मोवाइल सेवा प्रदायकका ग्राहकहरूले कम्पनीको नेटवर्क भित्र सेवा प्रयोग गर्न सक्दछन् । प्रिपेड ग्राहकहरूलाई

पनि यो सेवा विस्तार गर्ने लक्ष्य रहेको छ ।

(उ) CUG सेवा:

हाल पोष्टपेड ग्राहकहरूलाई केन्द्रित गरी (केहि समय पछि प्रिपेड ग्राहकहरूलाई समेत हुने गरी) नेपाल टेलिकमले CUG सेवा विस्तार गरिरहेको छ । ५० जना देखि ५०० सम्मको Closed Group बनाई सो ग्रुपमा पर्ने ग्राहकहरूलाई एक आपसमा सस्तो दरमा भ्वाईस सेवा दिने उद्देश्यले CUG सेवा शुरू गरिएको हो । हाल कुनै एक व्यक्ति कुनै एक भन्दा बढी समूहमा आवद्ध हुन नपाउने गरी यो सेवा संचालन भईरहेको छ । Closed User Group (CUG) सुविधा लिन चाहने कर्पोरेट समूहले ग्रुपमा राख्न चाहने ग्राहकको नामावली र अन्य कागजातसहित उपत्यकाको लागि मोबाइल सेवा निर्देशनालय पुल्चोक र उपत्यका बाहिरका लागि सम्बन्धित क्षेत्रीय निर्देशनालयमा सम्पर्क गर्नुपर्नेछ । GSM Postpaid सेवाका ग्राहकहरूले मासिक रूपमा तिर्नु पर्ने न्यूनतम महसुल रु. ३००/- भित्र नै यो सुविधा पनि उपभोग गर्न सक्नेछन् ।

(ऊ) कर्पोरेट कनेक्शन अफर (CCO):

कम्पनीले GSM Postpaid सेवाको आकर्षणलाई कायम राख्न यो सेवामा कर्पोरेट कनेक्शन अफर उपलब्ध गराउँदै आएको छ । यस अफर सुचारु गर्न कुनै पनि संघ, संस्था तथा व्यापारिक एवं औद्योगिक प्रतिष्ठानका १० वा १० भन्दा बढी व्यक्तिहरूको समूहले सामूहिक रूपमा आफ्नो कार्यालयको सिफारिस सहित आवेदन दिन सक्नेछन् । अफरमा आबद्ध भएपश्चात Postpaid GSM मोवाइल नम्बरको मासिक बिलमा १० प्रतिशत छुट सहितको कर्पोरेट कनेक्शन अफर उपलब्ध

गराउने व्यवस्था गरिएको छ ।

(ए) NTPro सेवा:

कम्पनीले हाललाई GSM पोष्टपेड ग्राहकहरूलाई लक्षित गरेर NT Pro सेवा शुरू गरेको छ । यो सेवा लिई स्वदेश वा विदेशमा जुनसुकै ठाँउबाट पनि GSM पोष्टपेड मोबाइलका ग्राहकहरूले इन्टरनेट सुविधा उपलब्ध भएको अवस्थामा NT Network नभएको ठाउबाट पनि स्वदेश भित्र नेपाल टेलिकमका जुनसुकै नम्बरमा फोन गर्न र जुनसुकै नम्बरबाट आएको फोन उठाउन सक्नेछन् भने विदेशमा पनि बिश्वभरका नम्बरहरूमा फोन गर्न र सो बाट आएका फोन Receive गर्न सक्नेछन् । यो सेवा विशेष गरी विदेशमा जाँदा बढी प्रभावकारी हुने अपेक्षा गरिएको छ । NT Pro सेवा प्रयोग गर्न शुरूमा Android वा AppleStore बाट NT Pro भन्ने App डाउनलोड गरी नेपाल टेलिकमबाट User Name र Password लिई उक्त App लाई सुचारु गर्न सकिन्छ । User Name र Password को लागि Sub NT Pro लेखि १४२८ मा SMS गर्नु पर्दछ । त्यस्तै गरी सेवा बन्द गर्न UnSub NTPro लेखि १४२८ मा SMS गर्नु पर्दछ । हाल NTPro बाट NTPro मा फोन र SMS निशुल्क गर्न सकिन्छ । संस्थागत प्रयोगकर्ता (Corporate User) हरूलाई लक्षित गरेर Conference Call को सुविधा पनि थप गरिएको छ ।

१.१.२ CDMA मोवाइल सेवा

शहरी भुभाग देखि ग्रामिण विकट भेगहरूमा समेत विभिन्न प्रविधिको ताररहित टेलिफोन सेवा दिने उद्देश्यले कम्पनीले CDMA तथा IP-CDMA प्रविधिमा आधारित सेवा प्रदान गरिरहेको छ । भ्वाइस र डाटा

दुबै सेवाहरू उपलब्ध हुने CDMA मोवाइल सेवालाई कम्पनीले "SKYPRO" ब्राण्डको नामबाट बजारीकरण गरिएको छ ।

(क) Postpaid CDMA सेवा:

- भ्वाइस कल (Voice Call)
- छोटो सन्देश सेवा (SMS)
- पिडिएसएन तथा इभिडियोडाटा (PDSN and EV-DO Data)
- कल फरवार्डिङ (Call Forwarding)
- कल वेटिङ (Call Waiting)
- कन्फरेन्स कल (Conference Call)
- फ्रेंड्स एण्ड फेमिली कल (Friends and Family)
- अन्तर्राष्ट्रिय छोटो सन्देश सेवा (International SMS)

(ख) Prepaid CDMA सेवा

- भ्वाइस कल (Voice Call)
- छोटो सन्देश सेवा (SMS)
- पिडिएसएन तथा इभिडियो डाटा (PDSN and EVDO Data)
- कल फरवार्डिङ (Call Forwarding)
- कल वेटिङ (Call Waiting)
- डु नट डिस्टर्ब (Do Not Disturb)
- कन्फरेन्स कल (Conference Call)
- नाइट कल (Night Call)
- फ्रेंड्स एण्ड फेमिली कल (Friends and Family)

CDMA मोवाइलमा Help लेखि १४१५ मा SMS पठाएर Data Package, Night Call, Friends and Family जस्ता सेवाहरू Subscribe गर्न सकिन्छ ।

उपलब्ध ब्यालेन्सबाट नै कट्टा गरिनेछ र एक महिना पछि पुनः सेवा Subscribe गर्नु पर्दछ ।

ग) CDMA मोवाइल सेवाका अतिरिक्त सेवाहरू

अ) Friends and Family सेवा

CDMA सेवाको आकर्षणलाई कायम राख्न तथा ग्राहकहरूलाई थप सेवा उपलब्ध गराउन कम्पनीले फ्रेंडस् एण्ड फेमिली (Friends & Family, FNF) प्लान समेत सञ्चालनमा ल्याएको छ । यस अन्तर्गत ग्राहकहरूले आफुले चाहेको नेपाल टेलिकमको कुनै पाँचवटा नम्बरहरूलाई फ्रेंडस् एण्ड फेमिली प्लानमा दर्ता गराई न्यूनतम शुल्कमा कल गर्न सक्दछन् । CDMA Prepaid सेवामार्फत Friends and Family सुविधा लिएका नम्बरहरूमा कल गर्दा प्रति मिनेट ७० पैसा र CDMA Postpaid सेवामार्फत यो सुविधा लिएका नम्बरहरूमा कल गर्दा प्रति मिनेट ५५ पैसा महसुल लाग्छ ।

आ) Night Call Package

CDMA PrePaid सेवाका ग्राहकहरूलाई लक्षित गरी कम्पनीले सञ्चालनमा ल्याएको Night Call Package अत्यन्त लोकप्रिय भएको छ । यो प्याकेज अन्तर्गत प्रति महिना मात्र रु. २० (कर बाहेक) मा राती १० बजे देखि बिहान ६ बजे सम्म नेपाल टेलिकमको नेटवर्क भित्रका देशै भरिका कुनै पनि फोनहरू (PSTN, GSM / CDMA) मा असिमित भ्वाइस कल गर्न सकिने छ । CDMA Prepaid सेवाका ग्राहकहरूले आफ्नो मेसेज बक्समा Night लेखि 1415 मा एस.एम.एस. पठाएर यो सेवा सुचारु गर्न सक्छन् । सेवा सुचारु गरे बापतको रकम रु. २० (कर बाहेक) ग्राहकको

१.२. तार जडित आधारभूत स्थानीय टेलिफोन (PSTN) सेवा

PSTN टेलिफोन सेवा तर्फ विगतमा TDM प्रविधिमा आधारित स्विचिङ्ग एक्सचेञ्जहरू स्थापना गरी Narrowband Voice तथा Data सेवाहरू उपलब्ध गराइरहेकोमा हाल आधुनिक प्रविधिका IP-Based Soft Switch, Media Gateway तथा MSAN (Multi Service Access Node) जडान गरी मुलुकभर Broadband Triple Play (Voice, Data and Video) सेवाहरू उपलब्ध गराउने कार्य भैरहेको छ ।

आधारभूत स्थानीय PSTN टेलिफोन सेवामा उपलब्ध सुविधाहरू

- कलर आइ. डि. (CLIP) सुविधा
- लकिङ्ग कोड (Locking Code) सुविधा
- कल हन्टिङ्ग (Call Hunting) सुविधा
- थ्रि पार्टी कन्फरेन्स (Three Party

Conference) सुविधा

- कल ट्रान्सफर (Call Transfer) सुविधा
- कल वेटिङ्ग (Call Waiting) सुविधा
- होम मिटरिङ्ग (Home Metering) सुविधा
- एब्रिभिएटेड डायलिङ्ग (Abbreviated

Dialing) सुविधा

- वेकअप कल (Wakeup Call) सुविधा
- लोकल, STD, ISD (IDD, Budget, 1424) कल सुविधा

(क) NGN सेवा

मुलुकको दूरसञ्चार क्षेत्रको विकास गर्ने लक्ष्य अनुरूप बिद्यमान सेवाहरूको विस्तार, सेवाहरूमा सहज पहुँच, सेवाहरूको गुणस्तरमा वृद्धि तथा नवीनतम सेवाहरूको थालनी गर्न तथा ग्राहकहरूको माग अनुसार स्थानीय टेलिफोन सेवा (Landline Phone) नपुगेका क्षेत्रहरूमा भ्वाइस तथा ए.डि.एस.एल ईन्टरनेट सेवाका साथै भविष्यमा उपलब्ध हुने थप सुविधाहरू समेत प्रदान गर्ने उद्देश्य अनुरूप IP-Based Wireline आयोजना सञ्चालनमा ल्याईएको छ । यस अन्तर्गत IP प्रविधिमा आधारित Next Generation Network (NGN) Soft Switch तथा Access Network Equipment - Access Gateway (AG) सञ्चालनमा आएका छन् । क्याबिनेट देखि ग्राहकको घर सम्मको नेटवर्क (Local Loop) मा प्रयोग हुने तामाको तार (Copper Network) लाई छोटो गरी Triple Play (Voice, Video and Data) सेवा प्रदान गर्न सकिन्छ ।

(ख) Value Added सेवा

कम्पनीले आधारभूत PSTN टेलिफोन सेवा तर्फ निम्न बमोजिमका Value Added सेवाहरू आफ्ना ग्राहकहरूलाई उपलब्ध गराउँदै आएको छ ।

Fixed Intelligent Network (FIN) तर्फ :

- प्रिप्रेड कलिङ्ग कार्ड (PCC-EasyCall) सेवा
- एडभान्स्ड फ्रि फोन (AFS-Toll Free) सेवा
- PSTN क्रेडिट लिमिट (PCL) सेवा
- ईजिफोन IP कल (SIP PPP and SIP

EasyCall) सेवा

PSTN Voice Mail Service (VMS) सेवा :

- भ्वाइस मेल बक्स सेवा (Voice Mail Box)
- फ्याक्स मेल बक्स सेवा (Fax Mail Box)
- भ्वाइस र फ्याक्स मेल बक्स सेवा (Voice & Fax Mail Box)
- नोटिस बोर्ड सेवा (Notice Board Service)

Interactive Voice Response(IVR)सेवा तर्फ :

- १६०० (SLC Result Enquiry) सेवा
- १६०१ (10+2 Result Enquiry) सेवा
- १६०२ (TU Result Enquiry) सेवा
- १६०६ (PSTN Bill Enquiry) सेवा
- १६०७ (GSM and CDMA Mobile PUK Enquiry) सेवा
- १९८ (PSTN/ADSL/FTTH Fault Complaint Registration) सेवा
- १८८ (VOIP Call Complaint Registration) सेवा

Outsourced Helpdesk सेवा तर्फ:

- १४९८ जि.एस.एम. Enquiry सेवा
- १९१ सि.डि.एम.ए. Enquiry सेवा
- १९७ पि.एस.टि.एन. Enquiry सेवा

Others:

- १६९८ Fixed Intelligent Network (FIN) Enquiry सेवा

(ग) इजिफोन (IP कल) सेवा

ईन्टरनेट सेवाको बढ्दो लोकप्रियता तथा यसको प्रयोग मार्फत भ्वाइस कल गर्ने विश्वव्यापी लहरलाई पछ्याउँदै उपभोक्ताहरूलाई सो सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्यले SIP (Session Initiation Protocol) मा आधारित IP कल गर्न सकिने Soft Phone कम्पनीले इजिफोन ब्राण्डको नामबाट बिक्री वितरण गर्दै आएको

छ । Easy Phone कम्प्युटर र ईन्टरनेटको प्रयोग मार्फत संसारको जुनसुकै स्थानबाट जुनसुकै स्थानमा आफूलाई पायक पर्ने समयमा सस्तो दरमा कल गर्न सकिन्छ ।

Easy Phone मोवाइल फोनबाट SIP App मार्फत पनि प्रयोग गर्न सकिनेछ । साथै ATA (Analog Telephone Adaptor) लाई इन्टरनेट लाइन भएको मोडेममा जोडेर उक्त ATA मा फोन सेट जडान गरी सेवा प्रयोग गर्न र आइएसडी सुविधा नभएको फोनबाट अन्तर्राष्ट्रिय कल समेत गर्न सकिन्छ । नेपाल टेलिकमको वेबसाइटमा EasyPhone अन्तर्गत रहेको EasyPhone SIP PPP Web Portal मार्फत Balance Inquiry, Account रिचार्ज तथा Validity चेक गर्न सकिन्छ ।

(घ) एक्सेस कोड १४२४ मार्फत सस्तो दरमा अन्तर्राष्ट्रिय कल सेवा

नेपाल टेलिकमले एक्सेस कोड १४२४ मार्फत सस्तो दरमा अन्तर्राष्ट्रिय कल गर्न सकिने सेवा जेष्ठ २८, २०६७ (१ जुन २०१०) बाट सञ्चालनमा ल्याएको हो । कम्पनीका विभिन्न सेवाहरू (PSTN र CDMA र GSM र VSAT तथा PCC र PCL Account) बाट १४२४ को प्रयोग गरी कल गर्न सकिन्छ । यो सेवा प्रयोग गर्नका लागि १४२४ पछि Country Code, एरिया कोड सहितको फोन वा मोवाइल नम्बर राखेर डायल गर्नु पर्दछ ।

(ङ) नोटिस बोर्ड सेवा

मंसिर ११, २०६५ मा शुरू भएको नोटिस बोर्ड सेवा PSTN भ्वाइस मेल अन्तर्गतको एउटा Supplementary सेवा हो । यसमा PSTN भ्वाइस मेल बक्सलाई नोटिस बोर्डको रूपमा प्रयोग गर्न सकिन्छ ।

ग्राहकहरूले आफ्नो PSTN नम्बरमा कल गर्ने व्यक्तिलाई एउटै सन्देश पटक पटक दिनुपर्ने अवस्थामा यो सेवा प्रभावकारी हुन्छ । यो सेवा प्रयोग गरी ग्राहकले आफ्नो नोटिस बोर्डमा राख्ने सूचना र सन्देशहरू आफैले फोन मार्फत रेकर्ड गर्न सक्नेछन् र सो फोनमा कल गरी उक्त सूचना सुन्न सकिन्छ । यो सेवा स्थानीय PSTN फोनका ग्राहकहरूलाई मात्र निःशुल्क उपलब्ध छ र सेवा प्रयोग गर्न कुनै थप उपकरण जडान गर्न नपर्ने भएकोले आर्थिक दृष्टिकोणबाट पनि लाभदायक छ । आफूलाई पायक पर्ने नजिकको दूरसञ्चार कार्यालयबाट यो सेवा प्राप्त गर्न सकिन्छ । सन्देशहरू रेकर्ड गर्ने, सम्पादन गर्ने, हटाउने जस्ता कार्यहरू पासवर्डबाट सुरक्षित रूपमा गर्न सकिन्छ । नोटिस बोर्ड सेवा व्यापारिक संघ संस्थाहरूको उत्पादनहरूको जानकारी प्रदान गर्न, मौसम सम्बन्धी जानकारी दिन, स्कुल-क्याम्पसहरूले सूचना प्रसारण गर्न, वायुसेवा कम्पनीहरूको उडान तालिका सम्बन्धी जानकारी दिन, विनिमय दर, राशि, ब्रेकिङ्ग न्युज आदि प्रसारण गर्न उपयोगी रहेको छ ।

(च) एडभान्सड फ्रि फोन (AFS/Toll Free) सेवा

व्यापारिक संस्थाहरू, सरकारी तथा निजी संघ संस्थाहरू, बैङ्कहरू जस्ता बढी भन्दा बढी ग्राहकहरूसँग निरन्तर सम्पर्कमा रहनु पर्ने ठूला कार्यालयहरूलाई लक्षित गरी गुणस्तरीय Value Added Service दिने उद्देश्य अनुरूप नेपाल टेलिकमले Intelligent Network (IN) मा आधारित एडभान्सड फ्रि फोन सेवा सञ्चालनमा ल्याएको छ । यो सेवा प्रयोग गरेर संघ संस्थाहरूले देशभरिका आफ्ना कार्यालय तथा शाखाहरूमा एउटै टोल फ्रि नम्बर मार्फत जनसम्पर्क गराउन सक्दछन् ।

रिभर्स चार्जिङ्ग अर्थात् कल गर्ने पक्षले नभइ कल रिसिभ गर्ने पक्षले कल बापतको शुल्क तिर्ने भएको हुँदा ठूला व्यापारीक संघ संस्थाहरूले बढी भन्दा बढी ग्राहकहरूलाई आफ्नो कार्यालयमा कल गर्न प्रेरित गर्दछन् । Originating Call Screening (OCS), Flexible Routing, Time of Day Routing, (TDR), Day of Year Routing (DOY), Day of Week Routing (DOW), Originating Call Routing (OCR), Selection Dependent Routing (SEL), Ratio Dependent Routing (RAT), Cyclic Dependent Routing (CYC), Call Forwarding on Busy/no Answer, Call Limit on Daily or Monthly Basis, Simultaneous Call Limits, जस्ता सुबिधाहरू समेत यसमा उपलब्ध गरिएको हुँदा सेवा प्रयोग थप प्रभावकारी भएको छ । यो सेवा हाल कम्पनीको सबै नेटवर्कबाट देशभरी उपलब्ध छ । उक्त सेवा उपत्यका बाहिर कम्पनीको सम्बन्धित कार्यालयहरू र उपत्यका भित्र काठमाण्डौ क्षेत्रीय निर्देशनालय अन्तर्गत स्विचिङ्ग डिभिजनको इन्टेलिजेन्ट नेटवर्क (IN) शाखामा सम्पर्क गरी प्राप्त गर्न सकिन्छ ।

(छ) PRI (Primary Rate Interface) ISDN सेवा

नेपाल टेलिकमले विगत लामो समय देखि ISDN PRI सेवा सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ । धेरै टेलिफोन लाईनहरू आवश्यक पर्ने कर्पोरेट अफिसहरूलाई साधारण टेलिफोनको सट्टामा Optical Fiber PRI लाईन उपयुक्त हुन्छ । Optical Fiber को माध्यमबाट दिइने यो सेवामा ग्राहकहरूले Incoming तथा Outgoing Call गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको छ । यो सेवा लिने ग्राहकले १०० देखि १००० वटा DN

सम्मको DID (Direct Inward Dialing) सुविधा प्रयोग गर्न सकिने व्यवस्था भएकोले हाल ISDN PRI सेवा ग्राहक समक्ष लोकप्रिय बनेको छ ।

२. डाटा सेवा

कम्पनीको डाटा (इमेल, इन्टरनेट आदि)सेवाका प्रयोगकर्ता २०७२ पौष महिनाको अन्त्य सम्ममा ७० लाख ६३ हजार भन्दाबढी पुगेका छन् । सो मध्ये GSM मोबाइलको डाटा प्रयोगकर्ता ६७ लाख ४३ हजार, CDMA Data तर्फ १ लाख ३६ हजार, WiMAX Data तर्फ १४ हजार, FTTH Data तर्फ ७८, ADSL सेवाका प्रयोगकर्ता १ लाख ६० हजार भन्दा बढी रहेका छन् । यसैगरी NTA बाट प्रकाशित कार्तिक २०७२ महिनाको MIS तथ्यांक अनुसार कम्पनीको Data सेवाको Market Share ५६.९५ प्रतिशत रहेको छ ।

कम्पनीको डाटा सेवा अन्तर्गत ADSL, GPRS, PDSN ७५ वटै जिल्लामा तथा 3G, EVDO, Wimax र WiFi Hotspots क्रमशः ७३, ७२ र ७३ जिल्लामा पुगेको छ ।

विश्वव्यापी रूपमा बढिरहेको डाटा सर्भिसको मागको प्रभाव नेपाली बजारमा पनि परिरहेको छ । ग्राहकहरूको बढ्दो डाटा सेवाको मागलाई सम्बोधन गर्न नेपाल टेलिकमले द्रुत गतिमा आधारित डाटा सेवा सहितको मोवाइल सेवाको विस्तारमा व्यापक कार्यहरू गरिरहेको छ । विकट ग्रामीण भेगका जनताहरूलाई उक्त सेवा मार्फत डिजिटल डिभाईड न्यूनीकरण गर्दै जाने कम्पनीको लक्ष्य छ ।

डाटा सेवाहरू अन्तर्गत नेपाल टेलिकमले निम्न अनुसारका सेवाहरू प्रदान गरिरहेको छ ।

(क) 3G सेवा

कम्पनीको GSM सेवा अन्तर्गत WCDMA प्रविधिमा

आधारित 3G सेवामार्फत ग्राहकहरूले गुणस्तरीय भ्वाइस सेवाको अतिरिक्त High Speed Internet सेवा प्रयोग गर्न सक्दछन् भने Video Call, Live TV Capture and Video Streaming सेवाहरू समेत प्रयोग गर्न सकिन्छ ।

कम्पनीले राजधानी लगायत देशको प्रमुख शहर देखि ग्रामीण भू-भाग सम्म WCDMA सेवा अन्तर्गत प्रविधिको 3G सेवा व्यापक विस्तर गरिरहेको छ । हालसम्म देशका २ जिल्लाहरू हुम्ला र डोल्पा वाहेक ७३ जिल्लाहरूमा 3G सेवा संचालनमा आईसकेका छन् । ७५ वटै जिल्लाहरूमा 3G सेवा छिटै पुऱ्याउने लक्ष्यका साथ काम भईरहेको छ । विशेषत 3G सेवा जिल्ला सदरमुकाम र यसको आसपास तथा प्रमुख व्यापारिक केन्द्रहरूमा सञ्चालनमा ल्याइएको छ, भने अन्य क्षेत्रहरूमा समेत सञ्चालनमा ल्याउने तयारीका साथ कामहरू भईरहेको छ । दूरसञ्चार सेवा उपभोग गर्ने ग्राहकहरू भ्वाइस सेवामा भन्दा डाटा सेवामा बढी आकर्षित भएको पाइएकाले कम्पनीले ग्राहकको माग बमोजिम उच्च गतिको डाटा सेवा उपलब्ध गराउने उद्देश्यले 3G सेवाको विस्तारमा जोड दिएको हो । ग्राहकहरूले मोवाइलमा 3G मार्फत इन्टरनेट चलाउन सर्वप्रथम आफ्नो मोवाइलको मेसेज बक्समा 3G Type गरी 1400 मा SMS पठाउनुपर्छ ।

(ख) CDMA Wireless Internet

सि.डि.एम.ए प्रविधिमा आधारित रही सञ्चालन गरिएको यो सेवा PDSN र EVDO गरी दुई प्रकारका छन् :

- PDSN: Packet Data Serving Node (PDSN) सेवा सि.डि.एम.ए प्रविधिमा आधारित सेवा हो जुन C-Phone, Sky Phone, Sky Data सेवामा Data activate गराई अधिकतम 153.6 kbps क्षमतामा इन्टरनेट सेवा प्रयोग गर्न सकिन्छ । CDMA Coverage भएको सम्पूर्ण क्षेत्रमा यो सेवा प्रयोग गर्न सकिन्छ ।
- EVDO: Evolution Data Optimized (EVDO) सि.डि.एम.ए प्रविधि अन्तर्गत तेस्रो पुस्ताको ब्रोडवाण्ड इन्टरनेट सेवा हो । यो प्रविधि मार्फत 3.1 Mbps को दरले डाटा सेवा चलाउन सकिन्छ । यो सेवा उपभोग गर्नको लागि Smartphone वा EVDO modem को आवश्यकता पर्दछ । यो सेवाको लागि ग्राहकहरूले EVDO RUIM card खरिद गरी मोवाइलबाटै Voice र Data सेवा प्रयोग गर्न सक्नेछन् भने EVDO Dongle र Wifi Device प्रयोग गरी Laptop अथवा Desktop बाट समेत इन्टरनेट चलाउन सकिन्छ । कम्पनीले हाल EVDO Data नचल्ने पुराना RUIM कार्डहरूलाई EVDO चल्ने RUIM मा निःशुल्क परिवर्तन गर्न सकिने व्यवस्थालाई कायमै राखेको छ । EVDO

www.facebook.com/NepalTelecom.NT/www.ntc.net.np

INTRODUCING
GSM Postpaid
DATA PACKAGE

HIT YOUR CHOICE, THE ONE YOU LIKE

This service is already available in GSM prepaid
Enjoy the Fastest Internet Data Pack at the most Affordable Price

Method For Subscription:
For 200 MB Package: Type "DATA<space>200MB" and send SMS to 1400
For 5 GB Package: Type "DATA<space>5GB" and send SMS to 1400
To inquire about remaining data volume: Type "CB" and send SMS to 1400
*Prices are Exclusive of Govt. Taxes

BRONZE PACK			SILVER PACK			GOLD PACK		
PACKAGE	PRICE	VALIDITY	PACKAGE	PRICE	VALIDITY	PACKAGE	PRICE	VALIDITY
200 MB	NRs. 130/-	1 Month	1 GB	NRs. 500/-	1 Month	5 GB	NRs. 1,800/-	3 Months
500 MB	NRs. 300/-	1 Month	3 GB	NRs. 1,250/-	2 Months			

नेपाल टेलिकम

Data चलाउनको लागि विभिन्न Data Package हरू SMS मार्फत Subscribe गरी सुलभ दरमा data चलाउन सकिन्छ । ग्राहकहरूको आकर्षण EVDO सेवाप्रति बढ्न थालेसँगै कम्पनीले वितरण गर्दै आएको Data Plan मा नयाँ Data Package हरू उपलब्ध गराइएको छ । विभिन्न समयावधि रहेका फरक खालका Data Package हरू Subscribe गरी सरल मूल्यमा चलाउन सकिन्छ ।

(ग) ADSL सेवा

कम्पनीले २०६५ साल बैशाख महिनादेखि काठमाण्डौ उपत्यकाबाट सेवा प्रारम्भ गरेको ADSL 2+ प्रविधिमा आधारित ADSL (Asymmetric Digital Subscriber Line) हाइ स्पीड इन्टरनेट सेवा हाल मुलुकको ७५ वटै जिल्लाहरूमा उपलब्ध छ । स्थानीय टेलिफोन (PSTN) सेवाको Copper Wire मार्फत प्रवाह हुने उच्च गतिको ब्रोडब्याण्ड प्रविधिमा आधारित यो सेवाबाट कम्तीमा 192 Kbps को दरले डाटा डाउनलोड गर्न सकिन्छ । Splitter को प्रयोग मार्फत भ्वाइस कल र इन्टरनेट एकैसाथ चलाउन सकिने र इन्टरनेट प्रयोग गर्दा Dial Up Connection मा जस्तो थप कलको महसुल भुक्तानी गर्न नपर्ने भएकोले ADSL इन्टरनेट उपभोक्ता माझ लोकप्रिय रहेको छ । साथै ADSL मोडेम मार्फत LAN र WLAN समेत सृजना गर्न सकिने हुँदा एक भन्दा बढी प्रयोगकर्ताहरूले साझेदारीमा ब्रोडब्याण्ड इन्टरनेट प्रयोग गर्न सक्ने छन । Modem र सेवा प्रदायकको वीचमा हुने डाटाको प्रसारण गति समान नहुने यस प्रविधिमा Downstream को गति Upstream को गति भन्दा बढी हुने भएकोले डाटा डाउनलोडको आवश्यकतालाई पूरा गर्दछ ।

कम्पनीले यो सेवा भोलुम बेस्ड (Volume Based) र असीमित मासिक योजना (Unlimited Monthly Plan) गरी निम्न दुई प्याकेज अन्तर्गत उपलब्ध गराउँदै आएको छ :

अ) भोलुम बेस्ड (Volume Based)

दिनमा केही समय मात्र इन्टरनेट चलाउने र असीमित डाटा डाउनलोडको आवश्यकता नभएका ग्राहकहरूलाई लक्षित गरिएको यो प्याकेज अन्तर्गत ग्राहकहरूले पूर्व निर्धारित डाटा भोलुम तोकिएको समयसीमा भित्र उपभोग गर्न सक्नेछन् । पूर्व निर्धारित डाटा प्रयोग गरेमा वा तोकिएको समयसीमा सकिएमा यो सेवा नवीकरण पश्चात पुनः सञ्चालन गर्न सकिन्छ । यो प्याकेज अन्तर्गत Bandwith on Demand (BOD) को आधारमा न्यूनतम 512 Kbps देखि अधिकतम 1 Mbps को गतिमा 21GB र 42GB (३ महिना), 42 GB र 84GB (६ महिना) तथा 84GB र 168GB (१२ महिना) समयावधि हुने प्याकेजहरू उपलब्ध छन् ।

आ) असीमित मासिक योजना (Unlimited Monthly Plan)

इन्टरनेट प्रयोगको अत्यधिक आवश्यकता रहेका ग्राहकहरूमा लोकप्रिय यो प्याकेज अन्तर्गत व्यक्तिगत ग्राहकहरूले 192, 384, 512 Kbps र 1 Mbps तथा संस्थागत ग्राहकहरूले 2 Mbps क्षमता सम्मको सेवा प्राप्त गर्न सक्दछन् र तोकिएको मासिक महसुल भुक्तानी गरे पश्चात महिना दिनसम्म सेवा प्रयोग गर्न सक्दछन् । यो प्याकेजमा Data Volume मा कुनै सीमा तोकिएको छैन ।

(घ) वाइम्याक्स (WiMax) ब्रोडब्याण्ड इन्टरनेट सेवा

नेपाल टेलिकमले चौथो पुस्ता (4G) प्रविधिको ब्रोडब्याण्ड इन्टरनेट सेवा वाइम्याक्स सेवाबाट शुरू गरेको हो । मुलुकका सबै गा.वि.स.हरूमा न्यूनतम 256 किलोबिट्स प्रति सेकेण्ड क्षमताको ब्रोडब्याण्ड इन्टरनेट सेवा पुऱ्याउने लक्ष्य अनुरूप हालसम्म लगभग २८०० गा.वि.स.हरूमा सो सेवा पुऱ्याईसकिएको छ । बाँकी रहेका गा.वि.स.हरूमा पनि ब्रोडब्याण्ड इन्टरनेट सेवा पुऱ्याई सामाजिक दायित्व पुरा गर्न र विकट स्थानहरूमा इन्टरनेटको सहज पहुँच पुऱ्याउन WiMax सेवा उपयोगी साबित हुनेछ । हाल रहेको Digital Divide लाई

कम गर्न यसले सहयोग गर्नेछ ।

WiMax प्रविधि हाल मुलुकमा उपलब्ध इन्टरनेट सेवाहरू मध्ये सबैभन्दा आधुनिक प्रविधिको इन्टरनेट सेवा हो । उपभोक्ताहरूले यो प्रविधि मार्फत इन्टरनेट चलाउनका लागि CPE (Customer Premises Equipment) आवश्यक पर्दछ । Outdoor, Indoor र USB Dongle गरी तीन किसिमका CPE हरू बजारमा उपलब्ध छन् । Outdoor CPE ले बेस स्टेशन देखि १५ किलोमिटर, Indoor CPE ले ५ किलोमिटर र USB Dongle ले २ किलोमिटर टाढासम्मको रेडियो सिग्नल लिई इन्टरनेट चलाउन सकिन्छ र CPE को किसिम र बेस स्टेशनबाट दूरीको आधारमा अधिकतम 2 Mbps सम्मको गति प्राप्त गर्न सकिन्छ । WiMax प्रविधि Roaming Enabled हुने भएकोले WiMax Coverage भएका जुनसुकै स्थानहरूमा यस प्राविधि मार्फत इन्टरनेट सेवा उपयोग गर्न सकिन्छ ।

Wimax सेवा अन्तर्गत हाल Volume-Based Package हरू उपलब्ध छन् । जसमा 5GB देखि 366 GB सम्मका Volume-Based Package प्रयोग गर्न सकिन्छ ।

(ङ) Wifi Hotspot सेवा

WiMax प्रविधिलाई Backhaul को रूपमा प्रयोग गर्दै कम्पनीले Hotspot मार्फत Wi-Fi सेवा सञ्चालन गरिरहेको छ । हाल यो सेवा देशभर ६५ जिल्लाहरूमा उपलब्ध भैसकेको छ र निकट भविष्यमा बाँकी रहेको जिल्लाहरूमा पनि सेवा पुऱ्याइनेछ । उपभोक्ताहरूले ती स्थानहरूमा स्मार्ट फोन, ल्यापटप तथा ट्याबलेट मार्फत इन्टरनेट सेवा प्रयोग गर्न सक्तछन् । WiFi प्रयोग गर्न जि.एस.एम. प्रिपेड र सि.डि.एम.ए. मोवाइल मार्फत wifi10 वा WIFI 10 लेखी १४९६ मा एस.एम.एस. पठाई पासवर्ड प्राप्त गर्न सकिन्छ । Wifi 10 सेवा प्रति घण्टा प्रयोग गरे वापत रु १० लाग्नेछ जसको अवधि २४ घण्टा हुनेछ भने WIFI 30

सेवाबाट ५ घण्टा इन्टरनेट प्रयोग गरे वापत रु ३० लाग्नेछ जसको अवधि ७ दिन रहने छ ।

(च) Internet/Intranet Leased Line सेवा

कम्पनीले करिब २० वर्ष अघि देखि कपर लिज सर्किट सेवा सुरु गरेको हो । परम्परागत रूपमा Copper Wire मा २ वटा Lease Modem प्रयोग गरी सञ्चालन गरिने यो सेवा हाल ADSL लाइन तथा Optical Fiber को प्रयोग गरी सरल रूपमा सञ्चालन गर्न सकिन्छ ।

ग्राहकवर्गको माग बमोजिम High Speed Dedicated Internet/Intranet Lease सेवा Optical Fiber को माध्यमबाट अथवा Microwave Radio को माध्यमबाट समेत सबै जिल्लाहरूमा उपलब्ध गराउन सकिन्छ ।

कम्पनीले यी लिज सेवाहरू मध्ये Intranet Lease सेवा न्यूनतम 256 kbps देखि 10 mbps भन्दा माथिको क्षमतामा र Internet Lease सेवा न्यूनतम 256 kbps देखि 100 mbps भन्दा माथिको क्षमतामा Optical Fiber को माध्यमबाट ग्राहकको माग अनुसार वितरण गरिरहेको छ । हाल साधारण टेलिफोन पुगेका सबै स्थानमा ADSL मार्फत Internet Lease तथा Intranet Lease सेवा उपलब्ध गराउन सकिन्छ ।

यसै गरी कम्पनीले ISP (Internet Service Provider) हरूलाई E1 लिज सर्किट र IPLC (International Private Lease Circuit) जस्ता लिज लाइन सेवाहरू पनि प्रदान गरिरहेको छ ।

(छ) FTTH (Fiber To The Home) सेवा

यस कम्पनीले शहरी क्षेत्रका उपभोक्ताहरूको High Speed Internet को आवश्यकतालाई मध्य नजर गर्दै समय सापेक्षरूपमा विभिन्न किसिमका सेवाहरू प्रदान गर्ने उद्देश्य अनुरूप Fiber To The Home (FTTH) मा आधारित सेवाको शुरुवात गरेको छ । परम्परागत तामाको तारको सडामा

ग्राहकहरूको घरसम्म अप्टिकल फाइबर पुर्याई सेवा दिइने भएकोले सेवा अत्यन्तै गुणस्तरीय हुने र ग्राहकहरूको लागि यो सेवा प्रभावकारी रहेको छ ।

कम्पनीले पहिलो चरणमा नेपाल भरिका १० स्थानहरूमा यो सेवा प्रदान गर्ने तयारी गरेको छ । यसै अनुसार हाल सम्म काठमाण्डौ उपत्यकाभित्रका ३ स्थान सुन्धारा, छाउनी र नक्साल एक्सचेन्ज अन्तर्गतका क्षेत्रहरू तथा उपत्यका बाहिर २ स्थान बुटवल र पोखरा एक्सचेन्ज अन्तर्गतका क्षेत्रहरूमा FTTH सेवा वितरण गरिएको छ । यसको साथै काठमाण्डौ उपत्यकाभित्रका थप २ स्थान पाटन र बबरमहल एक्सचेन्ज अन्तर्गतका क्षेत्रहरू तथा उपत्यका बाहिर थप ३ स्थान भरतपुर, विरगञ्ज र विराटनगर एक्सचेन्ज अन्तर्गतका क्षेत्रहरूमा FTTH सेवा वितरण कार्यक्रम रहेको छ ।

Next Generation Network (NGN) प्रविधि अन्तर्गतको FTTH सेवामा उच्च गतिको गुणस्तरीय डाटा (Internet) सेवाको अतिरिक्त भ्वाइस सेवा समेत उपलब्ध भइरहेको छ भने निकट भविष्यमा Video लगायत अन्य Value Added सेवाहरू समेत उपलब्ध हुनेछन् । FTTH बाट ग्राहकहरूले मुलुकभित्र सञ्चालित Data सेवाहरूमध्ये हालसम्मको सबैभन्दा उच्च क्षमताको Data सेवा प्रयोगको अनुभव प्राप्त गर्न सक्ने छन ।

कम्पनीले यस सेवा प्रति ग्राहकहरूको आर्कषण तथा मागलाई हेरेर नेपाल भरिका अन्य स्थानहरूमा क्रमिक रूपमा FTTH सेवा विस्तार गर्ने योजना समेत बनाएको छ ।

२.१. ग्राहकहरूको माग बमोजिम डाटा प्याकेजहरू

नेपाल टेलिकमले समय सापेक्ष रूपमा ग्राहकहरूको माग बमोजिम विभिन्न Internet सेवामा डाटा प्याकेजहरू उपलब्ध गराएको छ । जस अनुसार

GSM Prepaid मोबाइल सेवाका ग्राहकहरूलाई 10 MB देखि 10 GB, GSM Postpaid मोबाइल सेवाका ग्राहकहरूलाई 10 MB देखि 5 GB, CDMA मोबाइल सेवाका ग्राहकहरूलाई 40 MB देखि 10 GB, WiMax सेवाका ग्राहकहरूलाई 5 GB देखि 336 GB, FTTH सेवामा 40 GB देखि 480 GB डाटा प्याकेजहरू उपलब्ध गराउंदै आएको छ ।

३. ग्रामीण क्षेत्रमा Satellite मार्फत दूरसञ्चार सेवा

शहरी क्षेत्रमा सेवा विस्तार र आकर्षक योजनाहरू मार्फत प्राप्त हुने मुनाफामा मात्र सीमित नरहेर सामाजिक उत्तरदायित्व समेतलाई आत्मसात गर्दै विभिन्न किसिमका प्रविधिहरूको प्रयोग गरी मुलुकका दुर्गम तथा विकट क्षेत्रहरूमा पनि दूरसञ्चार सेवाको सञ्चालन तथा विस्तारलाई कम्पनीले प्राथमिकता दिएको छ । शहर केन्द्रित सेवा विस्तारले मात्र मुलुकमा व्याप्त डिजिटल डिभाइडलाई न्यूनिकरण गर्न र डिजिटल इन्क्लुजनको अवधारणालाई आत्मसात गर्न नसकिने हुँदा उपरोक्त कार्यको लागि कम्पनीले ग्रामीण क्षेत्रहरूमा स्याटेलाईट मार्फत दूरसञ्चार सेवाको विस्तार गरिरहेको छ । यसको कारण मुलुकभरका सम्पूर्ण नगरपालिकाहरू तथा गाँउ विकास समितिहरूमा दूरसञ्चार सेवाको पहुँच विस्तार हुन पुगेको छ ।

स्याटेलाईट प्रविधिमा आधारित KU Band VSAT बाट

सञ्चालित टेलिफोन सेवा ग्रामीण क्षेत्रमा सञ्चार सेवाको विस्तारको लागि वरदान साबित भएको छ । Microwave Radio तथा Optical Link बाट ट्रान्समिशन पूर्वाधार उपलब्ध हुन नसक्ने मुलुकका अति विकट तथा दुर्गम क्षेत्रहरूलाई राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सञ्चार सञ्जालमा आबद्ध गराउन यो प्रविधिले अहम भूमिका खेलेको छ । भूकम्प, बाढी लगायत दूरसञ्चार पूर्वाधारमा क्षती पुऱ्याउने अन्य दैवी प्रकोपको अवस्थामा प्रभावित क्षेत्रहरूमा तत्काल सञ्चार सेवा पुऱ्याउन साथै उद्धार कार्यमा संलग्न टोलीहरूलाई सक्रिय गर्न स्याटेलाइट प्रविधि अझ प्रभावकारी साबित भएको छ । हाल कम्पनीले स्याटेलाइट प्रविधिलाई शहरी तथा ग्रामीण क्षेत्रहरूमा अप्टिकल तथा रेडियो लिङ्कको Back Up को रूपमा प्रयोग गरिरहेको छ । तथापी, प्राकृतिक प्रकोप वा अन्य कारणहरूबाट अप्टिकल फाइबर तथा

मा आधारित हुँदै डोल्पाको दुनै र हुम्लाको सिमिकोटमा GSM र CDMA तथा ADSL र NGN Exchange सञ्चालनमा रहेका छन् । यस अन्तर्गत ५५० टर्मिनल खरीद गरी प्रत्येक टर्मिनलमा ४ लाइन भ्वाईस तथा एक लाइन डाटा पोर्टबाट र 28.8 Kbps देखि 256 Kbps सम्म क्षमताको डाटा सेवा सञ्चालनमा रहेको छ । अन्य प्रविधिबाट ADSL सेवा पुऱ्याउन नसकिने जिल्लाहरूमा VSAT Backhaul Link प्रयोग गरी मुलुकका सबै जिल्लाहरूमा ADSL Broadband सेवा पुऱ्याउन कम्पनी सफल भएको छ ।

कम्पनीको अन्य प्रविधिहरूको तुलनामा आर्थिक, प्राविधिक तथा उपकरण दुवानीको दृष्टिकोणले खर्चिलो भएतापनि उपरोक्त प्रविधिहरूको माध्यमबाट ग्रामीण क्षेत्रहरूमा दूरसञ्चार सेवा विस्तार तथा सञ्चालन गरेर

रेडियो लिङ्कमा समस्या आएमा स्याटेलाइट प्रविधिको प्रयोग गरी सेवालाई कम भन्दा कम समयमा सुचारु गर्न सहयोग पुग्दछ ।

यसका साथै PSTN, GSM तथा CDMA सेवाको विस्तार र आवश्यक पूर्वाधारहरूको निर्माणका लागि स्याटेलाइट प्रविधि प्रभावकारी देखिएको छ । कम्पनीले GSM तथा CDMA सेवाहरूको सञ्चालनको लागि Backhaul को रूपमा प्रयोग गर्न तथा टेलिफोन एक्सचेन्ज सञ्चालनमा ल्याउन KU Band मा आधारित DSAT System सञ्चालनमा ल्याएको हो । उक्त Backhaul

देशको ७५ वटै जिल्ला तथा सम्पूर्ण गा.वि.स.हरूमा टेलिफोन सेवा उपलब्ध गराई Narrowband तथा Broadband, Voice र Data सेवाहरूको पहुँच पुऱ्याई देशको समग्र आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक तथा शैक्षिक क्षेत्रको विकासमा महत्वपूर्ण योगदान दिन कम्पनी सफल भएको छ ।

कम्पनीले पर्यटकीय क्षेत्रहरूमा समेत दूरसञ्चार सेवा उपलब्ध गराउने उद्देश्य अनुरूप सगरमाथाको आधार शिविर गोरेक्षेपमा GSM मोवाइलको BTS सञ्चालन गर्न स्याटेलाइट प्रविधिको प्रयोग गरेको छ । यो BTS

सञ्चालनमा आएसँगै सगरमाथाको आधार शिविरबाट सस्तो दरमा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय टेलिफोन सेवा उपयोग गर्न सहज भई पर्यटकहरू समेत लाभान्वित भएका छन् ।

PSTN सेवाको बिल GSM/CDMA (Prepaid/ Postpaid) मोबाईलबाट थाहा पाउन आफ्नो मोबाईलको Message Box मा osb<space> टेलिफोन नं. (शून्य बाहेक एरिया

४. कम्पनीका सेवाहरूको Bill Payment तथा रिचार्ज

PSTN सेवाको Bill Paymentको लागि यस कम्पनीको Recharge Card (Namaste र NT Recharge) प्रयोग गर्न सकिन्छ । IVR code १४१३ मार्फत Namaste Recharge Card र १४१२ मार्फत NT Recharge Card प्रयोग गरी Bill Payment तथा रिचार्ज गर्न सकिन्छ ।

यस बाहेक MPOS, बैंक मार्फत तथा NT Recharge Card प्रयोग गरी <http://webrecharge.ntc.net.np> मार्फत पनि Bill Payment गर्न सकिन्छ । PSTN Phone बाट आफ्नै नम्बरको बिल रकम थाहा पाउन IVR Code 1606 डायल गर्नु पर्दछ ।

कम्पनीले कम दरको रिचार्ज कार्डहरूको लोकप्रियतालाई मध्यनजर गर्दै MPOS प्रविधिको सजिलो रिचार्जमार्फत GSM प्रिपेड रिचार्ज तथा GSM पोस्टपेड, ADSL/Landline सेवाको बिल भुक्तानी गर्न सकिन्छ । MPOS प्रविधिबाट रिचार्ज गर्दा GSM प्रिपेडमा न्यूनतम रु. १० देखि रु. ५००० सम्मको रिचार्ज, GSM पोस्टपेड र Landline सेवामा रु. १०० देखि रु. ५००० तथा ADSL सेवामा रु. ५०० देखि रु. ५००० सम्मको बिल भुक्तानी गर्न सकिन्छ।

कोड सहित) टाईप गरी १४०० मा SMS पठाउने । जस्तै: osb<space> १४२४००१२ लेखेर १४०० मा SMS पठाउनु पर्दछ ।

५. सामाजिक सञ्जालको रूपमा Meet को शुरुवात

नेपाल टेलिकमले २०७२ माघ ४ गते देखि नयाँ सामाजिक सञ्जालको रूपमा Meet संचालनमा ल्याएको छ । Meet को सहयोगले टेक्स्ट, फोटो, अडियो तथा भिडियोलाई एक अर्कामा सेयर गर्न सकिन्छ । त्यसैगरी कम्पनीका विभिन्न सेवाका बारेमा ग्राहकसँग आवश्यक अन्तरक्रिया समेत गर्न सकिन्छ । कम्पनीले यसबाट सेवाग्राही र कम्पनीका बीचमा सामाजिक सम्बन्ध विकास गराउने उद्देश्य लिएको छ। कम्पनीले यसलाई www.meet.net.np डोमेन नेमको रूपमा दर्ता गरेको छ ।

नेपाल टेलिकमका मोबाइल ग्राहकहरूले आफ्नो फोनमा Android वा Apple Store बाट Meet App डाउनलोड गरी यो सेवा रजिस्टर गर्न सकिन्छ । यस Platform प्रयोग गरी ग्राहकहरूले प्रति दिन १० वटा SMS नि:शुल्क पठाउन सक्दछ । साथै १०० देखि ५००० सम्मको Bulk SMS package खरिद गरी उपभोग गर्न सक्दछन् । अन्य सामाजिक सञ्जालहरू जस्तै

Facebook, Twitter पनि यसै Platform मार्फत Login गर्न सकिन्छ । नेपाल टेलिकमका ग्राहकहरू बीच यो सेवा लोकप्रिय हुँदै गइरहेको छ ।

६. कम्पनीको व्यापार प्रवर्द्धन

कम्पनीले विभिन्न मितिमा विभिन्न संघ संस्था समूहले आयोजना गरेको व्यापार मेला, औद्योगिक मेला लगायतका Trade Fair हरूमा सहभागिता जनाउँदै व्यापार प्रवर्द्धन गर्नुका साथै सहूलियत दरमा दूरसञ्चार सेवाका Product हरू उपलब्ध गराउँदै आएको छ । यसबाट मेलाहरूको महत्व बढ्न जानुको साथै कम्पनीको ग्राहक आधार विस्तार एवं विभिन्न आयोजक समूहसँगको सम्बन्धलाई सुदृढ गराउने अवसरको रूपमा उपयोग गरिएको छ ।

व्यापार प्रवर्द्धनको सिलसिलामा कम्पनीले CAN Infotech 2016 काठमाण्डौ, Bookworm Foundation ले पोखरामा आयोजना गरेको Nepal Literature Festival,

उद्योग वाणिज्य संघ- नेपालगञ्ज, पोखरा, कोहलपुर, घोराही, महेन्द्रनगरले आयोजना गरेको औद्योगिक व्यापार मेलाहरू, नेपाल ईन्जिनियर्स एसोसिएसनको १४औं राष्ट्रिय सम्मेलन तथा खेलकुदको क्षेत्रमा देशका विभिन्न संघ संस्थाहरूले आयोजना गरेको फुटबल, फुटसल, क्रिकेट जस्ता खेलहरूमा सहभागिता जनाई कम्पनीको छवि अभिवृद्धि गर्ने कार्यहरूमा क्रियासिल रहेको छ ।

६.१. Remittance प्राप्तकर्ताका साथमा कम्पनी

विदेशबाट नेपालमा Remittance पठाउने नेपालीहरूको घर परिवारमा कम्पनीको सेवाहरू सहज पहुँचको निम्ती SIM र RUIIM सहूलियत दरमा उपलब्ध गराउन निरन्तर प्रयासरत छ । जस अन्तर्गत कम्पनीले गएको आर्थिक वर्षमा नेपाल इन्भेस्टमेन्ट बैंक लिमिटेड, प्रभु बैंक लिमिटेड र हिमालयन बैंकसंग सम्भौता गरेको र हाल पुनः सो कार्यलाई निरन्तरता दिएको छ । सो Scheme लाई अझ ग्राहकमुखी बनाउन रु.५०/- Talk Value भएको सिमकार्ड निशुल्क रूपमा Money Transfer Control Number (MTCN) को आधारमा वितरण गर्ने लक्ष्य लिई प्रभु बैंकसंग पुनः सम्भौता गरिएको छ । निशुल्क वितरण कार्यले वैदेशिक रोजगारमा जाने घर परिवारका सदस्यहरू लाभान्वित हुनुको साथै सो कार्यबाट कम्पनीका सेवा उपभोगमा सवैलाई साथमा राख्ने प्रयासलाई थप टेवा पुऱ्याएको छ ।

६.२. पर्यटकको सहयात्रामा नेपाल टेलिकम

अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलको मार्ग भएर नेपाल प्रवेश गर्ने पर्यटकहरूको सुबिधाका लागि नेपाल सरकार, अध्यागमन विभाग मार्फत नेपाल टेलिकमका सेवाहरूका वारेमा आवश्यक सूचना र प्रचारजन्य सामग्रीहरू Kiosk Machine मार्फत पर्यटकहरूलाई सम्प्रेषण गर्ने गरी कम्पनीले ५ वटा Kiosk Machine अध्यागमनमा जडान गरेको छ । विदेशी पर्यटकलाई सहजता र सुबिधा पुऱ्याई मुलुकको प्रतिष्ठा वृद्धि गर्न कम्पनी प्रतिबद्ध रहेको

छ ।

विदेशी पर्यटकको सुबिधालाई मध्यनजर गर्दै कम्पनीले हिमाल पारीको उच्च स्थलमा EVDO सेवा संचालन गरेको छ । सञ्चालन लागतको दृष्टिकोणबाट खर्चिलो र उपभोक्ताको संख्या न्यून रहेतापनि पदमार्गमा जाने पर्यटकहरूलाई सेवा प्रवाह गर्ने उद्देश्यबाट 3.1 mbps Download र 1.8 mbps Upload Speed को इन्टरनेट सुविधा उपलब्ध गराइएको छ । त्यस्तै NT SAT मार्फत अन्नपूर्ण आधार शिविरको ४ हजार १ सय ३० मिटरको उचाईमा अवस्थित होटलहरूमा NGN प्रविधिमा आधारित FTTH Access Technology प्रयोग गरी उच्च गतिको Data तथा Voice सेवा उपलब्ध गराइएको छ ।

नेपाल आउने पर्यटकलाई लक्षित गरी अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको आगमन कक्षबाट निः शुल्क रूपमा रु. ५०/- Talk Value भएको सिमकार्ड वितरण शुरू गरिएको छ र सो कार्यबाट नेपाल आउने

सम्पूर्ण पर्यटकहरू माफ कम्पनीको पहुँच पुग्ने तथा पर्यटन प्रवर्धनमा सहयोग पुग्ने छ ।

६.३ साभा बसमा Wi-Fi सेवा

कम्पनीले साभा बसमा यात्रा गर्ने सर्वसाधारण यात्रुहरूलाई प्राथमिकतामा राखी यात्राको

समयलाई लाभदायक एवं उपयोगी बनाउन साभा बसमा Wi-Fi प्रविधिको उपकरण जडान गरी Wi-Fi Hotspot सञ्चालन गरेको छ । काठमाडौं उपत्यकामा गुड्ने १६ वटा साभा बसमा Wi-Fi Hotspot मार्फत इन्टरनेट सेवा उपलब्ध छ । उपभोक्ताहरूले बसको यात्रामा समेत आफ्नो उद्देश्य पूरा गर्न, मनोरञ्जन लिन तथा यात्रालाई फलदायी गराउने विश्वास कम्पनीको रहेको छ । अन्य सार्वजनिक यातायतहरूमा समेत कम्पनीले यो सेवा विस्तार गर्दै जाने लक्ष्य लिएको छ ।

७. अन्तरआवद्धता तथा अन्तर्राष्ट्रिय दूरसञ्चार सेवा

७.१. अन्तर्देशीय दूरसञ्चार सेवा प्रदायकहरूसंगको अन्तरआवद्धता

हाल मुलुकमा दूरसञ्चार सेवा सञ्चालनका लागि अनुमति पत्र प्राप्त अन्य ५ वटै सेवा प्रदायकहरूसंग कम्पनीले सीधा अन्तरआवद्धता गरी आन्तरिक कल आदान प्रदान गर्दै आइरहेको छ । दूरसञ्चार क्षेत्रमा मुलुकले भित्र्याएको प्रतिस्पर्धालाई कम्पनीले अवसरको रूपमा स्वीकार गर्दै अन्य दूरसञ्चार सेवा प्रदायकहरूसंगको सहकार्यलाई निरन्तरता दिएको छ ।

७.२. अन्तर्राष्ट्रिय दूरसञ्चार सेवा प्रदायकहरूसंग हुने दूरसञ्चार सेवा

अध्ययन र रोजगारीका लागि नेपालीहरू अन्य मुलुकहरूमा बसोबास गर्ने क्रममा वृद्धि भईरहेता पनि Viber, Skype जस्ता Over The Top (OTT) Player हरूका कारण आगमन तथा वाह्यगमन कल निरन्तर अभिवृद्धि गर्ने अवस्था नरहेतापनि कम्पनीले विदेशी सेवा प्रदायकहरूसंग मिली सीधा अन्तरआवद्धता गरी विदेशी भूमीबाट नेपाल कल

गर्दा सहूलियत दरमा कल गर्न सक्ने व्यवस्था मिलाएको छ । साथै आकर्षक र व्यवसायिक कार्यक्रमहरू मार्फत व्यापार वृद्धि तथा राजश्व वृद्धि गर्ने कार्यहरू निरन्तर गरिराखेको छ ।

कम्पनीको प्रयासबाट विदेशमा रहेका नेपालीहरू प्रत्यक्ष रूपमा लाभान्वित भईरहेको र यसबाट कम्पनीमा हुने कुल आगमन कल बढ्न गई कुल राजश्वमा पनि सकारात्मक प्रभाव परेको छ ।

७.३. गैरकानूनी कल बाइपास नियन्त्रणमा थप प्रयासहरू

दुई वा दुई भन्दा बढी मुलुकहरू बीच हुने दूरसञ्चार सेवा निश्चित प्रविधि र रूट मार्फत सम्झौताका अधिनमा रही आदान प्रदान गरिन्छन् । दूरसञ्चार सेवा प्रदायकहरूलाई सेवा सञ्चालन गर्न अनुमति प्रदान गर्ने निकायहरू तथा सम्बन्धित मुलुकहरूले सेवा वापत आय तथा राजश्व आर्जन गरिरहेका हुन्छन् । विश्वमा निरन्तर भइरहेको दूरसञ्चार तथा सूचना प्रविधिको विकासलाई दुरूपयोग गर्दै स्थापित गेटवे उपकरण वाइपास गरी कललाई गैरकानूनी रूपमा अर्को मुलुकमा पुऱ्याउने प्रवृत्तिले हालैका दिनमा सेवाप्रदायक र सरकारको राजश्व समेत प्रभावित भएको छ । कम्पनीले पनि विगत करिब डेढ दशक अगाडिबाट यस्तो प्रवृत्तिको सामना गरिरहेको छ । गैरकानूनी VOIP मार्फत हुने कल Bypass नियन्त्रणको लागि कम्पनीले Automated System स्थापना गर्ने तथा विदेशी सेवा प्रदायक, नेपाल

दूरसञ्चार प्राधिकरण, नेपाल प्रहरी साथै विभिन्न निकायहरूको सहकार्यमा विभिन्न प्रयास गरिरहेको छ । यसबाट VOIP कल Bypass मा कमी हुन गई अन्तर्राष्ट्रिय सेवाको गुणस्तर र कम्पनीको राजश्वमा सकारात्मक प्रभाव पर्न गएको छ ।

७.४. बाह्य मुलुकमा स्थापना गरिएका कम्पनीका POP हरूको अधिकतम उपयोग

मुलुक बाहिर विभिन्न मुलुकहरूमा कम्पनीका POP (Point of Presence) हरू स्थापना गरी सेवा सञ्चालनमा ल्याउने प्रयास अनुरूप June 2011 मा सिंगापुर तथा May 2012 मा हङकङ र कतारको दोहामा स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याइएका नेपाल टेलिकमका POP हरू मार्फत विभिन्न मुलुकका सेवाप्रदायकहरू संग सहज रूपले सहूलियत दरमा अन्तरआवद्धता गर्ने गरिएको छ ।

७.५. छिमेकी मुलुकहरूसंग हुने दूरसञ्चार सेवा आदानप्रदान अभिवृद्धि गर्न थप प्रयास

छिमेकी मुलुक चीनसंग पूर्वाधार विकास तथा भारतबाट आगमन हुने कललाई थप सहूलियत प्रदान गर्न विशेष प्रयास गरिएको छ । काठमाडौं तातोपानी र काठमाडौं केरूङ्ग रूटमा Optical Fiber Cable पूर्ण रूपमा संचालनमा ल्याउने कार्य कम्पनीले प्राथमिकतामा राखेको छ । जसबाट कम्पनीको अन्तर्राष्ट्रिय Bandwidth को लागत घट्न जाने र सोही अनुसार कम्पनीले आफ्नो ईन्टरनेट सेवा अझ सहूलियत रूपमा ग्राहकहरूलाई प्रदान गर्न सक्ने छ ।

८. सामाजिक उत्तरदायित्व

उच्चस्तरको प्रविधि सहित ग्राहक सेवामा समर्पित यस कम्पनी व्यवसायको साथ साथै संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व पूरा गर्ने प्रति पनि सचेत

रहेको छ । केवल मुनाफालाई मात्र आफ्नो लक्ष्य नराखी मुनाफाको हिस्सा विभिन्न क्रियाकलापहरू मार्फत समाजमा वितरण गरी समाजको विकाशमा पनि उत्तिकै अग्रसर छ । नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रमहरूलाई आत्मसाथ गरी ग्रामीण एवं उच्च पहाडी विकट क्षेत्रहरूसम्म आफ्ना सेवाहरू विस्तार गर्ने व्यवसायिक लक्ष्य तथा सामाजिक दायित्व प्रति नेपाल टेलिकम सदैव क्रियाशील रहिरहने छ । खेलकुदको माध्यमबाट अनुशासित र योग्य नागरिक निर्माण, सूचना प्रविधिको माध्यमबाट दक्ष जनशक्ति निर्माण, सामाजिक संघ संस्थाहरू मार्फत जनचेतना मुलक सामाजिक सन्देशहरूको निशुल्क सम्प्रेषण, हरियाली तथा वातावरण संरक्षण, मानव अधिकार संरक्षण, आर्थिक अपराध न्यूनिकरण, महिला तथा बालबालिका संरक्षण, शहर तथा नदी नालाहरूको सरसफाई, दैवी प्रकोप भूकम्प उद्धार सहयोग जस्ता कार्यहरूमा नेपाल टेलिकम निरन्तर लागि रहेको छ ।

८.१. हरियाली निर्माणमा कम्पनीको प्रयास :

बढ्दो शहरी प्रदुषणलाई न्यूनिकरण गर्न सार्वजनिक क्षेत्रबाट हुने साना साना योगदानले पनि वृहत उपलब्धि हासिल गर्न सहयोग पुग्न सक्छ भन्ने मान्यताका साथ काठमाडौं उपत्यका विकाश प्राधिकरणसँगको सहकार्यमा माईतिघर देखि तीनकुने मूल सडकको दुवैतिर फुलवारी

तथा हरियाली निर्माण, संरक्षण र प्रवर्द्धन गरी स्वच्छ र सुन्दर शहर निर्माणमा नेपाल टेलिकम निरन्तर लागि रहेको छ । देशका अन्य शहरी

भू-भागहरूमा पनि यस्ता खालका कार्यहरू निरन्तर गर्ने कम्पनीको लक्ष्य रहेको छ ।

८.२. बागमती सफाई अभियानमा नेपाल टेलिकम :

बागमती सफाई महा-अभियानको शुरुकै दिन देखि हरेक हप्ता नेपाल टेलिकमको निरन्तर साथ रहदै आएको छ । हाम्रो बागमती, हाम्रो सम्पदा हामिले सफा नगरे कसले गर्ने ? भन्ने नाराको साथ हरेक हप्ता आफ्ना ग्राहकहरूलाई बागमती

सफाईमा सहभागी हुन अनुरोध गर्दै निशुल्क SMS हरू पठाउने, विभिन्न उत्सवहरूको अवसर पारेर संस्थागत सहभागिता जनाउने जस्ता कामहरू गर्दै सम्पदा र पर्यावरणलाई जोगाउने काममा नेपाल टेलिकम प्रतिवद्ध छ । कम्पनीले हरेक वर्ष जस्तै यस वर्ष पनि कम्पनीको वार्षिकोत्सवको अवसरमा कर्मचारीहरूको सहभागिता सहित सरसफाई सामाग्रीहरू तथा कम्पनीको लोगो अंकित ट्रयाकसुटहरू प्रदान गरेको छ । यस्ता खालका कार्यक्रमहरूलाई आगामी दिनहरूमा अझ विस्तार गर्दै जाने कुरामा नेपाल टेलिकम अभिप्रेरित हुँदै लाग्ने छ ।

८.३. भूकम्पमा नेपाल टेलिकमको सहयोग

गत बैशाख १२ गते मुलुकमा आएको विनाशकारी भूकम्पका कारण ठूलो धनजनको क्षति भई मुलुक कठीन अवस्थाबाट गुज्रिरहेको परिस्थितिमा

कम्पनीले आफ्ना सेवाहरू नियमित गर्न आफ्ना श्रोत साधनहरूको अधिकतम परिचालन गरी ग्राहकवर्गको सञ्चार आवश्यकतालाई मध्यनजर गर्दै भूकम्पको पीडाबाट आहत भएका सम्पूर्ण उपभोक्तालाई केही राहत पुगोस् भन्ने उद्देश्यले मिति २०७२ बैशाख १२ गते भूकम्प गए पश्चातको समय (दिनको १२ बजे) देखि २०७२ बैशाख १७ गते रातको १२ बजेसम्मको रु. १ अर्ब ४६ करोड रकम बराबरको GSM तथा CDMA नेटवर्कबाट भएका सम्पूर्ण कलहरू (अन्तरदेशीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय) तथा SMS र DATA निःशुल्क उपलब्ध गराएको थियो । PSTN सेवाको हकमा

बैशाख महिनाको न्यूनतम महसुलमा थप १०० कल निःशुल्क गरिएको र ADSL सेवाको हकमा बैशाख महिनाको लागि एक हप्ताको अवधि थप गरिएको थियो ।

यसका साथै कम्पनीले भूकम्पबाट प्रभावित उपभोक्ताहरूलाई थप सुबिधा पुऱ्याउने उद्देश्यले निम्न किसिमका सुविधाहरू समेत उपलब्ध गराएको थियो ।

- भूकम्प प्रभावित क्षेत्र तथा उद्धार कार्यमा सहजता हुने गरी विभिन्न क्षेत्रहरूमा WiMax मार्फत Wifi Hotspot सेवा मिति २०७२ बैशाख १७ गते देखि बैशाख ३१ गते सम्मको लागि निःशुल्क रूपमा उपलब्ध हुने व्यवस्था मिलाइएको ।

- भूकम्प पीडितको उद्धारको लागि गृह मन्त्रालय

एवं सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयको समन्वयमा कम्पनीले १२३४ नम्बरको हटलाइन सेवा आफ्ना ग्राहकहरूको लागि निःशुल्क उपलब्ध गराएको ।

विनाशकारी भूकम्पबाट प्रभावित जनताको लागि कम्पनीको तर्फबाट प्रधानमन्त्री दैवी प्रकोप

उद्धार कोषमा तत्कालका लागि रु. २५ करोड र कम्पनीमा कार्यरत कर्मचारीहरूको तलबबाट कट्टी गरिएको रु. २ करोड ७५ हजार भन्दा बढी रकम उपलब्ध गराइएको छ । सोही अवसरमा सञ्चालक समितिका पदाधिकारीहरूको ३ वटा बैठक भत्ता बराबरको रु. ८१ हजार ६ सयको चेक समेत सम्माननीय प्रधानमन्त्रीलाई हस्तान्तरण गरिएको छ । त्यस्तै प्रभावित जनताको लागि राहत रकम संकलन गर्न नेपाल टेलिकमले GSM तथा CDMA प्रविधिका मोबाइल सेवाबाट १५०२५, १५०५० तथा १५१०० नम्बरमा SMS पठाई रकम संकलन गर्ने व्यवस्था मिलाई प्रधानमन्त्री राहत कोषलाई हस्तान्तरण गरिएको थियो ।

राष्ट्रको पुनर्निर्माणमा सहयोग गर्दै जाने उद्देश्यले भूकम्पबाट क्षतिग्रस्त भएका संरचनाहरूको पुनर्निर्माण गर्नका लागि नेपाल सरकारको निर्देशन एवं

योजनाको परिधि भित्र रही आगामी तीन वर्षभित्रमा नेपाल टेलिकमले ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक महत्वका संरचनाहरू मध्ये प्राथमिकताको आधारमा काठमाडौंको धरहरा, गोरखाको मनकामना मन्दिर, काठमाडौंको स्वयम्भुनाथ, ललितपुर र भक्तपुरको दरवार स्क्वायर र भूकम्पबाट अति प्रभावित क्षेत्रका सामुदायिक विद्यालयहरूको पुनर्निर्माण कार्यको लागि रु. १ अर्ब खर्च गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेको छ ।

८.४. खेलकुद विकाशमा नेपाल टेलिकमको सहभागिता

खेलकुदको माध्यमबाट अनुशासित र योग्य नागरिक निर्माण गर्ने उद्देश्यका साथ खेलकुद क्षेत्रको विकासको लागि नेपाल टेलिकमले निरन्तर योगदान गर्दै आईरहेको छ । कम्पनीले नेपाल प्रहरीको पुरुष फुटबल टिमलाई २०६८ सालदेखि र महिला फुटबल टिमलाई २०७० सालदेखि निरन्तर प्रायोजन गरिरहेको छ । कम्पनीको प्रायोजनले नेपाल पुलिस क्लब तथा खेलाडीहरूलाई थप उत्प्रेरणा प्राप्त हुने विश्वास गरिएको छ । फुटबल खेलमा क्रियाशील क्लबका खेलाडीहरूलाई निरन्तर

रूपमा उच्च मनोबलकासाथ खेल खेल्न अभिप्रेरित गर्नको लागि उक्त प्रायोजन वापत उपलब्ध गराइएको हो ।

त्यस्तै नेपाल टेलिकमले सिनियर राष्ट्रिय पुरुष र महिला क्रिकेट टिम तथा T-20 Format को Nepal Telecom Championship Trophy को प्रायोजन गरिरहेको छ । कम्पनीको यस सहयोगले नेपाली

क्रिकेट खेललाई नयाँ उचाइमा पुऱ्याउने र नयाँ गतिका साथ अझै अगाडि बढ्ने विश्वास गरिएको छ ।

८.५. सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाको साथमा कम्पनी :

नेपाल टेलिकम र स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयका बीचमा नेपालका ७५ वटै जिल्लाका महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका (Female Community Health Volunteers-FCHV) हरूलाई निःशुल्क रूपमा सिमकार्ड वा रिमकार्ड वितरण गर्ने सम्बन्धी सम्झौता सम्पन्न भए पश्चात रु. १०० को टक भ्यालु भएको निशुल्क SIM/RUIM कार्ड देश भरीका सम्पूर्ण ५२ हजार स्वयं सेविकाहरूलाई वितरण गर्ने कार्य भइरहेको छ । नेपाल टेलिकमको यो प्रयासबाट ग्रामीण तहसम्म रहेर स्वास्थ्य सेवाको क्षेत्रमा कार्यरत महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूको कार्य अझ प्रभावकारी हुनेछ भने समुदायमा रहेका सर्वसाधारण जनताले दूरसञ्चार सेवाको उपयोग गरी छिटो, सरल तथा सहज रूपबाट स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्न सक्ने आशा लिइएको छ ।

८.६. कृषकहरूसँग नेपाल टेलिकम

नेपाल टेलिकम र कृषि विकास मन्त्रालय, कृषि व्यवस्थापन सूचना प्रणाली आयोजना बीच किसानहरूलाई Agro-Climate Weather सम्बन्धी विशेष सूचना प्रवाह गर्न सहकार्य गर्ने उद्देश्यले रु.१०० को Talk Value सहितको निःशुल्क किसान

सिम उपलब्ध गराउनुका साथै स्तरीय सेवा प्रवाह गर्न "हाम्रो कृषि" मोवाइल एप्लिकेशन, कृषि पूर्व सूचना प्रणाली, टोल फ्री नम्बर (१६६००१७७७७९), अडियो नोटिस, कृषि इन्फो एस एम एस जस्ता सेवाहरू उपलब्ध गराइएको छ । एनड्रोइड स्मार्ट फोन भएका किसानहरूले "हाम्रो कृषि" नामक एपबाट मौसम सम्बन्धी जानकारी, कृषि र प्रविधि, कृषि कार्यालयका नम्बरहरू, बीमा अभिकर्ता सम्बन्धी जानकारीहरू र अन्य सफलताका कथाहरू वारे जानकारी लिन सक्नेछन् । प्रथम चरणमा ८ जिल्ला, दोस्रो चरणमा ८ जिल्ला र तेस्रो चरणमा ९ जिल्ला गरी कुल २५ जिल्लाका किसानहरूलाई कृषि विकास मन्त्रालय, कृषि व्यवस्थापन सूचना प्रणाली आयोजना मार्फत प्रथम चरणमा १५०० र दोस्रो चरणमा ४००० वटा सिमकार्डहरू निःशुल्क उपलब्ध गराइने छ । साथै उक्त सिम/रिम कार्डहरू मध्ये मन्त्रालयले तोकेका नम्बरहरूमा मासिक रूपमा १५ Mb डाटा समेत उपलब्ध गराइने छ ।

८.७ सामाजिक सेवा

कम्पनीले देशको शान्ति सुरक्षा, बारूण यन्त्र, ट्राफिक व्यवस्थापन तथा अन्य सार्वजनिक महत्वका निकायहरूसँग सम्बन्धित विषयमा सञ्चार सुबिधा पुऱ्याउने अभिप्रायले निम्न नम्बरहरूमा डायल गर्दा शुल्क नलाग्ने व्यवस्था मिलाएको छ ।

- १०० प्रहरी
- १०१ दमकल
- १०२ एम्बुलेन्स
- १०३ उपत्यका ट्राफिक प्रहरी
- १०४ बालबालिका खोजतलास समन्वय केन्द्र
- १०९८ बाल हेल्प लाईन
- ११०३ जाउलाखेल ट्राफिक प्रहरी
- ११११ हेलो सरकार
- ११४४ पर्यटक प्रहरी

यो सेवाले सूचना प्राप्ति, सूचना सम्प्रेषण तथा उद्धार कार्यलाई बढी प्रभावकारी बनाई सामुदायिक सुरक्षा एवं विकासमा योगदान पुऱ्याइरहेको छ ।

कम्पनीले देशका अति दुर्गम स्थानहरूमा कल सेन्टर मार्फत स्थानीय बासिन्दाहरूलाई टेलिफोन सेवा प्रदान गर्दै आएको छ । त्यस्तै राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको हवाई यात्रुले काठमाडौं स्थित त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा निःशुल्क रूपमा स्थानीय टेलिफोन सेवा उपभोग गर्न सक्ने प्रबन्ध मिलाएको छ ।

८.८ निःशुल्क बाल हेल्पलाईन सेवा :

महिला बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय, केन्द्रीय बालकल्याण समिति, नेपाल दूरसंचार प्राधिकरण तथा अन्य दूरसंचार सेवा प्रदायक कम्पनीहरू संग सहकार्य गरी नेपाल टेलिकमले बाल हेल्पलाईन १०९८ मार्फत देशभरी निशुल्क बालबालिकाहरूको आपतकालिन उद्धार, राहत, मनोविमर्श, पारिवारिक पुनर्मिलन तथा पुर्नएकिकरण र सामाजिक पुनःस्थापना कार्यको लागि विशेष भुमिका खेल्दै आएको छ । यस सेवा अन्तर्गत वार्षिक ४०,००० भन्दा बढी हटलाईन कलहरू निशुल्क नेपाल टेलिकमको नेटवर्कबाट हुने गरेको छ ।

८.९ विपद व्यवस्थापनमा नेपाल टेलिकम :

विगत धेरै वर्ष देखि नेपाल टेलिकमले वाढिपीडित तथा अन्य दैवी प्रकोप उद्धार कार्यमा ठूलो योगदान गर्दै आएको छ । यस्ता कार्यहरूलाई अभि प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले International Federation of Red Cross & Red Crescent Societies (IFRC) संग सहकार्य गरी बाढी प्रभावित जिल्लाका यस कम्पनीको मोवाइल प्रयोगकर्ताहरूलाई वाढी उद्धार सम्बन्धी अग्रिम सूचना संप्रेषण गर्ने उद्देश्यले निशुल्क SMS सेवाको थालनी गरिएको छ ।

C.१०. सफलता :

यस कम्पनीले आर्थिक वर्ष २०७०/७१ मा सबैभन्दा बढी मूल्य अभिवृद्धि कर बुभाई राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा उल्लेखनीय योगदान पुऱ्याए वापत नेपाल सरकारबाट चौथो कर दिवस २०७२ को उपलक्ष्यमा सबैभन्दा बढी मूल्य अभिवृद्धि कर बुभाउने उत्कृष्ट करदाताको रूपमा सम्मान प्राप्त भएको छ ।

उक्त आ. व. मा कम्पनीले रु. ३ अर्ब ८६ करोड ५६ लाख ९८ हजार २०९ मूल्य अभिवृद्धि र बुभाउन सक्षम भएको छ ।

राज्यलाई कर तिरेर आफ्नो राज्यप्रतिको भूमिका सफलतापूर्वक निर्वाह गरी उत्कृष्ट करदाताको सम्मानको अवसर प्राप्त हुनुमा हाम्रा सेवाग्राहीहरूको अटुट विश्वास र सद्भाव नै प्रमुख रूपमा रहेको छ ।

हाम्रा सेवाग्राहीको साथ र सद्भावबाट यस्ता सम्मानको अवसर सुनिश्चित हुनेमा हामी विश्वस्त छौं । यस्ता सम्मानले कम्पनीलाई आगामी दिनमा सेवाग्राहीहरू प्रति थप जिम्मेवार र राज्य प्रति कर्तव्यनिष्ठ बनाउन अभिप्रेरित गरिरहने छ ।

Investors
institution
authorities
Changes
Creditworthiness
Balance sheet
Employees
Account
Structured
Business
Easy
Notes
Audit
Principles
Decisions
Cash flow
standards
decisions
Comprehensive Income
liabilities
Reliable
Comparable
regulations
Tax
Equity
Annual report
Understandable
Expenses
Assets
Performance
Economic
Stockholders
Vendors
Relevant
understand

Financial Statements

Independent Auditor's Report
Nepal Doorsanchar Company Limited (Nepal Telecom)
Financial Year 2071-72 (2014-15)

We have audited the accompanying Statement of Financial Position of Nepal Doorsanchar Company Limited (Nepal Telecom) as of Asadh 31, 2072 (July 16, 2015), and the Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income, Statement of Cash Flow and Statement of Changes in Equity for the year then ended, and Notes to the Financial Statements.

Management's Responsibilities

Management is responsible for the preparation and fair presentation of these financial statements in accordance with Nepal Financial Reporting Standards. This responsibility includes: designing, implementing and maintaining internal control relevant to the preparation and fair presentation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error; selecting and applying appropriate accounting policies; and making accounting estimates that are reasonable in the circumstances.

Auditor's Responsibilities

Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit. We conducted our audit in accordance with Nepal Standards on Auditing. Those standards require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance whether the financial statements are free from material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the financial statements. The procedures selected depend on the auditor's judgment, including the assessment of the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, the auditor considers internal control relevant to the entity's preparation and fair presentation of the financial statements in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of the financial statements. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

Basis of Opinion

- The Company is in occupation and using landed properties even in the absence of ownership document in the Company's name on 271 locations covering the area of 440,185 square meters. Considering the perpetuity of the usage and no apparent restriction on economic benefit of such land being used by the Company, the value of the building structure constructed in the land without ownership document amounting to Rs. 372,727,329 has been recognized as assets.
- The Company has been presenting its interim financial reporting to the public under the requirements of Security Board of Nepal. However such reporting is not in conformity with the reporting requirements of *NAS 34 Interim Financial Reporting*.

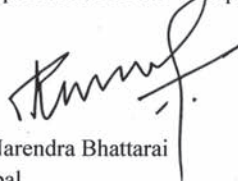
- The Company has presented its operating segments by apportioning the items of financial statements under the assumptions made by the management rather than reflecting the events, transactions and balances associated with the respective operating segments as required by *NFRS 8 Operating Segments*.

Opinion

In our opinion, based on the information and explanation provided to us and our audit and subject to the matter raised in the preceding Basis of Opinion, the financial statements give true and fair view of the financial position as of Asadh 31, 2072 (July 16, 2015), and of the results of its operations and cash flows of Nepal Doorsanchar Company Limited (Nepal Telecom) for the year then ended in accordance with Nepal Financial Reporting Standards and comply with the requirements of the Companies Act 2063.

Kathmandu
Date: 2072/09/27

C.A. Narendra Bhattarai
Principal

वासलात

२०७२ साल आषाढ मसान्तको वासलात

(अंकहरू रुपैयामा)

विवरण	टिप्पणी	आषाढ ३१, २०७२	आषाढ ३२, २०७१ (पुनः प्रस्तुत)	श्रावण १, २०७० (पुनः प्रस्तुत)
सम्पत्ती				
गैर चालू सम्पत्ती				
अदृश्य सम्पत्ती	२	१५९,०३५,३७३	२२३,५०२,२२२	३,३८८,५११,५५०
जायज्जेथा, प्लान्ट र उपकरण	३	३४,११४,०८९,१९२	३५,०२०,१९०,८९३	३२,५४९,५३०,४६०
पुंजीगत कार्यप्रगती	३	४,०५४,९४६,१९६	५,३०६,१३०,२५०	५,१२४,३५१,७४०
एसोसीयट्समा लगानी	४	८७,८४५,९६१	४३,६९९,३९६	१०,०००,०००
अन्य लगानी	५	५,६२५,५४५,९९८	६,९७२,६९३,४९८	६,१७४,८०५,५१५
डेफर्ड कर सम्पत्ती	२५	४,३२३,९२९,७०४	३,६७६,१०१,३६१	३,१३४,०१०,५९१
कर्मचारी ऋण	९	१,७५७,८२६,६५८	१,३८३,७००,४७३	१,५६४,१४१,८६१
जम्मा गैर चालू सम्पत्ती		५०,१२३,२१९,०८२	५२,६२६,०१७,९३३	५१,९४५,३५१,७१७
चालू सम्पत्ती				
जिन्सी मौज्जात	८	५६२,८२४,५८२	३२९,५८०,८४०	१,२०६,६८२,८५८
अग्रिम भुक्तानी र अग्रिम कर	१०	५३,२५३,१६४	१,३३०,५२५,२७१	८२३,३९७,२२९
कर्मचारी ऋण	९	११२,२०१,७०१	८८,३२९,३०७	९९,८२१,१९५
ऋण, पेशिक र अन्य	९	१,७०१,२०१,१५४	७९९,९४३,२१४	१,२०४,५८२,७३१
आसामी बाँकी	११	२,६२१,८१०,४६२	२,९२३,१३९,२९४	३,१८८,९४६,९५५
छोटो अवधिको लगानी	५	१२,६१०,०९५,४८३	६,०९२,३५०,०००	१७,८३२,०५७,६७९
नगद र नगद सरह	१२	४३,५२०,९०४,७७९	४१,२६३,४६५,१४८	२६,७७४,७८५,६२२
जम्मा चालू सम्पत्ती		६१,१८२,२९१,३२५	५२,८२७,३२५,०७४	५१,१३०,२७४,२६९
कुल सम्पत्ती		१११,३०५,५१०,४०७	१०५,४५३,३४३,००७	१०३,०७५,६२५,९८६
ईक्विटी र दायित्व				
शेयर पुंजी	१३	१५,०००,०००,०००	१५,०००,०००,०००	१५,०००,०००,०००
संचित मुनाफा	१३	६५,९९८,४४३,४४२	५९,८०८,६१६,१४५	५६,१९९,७१७,२५२
जम्मा ईक्विटी		८०,९९८,४४३,४४२	७४,८०८,६१६,१४५	७१,१९९,७१७,२५२
गैर चालू दायित्व				
अवकाश पछिको सुबिधा	१७.२	६,९२३,४४६,८०७	५,९३३,८५३,८९३	६,००१,१९२,०१७
ग्राहक धरौटी	१४	१,७९७,२८२,०००	१,७६३,६४६,०००	१,७३२,२५७,०००
जि.एस.एम लाईसेन्स शुल्क	१५	६,०५३,३९०,७५८	८,०४६,३७५,४५२	१०,२७८,५१८,३०९
जम्मा गैर चालू दायित्व		१४,७७४,११९,५६५	१५,७४३,८७५,३४५	१८,०११,९६७,३२६
कर दायित्व	२५	१०६,५७९,६१७	-	-
व्यवस्थाहरू	१६	१,९५९,१६३,४१३	१,९०५,८३५,५९१	१,७८६,२५६,४३७
चालू दायित्व	१६	१३,४६७,२०४,३७०	१२,९९५,०१५,९२६	१२,०७७,६८४,९७१
		१५,५३२,९४७,४००	१४,९००,८५१,५१७	१३,८६३,९४१,४०८
कुल ईक्विटी र दायित्व		१११,३०५,५१०,४०७	१०५,४५३,३४३,००७	१०३,०७५,६२५,९८६

हाम्रो संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

कविराज खनाल
अध्यक्ष

बुद्धि प्रसाद आचार्य
प्रबन्ध निर्देशक

बैकुण्ठ अर्याल
सञ्चालक

डिल्लीराज घिमिरे
सञ्चालक

सि.ए. नरेन्द्र भट्टराई
एन. भट्टराई एण्ड कम्पनी
चार्टर्ड एकाउण्टेण्टस्

विनय कुमार चालिसे
सञ्चालक

सूर्यभक्त पोखरेल
नायब प्रबन्ध निर्देशक (अर्थ)

शैलजा राई
प्रबन्धक

मिति: पौष २७, २०७२
स्थान: काठमाडौं

नाफा नोक्सान हिसाब

२०७२ आषाढ मसान्तमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको

(अंकहरू रुपैयामा)

विवरण	टिप्पणी	यस वर्षको आ.व. २०७१/७२	गत वर्षको (पुनःप्रस्तुत) आ.व. २०७०/७१
आम्दानी	१९	४२,६३८,३७१,८०३	३९,६७१,१२१,७०८
कर्मचारी खर्च	१७	४,९११,३७९,६८०	४,४०१,४१८,५९३
सञ्चालन तथा मर्मत खर्च	२१	७,९७८,२५९,४९७	७,२०९,५९०,५४३
प्रशासकीय खर्च	२२	१,६८८,८९४,९६६	१,५७५,५१५,६४९
रोयल्टी		१,५७०,३८८,६३३	१,४२२,३६५,३००
ग्रामीण विकास कोषमा योगदान		७८५,१९४,३१७	७११,१८२,६५०
ग्राहक धरौटीमा व्याज		४७,८३६,०२०	४९,७४६,३८१
सटही दरबाट नोक्सान/(नाफा)		(६६८,८३०,७५५)	१७५,७६२,५२०
वित्तीय खर्च (Finance Cost)	२०	५०७,०१५,३०६	२६७,८५७,१४३
ह्रास कट्टी		३,६६४,३६७,७३७	३,३११,३३३,४९९
Impairment नोक्सान	३	१६५,५०१,७६५	-
लाईसेन्स शुल्क		६४,७३६,८५१	३,३५४,००९,३२८
फ्रिक्वेन्सी शुल्क		८३९,०७५,१०१	८४०,२५९,७९०
कर्मचारी बोनस व्यवस्था		४५८,३२८,१८८	४३६,६०७,८२५
टेलिकम भत्ता व्यवस्था		६१२,९७५,४७३	४८०,१८२,२३१
एसोसिएटमा भएको ईक्विटी नोक्सानी		३,३५३,३५५	६,३००,६८४
जम्मा खर्च		२२,६२८,४७६,१३४	२४,२४२,१३२,१३६
आयकर अधिको नाफा		२०,००९,८९५,६६९	१५,४२८,९८२,५७२
आयकर व्यवस्था			
चालू		(६,१०१,३८५,६३४)	(४,४०२,५८४,६५१)
डेफर्ड		६४७,८२८,३४३	५४२,०९०,७७०
यस वर्षको खुद नाफा		१४,५५६,३३८,३७८	११,५६८,४९५,६९१
अन्य Comprehensive आम्दानी :			
Revaluation Surplus मा परिवर्तन			
Defined Benefit योजनाको पुनरमापन			
अन्य Comprehensive आम्दानीबाट Fair value मा मापन गरिएका वित्तीय सम्पत्तिहरूमा नाफानोक्सान			
Reclassify नहुने Item हरूको आय कर			
यस वर्षको अन्य Comprehensive आम्दानी		-	-
यस वर्षको कुल Comprehensive आम्दानी		१४,५५६,३३८,३७८	११,५६८,४९५,६९१
प्रति शेयर आय (वेसिक)		९७.०४	७७.१२

हाम्रो संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

वार्षिक प्रतिवेदन २०७१/७२

८०

कविराज खनाल
अध्यक्ष

बुद्धि प्रसाद आचार्य
प्रबन्ध निर्देशक

बैकुण्ठ अर्याल
सञ्चालक

डिल्लीराज घिमिरे
सञ्चालक

सि.ए. नरेन्द्र भट्टराई
एन. भट्टराई एण्ड कम्पनी
चार्टर्ड एकाउण्टेण्टस्

विनय कुमार चालिसे
सञ्चालक

सूर्यभक्त पोखरेल
नायब प्रबन्ध निर्देशक (अर्थ)

शैलजा राई
प्रबन्धक

मिति: पौष २७, २०७२
स्थान: काठमाडौं

नगद प्रवाह विवरण

२०७२ आषाढ मसान्तमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको

(अंकहरू रुपैयामा)

विवरण	यस वर्षको (आ.व. २०७१।७२)	गत वर्षको (पुनःप्रस्तुत) (आ.व. २०७०।७१)
संचालन गतिविधिको नगद प्रवाह		
आयकर पछिको खुद नाफा	१४,५५६,३३८,३७८	११,५६८,४९५,६९१
समायोजन		
आयकर खर्च	६,१०१,३८५,६३४	४,४०२,५८४,६५१
डेफर्ड कर	(६४७,८२८,३४३)	(५४२,०९०,७७०)
ह्यासकट्टी	३,६६४,३६७,७३७	३,३११,३३३,४९९
लगानी र बैक निक्षेपबाट प्राप्त आय	(३,२२०,९८६,४४४)	(३,६७५,२२३,८४६)
Impairment नोक्सान	१६५,५०१,७६५	-
वित्तीय खर्च	५०७,०१५,३०६	२६७,८५७,१४३
अपलेखन(लाईसेन्स)	६४,७३६,८५१	३,३५४,००९,३२८
एसोसिएटमा ईक्वीटी नोक्सानी	(३,३५३,३५५)	(६,३००,६८४)
चालू पुँजीमा परिवर्तन		
घटी/(बढी) मौज्जात	(२३३,२४३,७४२)	८७७,१०२,०१७
घटी/(बढी) अग्रिम भुक्तानी	८,३६८,५५३	१६६,२२५,५५७
घटी/(बढी) कर्मचारी ऋण	(३९८,००६,५७९)	१९१,९४९,२७६
घटी/(बढी) अन्य एडभान्स	(९०१,२५७,९४२)	४०४,६३९,५१८
घटी/(बढी) आसामी बाँकी	३०१,३२८,८३२	२६५,८०७,६६१
(घटी)/बढी गैर चालू दायित्व	(१,४७६,७७१,०८६)	(२,५३५,९४९,१२४)
(घटी)/बढी व्यवस्था	५३,३२७,८२२	११९,५७९,१५४
(घटी)/बढी चालू दायित्व	३६०,१९८,४७१	६९४,६६३,८९४
IFRS समायोजन (टिप्पणी ३१)	(८८१,९९२,०६६)	(२४६,८८६,८०२)
विगत वर्ष समायोजन	(४३४,५१९,०११)	(८१२,७०९,९९८)
आयकर भुक्तानी	(४,७२५,९०२,४६४)	(५,०७५,९३८,२५०)
जम्मा समायोजन	(१,६९७,६३०,०६१)	१,१६०,६४४,२२४
सञ्चालन गतिविधि बाट खुद नगद प्रवाह (क)	१२,८५८,७०८,३१७	१२,७२९,१३९,९१५
लगानी गतिविधिको नगद प्रवाह		
जि.एस.एम. लाईसेन्स नवीकरण शुल्क	-	(१८९,०००,०००)
ईन्टरनेट लाईसेन्स नवीकरण शुल्क	(२७०,०००)	-
जायजेषथा, प्लान्ट र उपकरण प्राप्ती	(२,९२३,७६७,८८३)	(५,७८१,९९३,८४९)
घटी/(बढी) पुँजीगत निर्माणाधिन कार्यप्रगती	१,२५१,१८४,०५४	(१८१,७७८,५११)
घटी/(बढी) लगानी	(५,२११,३९१,२७४)	१०,९१४,४२१,०६४
लगानी र बैक निक्षेपबाट प्राप्त आय	३,२२०,९८६,४४४	३,६७५,२२३,८४६
लगानी गतिविधिबाट खुद नगद प्रवाह (ख)	(३,६६३,२५८,६५९)	८,४३६,८७२,५५०
वित्तीय गतिविधिको नगद प्रवाह		
(घटी)/बढी पुँजी	-	-
लाभांश भुक्तानी	(६,९३८,०१०,०२७)	(६,६७७,३३२,९३९)
वित्तीय गतिविधिबाट खुद नगद प्रवाह (ग)	(६,९३८,०१०,०२७)	(६,६७७,३३२,९३९)
नगदमा भएको कुल वृद्धि (क+ख+ग)	२,२५७,४३९,६३९	१४,४८८,६७९,५२६
वर्षारम्भमा नगद तथा बैक मौज्जात	४१,२६३,४६५,१४८	२६,७७४,७८५,६२२
वर्षान्तमा नगद तथा बैक मौज्जात	४३,५२०,९०४,७७९	४१,२६३,४६५,१४८

हाम्रो संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

कविराज खनाल
अध्यक्ष

बुद्धि प्रसाद आचार्य
प्रबन्ध निर्देशक

बैकुण्ठ अर्याल
सञ्चालक

डिल्लीराज घिमिरे
सञ्चालक

सि.ए. नरेन्द्र भट्टराई
एन. भट्टराई एण्ड कम्पनी
चार्टर्ड एकाउण्टेण्टस्

विनय कुमार चालिसे
सञ्चालक

सूर्यभक्त पोखरेल
नायब प्रबन्ध निर्देशक (अर्थ)

शैलजा राई
प्रबन्धक

मिति: पौष २७, २०७२
स्थान: काठमाडौं

इक्विटीमा परिवर्तनको विवरण

२०७२ आषाढ मासान्तमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको

(अंकहरू: रुपैयाँमा)

विवरण	शेयर पुँजी	संचित मुलाफा	पूर्वव्याख्या जगेडा	प्रथम पटक Adoption समायोजन	जम्मा
२०७० आषाढ मसान्त सम्मको मौज्जात	१५,०००,०००,०००	३८,६३५,६९४,८२८			३८,६३५,६९४,८२८
विगत वर्षको समायोजन		१८,३८०	१५,९२२,०८८,३८९	१,६४९,९९५,६५५	१७,५६४,०२२,४२३
विगत वर्षको समायोजन गर्नु भन्दा अगाडिको मौज्जात	१५,०००,०००,०००	३८,६३५,७१३,२०८	१५,९२२,०८८,३८९	१,६४९,९९५,६५५	५६,९९९,७१७,२५२
विगत वर्षको आय		१४०,८६६,२८५			१४०,८६६,२८५
विगत वर्षको खर्च		(९५३,५७६,२८३)			(९५३,५७६,२८३)
संशोधित पुनःनिर्धारण कर					
अग्रिम/दायित्व वॉकी समायोजन					
पुनः प्रस्तुत शुरू मौज्जात	१५,०००,०००,०००	३,७८२,३००,३२९	१५,९२२,०८८,३८९	१,६४९,९९५,६५५	५५,३८७,००७,२५३
NFRS समायोजन		(२४६,८८६,७९९)			(२४६,८८६,७९९)
आ.व. २०६९/७० को लाभ/खर्च		(६,९००,०००,०००)			(६,९००,०००,०००)
एसोसिएटमा इक्विटी नोकसानी (त्रिशूली जल विद्युत कं.ली.)		(६,३००,६८४)			(६,३००,६८४)
आयकर पछिको खुद नाफा (एसोसिएटमा इक्विटी नोकसानी बाहेक)		११,५७६,७९६,३७५			११,५७६,७९६,३७५
२०७१ आषाढ मसान्त सम्मको मौज्जात	१५,०००,०००,०००	४२,२४४,६१२,१०२	१५,९२२,०८८,३८९	१,६४९,९९५,६५५	५९,८०८,६१६,१४६

विवरण	शेयर पुँजी	संचित मुलाफा	पूर्वव्याख्या जगेडा	प्रथम पटक Adoption समायोजन	जम्मा
२०७१ श्रावणको शुरू मौज्जात	१५,०००,०००,०००	४२,२४४,६१२,१०२	१५,९२२,०८८,३८९	१,६४९,९९५,६५५	५९,८०८,६१६,१४६
प्रथम पटक Adoption जगेडा सञ्चित मुनाफामा सारिएको		१,६४९,९९५,६५५		(१,६४९,९९५,६५५)	
विगत वर्षको समायोजन गर्नु भन्दा अगाडिको पुनः प्रस्तुत मौज्जात	१५,०००,०००,०००	४३,८९४,६०७,७५६	१५,९२२,०८८,३८९		५९,८०८,६१६,१४६
विगत वर्षको आय		१८६,७६५,९४५			१८६,७६५,९४५
विगत वर्षको खर्च		(३२९,२८४,९५९)			(३२९,२८४,९५९)
संशोधित पुनःनिर्धारण कर फरफारक (आ.व. २०६५/६६ र आ.व. २०६६/६७)		(३००,०००,०००)			(३००,०००,०००)
अग्रिम/दायित्व वॉकी समायोजन					
पुनः प्रस्तुत शुरू मौज्जात	१५,०००,०००,०००	४३,४६५,६५२,७९७	१५,९२२,०८८,३८९		५९,३९०,७९७,१२९
NFRS समायोजन		(८८९,९९२,०६६)			(८८९,९९२,०६६)
आ.व. २०७०/७१ को लाभ/खर्च		(७,०५०,०००,०००)			(७,०५०,०००,०००)
एसोसिएटमा इक्विटी नोकसानी (त्रिशूली जल विद्युत कं.ली.)		(३,३५३,३५५)			(३,३५३,३५५)
आयकर पछिको खुद नाफा (एसोसिएटमा इक्विटी नोकसानी बाहेक)		१४,५५९,६९९,७३३			१४,५५९,६९९,७३३
२०७२ आषाढ मसान्त सम्मको मौज्जात	१५,०००,०००,०००	५०,०७६,३५५,०५३	१५,९२२,०८८,३८९		६५,९९८,४४३,४४२

कविराज खनाल अध्यक्ष	बुद्धि प्रसाद आचार्य प्रबन्ध निर्देशक	डिप्टी कविराज घिमिरे सञ्चालक	सि.ए. नरेन्द्र भट्टराई एन. भट्टराई एण्ड कम्पनी चार्टर्ड एकाउण्टेण्टस्	हाम्रो संलग्न प्रतिवेदन अनुसार
विनय कुमार चालिसे सञ्चालक	सूर्यभक्त पोखरेल नायब प्रबन्ध निर्देशक (अर्थ)	शैलजा राई प्रबन्धक	मिति: पौष २७, २०७२ स्थान: काठमाडौं	

२०७२ आषाढ मसान्तमा समाप्त आर्थिक वर्षको वित्तीय विवरणहरूसंग सम्बन्धित टिप्पणीहरू :

सामान्य जानकारी (पृष्ठभूमि):

नेपाल दूरसंचार कम्पनी लिमिटेड (नेपाल टेलिकमको रूपमा ब्राण्ड नाम रहेको), तात्कालीन कम्पनी ऐन २०५३ को अधिनमा रही २०६० साल माघ (February 2004) मा स्थापना भइ नेपालका दूरसंचार सेवा प्रदायक कम्पनीहरूमा अग्रणी भागमा रहेको छ । कम्पनीले आफ्ना सेवाहरू (Voice and Value Added Services) मा अत्याधुनिक प्रविधिहरू प्रयोग गरी सेवा प्रदान गर्दै आएको छ ।

नेपाल टेलिकम (यसपछि "कम्पनी" भनिने) सरकारको शत प्रतिशत स्वामित्व भएको "नेपाल दूरसंचार संस्थान" को निरन्तर रूपमा संचालित संस्थाको रूपमा रहेको छ । यसमा तत्कालिन संस्थानमा रहेको सम्पत्ति तथा दायित्वहरू, Equity सरकारको स्वामित्वमा रहने गरी हस्तान्तरण भई आएको छ ।

कम्पनीका प्रमुख प्रमोटरहरूमा नेपाल सरकार तथा नागरिक लगानी कोष रहेको छ । नेपाल सरकारले आफ्नो अधिनमा रहेको हिस्साबाट केही हिस्सा कम्पनीका कर्मचारीहरू तथा सर्वसाधारणमा शेयरको रूपमा वितरण गरेको छ । शेयरधनीहरूको विवरण टिप्पणी १३ मा उल्लेख गरिएको छ ।

कम्पनीको मुख्य कार्यालय भद्रकाली प्लाजा, काठमाण्डौमा रहेको र कम्पनीले देशभरी आफ्ना शाखाहरू विस्तार गरेको छ । कम्पनी आफ्नो पहुँच देशभर पुर्याउन भरमग्दुर प्रयासरत छ । देशका शहरी तथा विकट क्षेत्रमा रहेका आफ्ना अमूल्य ग्राहकहरूमा गुणस्तरीय सेवा प्रदान गरी सामाजिक र आर्थिक विकासमा कम्पनीले उल्लेख्य टेवा पुऱ्याएको छ ।

कम्पनीले विश्वको बदलिँदो परिस्थिति अनुरूप उच्च

प्रविधिमा आधारित विभिन्न प्रकारका दूरसञ्चार सेवाहरू ग्राहक समक्ष पुर्याई रहेको छ ।

कम्पनीको वार्षिक वित्तीय विवरणहरू सर्वसाधारणको लागि प्रकाशित गरिनुको साथै कम्पनीको वेबसाइट www.ntc.net.np मा पनि राखिएको छ ।

कम्पनीको शेयर व्यवसायिक कारोवारको प्रयोजनको लागि Nepal Stock Exchange Limited (NEPSE) मा सूचिकृत गरिएको छ ।

१. लेखा विवरणहरू तयारीका आधारहरू :

यस भागमा कम्पनीको वित्तीय विवरणहरूमा महत्वपूर्ण प्रभाव रहने भनि कम्पनीले निर्धारण गरेका तथा लेखा नीतिहरूले वित्तीय विवरणहरूमा हुनुपर्ने भनि तोकिएबमोजिमका लेखा विवरणहरूको जिश्लेशणात्मक व्याख्या गरिएको छ । लेखा टिप्पणीहरू संग सम्बन्धित लेखा नीतिहरू समेत सम्बन्धित टिप्पणीहरू संगै उल्लेख गरिएको छ । व्यवस्थापनले लेखा नीतिहरूको प्रावधानको अधिनमा रही स्वविवेक प्रयोग गरी लेखा अनुमान गर्ने गरेको छ ।

कम्पनीका वित्तीय विवरणहरू Accounting Standard Board Nepal ले जारी गरेको Nepal Financial Reporting Standards (NFRS) को आधारमा तयार गरिएका छन् । यसले International Accounting Standard Board (IASB) ले जारी गरेको International Financial Reporting Standards (IFRS) लाई सम्बोधन गरेको छ । कम्पनीका वित्तीय विवरणहरू निरन्तरता (Going Concern) अवधारणको आधारमा तयार गरिएका छन् । लेखामान र सो संग सम्बन्धित

व्याख्याहरू लाई NFRS शब्दावलीकोरूपमा प्रयोग गरी सम्बन्धीत टिप्पणीहरूमा समावेश गरिएको छ ।

सम्बन्धित Reconciliation हरू First Time Adoption of NFRS Section मा टिप्पणी ३१ मा देखाइएको छ ।

१.१ Accounting Pronouncements:

कम्पनीले आफ्ना वित्तीय विवरणहरू Accounting Standard Board Nepal (ASBN) ले १३ सेप्टेम्बर, २०१३ मा घोषणा गरेको Accounting Pronouncements हरूसंग मिल्नेगरी तयार गरी आफ्नो लेखा नीतिहरूको आधारमा प्रस्तुत गरेको छ । केही लेखामानहरूको सम्बन्धमा निम्नानुसारले गरिएको छ ।

- NFRS 9; Financial Instruments का प्रावधानहरूको सट्टा NAS: 32 Presentation of Financial Instruments, NAS 39: Recognition of Financial Instrument and NFRS 7: Disclosures of Financial Instruments का प्रावधानहरूको प्रयोग गरिएको छ ।
- १३ सेप्टेम्बर, २०१३ सम्म IASB वाट जारी भएका तथा परिमार्जन गरेका Accounting Pronouncement हरूलाई कम्पनीले आफ्नो वित्तीय विवरणहरूमा समावेश गरेको छ । सो मिति पश्चात कम्पनीको लागि लागू हुने नया तथा परिमार्जन भएका Accounting Pronouncement हरूलाई NFRS मा समावेश भएपछि कम्पनीले आफ्नो लेखा नीतिमा समावेश गर्ने छ ।

१.१.१ वित्तीय प्रस्तुति तथा Disclosure मा NFRS को प्रभाव

तत्कालिन NAS ले अद्यावधिक गर्न नसकेका Accounting Pronouncement हरूमा वृहत परिमार्जन पश्चात NFRS जारी गरिएको छ । NFRS ले पारेका वित्तीय प्रभावहरू वित्तीय विवरणहरूको सम्बन्धित खण्डमा Disclosure सहित उल्लेख गरिएको छ ।

१.२ Accounting Convention

केही वित्तीय तथा इक्विटी उपकरणहरू वास्तविक मुल्य (Fair Value) मा मापन गरिएको बाहेक कम्पनीका वित्तीय विवरणहरू Historical Cost को अवधारणाको आधारमा तयार गरिएका छन् ।

केही विशेष कारोवार बाहेक कम्पनीका वित्तीय विवरणहरू Accrual Basis मा तयार गरिएका छन् । व्यवहारिक कारणले कतिपय आम्दानी र खर्चहरू जस्तै इन्टरनेट सेवा तथा पोल भाडाबाट प्राप्त आम्दानी लाई नगद आधारमा लेखाङ्कन गरिएको छ । यी आयहरूलाई नगद आधारमा लेखाङ्कन गर्दा सारभूत रूपमा फरक नपर्ने व्यवस्थापनको विश्वास रहेको छ ।

१.३ प्रस्तुतिकरण:

दशमलवपछिका अंकहरूलाई नजिकको रूपैयांमा समायोजन गरी वित्तीय विवरणहरू नेपाली रूपैयांमा (Nepalese Rupees, NPR) मा प्रस्तुत गरिएको छ । तुलाना गर्ने प्रयोजनको लागि आवश्यकता अनुसार विगत वर्षको अंकहरूलाई Disclosure सहित पुनःवर्गीकरण गरिएको छ ।

कम्पनीको वित्तीय विवरण प्रस्तुत गर्दा चालू तथा गैह्र चालू सम्पत्ति र दायित्व छुट्याइ देखाइएको छ । यस्ता सम्पत्ति तथा दायित्वहरूलाई Maturity Period को आधारमा आवश्यकता अनुसार पुनः विभाजन गरी टिप्पणीमा उल्लेख गरिएको छ ।

नाफा नोक्सान विवरण Classification by Nature सिद्धान्तको आधारमा तयार गरिएको छ ।

नगद प्रवाह विवरण Indirect विधिको प्रयोग गरी तयार गरिएको छ । नगद प्रवाह विवरणले गैह्र नगद र गैर सञ्चालन गतिविधिबाट प्राप्त

नाफाको समायोजन सहित सञ्चालन गतिविधिबाट प्राप्त नगद, कार्यशील पुजिको परिवर्तन, व्याज तथा कर लाई छुट्टाछुट्टै समावेश गरी देखाएको छ ।

१.४ लेखा नीतिहरू:

NFRS अनुसार कम्पनीको व्यवसाय संग मेल खाने गरी लेखा नीतिहरू निर्धारण र लागू गर्नु पर्दछ । कम्पनीको वित्तीय अवस्था, नतिजा तथा नगद प्रवाहमा सारभूत रूपमा असर पार्न सक्ने लेखानीति तथा लेखा अनुमानहरू प्रयोग गर्दा संचालक समिती र व्यवस्थापनको तहबाट उपयुक्त निर्णय लिने गरिएको छ । आवश्यक लेखानीतिहरू अथवा लेखा नीतिमा भएका परिवर्तनहरू प्रत्येक वित्तीय विवरणका Item हरू लाई सम्बन्धित टिप्पणीमा समावेश गरिएका छन् ।

१.५ लेखा अनुमानहरू (Accounting Estimates):

NFRS अनुसार कम्पनीले वित्तीय विवरणहरू तयार गर्दा विवरणहरू तयार गरिएको मिति सम्म कायम सम्पत्ति र दायित्वहरू सोही मितिसम्म Disclose गरिएका Contingent सम्पत्ति र दायित्वहरू तथा सोही अवधिसम्मको मात्र आम्दानी तथा खर्चहरूसंग सम्बन्धित रकमलाई आधार मानी लेखा अनुमानहरू तयार गर्नुपर्ने हुन्छ ।

Accounting Assumptions तथा Estimates हरूलाई Ongoing Basis मा समीक्षा गर्ने गरिएको छ । लेखा अनुमानहरूको पुनर्विचार गर्दा सोही अवधिको लागि मात्र प्रभाव गर्ने भए सोही अवधिको लागि र भविष्यमा पनि प्रभाव रहने भएमा हाल तथा भविष्यको लागि पनि स्वीकार्य हुने गरी उल्लेख गरिएको छ । लेखा अनुमानहरूको प्रकृति र प्रभावमा परिवर्तन गरी लागू गरिएको अवस्थामा लेखा टिप्पणीको साथमा त्यस्ता विषेश: लेखा अनुमानहरू उल्लेख गरिएको छ ।

१.६ लेखा अवधि:

कम्पनीले आफ्नो वित्तीय विवरण नेपाली आर्थिक वर्ष अनुसार तयार गर्ने गरेका छ । नेपाली आर्थिक वर्ष अनुसार हुने अंग्रेजी क्यालेण्डरको मिति निम्नानुसार छ ।

विवरण	नेपाली पात्रो अनुसारको मिति/अवधि	अंग्रेजी पात्रो अनुसारको मिति/अवधि
NFRS SFP* शुरुको मिति	१ श्रावण २०७०	१६ जुलाई २०१३
वित्तीय अवस्थाको तुलनात्मक विवरण मिति	३२ आषाढ २०७१	१६ जुलाई २०१४
तुलनात्मक रिपोर्टिङ्ग अवधि	१ श्रावण २०७० देखि ३२ आषाढ २०७१ सम्म	१६ जुलाई २०१३ देखि १६ जुलाई २०१४ सम्म
वित्तीय अवस्थाको प्रथम NFRS विवरण मिति	३१ आषाढ २०७२	१६ जुलाई २०१५
प्रथम NFRS रिपोर्टिङ्ग अवधि	१ श्रावण २०७१ देखि ३१ आषाढ २०७२ सम्म	१७ जुलाई २०१४ देखि १६ जुलाई २०१५ सम्म

*SFP=Statement of Financial Position (वित्तीय अवस्थाको विवरण)

१.७ Presentation Currency:

कम्पनीका वित्तीय विवरणहरू चलनचलितको कारोवार मुद्रा (नेपाली रुपैया) मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

१.८ Discount Rate:

कम्पनीले विविध पक्षहरू माथि विचार गरी नगद प्रवाहमा प्रयोग हुने Discounting Rate निर्धारण गरेको छ ।

सामान्यतया यस्तो Discounting Rate निकाल्नको लागि Capital Assets Pricing Model - CAPM प्रयोग गरिन्छ । Assets Impairment को निर्धारण गर्दा समेत Discounting Rate लाई प्रयोग गरिएको छ । कम्पनीको कुनैपनि दीर्घकालीन ऋण नभएमा पुंजिको लागत नै पुंजिको भारित औसत (Weighted Average) लागत हुन्छ । Expected Rate of Return निर्धारणमा CAPM को प्रयोगका लागि Beta को आवश्यकता हुन्छ । दूरसंचार उद्योगको एकमात्र सूचिकृत कम्पनी भएको कारण बजार गति र प्रतिफल दरको वास्तविक रूप देखाउनको लागि Beta को प्रयोग त्यति उपयुक्त देखिदैन । शेयर बजार Volatile हुँदा को अवस्थामा समेत कम्पनीको शेयरको मूल्य स्थिर रहेको देखिन्छ । यसकारण Discounting Rate प्रयोजनको लागि CAPM को प्रयोग गरीएको छैन ।

वित्तीय विवरणहरूमा Discount Rate निर्धारण गर्दा Risk Adjusted Dividend Growth Model को प्रयोग गरिएको छ । यसरी निर्धारण हुन आएको Discount Rate १२% ले दायित्वहरूमा Discounting गरिएको छ ।

सम्पति र प्राप्तहरूमा कम्पनीको लगानीबाट प्राप्त औषत आयको आधारमा ६% Discount Rate निर्धारण गरिएको छ ।

१.९ Limitations to NFRS Implementations:

सूचनाहरू उपलब्ध नभएका अवस्थामा सूचनाहरू प्राप्त गर्न लाग्ने लागत प्राप्तहुने लाभभन्दा बढी हुने अवस्थामा NFRS संगका त्यस्ता अपवादहरूलाई सम्बन्धित खण्डहरूमा समावेश गरिएका छन् ।

२. अदृश्य सम्पति:

कम्पनीका वित्तीय विवरणहरूमा नेपाल दूरसंचार प्राधिकरणले विभिन्न सेवाहरू संचालन गर्न दिएका

अनुमति पत्रहरू समेत समावेश छन ।

२.१ लेखा नीतिहरू:

कम्पनिले आफ्नो नियन्त्रणमा भएका र भविष्यमा कम्पनीलाई आर्थिक लाभ प्रदान गर्ने प्रवल सम्भावना भएका लागत मूल्यलाई सजिलै मापन गर्न सकिने सम्पतिहरूको पहिचान गरी लेखांकन गर्दछ ।

Hardware उपकरणहरूको क्षमता विस्तारको लागि प्रयोग गरिने Software हरूलाई जायजैथा, प्लान्ट र उपकरण (PPE) मा समावेश गरिएको छ ।

निश्चित अवधि भएका अदृश्य सम्पतिहरू:

निश्चित प्रयोग अवधि (Useful Lives) भएका अदृश्य सम्पतिहरूलाई प्राप्त हुँदाको मूल्य (Acquisition Cost) बाट संचित ह्रास मूल्य (Accumulated Amortized Cost) तथा Accumulated Impairment Loss घटाएर निर्धारण गरिएको छ ।

सम्पतिको प्रयोग योग्य जीवन अवधि र ह्रास (Amortisation) विधि कम्पनीले हरेक वर्ष पुनरावलोकन गर्ने गरेका छ । सम्पतिको Expected Useful Life तथा सम्पतिबाट भविष्यमा हुने आर्थिक लाभको उपभोगलाई NAS ८ ले औल्याएको विधिसंग उपयुक्त हुनेगरी Amortisation अवधि र विधिमा परिवर्तन गरी लेखांकन गरिनुको साथै सोही अनुसार नै लेखा अनुमानहरूमा पनि परिवर्तन गरिएको छ ।

अनुमति पत्र दस्तुर:

अनुमति पत्र दस्तुर सोको मान्य अवधिको आधारमा बाँडफाँड (Amortized) गरिएको छ । अनुमति पत्रहरूको Amortisation अवधि निर्धारण गर्दा बाँकी अवधि तथा कुनै खास प्रविधिमा आधारित छ छैन हेरी गरिएको छ । यसलाई Straight Line Method बाट बाँडफाँड गरी नाफा नोक्सान खातामा देखाइएको छ ।

२.२ अदृश्य सम्पत्तिको विवरणः

खुद अदृश्य सम्पत्तिहरूमा नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणलाई भुक्तानी गरी बाँकी रहेको/भुक्तानी गर्नु पर्ने अनुमति पत्र (दस्तुर) हरू पर्दछन् ।

अनुमति पत्र दस्तुरः

नियामक निकायको माग र आवश्यकता हेरी अनुमति पत्र दस्तुर, अग्रिम रूपमा भुक्तानी गरिएको छ । वित्तीय विवरणमा प्रस्तुत गर्दा विवरण प्रक्षेपण गरिएको अवधिको लागि सान्दर्भिक रकम Amortized गरी बाँकी रकम वित्तीय विवरणमा अदृश्य सम्पत्तिको रूपमा सारिएको छ । अनुमति पत्रको बाण्डफाण्ड बाँकी मान्य अवधिको लागि Time Apportion Basis बाट गरिएको छ ।

अदृश्य सम्पत्तिहरूको प्रयोगयोग्य अवधि निम्नानुसार छ ।

(अंकहरू रुपैयाँमा)

सेवाको प्रकार	आयु वर्ष	लाईसेन्स अवधि	अघिल्लो वर्षको अन्तमा अपलेखन नगरिएको मौज्दात	यस वर्षको नवीकरण शुल्क	यस वर्ष अपलेखन गरिएको	१ श्रावण २०७० मा अपलेखन नगरिएको मौज्दात
पि.एस.टि.एन. (नवीकरण)	५	२०६७.१०.१३-२०७२.१०.१२	९५,०६१,२७५	-	२६,८८३,०००	६८,१७८,२७५
जि.एस.एम.	५	२०६६.०१.२९-२०७१.०१.२८	७,३२०,२३७,२६०	-	४,०००,०००,०००	३,३२०,२३७,२६०
ईन्टरनेट	५	२०६७.०१.१४-२०७२.०१.१३	१५०,०१५	-	५४,०००	९६,०१५
जम्मा (आ.व. २०६९/७० को लागि)			७,४१५,४४८,५५०	-	४,०२६,९३७,०००	३,३८८,५११,५५०
सेवाको प्रकार	आयु वर्ष	लाईसेन्स अवधि	अघिल्लो वर्षको अन्तमा अपलेखन नगरिएको मौज्दात	यस वर्षको नवीकरण शुल्क	यस वर्ष अपलेखन गरिएको	३२ आषाढ २०७१ मा अपलेखन नगरिएको मौज्दात
पि.एस.टि.एन. (नवीकरण)	५	२०६७.१०.१३-२०७२.१०.१२	६८,१७८,२७५	-	२६,८८३,०००	४१,२९५,२७५
जि.एस.एम.	५	२०६६.०१.२९-२०७१.०१.२८	३,३२०,२३७,२६०	-	३,३२०,२३७,२६०	-
जि.एस.एम.	५	२०७१.०१.२९-२०७६.०१.२७	-	१८९,०००,०००	६,८३५,०६८	१८२,१६४,९३२
ईन्टरनेट	५	२०६७.०१.१४-२०७२.०१.१३	९६,०१५	-	५४,०००	४२,०१५
जम्मा (आ.व. २०७०/७१ को लागि)			३,३८८,५११,५५०	१८९,०००,०००	३,३५४,००९,३२८	२२३,५०२,२२२
सेवाको प्रकार	आयु वर्ष	लाईसेन्स अवधि	अघिल्लो वर्षको अन्तमा अपलेखन नगरिएको मौज्दात	यस वर्षको नवीकरण शुल्क	यस वर्ष अपलेखन गरिएको	३१ आषाढ २०७२ मा अपलेखन नगरिएको मौज्दात
पि.एस.टि.एन. (नवीकरण)	५	२०६७.१०.१३-२०७२.१०.१२	४१,२९५,२७५	-	२६,८८३,०००	१४,४१२,२७५
जि.एस.एम.	५	२०७१.०१.२९-२०७६.०१.२७	१८२,१६४,९३२	-	३७,८००,०००	१४४,३६४,९३२
ईन्टरनेट	५	२०६७.०१.१४-२०७२.०१.१३	४२,०१५	-	४२,०१५	-
ईन्टरनेट	५	२०७२.०१.१५-२०७७.०१.१३	-	२७०,०००	११,८३४	२५८,१६४
जम्मा (आ.व. २०७१/७२ को लागि)			२२३,५०२,२२२	२७०,०००	६४,७३६,८४९	१५९,०३५,३७३

२.३ GSM नवीकरण दस्तुर :

२०६६।०१।२९ देखि बाँकी GSM सेवाको पहिलो नवीकरण दस्तुर २० अर्ब रुपैया तिर्ने विषयमा भएको नियामक निकायसंगको विवाद हाल आएर टुङ्गिएको छ । तिर्न बाँकी रहेको दस्तुर उक्त अवधिदेखि लगातार ५ बर्षसम्म खर्च लेखी देखाइएको छ । सरकारले मिति २०६९।०६।१४ को क्याबिनेटबाट नवीकरण दस्तुर वापतको २० अर्ब रुपैया ८ किस्तामा तिर्न पाउने गरी पुनरतालिकीकरण गरेको छ । तिर्न बाँकी यस्तो दायित्वलाई चालू र गैर चालू दायित्वमा विभाजन गरी देखाइएको छ ।

GSM सेवाको दोस्रो नवीकरण दस्तुर सम्बन्धी विषय कानूनत विवादित रहेको र त्यसको भुक्तानीको प्रक्रिया के हुने भन्ने विषयमा हालसम्म कुनै ठोस निर्णय हुन सकेको छैन । सरकारले उक्त विषयमा निर्णय गर्न गठन गरेको कमिटिले रकम तथा दायित्व निर्धारण गरी विवाद टुङ्ग याएको अवस्थामा दोस्रो नवीकरण दस्तुर वापत पुनः खर्च व्यवस्थापन गर्नुपर्ने हुन सक्छ ।

२.४ अदृश्य सम्पत्तिहरूमा Impairment :

Impairment को सम्भावना देखिएका अदृश्य सम्पत्तिहरूको कम्पनीले Impairment Test गरी निश्चित बजार मूल्य नभएको अवस्थामा यस्ता सम्पत्तिहरूको Value in Use लाई आधार लिई पुनः मूल्य निर्धारण गरेको छ । GSM license दस्तुर संग सम्बद्ध सेवाहरूको आय प्रवृत्ति हेर्दा यिनीहरूबाट हुने नगद प्रवाहको वर्तमान मूल्य Cash Generating Units (अदृश्य सम्पत्तिहरू समेत) को Carrying Amount भन्दा बढी हुने आशा लिइएको छ ।

३. जायजेथा, प्लाण्ट र उपकरण (Property, Plant and Equipment: PPE)

जायजेथा, प्लाण्ट र उपकरणहरूलाई तिनीहरूको सम्पूर्ण खर्चबाट संचित ह्रास तथा संचित

Impairment Loss घटाइ आएको लागत मूल्यमा कम्पनीको वासलातमा देखाइएको छ । कम्पनिले आफ्नो नियन्त्रणमा भएका र भविष्यमा कम्पनीलाई आर्थिक लाभ प्रदान गर्ने प्रवल सम्भावना भएका लागत मूल्यलाई सजिलै मापन गर्न सकिने सम्पत्तिहरूको पहिचान गरि लेखांकन गर्दछ ।

जायजेथा, प्लाण्ट र उपकरणहरू को ह्रासकट्टी अवधि प्रयोगयोग्य तथा प्राप्त गरिएको वर्षदेखि समदरमा निर्धारण गरिएको छ । बाँकी मूल्य, प्रयोगयोग्य अवधि र ह्रासकट्टी दर कम्तिमा प्रत्येक वर्षान्तमा पुनरावलोकन गरिएको छ । कुनै अनुमानहरू फरक पर्न गएको अवस्थामा त्यस्ता फरकहरूलाई NAS ८ अनुसार लेखांकन गरिएको छ ।

खरीद मूल्यको अलावा सम्पत्तिहरूलाई तिनीहरूको स्थानसम्म पुर्याउन र वास्तविक ढंगमा संचालन क्षमतायोग्य बनाउन लागेका खर्चहरूलाई सम्पत्तिको मूल्यमा नै समाहित गरिएको छ । फरक फरक प्रयोगयोग्य अवधि भएका पार्टपूजाहरू जडित प्लाण्ट र उपकरणहरूको हकमा त्यस्ता पार्टपूजाहरूको आ-आफ्नो अवधिको आधारमा छुट्टाछुट्टै ह्रास कट्टी गरिएको छ । NAS-१६ ले सम्बोधन नगर्ने खर्चहरूलाई सम्बन्धित अवधिमा खर्च लेखिएको छ ।

NAS १६ र International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) - १ मा जायजेथा, प्लाण्ट र उपकरणहरूको लागतमा विस्थापित गर्न, Dismantle वा सोही स्थानमा पुनःस्थापन गर्न लाग्ने खर्चहरू समेत समावेश गर्नुपर्ने ब्यवस्था रहेको र त्यस्ता लागत अनुमान गरी लेखांकन गर्न कठिन भएको तथा विगतको अनुभवलाई समेत हेर्दा त्यस्ता अनुमानलाई समावेश नगर्दा पनि आर्थिक निर्णयहरूमा सारभूत असर नपर्ने देखिन्छ । यस कारणले Assets Retirement Obligation (ARO) को लेखांकन गरिएको छैन ।

कम्पनीको नाममा रहेको जग्गालाई प्राप्त गरेको लागतको आधारमा मूल्य कायम गरिएको छ ।

कम्पनीले सेवा विस्तार, उपकरण तथा पूर्वाधार निर्माणमा उल्लेख्य लगानी गरेको छ ।

दृश्य सम्पत्तिहरू भित्र मुख्यतया कम्पनीको Network संचालन गर्ने Base Station तथा प्रविधिहरू पर्दछन् ।

निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सम्पत्तिहरूलाई आवश्यकता अनुसार Impairment Loss घटाइ तिनको लागत मूल्यमा लेखांकन गरी उद्देश्य अनुरूप संचालनमा आएको अवधिदेखि ह्रास कट्टी गरिएको छ ।

लिजमा लिएका सम्पत्तिहरूको ह्रासकट्टी अन्य प्राप्त सम्पत्तिहरूमा भै प्रयोगयोग्य अवधिको आधारमा गरिएको र कम अवधिका लिज सम्पत्तिहरूमा लिजको शर्तका आधारमा ह्रासकट्टी गरिएको छ ।

विस्थापित भएका, मर्मत गरी संचालन गर्न नसकिने गरी बिग्रिएका तथा मूल्य नगन्य भई अप्रचलित अवस्थाका सम्पत्तिहरूलाई पहिचान भएको अवधिबाटै कम्पनीको सम्पत्ति शीर्षकबाट हटाइएको छ । जायजेथा, प्लाण्ट र उपकरणहरूको कुनै एकाइ को Disposal मूल्य र तिनीहरूको Carrying Value बीचको फरक मूल्यलाई त्यस्ता सम्पत्तिहरू विस्थापन गर्दा प्राप्त वास्तविक नाफा नोक्सान मानी कम्पनीको नाफा-नोक्सान विवरणमा देखाईएको छ ।

ह्रास कट्टी:

लामो अवधीसम्मको प्रयोगयोग्य जीवन रहने जग्गा जमिन बाहेका अन्य सम्पत्तिहरूलाई तिनीहरूको प्रयोगयोग्य अवधि अनुसार Straight Line Method को आधारमा ह्रास कट्टी गरिएको छ । बांकी मूल्य, सम्पत्तिको जीवन र ह्रासकट्टी विधिहरूलाई हरेक आर्थिक वर्षको अन्त्यमा पुनरावलोकन

गरिएको छ । पूर्वानुमानमा कुनै परिवर्तन भएको पाइएमा परिवर्तित अनुमानहरूलाई NAS ८ अनुसार परिमार्जित गरी लेखांकन गरिएको छ । सम्पत्तिको प्रयोगयोग्य अवधि खण्ड ३.२ मा वर्गीकरण गरी देखाइएको छ ।

फरक फरक प्रयोगयोग्य अवधि भएका पार्टपूर्जाहरू जडित प्लाण्ट र उपकरणहरूको हकमा त्यस्ता पार्टपूर्जाहरूको आ-आफ्नो अवधिको आधारमा छुट्टाछुट्टै ह्रास कट्टी गरिएको छ ।

De-recognition:

जायजेथा, प्लाण्ट र उपकरणहरूको कुनै एकाइ को Disposal मूल्य र तिनीहरूको Carrying Value बीचको फरक मूल्यलाई त्यस्ता सम्पत्तिहरू विस्थापन गर्दा प्राप्त वास्तविक नाफा नोक्सान मानिएको छ ।

३.१ जायजेथा, प्लाण्ट र उपकरणसंग सम्बन्धित अन्य टिप्पणीहरू:

३.१.१ जग्गा

स्वामित्व सम्बन्धी मान्य प्रमाणपत्रहरू भएका जग्गा जमिनलाई Asset Recognition Criteria को आधारमा Principle of substance over form माथि पनि विचार गरी लेखांकन गरिएको छ । यस्ता सम्पत्तिहरूको वास्तविक मूल्य प्रचलित बजार मूल्य र सरकारी दरलाई आधार मानी निर्धारण गरिएको छ । सबै जग्गा जमिन लाई fair value मा हुनेगरी पुनःमूल्यांकन गरिएको छ ।

जमिनको पुनःमूल्यांकन:

अचल सम्पत्तिको Real Estate बजार मूल्य नभएको र सोही प्रकृतीको जग्गाजमिनको वास्तविक मूल्य प्राप्त नभएको अवस्थामा त्यस्ता जग्गाजमिनहरूको मूल्य निर्धारण NFRS १३ को Level III ले औल्याएको आवश्यकताको आधारमा गरिएको छ । कम्पनीले यस्ता जग्गाजमिनहरूलाई लामो

अवधिसम्म आफ्नो स्वामित्वमा राखी व्यवसायिक प्रयोजनको उपयोग गर्ने आधारलाई विचार गरी प्रचलित बजारमूल्य तथा जग्गा करको लागि सरकारले निर्धारण गर्ने मूल्यको आधार लिई सो को ५०-५० % भारित मूल्य लेखांकन गरिएको छ ।

स्वामित्व प्रमाणपत्र नभएका सम्पत्तिहरू (Substance Over Form):

आफ्नो स्वामित्वको प्रमाण नभएका कतिपय जग्गाजमिनहरू पनि कम्पनीले भोगचलन गरिरहेको छ । प्रयोगको निरन्तरता र आर्थिक लाभमा स्पष्ट अवरोध नहुने उपयुक्त जग्गालाई कम्पनीको सम्पत्तिमा लेखांकन गरिएको छ । यसको विवरण र मूल्य निम्नानुसार रहेको छ ।

आफ्नो स्वामित्वमा नरहेको तर नेपाल टेलिकमले प्रयोग गरिरहेको जमिनको विवरण

क्र. सं.	जमिन तथा भवन	अवस्थित संख्या	क्षेत्रफल (बर्ग मि.)	रकम
१	जमिन	२७१	४४०,१८४.७९	उपलब्ध नभएको
	क) जंगल भित्र रहेको टावर संरचना अवस्थित जमिन	९७	१५१,२५८.०३	
	ख) साविक नेपाल दूरसञ्चार संस्थान हुंदाको जमिन	१४	२७,१०५.७७	
	ग) नेपाल टेलिकमको मातहतमा रहेको जमिन	१४३	२४३,२५०.९६	
	घ) नेपाल सरकारको अन्य कार्यालयको नाममा दर्ता भएको जमिन	१७	१८,५७०.८१	
२	भवन		उपलब्ध नभएको	३७२,७२७,३२८.८१

३.१.२ भवन तथा भौतिक संरचना:

भौतिक पूर्वाधारहरू तथा संरचनाहरूलाई RCC, भारवहन क्षमता, ढुङ्गाको गाह्रो, टहरा तथा अन्य निर्माण बनोटको आधारमा वर्गीकरण गरिएको छ । भौतिक पूर्वाधारहरूको प्रयोगयोग्य अवधिलाई लिई Historical Cost वाट संचित ह्यासकट्टी गरी NFRS SFP को प्रारम्भ मितिमा Deemed Cost को रूपमा लिई लेखांकन गरिएको छ ।

भवन तथा भौतिक संरचनाहरूसँग सम्बन्धित अन्य विषयहरू:

कम्पनिका स्वामित्वमा नभएका जग्गाजमिनमा निर्माण गरिएका भवन तथा भौतिक संरचनाहरूलाई Substance Over Form को आधारमा लेखांकन गरिएको छ ।

निर्माण गरिएका भौतिक संरचनाहरूको सम्बन्धित निकायबाट स्वीकृत नक्शा तथा निर्माण सम्पन्न प्रमाणपत्र प्राप्त नभएको अवस्था समेत रहेको र नियामक निकायबाट यस्ता संरचना निर्माण उपर जरिवाना लगाउने वा भत्काउन लगाउने जोखिम कम्पनीसंग रहन्छ ।

प्लाण्ट र उपकरणहरू:

पहिलोपटक NFRS लागू गरिएको कुरालाई मध्यनजर गर्दै प्लाण्ट र उपकरणहरूको भौतिक गणना गर्दा सम्भव भए सम्म सम्पूर्ण सम्पत्तिहरूलाई समेट्ने प्रयास गरिएको छ । सम्पत्तिको भौतिक स्थिति र संचालनलाई आधार मानी सम्पत्तिहरू प्रयोगयोग्य भएका मितिबाट Historical Cost र प्राप्त जडान सूचनाको आधारमा जडान खर्चहरू समेत समावेश गरिएको छ । सूचनाहरू प्राप्त हुन नसकेका प्लाण्ट र उपकरणहरूको जडान खर्चलाई सोही प्रकृतिका अन्य खर्च संग मिल्ने गरी जडान खर्च निर्धारण गरिएको छ ।

त्यस्ता निर्धारित खर्चहरूलाई NFRS SFP को प्रारम्भ मितिमा Deemed Cost को रूपमा उद्दृत गरिएको छ ।

NFRS को मान्यता अनुसार भौतिक रूपमा अवस्थित नभएका वा संचालनमा नभएका प्लाण्ट र उपकरणहरूलाई कितावबाट हटाउनुपर्नेमा सो नहटाइ सार्दै ल्याइने गरिएकोमा यस अवधिमा कम्पनीले त्यस्ता सम्पत्तिहरूलाई हटाइ समायोजन गरेको छ । यस सम्बन्धी विवरणहरू टिप्पणी ३१ (Reconciliation for First Time Adoption of NFRS) मा देखाइएको छ ।

फर्निचर फिक्सचर र अन्य अफिस सामग्री:

फर्निचर फिक्सचर र अन्य अफिस सामग्रीको प्रयोगयोग्य अवधिको आधारमा Historical Cost वाट संचित ह्यासकट्टी गरी NFRS SFP को प्रारम्भ मितिमा Deemed Cost को रूपमा लिई लेखांकन गरिएको छ ।

सवारी साधन:

सवारी साधनहरूको प्रयोगयोग्य अवधिको आधारमा Historical Cost वाट संचित ह्यासकट्टी गरी NFRS SFP को प्रारम्भ मितिमा Deemed Cost को रूपमा लिई लेखांकन गरिएको छ ।

पुंजीगत कार्य प्रगति (Capital Work in Progress):

नयां प्रणाली तथा उपकरणहरूको प्राप्ति र जडान खर्चहरूलाई कार्य संचालनमा आउनु अघिसम्म वा सिभिल सम्बन्धी कार्यहरू समाप्त नभएको मिति सम्म पुंजीगत कार्य प्रगतिमा लेखांकन गरिएको छ । पुंजीगत कार्य प्रगति मूल्य भित्र निर्माणसंग सम्बन्धित स्टोरमा रहेका जिन्सी मौज्दात, ओसारपसार मा रहेका जिन्सी सामग्री (Stock in Transit), ठेकेदार र आपूर्तिकर्तासंगको बाँकी मूल्य तथा प्राप्त गर्न बाँकी उपकरण मूल्यहरू संलग्न छन् । उपकरणहरू कार्य संचालनमा आएपछि तथा सिभिल सम्बन्धी कार्यको कार्य संचालन योग्य भइ हस्तान्तरण भएपछि पुंजीकरण गरिएका छन् ।

आ.व. २०७०/७१ को जायजेथा, फ्लान्ट र उपकरणको विस्तृत विवरण

विस्तृत विवरण	जमिन	भवन	प्लान्ट र मेसिनरी	ताप प्रकाश र ब.सि.	फर्निचर र फिक्सर	कार्यालय उपकरण	सवारी साधन	जम्मा
वास्तविक मूल्य (रु)								
श्रावण १, २०७० मा	१६,४८६,४९२,५३९	१,८१७,३२०,३०८	२८,१९५,१३७,१४९	१९०,२६५,८५८	२०३,२३५,०७६	१,२८१,५८७,८३३	८३९,३२७,९४७	४९,०१३,३६६,७१०
वर्ष भरीमा थप	-	८०५,८०८,९४१	४,८६५,३६८,०३८	७,०६६,०६५	२३,४४५,१९०	६०,६३३,६०१	१९,६७२,०१४	५,७८१,९९३,८४९
समायोजन								
आषाढ ३२, २०७१ मा	१६,४८६,४९२,५३९	२,६२३,१२९,२४९	३३,०६०,५०५,१८७	१९७,३३१,९२३	२२६,६८०,२६६	१,३४२,२२१,४३४	८५८,९९९,९६१	५४,७९५,३६०,५५९
ह्रासकट्टी								
श्रावण १, २०७० मा	-	४१०,३६०,९५९	१४,३२९,००६,१६४	१७४,६१९,१९६	१३८,४३२,६२५	१,०००,१२९,३७५	४११,२८७,९२९	१६,४६३,८३६,२४८
वर्ष भरीमा थप	-	५९,७०७,७६१	३,०४६,१३९,७६७	६,१९९,३९०	२२,२४०,०७८	१०८,७२०,५६०	६८,३२५,९४३	३,३११,३३३,४९९
समायोजन								
आषाढ ३२, २०७१ मा	-	४७०,०६८,७२०	१७,३७५,१४५,९३१	१८०,८१८,५८६	१६०,६७२,७०३	१,१०८,८४९,९३५	४७९,६१३,८७२	१९,७७५,१६९,७४७
NET BLOCK								
आषाढ ३२, २०७१ मा	१६,४८६,४९२,५३९	२,१५३,०६०,५२९	१५,६८५,३५९,२५६	१६,५१३,३३७	६६,००७,५६३	२३३,३७१,४९९	३७९,३८६,०८९	३५,०२०,१९०,८१२
आषाढ ३१, २०७० मा	१६,४८६,४९२,५३९	१,४०६,९५९,३४८	१३,८६६,१३०,९८६	१५,६४६,६६२	६४,८०२,४५०	२८१,४५८,४५७	४२८,०४०,०१८	३२,५४९,५३०,४६०

आ.व.२०७१/७२ को जायजेथा, फ्लन्ट र उपकरणको विस्तृत विवरण

विस्तृत विवरण	जमिन	भवन	प्लान्ट र मोसिनरी	ताप प्रकाश र घ.सि.	फर्निचर र फिक्सर	क्याचलिय अपकरण	सवारी साधन	जरमा
वास्तविक मूल्य (रु)								
श्रावण १, २०७१ मा	१६,४८६,४९२,५३९	२,६२३,१२९,२४९	३३,०६०,५०५,१८७	१९७,३३१,९२३	२२६,६८०,२६६	१,३४२,२२१,४३४	८५८,९९९,९६१	५४,७९५,३६०,५५९
वर्ष भरीमा थप	२,५२२,६५३	४३७,२६३,१५३	२,३९५,३०२,३२२	१७,५२१,०२०	२२,८७५,३६२	४३,८८२,२३१	४,४०१,१४२	२,९२३,७६७,८८३
समायोजन								
आषाढ ३१, २०७२ मा	१६,४८९,०१५,१९२	३,०६०,३९२,४०१	३५,४५५,८०७,५०९	२१४,८५२,९४३	२४९,५५५,६२८	१,३८६,१०३,६६५	८६३,४०१,१०३	५७,७१९,१२८,४४१
ह्रासकट्टी								
श्रावण १, २०७१ मा	-	४७०,०६८,७२०	१७,३७५,१४५,९३१	१८०,८१८,५८६	१६०,६७२,७०३	१,१०८,८४९,९३५	४७९,६१३,८७२	१९,७७५,१६९,७४७
वर्ष भरीमा थप	-	७१,२४३,९१२	३,३९८,४६८,५२३	५,४७६,६२५	२३,२२८,५८७	९५,५४०,६६९	७०,४०९,४२१	३,६६४,३६७,७३७
समायोजन								
आषाढ ३१, २०७२ मा	-	५४१,३१२,६३२	२०,७७३,६१४,४५४	१८६,२९५,२११	१८३,९०१,२९०	१,२०४,३९०,६०४	५५०,०२३,२९३	२३,४३९,५३७,४८४
NET BLOCK								
Impairment Loss	(१६५,५०१,७६५)							
आषाढ ३१, २०७२ मा	१६,४८९,०१५,१९२	२,५९९,०७९,७६९	१४,६८२,९९३,०५५	२८,५५७,७३२	६५,६५४,३३८	१८१,७१३,०६१	३१३,३७७,८१०	३४,११४,०८९,१९२
आषाढ ३२, २०७१ मा	१६,४८६,४९२,५३९	२,९५३,०६०,५२९	१५,६८५,३५९,२५६	१६,५१३,३३७	६६,००७,५६३	२३३,३७९,४९९	३७९,३८६,०८९	३५,०२०,१९०,८१३

पुंजिगत निर्माणधिन कार्य प्रगतिको विस्तृत विवरण

रकम रूपैयामा

विवरण	आषाढ ३१, २०७२ (चालु बर्ष)	आषाढ ३२, २०७१ (पुनः प्रस्तुत)	श्रावण १, २०७० (पुनः प्रस्तुत)
पुंजिगत कार्य	१,७०९,१३५,२७७	१,१७२,७३३,५४०	१,३०६,४७१,८५२
जडान प्रक्रियामा रहेका उपकरणको मौज्जात	१,९७३,६३२,०७७	३,४५९,१५८,७८२	२,२५४,५२९,४१३
आपूर्तिकर्ता र टेकेदार पेशकी	३७२,१७८,८४२	६७४,२३७,९२८	१,५६३,३५०,४७५
जम्मा	४,०५४,९४६,१९६	५,३०६,१३०,२५०	५,१२४,३५१,७४०

३.२ प्रयोगयोग्य अवधिमा परिवर्तन (Changes in Useful Life):

सम्पत्तिको प्रयोगयोग्य अवधिलाई NFRS SFP को प्रारम्भ मितिको आधारमा पुनः लेखाजोखा गरिएको छ । अवधि पुन गणना गर्दा पर्न गएको प्रभाव लाई पूर्व लेखांकित PPE को साथमा खण्ड ३१ मा देखाइएको छ ।

वर्गीकरण	पुन वर्गीकरण	प्रयोग योग्य अवधि		परिवर्तनको कारण
		पहिलाको GAAP	NFRS रिपोर्टिङ्ग	
भवन	स्थायी संरचना	२५		प्राविधिक पुनःनिर्धारण
भवन	अस्थायी संरचना	५		प्राविधिक पुनःनिर्धारण
	RCC फ्रेम संरचना		५०	प्राविधिक पुनःनिर्धारण
	भार वहन संरचना (ईटा/ढुङ्गा)-कार्यालय प्रयोजन		२५	प्राविधिक पुनःनिर्धारण
	भार वहन संरचना (ईटा/ढुङ्गा)-उपकरण प्रयोजन		१५	प्राविधिक पुनःनिर्धारण
भवन	धातु संरचना		१५	प्राविधिक पुनःनिर्धारण
	सेल्टर		१५	प्राविधिक पुनःनिर्धारण
	कम्पाउण्ड पर्खाल		१५	प्राविधिक पुनःनिर्धारण
प्लान्ट तथा मेशिनरी	जमिन मुनिको नेटवर्क	१५	१५	प्राविधिक पुनःनिर्धारण
प्लान्ट तथा मेशिनरी	अप्टिकल फाईबर र जमिन माथिको नेटवर्क	१०	१०	प्राविधिक पुनःनिर्धारण
प्लान्ट तथा मेशिनरी	कोर नेटवर्क स्विचिङ्ग, ट्रान्समिशन लिङ्क केवल नेटवर्क (टुल्स वाहेक)	७	७	प्राविधिक पुनःनिर्धारण
प्लान्ट तथा मेशिनरी	टुल्स, ईन्टरनेट उपकरण र ग्राहक उपकरण	५	५	प्राविधिक पुनःनिर्धारण
अन्य	तप, प्रकाश, ए.सी., फर्निचर, फिक्सर, कार्यालय उपकरण	५	५	प्राविधिक पुनःनिर्धारण
अन्य	सवारी साधन (मोटरसाईकल/कार/जिप/ट्रक)	५	१०	प्राविधिक पुनःनिर्धारण
अन्य	सवारी साधन (ट्राईसाईकल, साईकल र अन्य)	५	५	प्राविधिक पुनःनिर्धारण

३.३ सम्पत्तिहरूलाई आवश्यकता अनुसार NFRS संग उपयुक्त हुने गरी पुनः वर्गीकरण गरिएको छ ।

३.४ Impairment of PPE :

३.४.१ Impairment Test को प्रयोग :

जायजैथा, प्लान्ट र उपकरण को कुनै एकाईमा भएको Impairment त्यसको Carrying Value र Recoverable Amount बीच फरकको रूपमा पहिचान गरिएको छ । कुनै सम्पत्तिको खास एकाईले स्वतन्त्र रूपमा नगद प्रवाह गर्दैन भने Recoverable Amount लाई त्यस्तै समूहमा रहेका Cash

Generating Units (CGU) हरू को आधारमा निर्धारण गरिएको छ । कम्पनीको प्रत्येक प्रक्षेपण मितिमा कुनै सम्पत्तिमा Impairment गर्नु पर्ने देखिएको अवस्थामा सोको निर्धारण गरी Recoverable Amount समेत निश्चित गरिएको छ । CGU हरूको Recoverable Amount, Fair Value मा Disposal गर्न लाग्ने लागत घटाई आउने मूल्य र Value in Use मध्ये जुन बढी हुन्छ सोहीलाई कायम गरिएको छ । बजार मूल्यको आधारमा निर्धारण गर्न नसकिने अवस्थामा यस्तो मूल्य Discounted Cash Flow को आधारमा गरिन्छ । नगद प्रवाह गणना, Past Trend तथा बाह्य सूचनाको आधारमा गरिएको छ । सम्पत्ति वा CGU हरूमा हुने विशेष जोखिम देखाउनको लागि उपर्युक्त Discount Rate को प्रयोग गरिएको छ ।

३.४.२ Impairment Indication:

सम्पत्तिमा Impairment सूचित गर्नु पर्ने पहिचान भएका प्रत्येक Cash Generating Unit (CGU) को क्षतिको गणना गर्दा नगद प्रवाह गर्ने CGU को Carrying Amount र Recoverable Amount बीच तुलना गरिएको छ ।

३.४.३ Impairment Charge:

कम्पनीले प्रयोगमा ल्याएको Wi-Max प्रणालीबाट आर्जित आय र पुँजिगत लागत हेर्दा Impairment को गणना गर्नु पर्ने स्पष्ट संकेत देखिएकोले माथि उल्लेखित आधारमा त्यस्तो क्षतिको गणना गरी नाफा नोक्सान खातामा देखाईएको छ ।

Fair Value सम्बन्धी सूचनाको अभावमा Recoverable Amount लाई Value in Use को आधारमा निर्धारण गरिएको छ । व्यवस्थापनले अनुमान गरेको प्रयोगयोग्य अवधिले Wi-Max प्रणालीले भविष्यमा प्रवाह गर्ने खुद आयलाई बिचार गरी Present Value गणना गरी टिप्पणी २३ मा प्रक्षेपण गरिएको छ ।

अंकहरू रुपैयामा

विवरण	आषाढ ३१, २०७२	आषाढ ३२, २०७१	श्रावण १, २०७०
WIMAX CGU को खुद ल्याईएको मूल्य	४८७,९५२,४५९		
WIMAX CGU को Recoverable Amount	(३२२,४५०,६९४)		
जम्मा क्षति	१६५,५०१,७६५		क्षतिको कुनै संकेत नभएको
क्षतिको मूल्य	१६५,५०१,७६५		

४ एसोसियेट्समा लगानी (Investment in Associates):

कम्पनीले त्रिशुली जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड (TJVCL) मा संस्थापक लगानीकर्ताको रूपमा जम्मा शेयरको ३०% सम्म लगानी गर्ने प्रतिबद्धता गरे अनुसार शेयर लगानी गरेको छ ।

लगानीमा गरिएको भुक्तानी विवरण यसप्रकार छ :

अंकहरू रुपैयामा

विवरण	TJVCL को चुक्ता पुँजी	नेपाल टेलिकमको लगानी	ईविवटीको रुपमा पहिचान	चुक्ता पुँजीको प्रतिशत
श्रावण १, २०७०	२०,०००,०००	१०,०००,०००	१०,०००,०००	५०
आषाढ ३२, २०७१	१०५,०००,०००	५०,०००,०००	४३,६९९,३१६	४७.६२
आषाढ ३१, २०७२	३४४,४९३,५००	१७,५००,०००	८७,८४५,९६१	२८.३

त्रिशूली जलविद्युत कम्पनी लिमिटेडमा लगानीकर्ताको भूमिकामा कम्पनी नियन्त्रण गर्न सक्ने क्षमतामा नदेखिएता पनि संचालक समितिमा प्रतिनिधित्व गर्ने तथा साधारण सभामा उपस्थित भई मतदान गर्न सक्ने अधिकार राख्दछ । त्रिशूली जलविद्युत कम्पनी लिमिटेडमा कम्पनी Associate लगानीकर्ताको रूपमा रहेको छ (NAS- २८) । बजार मूल्यलाई मध्यनजर गर्दै लगानीलाई शुरुमा लागत मूल्यमा लेखांकन गरिएको र त्यसपछि Equity Method बाट लेखांकन गरिएको छ ।

४.१ Associate तथा संयुक्त लगानीमा Impairment को लेखाजोखा:

त्रिशूली जलविद्युत कम्पनी लिमिटेड निर्माणाधिन रहेकोले यसमा गरिएको लगानीमा Impairment को निर्धारण प्रष्ट भैसकेको छैन । लगानी अवधिभर प्राप्त हुने सम्भावित रकम तथा भविष्यमा हुने अनुमानित नगद प्रवाहको वर्तमान मूल्य जम्मा लगानी भन्दा बढी हुने कम्पनी को विश्वास रहेको छ ।

४.२ जोखिम:

जलविद्युत आयोजनामा गरिने लगानी दीर्घकालिन लगानी भएकोले प्रतिफलमा जोखिम रहने सम्भावना रहन्छ ।

५ वित्तीय उपकरण - वित्तीय सम्पत्तिहरू:

५.१ वित्तीय वर्गीकरण:

वित्तीय सम्पत्तिहरू निम्नानुसार वर्गीकरण गरिएको छ (NAS ३२ र NAS ३९ संग सम्बन्धित)

५.१.१ नगद र नगद सरह (टिप्पणी १२)

५.१.२ आसामी बाँकी (टिप्पणी ११)

५.१.३ ऋण, पेस्की र अन्य (टिप्पणी ९, १०)

५.१.४ शेयर लगानी

माथिल्लो तामाकोशी जलविद्युत लिमिटेडमा कम्पनीले रु. १००।०० प्रति कित्ताको दरले जम्मा ६,३५४,००० कित्ता शेयरमा Equity Share Capital को रूपमा लगानी गरेको छ । यो लगानी कुल शेयर पुँजी रु. १०,५९०,०००,०००।०० को ६% हुन आउँछ ।

माथिल्लो तामाकोशी जलविद्युत लिमिटेड (UTHL) मा शेयर लगानीमा भएको भुक्तानीको विवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

विवरण	अंकहरू रूपैयामा		
	UTHL को चुक्ता पुँजी	नेपाल टेलिकमको लगानी	नियन्त्रण प्रतिशत
श्रावण १, २०७०	१०,५९०,०००,०००	६३५,४००,०००	६ प्रतिशत
आषाढ ३२, २०७१	१०,५९०,०००,०००	६३५,४००,०००	६ प्रतिशत
आषाढ ३१, २०७२	१०,५९०,०००,०००	६३५,४००,०००	६ प्रतिशत

यस्ता लगानीहरूलाई NAS ३९ को अवधारणा अनुसार "Available For Sale" लगानी अन्तरगत राखी शुरु लागत मूल्यमा लेखांकन गरिएको छ । बजार सूचनाको अभाव रहेकोले त्यस्ता लगानी मूल्यलाई

लगानी मितिमा भएको वास्तविक बजार मूल्य मानिएको छ । पछिल्ला मापनहरूमा पनि उपयुक्त मान्यतालाई निरन्तरता दिइएको छ । माथिल्लो तामाकोशी जलविद्युत लिमिटेड निर्माणको अन्तिम चरणमा भएको, संचालनमा आईनसकेको र यसको शेयर सूचिकृत समेत नभएको हुँदा बजार मूल्य परिवर्तनको आधार बन्न सकेको छैन ।

कम्पनीको यस्ता लगानीहरू लामो अवधिसम्म रही रहने हुँदा यसलाई गैर चालू लगानी अन्तर्गत वर्गीकरण गरिएको छ ।

भविष्यमा हुने अनुमानित नगद प्रवाहको वर्तमान मूल्यलाई दृष्टिगत गर्दा यस्ता लगानीबाट कम्पनीलाई प्राप्त हुन आउने रकम कम्पनीले गरेको लगानी रकम भन्दा बढी हुनेमा कम्पनी विस्वस्त रहेको छ । त्यसैले त्यस्ता लगानीमा जोखिम नहुने अनुमान गरिएको छ ।

५.१.५ कर्पोरेट बोनड र डिबेन्चरमा लगानी:

माथिल्लो तामाकोशी जलविद्युत लिमिटेडमा ऋण लगानी:

माथिल्लो तामाकोशी जलविद्युत लिमिटेडमा गरिएको ऋण लगानी "Receivable without Fixed Maturity" प्रकृतिको रहेको छ । यस लगानीलाई "Loans and Receivable without Fixed Maturity" (NAS ३९) को रूपमा वर्गीकृत गरी लागत मूल्यमा अंकित गरिएको छ । कम्पनीको यस्ता लगानीहरू लामो अवधिसम्म रहिरहने हुँदा यसलाई गैर चालू लगानी अन्तर्गत वर्गीकरण गरिएको छ ।

डिबेन्चरहरू:

कम्पनीले तोकिएको निश्चित ब्याजदरमा निम्नानुसारका डिबेन्चर लगानीहरू गरेको छ । यस्ता डिबेन्चरहरूमा गरीएको लगानीको साँवा तथा ब्याजसहितको भुक्तानी प्राप्त गरी फरफारक गरिने हुँदा यसमा अन्य लागत, प्रिमियम वा छुट समावेश नभएका कारण Intrinsic Coupon Rate लाई नै डिबेन्चरको ब्याजदर को रूपमा लिइएको छ ।

डिबेन्चरहरूलाई Maturity Period को आधारमा चालू तथा गैर चालू को रूपमा वर्गीकरण गरिएको छ ।

चालू	अंकहरू रुपैयामा		
डिबेन्चर	आषाढ ३१, २०७२	आषाढ ३२, २०७१	श्रावण १, २०७०
लक्ष्मी बैंक डिबेन्चर	२०,०००,०००	-	-
सिद्धार्थ बैंक डिबेन्चर	-	-	-
जम्मा	२०,०००,०००	-	-
गैर चालू	अंकहरू रुपैयामा		
डिबेन्चर	आषाढ ३१, २०७२	आषाढ ३२, २०७१	श्रावण १, २०७०
माथिल्लो तामाकोशीमा ऋण	४,८९०,९४५,९९८	३,३१७,३३७,५१७	२,५०२,०८१,५५६
लक्ष्मी बैंक डिबेन्चर	-	२०,०००,०००	२०,०००,०००
सिद्धार्थ बैंक डिबेन्चर	१००,०००,०००	१००,०००,०००	१००,०००,०००
जम्मा	४,९९०,९४५,९९८	३,४३७,३३७,५१७	२,६२२,०८१,५५६

माथिल्लो तामाकोशी जलविद्युत लिमिटेडसंग भएको ऋण लगानी सम्झौता अनुसार चालू वर्षमा

रु. १,१६०,७४३,३२४।०० भुक्तानी गरिएको छ । उक्त ऋणमा मिति २०७१।११।१२ सम्म १२% का दरले र त्यसपछि ११% का दरले हुन आउने ब्याज रकम रु. ४१२,०६५,१५७।०० पुँजीकरण गरिएको छ । शुरु मौज्जात, चालू वर्षको साँवाको भुक्तानी तथा ब्याजको पुँजीकरण समेतको गणना गर्दा चालू वर्षको वर्षान्तमा रु. ४,८९०,१४५,९९८।०० ऋण लगानी भुक्तानी बाँकी देखिन्छ ।

५.१.६ बैंक (मुद्दती) निक्षेप लगानी:

कम्पनीको नाममा नेपालका बाणिज्य बैंकहरूमा निक्षेपहरू रहेका छन् । यस्ता निक्षेपहरूको Maturity Period एक वर्षभन्दा कम रहेको छ र तोकिएको दरमा ब्याज प्राप्त हुने गर्दछ । ब्याजको दर सम्झौताका शर्त अनुसार बैंक अनुसार फरक फरक रहेको छ । बैंक निक्षेप लगानीहरूलाई NAS ३९ अनुसार त्यसको Maturity Period र Effective Interest Rate को प्रयोग गरी Held to Maturity को आधारमा वर्गीकृत गरिएको छ । यस्ता निक्षेपहरू साँवा तथा भुक्तानी प्राप्त गरी फरफारक गरिने हुँदा यसमा अन्य लागत, प्रिमियम वा छुट समावेश नभएका कारण Intrinsic Coupon Rate लाई नै ब्याजदर को रूपमा लिइएको छ ।

Maturity Period लाई मध्यनजर गर्दै यस्ता सम्पत्तिहरूलाई चालू सम्पत्तिमा वर्गीकृत गरिएको छ ।

	अंकहरू रुपैयामा			
बैंकमा भएको वचत	आषाढ ३१, २०७२	आषाढ ३२, २०७१	श्रावण १, २०७०	कैफियत
व्यालेन्स ने.रु. मा	६,६३१,०००,०००	३,५५१,०००,०००	१४,६८५,६५३,०००	अ, आ
व्यालेन्स अमेरिकी डलरमा	४,१४६,७४०,०००	२,५४१,३५०,०००	२,३२७,५००,०००	इ
जम्मा	१०,७७७,७४०,०००	६,०९२,३५०,०००	१७,०१३,१५३,०००	

- अ) नेपाली रुपैयामा देखाइएको निक्षेप मध्ये रु. १,०००,०००।०० लाई अक्षय कोषमा राखिएको छ जसबाट प्राप्त ब्याज अवकाशप्राप्त कर्मचारीको हितमा प्रयोग गरिन्छ ।
- आ) आ.व. २०७१।७२ को लागि नेपाली मुद्रामा गरिएको निक्षेप रकममा प्राप्त ब्याजको दर ७% देखि ८.६५% को बीचमा रहेका छन् ।
- इ) आ.व. २०७१।७२ को लागि US Dollars मा गरिएको निक्षेप रकममा प्राप्त ब्याजको दर १.६२% देखि ३.६२% को बीचमा रहेका छन् ।

Impairment:

बैंक जम्मा रकममा Impairment को सम्भावना रहेको देखिदैन ।

जोखिम:

सबै रकमहरू नेपालको "क" वर्गका बाणिज्य बैंकहरूमा जम्मा गरिएको र ति बैंकहरूलाई नेपाल राष्ट्र बैंकले नजिकबाट नियमन गर्ने हुँदा जोखिमको सम्भावना देखिदैन ।

५.१.७ सरकारी सुरक्षणमा लगानी:

कम्पनीले विभिन्न मितिमा विपेश कुपन दरका सरकारी सुरक्षणमा लगानी गरेको छ । अधिकांश यस्ता सुरक्षणहरू प्रिमियममा खरीद गरिएको हुँदा Effective Interest दरहरू निर्धारित कुपन दरभन्दा फरक छन् । उपयुक्त आधारमा नै हरेक सुरक्षण लगानीको ब्याज निश्चित गरी नाफा नोक्सान हिसावमा तथा

नगद प्रवाह विवरणमा देखाइएको छ । यो यस अधिको लेखा नीतिले गरेको कुपन दरको आधारमा गरिएको आय गणना भन्दा फरक छ ।

Maturity Period को आधारमा वित्तीय उपकरणहरूको वर्गीकरण तथा Effective Interest Rate को प्रयोग गरी Amortized Cost मा लेखांकन गरिएकोले यस पूर्व प्रक्षेपित यस्ता लगानीको मूल्य हाल लेखांकन गरिएको लगानी मूल्यभन्दा फरक पर्न जाने सम्भावना रहन्छ ।

चालू	अंकहरू रूपैयाँमा		
ऋणपत्र	आषाढ ३१, २०७२	आषाढ ३२, २०७१	श्रावण १, २०७०
७.५ प्रतिशत विकास ऋणपत्र २०७२ क	-	७९,३३६,५५६	७९,७८४,१९६
९ प्रतिशत विकास ऋणपत्र २०७३ क	-	४३८,०४१,१४२	४४२,२५७,६४०
९ प्रतिशत विकास ऋणपत्र २०७२ ख	-	३२४,८०१,८८६	३२६,८४१,७१५
९ प्रतिशत विकास ऋणपत्र २०७२ ग	-	५००,२९२,३८०	५००,५६०,७७५
८.५० प्रतिशत विकास ऋणपत्र २०७१ घ	-	२५७,४८४,०१८	२६७,८७९,६३३
९.७५ प्रतिशत राष्ट्रिय ऋणपत्र २०७२	-	५००,०००,०००	५००,०००,०००
१० प्रतिशत राष्ट्रिय ऋणपत्र २०७२	-	८००,०००,०००	८००,०००,०००
जम्मा	-	२,८९९,९५५,९८९	२,९१७,३२३,९५९

गैर चालू	अंकहरू रूपैयाँमा		
ऋणपत्र	आषाढ ३१, २०७२	आषाढ ३२, २०७१	श्रावण १, २०७०
७.५ प्रतिशत विकास ऋणपत्र २०७२ क	७८,८५८,४०५	-	-
९ प्रतिशत विकास ऋणपत्र २०७३ क	४३३,४९७,०७७	-	-
९ प्रतिशत विकास ऋणपत्र २०७१ ख	-	-	५४५,१५७,९३२
८ प्रतिशत विकास ऋणपत्र २०७० क	-	-	२७३,७४६,७४७
९.७५ प्रतिशत राष्ट्रिय ऋणपत्र २०७२	५००,०००,०००	-	-
१० प्रतिशत राष्ट्रिय ऋणपत्र २०७२	८००,०००,०००	-	-
जम्मा	१,८१२,३५५,४८३	-	८१८,९०४,६७९

Impairment:

सरकारी सुरक्षण लगानीमा Impairment को सम्भावना रहेको देखिदैन ।

जोखिम:

सरकारी सुरक्षणमा गरिएको लगानीहरू जोखिमरहित लगानी मानिएता पनि बजार ब्याज दरमा परिवर्तन तथा मुद्रास्फूर्ति जस्ता जोखिमबाट यस्ता लगानीहरूमा प्रभाव पर्ने सक्ने देखिन्छ ।

६ Disclosure of Interest in other Entities:

कम्पनीको अन्य निकायहरूमा निम्नानुसार लगानी रहेको छ ।

विवरण	माथिल्लो तामाकोशी जलविद्युत परियोजना	त्रिशुली जलविद्युत कम्पनी
लगानीको प्रकृती	लगानी (वित्तीय साधन)	एसोसिएट
	श्रावण १, २०७०	५० प्रतिशत
ईक्विटि लगानी प्रतिशत	२०७०/७१	४७.६२ प्रतिशत
	२०७१/७२	२८.३ प्रतिशत
जोखिम र अन्य विवरण	टिप्पणी ५.१.४	टिप्पणी ४

७ बिक्रीयोग्य सम्पत्तिहरू:

मुख्य रूपमा मर्मतको लागि प्रयोग हुन सक्ने तथा बिक्रीको प्रक्रियामा रहेका सम्पत्तिहरू कम्पनीले विस्थापित (Dismantled) सम्पत्तिको रूपमा राखेको छ । Scraps तथा dismantled सम्पत्तिहरूको अलावा कम्पनीसंग लिलामीको लागि भनि छुट्याइएका सम्पत्तिहरू पनि रहेका छन् । यी सम्पत्तिहरूलाई लेखा किताबबाट हटाई शुन्य मूल्य वा रु. १/- Carrying Amount कायम गरी लेखांकन गरिएको छ । IFRS ५ अनुसार यस्ता सम्पत्तिहरू Fair value बाट बिक्री लागत घटाइ निर्धारण गरिनुपर्छ ।

व्यवस्थापनबाट कम महत्वका भनि औल्याइएका तथा व्यवहारिक कठिनाइका कारण मूल्य निर्धारण गर्न नसकिने सम्पत्तिहरूलाई वित्तीय विवरणहरूमा समावेश गरिएको छैन । यसले कम्पनीको वित्तीय अवस्था तथा कार्य सम्पादनमा नगन्य प्रभाव हुने व्यवस्थापनको अनुमान रहेको छ ।

कम्पनीमा कुनै पनि Discontinued Operations छैनन् ।

८ जिन्सी मौज्जात:

जिन्सी मौज्जातहरूलाई सम्पूर्ण खरीद लागत, परिवर्तन गर्दा लाग्ने लागत र सामग्रीहरू वर्तमान स्थान र अवस्थामा ल्याउँदा लाग्ने लागतहरू समावेश गरी Net Realizable Value(सामान्य व्यापारिक हिसाबले अनुमानित बिक्री मूल्यबाट अनुमानित कार्य सम्पन्न लागत र आवश्यक अनुमानित खर्चहरू घटाइ निर्धारित मूल्य) वा Cost मध्ये जुन कम हुन आउँछ सोही मूल्यमा लेखांकन गरिएको छ ।

लागतलाई FIFO को आधारमा लेखांकन गरिएको छ ।

जिन्सी मौज्जातहरूमा मुख्य रूपमा नगद कार्डहरू, टेलिफोन सेटहरू (मोवाइल र अन्य), ड्रप वायर, अन्य सहायक सामग्रीहरू र पुँजीकरण गर्न नमिल्ने जगेडा सामग्रीहरू समावेश गरिएका छन ।

अंकहरू रुपैयामा

विवरण	आषाढ ३१, २०७२ (चालु वर्ष)	आषाढ ३२, २०७१ (पुनः प्रस्तुत)	श्रावण १, २०७० (पुनः प्रस्तुत)
टेलिफोन सेट, ड्रपवायर र पाटपूर्जा	१७२,३०५,६५४	८१,५२५,४३०	१०५,०४५,२६२
क्यास कार्डहरू	१६०,२९३,१५४	१३७,५२९,२९६	१०६,८३९,७७९
स्पेयर र अन्य	२३०,२२५,७७४	११०,५३४,१९४	९९४,७९७,८१७
जम्मा	५६२,८२४,५८२	३२९,५८०,८४०	१,२०६,६८२,८५८

जिन्सी मौज्दात (Obsolete/Slow-Moving/Non-Moving) हस्को मूल्यबाट उपयुक्त Allowance हरू घटाई लेखांकन गरिएको छ । जिन्सी मौज्दातहस्को मूल्य समायोजन गर्दा अन्तिम प्रयोग भएको अवधिको आधारमा Obsolete (५ वर्षभन्दा बढी), Non-Moving (२-५ वर्ष), Slow-Moving (१-२ वर्ष) गरी वर्गीकरण गरेको आधार लाई लिइएको छ ।

सामाग्रीमा मूल्य ह्रास:

अंकहरू रुपैयामा

विवरण	आषाढ ३१, २०७२ चालु वर्ष	आषाढ ३२, २०७१ (पुनः प्रस्तुत)	श्रावण १, २०७० (पुनः प्रस्तुत)
रेकर्ड अनुसारको मौज्दात	९०७,२४२,६८६	६७३,९९८,९४४	१,५५१,१००,९६१
Write Down Allowances	(३४४,४१८,१०४)	(३४४,४१८,१०४)	(३४४,४१८,१०४)
खुद ल्याईएको रकम	५६२,८२४,५८२	३२९,५८०,८४०	१,२०६,६८२,८५७

यस अघि मूल्य कायम भएका तर भौतिक रूपमा नरहेका सामाग्रीहस्को पहिचान र विप्लेषण गरी जिन्सी मौज्दातमा उपयुक्त लेखांकन गरिएको छ ।

९ ऋण, पेस्की र अन्य:

ऋण, पेस्की र अन्य सम्पत्तिहस्मा आर्जित ब्याज, कर्मचारी पेस्की तथा दावीहरू, आपूर्तिकर्ताहस्संगको पेस्की तथा दावीहरू समावेश छन् ।

अंकहरू रुपैयामा

विवरण	आषाढ ३१, २०७२ (चालु वर्ष)	आषाढ ३२, २०७१ (पुनः प्रस्तुत)	श्रावण १, २०७० (पुनः प्रस्तुत)
चालू			
आर्जित ब्याज	१३१,७८३,७५६	८०,५५७,५४६	२३७,९२०,४०२
पेस्की दिईएको र अन्य दावी	१,५०१,१९०,२४०	६८२,७५४,०८९	९३८,८५८,८९६
पेस्की दिईएको र कर्मचारी दावी	६८,२२७,१५८	३६,६३१,५७९	२७,८०३,५१३
कर्मचारी ऋण	११२,२०१,७०१	८८,३२१,३०७	९९,८२१,१९५
चालू जम्मा	१,८१३,४०२,८५५	८८८,२६४,५२१	१,३०४,४०३,९९६
गैर चालू			
कर्मचारी ऋण	१,७५७,८२६,६५८	१,३८३,७००,४७३	१,५६४,१४१,८६१
गैर चालू जम्मा	१,७५७,८२६,६५८	१,३८३,७००,४७३	१,५६४,१४१,८६१
जम्मा	३,५७१,२२९,५१३	२,२७१,९६४,९९४	२,८६८,५४५,७८७

९.१ आर्जित ब्याज (Interest Accrued) :

तोकिएको समयमा आयको रूपमा लिइएको तर प्राप्त भैनसकेको ब्याजलाई सामान्य व्यवसायको दौरान प्राप्त भएको मानी आर्जित ब्याजमा समावेश गरिएको छ । यस्ता आयलाई लागत मूल्यको आधारमा लेखांकन गरिएको छ ।

विगत अनुभवलाई दृष्टिगत गर्दा यस्ता प्राप्तिहरूमा कुनै जोखिम व्यहोनु पर्ने देखिदैन ।

९.२ कर्मचारी पेस्की तथा दावीहरू:

यस अन्तरगत कर्मचारीहरूलाई उपलब्ध गराइएका र वर्षान्तसम्म फरफारक नगरिएका कार्य पेस्कीहरू तथा लाभदायक ब्याज दरका कर्मचारी ऋण र पेस्की समावेश छन् । पेस्कीहरू सामान्यतया एक वर्षभित्र फछ्यौट गरिने र यसलाई बिना कुनै ब्याज लेखांकन गरिएको छ ।

कर्मचारी ऋणलाई वितरण गर्दाको मितिमा ३% ब्याज लिइ कम्पनीले तोकेको अवधिभित्र चुक्ता गर्ने गरी उपलब्ध गराई ऋणको साँबा रकम तोकिएको अवधिभित्र पुरै चुक्ता हुने गरी किस्ताबन्दीमा असुल उपर गर्ने गरिएको छ । ऋणलाई ह्रास मूल्यमा लेखांकन गरी Effective Interest को दर ९% कायम गरिएको छ । यस्तो ब्याजलाई कर्मचारी लाभ शीर्षक अन्तरगत नाफा नोक्सान हिसावमा देखाइएको छ ।

ऋण तथा पेस्कीको लागि कर्मचारी तलव तथा अवकाश भुक्तानीहरूलाई धितो बन्धकको रूपमा राखिएका हुँदा जोखिमको कुनै सम्भावना देखिदैन ।

९.३ आपूर्तिकर्ता र अन्य पेस्की तथा दावीहरू:

आपूर्तिकर्ता र अन्य (टेकेदार) हरूलाई उपलब्ध गराइएका पेस्की मौज्जातहरूलाई यसमा समावेश गरिएको छ । यी पेस्कीहरूमा कुनै प्रकारका वित्तीय ब्याजहरू समावेश गरिएको छैन । यस्ता पेस्की तथा दावीहरू सामान्य कार्य संचालनको दौरानमा एक बर्षभित्र फछ्यौट हुने अनुमान गरिएको छ ।

पेस्कीहरू उपलब्ध गराउदा फरफारक गनु पर्ने कानूनी दायरा तोकी सम्भौता अनुसार उपलब्ध गराइन्छ ।

९.४ Impairment:

यस्ता सम्पत्तिहरूमा Impairment को कुनै संकेत देखिएको छैन ।

१० अग्रिम भुक्तानी र अग्रिम कर:

यसमा अग्रिम कर र अग्रिम खर्चहरू समावेश छन् ।

अंकहरू रुपैयाँमा

विवरण	आषाढ ३१, २०७२ (चालू वर्ष)	आषाढ ३२, २०७१ (पुनः प्रस्तुत)	श्रावण १, २०७० (पुनः प्रस्तुत)
आयकर (टिप्पणी २५)		१,२६८,९०३,५५३	५९५,५४९,९५५
अग्रिम भुक्तानी खर्चहरू	५३,२५३,९६४	६१,६२१,७१८	२२७,८४७,२७५
जम्मा	५३,२५३,९६४	१,३३०,५२५,२७१	८२३,३९७,२३०

१०.१ अग्रिम कर भुक्तानी:

आर्थिक वर्षमा तिर्नुपर्ने करहरूलाई पछि आन्तरिक राजस्व विभागबाट कर निर्धारण हुने गरी अग्रिम करको रूपमा भुक्तानी गरिन्छ । यस सम्बन्धी व्याख्या टिप्पणी २५ मा उल्लेख गरिएको छ ।

यस्ता पेस्कीहरूलाई NAS ३९ को अधिनमा रही Maturity Period नभएका ऋण र पेस्कीहरू शीर्षकमा लागत मूल्यमा लेखांकन गरीन्छ ।

कर अधिकारीहरूबाट कर निर्धारण भई बढी भुक्तानी भएको अग्रिम करलाई पछिल्लो वर्षहरूमा दावी गरी मिलान गरिन्छ । यस सम्बन्धमा टिप्पणी १८ (Contingencies and Commitments) मा व्याख्या गरिएको छ ।

१०.२ अग्रिम खर्चहरू:

पछिल्लो अवधिको लागि चालू अवधिमा भुक्तानी गरिएका खर्चहरूलाई पछिल्लो अवधिमा सम्बन्धित खर्च शीर्षकमा खर्च लेख्ने गरी चालू अवधिको वित्तीय विवरणमा "अग्रिम खर्चहरू" शीर्षकमा राखिएको छ ।

११ आसामी बाँकी:

ग्राहकबाट असुली हुन बाँकी रकमहरू यस शीर्षकमा समावेश छन् । आसामी बाँकी रकममा व्याजको गणना गरिदैन । उपयुक्त Allowances हर्लाई समायोजन गरिए बाहेक यस्ता बाँकीहरूलाई Carrying Amount मा नै लेखांकन गरिएको छ । असुलउपर हुन नसक्ने अनुमानित रकमहरूलाई आधार मानी त्यस्ता Allowances हर्लाई आसामी बाँकीबाट घटाइएको छ ।

व्यवस्थापनले असुली गर्न नसकिने भनी एकिन गरेका आसामी बाँकी लाई अपलेखन गरी केही विशेष अवस्थाहरूका अपलेखनलाई पहिले बनाइएका Allowance हर्बाट समायोजन गरिन्छ ।

कम्पनीले खराव र शंकास्पद आसामी बाँकीहरूमा गरेका आवश्यक Allowance हर्को कारणले असुली नहुने जोखिमलाई न्यून गरिएको छ । यसो भएता पनि Time Value of Money र Monetary Inflation को कारण भविष्यमा असुल उपर हुने त्यस्ता आसामी बाँकीहरूको मूल्यमा ह्रास आउने देखिन्छ ।

खराव र शंकास्पद आसामी बाँकीहरू तल उल्लेख गरिएको छ ।

विवरण	अंकहरू रुपैयामा		
	आषाढ ३१, २०७२ (चालू वर्ष)	आषाढ ३२, २०७१ (पुनः प्रस्तुत)	श्रावण १, २०७० (पुनः प्रस्तुत)
विविध आसामी	४,२८३,६०९,४०३	४,५८४,९३८,२३५	४,८५०,७४५,८९६
शंकास्पद प्राप्ती	(१,६६१,७९८,९४१)	(१,६६१,७९८,९४१)	(१,६६१,७९८,९४१)
जम्मा	२,६२१,८१०,४६२	२,९२३,१३९,२९४	३,१८८,९४६,९५५

११.१ Impairment of Trade Receivables:

कम्पनीको खराव र शंकास्पद आसामी बाँकीहरूलाई एकै जोखिम प्रकृतिका आधारमा एउटै समूहमा राखी उपयुक्त Impairment Test गरिने र आवश्यक भएमा त्यस्ता आसामी बाँकीहरूलाई उचित Allowance को व्यवस्था अथवा अपलेखन गरिन्छ । असुलउपर हुन नसक्ने अनुमानित आसामी बाँकीहरू त्यस्ता बाँकीहरूको

Ageing को आधार तथा विगतका अनुभवको आधारमा निर्धारण गरिन्छ ।

अंकहरू रुपैयामा

वर्गीकरण	जम्मा	चालू वर्षमा वृद्धि	एक वर्ष भन्दा पुराना
सर्वसाधारण र कर्मचारी	२,३९९,४४३,२३५	१,३९७,५५७,८४६	१,००१,८८५,३८९
सरकारी कार्यालय	१०८,८४२,९९३	५२,३०५,२४९	५६,५३७,७४४
स्वदेशी अन्तर प्रशासनिक निकाय	३२५,२४७,२४६	१७४,८४१,९७६	१५०,४०५,२६९
विदेशी अन्तर प्रशासनिक निकाय	१,४५०,०७५,९२६	१,३९२,७३९,३८०	१३७,३३६,५४५
जम्मा	४,२८३,६०९,४०३	२,९३७,४४४,४५३	१,३४६,९६४,९४९

१२ नगद र नगद सरह:

नगद र नगद सरहका सम्पत्तिहरूको वास्तविक रूपमा तीन महिनाभन्दा कम Maturity Period हुने र कम्पनीको अल्पकालीन तरलताको आवश्यकतालाई पूरा गर्दछ ।

नगद र नगद सरहका सम्पत्तिहरू Fair Value निकट रहेको र अधिकांश कम्पनीका यस्ता नगद वा सो सरहका सम्पत्तिहरूमा जोखिमरहित Call Deposits र तुरुन्त नगदमा परिवर्तन गर्न सकिने अधिकतम तरल लगानीहरू रहेका छन् । नगद तथा चेकहरू पनि यस अन्तर्गत पर्दछन् ।

वैदेशिक मुद्रामा रहेको बैंक मौज्जातहरूलाई नगदकै रूपमा लिइएको छ । यस्ता मौज्जातहरूलाई वर्षान्तको सटही दरको आधारमा प्रचलित मुद्रामा परिवर्तन गरी यसबाट आएको फरक रकम रु. ५०५,३२२,८३७।०० लाई नाफा नोक्सान हिसावमा देखाईएको छ । बैंक तथा नगद मौज्जातमा मुख्य रूपमा Time Value of Money र Inflationary Devaluation जस्ता जोखिम रहन्छन् जुन जोखिमलाई बैंकबाट प्राप्त व्याजले सन्तुलन गर्न सकेको देखिदैन ।

अंकहरू रुपैयामा

विवरण	आषाढ ३१, २०७२ (चालू वर्ष)	आषाढ ३२, २०७१ (पुनः प्रस्तुत)	श्रावण १, २०७० (पुनः प्रस्तुत)
बैंक मौज्जात	४३,५१८,५५१,९७०	४१,२६१,०४१,३३४	२६,७५९,२०९,१७९
नगद र पारबहनमा रहेको नगद मौज्जात	२,३५२,८०९	२,४२३,८१४	१५,५७६,४४३
जम्मा	४३,५२०,९०४,७७९	४१,२६३,४६५,१४८	२६,७७४,७८५,६२२

१३ Equity and Reserves:

१३.१ शेयर पुँजी:

कम्पनीको सूचिकृत पुँजीको बनोट यसप्रकार रहेको छ ।

अंकहरू रुपैयामा

विवरण	शेयर संख्या	प्रति शेयर मूल्य	पुँजिगत मूल्य
अधिकृत पुँजी	२५०,०००,०००	१००	२५,०००,०००,०००
जारी पुँजी	१५०,०००,०००	१००	१५,०००,०००,०००
चुक्ता पुँजी	१५०,०००,०००	१००	१५,०००,०००,०००

कम्पनीको शेयरमा स्वामित्व निम्नानुसार रहेको छ ।

शेयरधनीहरूको वर्गीकरण	२०७१/७२		२०७०/७१		२०६९/७०	
	शेयर संख्या	प्रतिशत	शेयर संख्या	प्रतिशत	शेयर संख्या	प्रतिशत
नेपाल सरकार	१३७,२३९,९५०	९९.४९	१३७,२३९,९५०	९९.४९	१३७,२३९,९५०	९९.४९
नागरिक लगानी कोष	५०,०००	०.०३	५०,०००	०.०३	५०,०००	०.०३
सर्वसाधारण			६,६५६,०४०	४.४४	६,१७१,१९०	४.१२
कर्मचारीहरू	१२,७१०,०५०	८.४८	६,०५४,०१०	४.०४	६,५३८,८६०	४.३६
जम्मा	१५०,०००,०००	१००	१५०,०००,०००	१००	१५०,०००,०००	१००

१३.२ संचित मुनाफा (Reserve and Surplus):

विवरण	अंकहरू रुपैयामा		
	आषाढ ३१, २०७२ (चालू वर्ष)	आषाढ ३२, २०७१ (पुनः प्रस्तुत)	श्रावण १, २०७० (पुनः प्रस्तुत)
सञ्चित मुनाफा (ईक्विटी परिवर्तनको विवरण अनुसार)	६५,९९८,४४३,४४२	५९,८०८,६१६,१४६	५६,१९९,७१७,२५२
जम्मा	६५,९९८,४४३,४४२	५९,८०८,६१६,१४६	५६,१९९,७१७,२५२

१३.३ Movement in Reserve:

Movement in Reserve को विस्तृत विवरण "पुँजी परिवर्तन विवरण" (Statement of Change in Equity) मा देखाइएको छ ।

१४ ग्राहक धरौटी:

ग्राहकले कम्पनीको सेवा प्रयोग गर्नको लागि जमानतमा राखेको धरौटी रकमको Maturity Period नहुने हुँदा Discounting विना लेखांकन गरिन्छ ।

ग्राहक धरौटीलाई धरौटी फिर्ता तथा समायोजन सम्बन्धी विगतमा भएका प्रयोग र अनुमानका आधारमा चालू र गैर चालू गरी दुई भागमा विभाजित गरिएको छ ।

विवरण	अंकहरू रुपैयामा		
	आषाढ ३१, २०७२ (चालू वर्ष)	आषाढ ३२, २०७१ (पुनः प्रस्तुत)	श्रावण १, २०७० (पुनः प्रस्तुत)
ग्राहक धरौटी (चालू)	७३३,५४३,२६१	८१९,१०५,९१०	७९८,३७४,८५२
ग्राहक धरौटी (गैर चालू)	१,७९७,२८२,०००	१,७६३,६४६,०००	१,७३२,२५७,०००
जम्मा	२,५३०,८२५,२६१	२,५८२,७५१,९१०	२,५३०,६३१,८५२

१५ GSM लाइसेन्स शुल्क:

नेपाल सरकारले GSM अनुमतिपत्र को प्रथम नवीकरण दस्तुर तिर्ने अवधि वार्षिक प्रति किस्ता रु. २,५००,०००,०००।०० का दरले ८ किस्तामा तिर्न पाउने गरी व्यवस्था गरेको छ । कम्पनीले निर्धारण गरेको Discount दरको आधारमा यस्तो भुक्तानी गर्न बाँकी रकमलाई तिनुपर्ने अवधि सम्मको लागि घटाइ बाँकी

अवधिलाई आधार मानी चालू र गैर चालू गरी दुई खण्डमा देखाइएको छ ।

विवरण	अंकहरू रुपैयामा		
	आषाढ ३१, २०७२ (चालू वर्ष)	आषाढ ३२, २०७१ (पुनः प्रस्तुत)	श्रावण १, २०७० (पुनः प्रस्तुत)
GSM लाईसेन्स शुल्क तिर्नुपर्ने (गैर चालू अंश)	६,०५३,३९०,७५८	८,०४६,३७५,४५२	१०,२७८,५१८,३०९
GSM लाईसेन्स शुल्क तिर्नुपर्ने (चालू अंश)	२,५००,०००,०००	२,५००,०००,०००	१,९००,०००,०००
जम्मा	८,५५३,३९०,७५८	१०,५४६,३७५,४५२	१२,१७८,५१८,३०९

१६ अन्य दायित्व र व्यवस्थाहरू:

चालू दायित्वहरू र अन्य तिनुपर्ने बाँकीहरूलाई लागत मूल्यमा देखाइएको छ ।

विवरण	अंकहरू रुपैयामा		
	आषाढ ३१, २०७२ (चालू वर्ष)	आषाढ ३२, २०७१ (पुनः प्रस्तुत)	श्रावण १, २०७० (पुनः प्रस्तुत)
विविध साहु (आपूर्तिकर्ता)	६,५७०,६९४,५६४	६,३४३,४०८,९८७	६,०१७,१५०,५७०
विविध साहु (अन्तरप्रशासनिक)	२१९,१७८,७७८	७०,८०४,९८५	८२,७९५,४७६
भुक्तानी बाँकी मूअकर	१६२,९३१,२०८	१९८,५६७,५७३	१५,६९८,३०९
तिर्न बाँकी अन्य शुल्क	२६३,५०६,५६१	२८३,५९०,४९३	२९३,३०७,८०६
रोयल्टी तथा ग्रामीण दूरसञ्चार विकास कोषमा योगदान	२,३५५,५८२,९५०	२,१३३,५४७,९५०	२,०४६,५०५,८८६
ग्राहकबाट अग्रिम प्राप्त रकम	५६५,५३५,९८४	६४५,५२४,२३३	६६५,९६६,४८१
अन्य दायित्व	९६,२३१,०६४	४६५,८७५	२५७,८८५,५९१
जम्मा	१०,२३३,६६१,१०९	९,६७५,९१०,०९६	९,३७९,३१०,११९

विगतको कुनै अवस्थाको परिणाम स्वरूप कम्पनीलाई वर्तमानमा कुनै कानूनी दायित्व आई परेको अवस्थामा त्यस्ता दायित्वहरूको व्यवस्थापन गर्दा कुनै आर्थिक साधनहरू कम्पनीबाट बाहिरिने सम्भावना रहेको र त्यस्तो रकमको उपयुक्त अनुमान गर्न सकिने अवस्थामा व्यवस्थाहरूलाई लेखाङ्कन गर्ने गरिएको छ ।

व्यवस्थाहरूमा परिवर्तन:

प्रत्येक वासलातको मितिमा व्यवस्थाहरूको पुनरावलोकन गर्दा कुनै आर्थिक साधनहरू कम्पनीबाट बाहिरिने सम्भावना नरहेको अवस्थामा त्यस्ता व्यवस्थाहरूलाई समायोजन गरिन्छ ।

व्यवस्थाहरूको प्रयोग:

जुन खर्च प्रयोजनको लागि व्यवस्थाहरूको प्रावधान गरिएको छ सोही खर्चहरूको लागि मात्र समायोजन गरिएको छ ।

विवरण	अंकहरू रुपैयामा		
	आषाढ ३१, २०७२ (चालू वर्ष)	आषाढ ३२, २०७१ (पुनः प्रस्तुत)	श्रावण १, २०७० (पुनः प्रस्तुत)
भुक्तानी बाँकी टेलिकम भत्ता	१,२३२,८५७,८३४	१,०८१,०६५,१५०	१,०१२,०७८,८०१
भुक्तानी बाँकी कर्मचारी वोनस	७२६,३०५,५७९	८२४,७७०,४४१	७७४,१७७,६३६
जम्मा	१,९५९,१६३,४१३	१,९०५,८३५,५९१	१,७८६,२५६,४३७

व्यापारिक र अन्य भुक्तानी बाँकीमा कम्पनीले आपूर्तिकर्ताहरूलाई भुक्तानी वा आर्जित भुक्तानी बाँकीहरू रहने र कम्पनी आफू रोजगारदाता कम्पनीको भूमिकामा भएको कारण यस्ता रकमहरूमा कर तथा सामाजिक सुरक्षा कर समेत समावेश गरिएको छ ।

१७ कर्मचारी खर्च:

चालू वर्षमा कर्मचारी सुविधा पाउने कर्मचारीहरूको औसत संख्या निम्नानुसार छ ।

विवरण	कर्मचारीहरू	
	२०७१/७२	२०७०/७१
कर्मचारी संख्या		
स्थायी नियुक्ति	५१०४	५२७२
करार सेवा अवधि	१७२	१७६
कर्मचारी संख्या: पेन्सन प्रयोजन	१८१६	१८०९
कर्मचारी संख्या: उपदान प्रयोजन	३०९१	३१६७
अवकाश प्राप्त कर्मचारी: पेन्सन सुविधा पाईरहेका	१४९९	१३९४

१७.१ कर्मचारी लागत:

चालू कर्मचारी लागत अन्तरगत चालू वर्षमा कर्मचारीहरूलाई भुक्तानी गरिएका तलब, भत्ता तथा अन्य सुविधाहरू रहेका छन् । यस्ता खर्चहरूमा प्रमुख व्यवस्थापकहरूलाई गरिएको अन्य भुक्तानीहरू समेत संलग्न छ । यसलाई टिप्पणी २९ मा छुट्टाछुट्टै देखाइएको छ ।

विवरण	अंकहरू रुपैयामा	
	आ.व.२०७१/७२(चालु वर्ष)	आ.व.२०७०/७१(गत वर्ष)
तलब र ज्याला	१,३८४,९२२,९२८	१,४०७,३७५,२०१
भत्ता	१,१०२,३५०,७११	९४५,०७९,०३६
पोशाक भत्ता	५४,९४१,५००	५५,६०६,५००
अतिरिक्त समय भत्ता	४५,३९५,२५३	४२,२५०,४४३
स्वस्थोपचार खर्च	३२८,८१८,०७६	२९७,९१८,७७२
जम्मा	२,९१६,४२८,४६८	२,७४८,२२९,९५२

१७.२ अवकाशपछिको सुविधा:

कम्पनीले आफ्ना कर्मचारीको लागि विभिन्न Defined Benefit Plan र Defined Contribution Plan हरू संचालन गरेको छ ।

१७.२.१ Defined Contribution Plan:

यस योजना अन्तरगत कम्पनीले कर्मचारीहरूलाई प्रदान गर्ने Provident Fund र Contributory Pension Fund का खर्चहरू रहेका छन् ।

विवरण	अंकहरू रुपैयामा	
	आ.व.२०७१/७२ (चालु वर्ष)	आ.व.२०७०/७१ (गत वर्ष)
सञ्चय कोषमा योगदान	१३२,१८७,०२५	११९,६४७,००३
अवकाश कोषमा योगदान	७,६५४,५३१	६,९०३,२५७
जम्मा	१३९,८४१,५५६	१२६,५५०,२६०

१७.२.२ Defined Benefit Plan:

यस योजना अन्तरगत कम्पनीले कर्मचारीहरूलाई प्रदान गर्ने संचित विदाको नगद भुक्तानी र निवृत्तिभरण उपदान खर्चहरू पर्दछन् ।

विवरण	अंकहरू रुपैयामा	
	आ.व. २०७९/७२ (चालू वर्ष)	आ.व. २०७०/७१ (गत वर्ष)
विदाको भुक्तानी	२१०,७९४,२५४	२९९,६८८,६०९
निवृत्तिभरण र उपदान	१,६४४,३९५,४०२	१,२२६,९४९,७८०
जम्मा	१,८५५,१०९,६५६	१,५२६,६३८,३८९

साविक तथा अवकाश प्राप्त कर्मचारीहरूको पेन्सन र उपदान Actuarial Assessment आधारमा निर्धारण गरी त्यस रकमलाई दायित्वको रूपमा देखाइएको छ । चालू वर्षमा भएको यस्तो दायित्व निम्नानुसार छ ।

विवरण	आ.व. २०७९/७२		आ.व. २०७०/७१		आ.व. २०६९/७०	
	निवृत्तिभरण (रु)	उपदान (रु)	निवृत्तिभरण (रु)	उपदान (रु)	निवृत्तिभरण (रु)	उपदान (रु)
शुरूको दायित्व (अग्रिम भुक्तानीलाई समावेश नगरिएको)	६,४६४,८६७,९३८	१,८३९,६२९,२८७	५,९४३,७८३,०६७	२,९४४,९६२,९५६	४,४६७,२७६,९०५	१,९३६,६५७,७०९
व्याज शुल्क	४५२,५४०,७५६	१२८,७७४,०५०	१,२२६,९४९,७८०	-	३५७,३८२,०८८	१५४,९३२,६९७
चालू सेवाको लागत	९७२,७००,५४२	९०,३००,०५५	-	-	४८०,९३३,३९८	५६,३३४,६०५
निवृत्तिभरण र उपदान भुक्तानी	(२५५,९५६,०७०)	(५,९४९,३९९)	(२०५,३९६,८३५)	(५,०८९,७४३)	(१६९,८०८,५२४)	(३,७६९,९७५)
निर्धारित दायित्व	७,६३४,९५३,९६६	२,०५२,७६९,९९३	६,४६४,८६७,९३८	१,८३९,६२९,२८७	५,९४३,७८३,०६७	२,९४४,९६२,९५५
अग्रिम भुक्तानी	(३२७,७८६,८९२)	-	(२९८,०४६,५८३)	-	-	-
अन्तिम दायित्व	७,३०६,३६६,०७४	२,०५२,७६९,९९३	६,१६६,८२१,३५६	१,८३९,६२९,२८७	५,९४३,७८३,०६७	२,९४४,९६२,९५५

संचित विदा :

संचित विदाको दायित्व निर्धारण Actuarial Assumption , विगत अनुभवबाट निर्धारित संचित विदा भुक्तानी वृद्धिदर तथा प्रत्येक वर्षान्तमा गरिने Long Term Obligation को Discounting को आधारमा गरिएको छ । यस्ता दायित्वहरूको अन्तिम मौज्जात विवरण निम्नानुसार छ ।

विवरण	अंकहरू रुपैयामा				
	शुरु मौज्जात	नाफा/नोक्सान चालू वर्ष	भुक्तानी	Actuarial नाफा वा नोक्सान	अन्तिम मौज्जात
२०७०/७१	४९३,९७७,५३७	२९९,६८८,६०९	(९४,२८६,९५३)	(७३,०८८,९६७)	६२६,२९९,०९८
२०७१/७२	६२६,२९९,०९८	१४६,९९५,७४६	(१०४,७८०,७७६)	६३,७९८,५०७	७३२,३०४,४९५
विवरण	आ.व. २०७९/७२	आ.व. २०७०/७१	आ.व. २०६९/७०		
सञ्चित विदाको रकम	७३२,३०४,४९५	६२६,२९९,०९८	४९३,९७७,५३७		

कम्पनीका Defined Benefit Plans हरूले कर्मचारीहरूको आयु, लगानी प्रतिफल, Inflation सम्बन्धी निर्धारित गरेका Actuarial Assumptions भन्दा कर्मचारीहरूको दीर्घ आयु, कम लगानी प्रतिफल, अधिक Inflation जस्ता कारण फरक हुनसक्ने जोखिमले गर्दा दायित्वहरूमा वृद्धि वा Plan Assets हरूको मूल्यमा गिरावट आउन सक्दछ ।

Defined Benefit Plan Assets

विवरण	अंकहरू रूपैयाँमा		
	आ.व. २०७९/७२	आ.व. २०७०/७१	आ.व. २०६९/७०
शुरूको सम्पत्ति	२,६९८,८८७,७६९	१,७८०,७३९,५४२	१,२७३,९५९,६९३
(+) यो वर्षको अनुमानित लगानीबाट आय	१३९,९५६,५६३	१३०,३९८,०००	१२०,८७८,०००
(-) अधिल्लो वर्ष लगानी आय बढी लेखाङ्कन भएको	(१९,६९४,२२८)	(३२,९३०,८९९)	३,८७९,६७०
(+) यो वर्ष लगानी थप	५००,०००,०००	१,०००,०००,०००	५००,०००,०००
(-) यो वर्ष फिकिएको (फिर्ता गरिएको)	(१५०,४४४,९५०)	(१८०,९९०,९६२)	(१९७,९७७,८२९)
अन्तिम सम्पत्ति	३,९६७,९८५,९५४	२,६९८,८८७,७६९	१,७८०,७३९,५४२

Defined Benefit Plan Assets हरूको लगानी नेपाल सरकारको सत् प्रतिशत स्वामित्व रहेको "नागरिक लगानी कोष" मा गरिएको छ ।

विवरण	अंकहरू रूपैयाँमा		
	आ.व. २०७९/७२	आ.व. २०७०/७१	आ.व. २०६९/७०
निवृत्तिभरण	७,३०६,३६६,२७४	६,९६६,८२९,३५६	५,९४३,७८३,०६७
उपदान	२,०५२,७६९,९९३	१,८३९,६२९,२८७	२,९४४,९६२,९५५
सञ्चित घर विदाको रकम	७३२,३०४,४९५	६२६,२९९,०९८	४९३,९७७,५३७
रोजगारी पछिको दायित्व	१०,०९९,४३२,७६२	८,६३२,७४९,६६९	७,७८९,९२३,५५९
रोजगारी पछिको सम्पत्ति	(३,९६७,९८५,९५४)	(२,६९८,८८७,७६८)	(१,७८०,७३९,५४२)
रोजगारी पछिको खुद लाभ	६,९२३,४४६,८०८	५,९३३,८६३,८९३	६,००९,१९२,०१७

Actuarial Assumptions

विवरण	आधारहरू
वित्तीय मान्यताहरू	
डिस्काउन्ट दर	८ प्रतिशत
तलब बृद्धिदर	९ प्रतिशत प्रति वर्ष
निवृत्तिभरण बृद्धिदर	लामो अवधिको मुद्रस्फितिदर लाई आधार मानेर प्रति वर्ष वृद्धि हुने तलबको २/३ भाग
योजना सम्पत्तिमा अनुमानित प्रतिफल	डिस्काउन्ट दरसंग वरावर
भविष्यका सेवाहरू	कर्मचारीको अनुमानित औसत वांकी कार्य अवधि ६.६९ वर्ष काम छोडने दर र अवकाश उमेरमा आधारित
जनसांख्यिक मान्यताहरू	
अवकाश पूर्वको मृत्युदर	In accordance with the standard table, Nepal Assured Lives Mortality 2009
अवकाश पछिको मृत्युदर	In accordance with the standard table, Annuity-LIC (a) (1996-98) Ultimate Rates.

Withdrawals	10 % p.a.
अशक्तता	No explicit allowance
Post Retirement Mortality	Age difference of 5 years assumed between the pensioner and the beneficiary (spouse).

१८ Contingencies र Commitments:

१८.१ Contingent दायित्वहरू:

कुनै आर्थिक साधनहरू कम्पनीबाट बाहिरिने सम्भावना न्यून रहेको र त्यस्तो रकमको उपयुक्त अनुमान गर्न नसकिने अवस्थाका दायित्वहरूलाई Contingent दायित्वहरूमा समेटिएको छ ।

१८.१.१ GSM अनुमतिपत्रको दोस्रो नवीकरण दस्तुर नियामक निकायको निर्णय र सम्भाव्य वैधानिक समाधानमा निर्भर Contingent दायित्व हो । प्रकृति, समय र रकमको निश्चितता नभएको कारण दायित्व निर्धारणको सम्भाव्यता र मात्रात्मक निर्धारण सम्भव देखिदैन । यस सम्बन्धमा टिप्पणी २ मा उल्लेख गरिएको छ ।

१८.१.२ कानूनी मुद्दाहरू:

चालू वर्षमा कम्पनीको विरुद्ध ११ वटा कानूनी मुद्दाहरू अदालतमा विचाराधिन रहेका र कम्पनीको विपक्षमा निर्णय भएको खण्डमा पनि सो को दायित्वहरू नगन्य हुने हुँदा त्यस्ता दायित्वहरूको Quantified Disclosure गरिएको छैन ।

१८.१.३ कर सम्बन्धी विवादहरू:

कम्पनीले पेश गरेको आ.व. २०६४।६५ को स्वयं कर निर्धारण फाइल उपर टूला करदाता कार्यालयबाट पुनः कर निर्धारण आदेशको मुद्दा उठाइएको र उक्त आदेश विरुद्ध कम्पनीले उजूरी दर्ता गर्नुको साथै आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशक समक्ष प्रशासनिक पुनरावलोकनको लागि पेश गरेको थियो । यसको निर्णय कम्पनीको विपक्षमा आएकोले कम्पनीले उक्त निर्णयको विरुद्ध राजस्व न्यायाधिकरणमा निवेदन पेश गरेको छ । उक्त मुद्दा विचाराधिन रहेकै अवस्थामा टूला करदाता कार्यालयबाट मिति २०७१।११।२९ मा पुनः कर निर्धारणको आदेश जारी गर्नुको साथै सोही वर्षमा समावेश गर्ने गरी रु. ४९,८७४,९२५।०० जरिवाना निर्धारण गरियो । यसका विरुद्ध कम्पनीले मिति २०७२।०१।०२ मा उजूरी दर्ता गर्नुको साथै रु. १३,९५८,३०९।०० जम्मा गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशक समक्ष प्रशासनिक पुनरावलोकनको लागि पेश गरेको छ । कम्पनीको विपक्षमा निर्णय भएको अवस्थामा मू.अ.कर र उपयुक्त जरिवाना सहितको रु. १२७,७९६,४५३।०० वरावर Contingent दायित्व सृजना हुन सक्दछ ।

कम्पनीले पेश गरेको आ.व. २०६५।६६ र २०६६।६७ को स्वयं कर निर्धारण फाइल उपर टूला करदाता कार्यालयबाट उठाइएका पुनःकर निर्धारण आदेशको मुद्दा विरुद्ध पनि कम्पनीले उजूरी दर्ता गर्नुको साथै आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशक समक्ष प्रशासनिक पुनरावलोकनको लागि पेश गरेको थियो । टूला करदाता कार्यालयबाट उठाइएको सो मुद्दाको विषयमा कम्पनीले मिति २०७२।०१।३१ मा कर फछ्योट आयोगमा निवेदन पेश गरेको थियो । दुवै आ.व.को लागि विवादसहित निर्धारित मू.अ. कर तर्फको रु. ५३९,६०६,२२९।०० मध्ये रु. २७०,०००,०००।०० र निर्धारित आयकर तर्फको रु. ७५,५७९,५२३।०० मध्ये रु. ३०,०००,०००।०० मिति २०७२।०३।१९ म भुक्तानी गरि फछ्योट गरिएको थियो । यसरी

फर्छ्योर्ट गरिएको रकम रु. ३००,०००,०००।०० मध्ये रु. ९७,६०४,७४९।०० मिति २०७२।०३।२४ मा भुक्तानी गरिएको तथा बाँकी रकम अधिल्लो आ.व. को बढी भुक्तानी गरिएको मू.अ.क. रकम रु.१७७,२०२,०७६।०० र आयकर रकम रु. २५,९९३,९७४।०० वाट समायोजन गरिएको छ ।

कम्पनीले पेश गरेको आ.व. २०६७।६८ को स्वयं कर निर्धारण फाइल उपर टूला कर दाता कार्यालयबाट मिति २०७२।०३।३० मा मू.अ.कर पुनःनिर्धारण आदेशको मुद्दा उठाइएको र सो को विरुद्ध कम्पनीले उजूरी दर्ता गर्नुको साथै विवादित मू.अ.कर रकम रु. १०९,७४०,७००।०० को एक तिहाइ रकम रु.३३,९९३,५६७।०० जम्मा गरी मिति २०७२।०५।०६ मा आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशक समक्ष प्रशासनिक पुनरावलोकनको लागि पेश गरेको छ । कम्पनीले पेश गरेको आ.व. २०६७।६८ को स्वयं कर निर्धारण फाइल उपर टूला कर दाता कार्यालयबाट मिति २०७२।०६।१५ मा आयकर पुनःनिर्धारण आदेशको मुद्दा उठाइएको र सो को विरुद्ध कम्पनीले उजूरी दर्ता गर्नुको साथै विवादित आयकर रकम रु. १०,८०९,६८८।०० को एक तिहाइ रकम रु. ३,६००,५६३।०० जम्मा गरी मिति २०७२।०७।१९ मा आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशक समक्ष प्रशासनिक पुनरावलोकनको लागि पेश गरेको छ । विचाराधिन रहेका यस्ता मुद्दाको निर्णय कम्पनीको पक्षमा नभएमा मू.अ.कर तर्फ रु. १०९,७४०,७००।०० र आयकर तर्फ रु. १०,८०९,६८८।०० कम्पनीको लागि Contingent दायित्व हुनेछ ।

१८.१.४ नियामक निकायसंगको विवाद:

कम्पनीले दूरसंचार सेवा उपलब्ध गराउनको लागि प्रयोग गरेको फ्रिक्वेन्सी दस्तुर सम्बन्धमा आ.व. २०५६।५७ देखि आ.व. २०६७।६८ सम्मको लागि भनि नेपाल दूरसंचार प्राधिकरण (NTA) वाट रु.७४५,४३४,०००।०० फ्रिक्वेन्सी दस्तुर माग गरिएको र सो मध्ये कम्पनीले आ.व. २०६८।६९ मा रु.२५३,६०४,६७६।०० भुक्तानी गरिसकेको छ । बाँकी दस्तुर रु. ४९१,८२९,३२४।०० NTA संग अभै विवादित रहेको छ । यस सम्बन्धमा कम्पनीले नेपालका ग्रामीण क्षेत्रमा दूरसंचार सेवा उपलब्ध गराउन भनि प्रयोग गरेको फ्रिक्वेन्सी दस्तुर रु. ४३६,३२७,६००।०० मिनाहाको लागि आवश्यक समन्वय हुन NTA ले मिति २०७१।०६।०५ मा सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयलाई पत्राचार गरेको थियो । उक्त रकम बाहेकको बाँकी रकम रु. ५५,५०९,७२४।०० मिति २०७१।०७।१३ मा कम्पनीले भुक्तानी गरिसकेको छ ।

१८.२ Commitments:

Commitments मा मुख्यतया नेटवर्क, पूर्वाधार र सूचना प्रविधि प्रणाली संग सम्बद्ध सम्पतिहरू खरीद गरिएका एवं लिज संभौताहरूको लागि भविष्यमा भुक्तानी गर्नुपर्ने दायित्वहरू पर्दछन् । आपूर्तिकर्ताहरूबाट यस्ता सम्पति सेवाहरू कम्पनीले प्राप्त गरिनसकेको अवस्था रहेकोले वित्तीय विवरणमा यस्ता रकमहरू देखाइएका छैनन् । यस्ता रकमहरूको विवरण निम्नानुसार छन् ।

विवरण	अंकहरू रुपैयामा
	रकम
भौतिक कार्यको प्रतिवद्धता	१७४,३९२,६६९
प्लान्ट र उपकरण प्राप्तिको लागि प्रतिवद्धता	९,६४७,८७३,९२९
लिजहोल्डमा लिइएको वि.टि.एस. परिसरको भाडाको लागि प्रतिवद्धता	१३५,०५९,७३०
जम्मा	९,९५७,३२५,५२०

१९ आम्दानी:

आय रकम निश्चित गरी मापन गर्न सकिने, असुली सम्भव भएका, लागत निर्धारित वा निर्धारण हुन सक्ने रकमहरूलाई आयमा गणना गरिएको छ ।

आम्दानी रकमलाई कर तथा छुट वाहेकको मूल्यमा लेखाङ्कन गरिएको छ ।

ग्राहकबाट असुली गरिने मू.अ.कर तथा अन्य करहरू वाहेकका सामान्य गतिविधि (दूरसंचार सेवा, ब्रोडब्याण्ड र अन्य सम्बन्धित सेवाहरू) बाट प्राप्त हुने आयहरूलाई आम्दानीमा संलग्न गरिएको छ । ग्राहकहरूबाट प्राप्त मू.अ.कर तथा अन्य करहरू नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायमा दाखिला गरिन्छ ।

कम्पनीले आफ्नो सामान्य व्यावसायिक गतिविधि अन्तर्गत दूरसंचार सेवा, ब्रोडब्याण्ड र अन्य सम्बन्धित सेवाहरूबाट राजस्व प्राप्त गर्दछ ।

१९.१ Arrangements with Multiple Deliverables:

कम्पनीले ग्राहकहरूलाई एकभन्दा बढी वस्तु वा सेवाहरू उपलब्ध गराई प्राप्त गर्ने आयलाई वस्तु तथा सेवा प्रयोगको आधारमा छुट्याइ Relative Fair Value सिद्धान्तको प्रयोग गरी लेखाङ्कन गर्दछ । यस्ता Deliverables को Fair Value निर्धारण गर्दा अनुमानहरूको आवश्यकता पर्ने हुदां कम्पनीले छुट्टाछुट्टै वस्तु तथा सेवाहरूको नियमित बिक्रीको (आवश्यक छुट गर्नुपर्ने भए सो गरी) समयमा असुल गरिएको मूल्यलाई नै Fair Value निर्धारण गरेको छ ।

१९.२ Gross Versus Net Presentation:

आम्दानी तथा भुक्तानीहरूलाई Gross Basis मा देखाइएको छ ।

१९.३ खुद राजस्व वर्गीकरण निम्नानुसार छ :

आय प्राप्तिको श्रोत	सन्दर्भ	आ.व. २०७१/७२	आ.व. २०७०/७१
सेवा बिक्रीबाट प्राप्त आय	टिप्पणी १९.३.१	३९,२५९,७१५,८३२	३५,५५९,१३२,४९७
टेलिफोन सेट तथा अन्य बिक्रीबाट प्राप्त आय	टिप्पणी १९.३.१	३०,४२८,२४९	३०,६१०,४९३
व्याज आम्दानी	टिप्पणी १९.३.२	३,२२०,९८६,४४४	३,६७५,२२३,८४६
विविध आम्दानी	टिप्पणी १९.३.३	१२७,२४१,२७८	४०६,१५४,८७२
जम्मा आय		४२,६३८,३७९,८०३	३९,६७९,१२९,७०८

१९.३.१ सेवाहरू र बिक्रीहरू वापतको आय:

विवरण	आ.व. २०७१/७२ (चालू वर्ष)	आ.व. २०७०/७१ (अघिल्लो वर्ष)
आधारभूत टेलिफोन सेवा		
स्थानीय/अन्तर्देशीय	३,०७०,४३१,४६५	३,३०२,९६९,३०७
अन्तर्राष्ट्रिय ट्रङ्क	१४६,४१०,७३२	१६५,१८३,८४०
लिज सर्किट	१२४,९२०,५४४	९३,६७२,४३३
IN सेवा	१७,४३०,२८८	१६,६६२,८१९

ईन्टरनेट	४२,९५९,६८९	१,०११,५८२
ए.डि.एस.एल	१,५७६,७८२,६१४	१,४८०,९२४,१२६
SIP फोन	४८,८२५	१११,२९३
वाइम्याक्स	८५,७८८,८३२	६७,९०१,३०१
अन्य	१४५,११२,७८६	१३२,८९७,६४४
आधारभूत टेलिफोन सेवाको जम्मा आय	५,२०९,८८५,७७५	५,२६१,३३४,३४५
GSM मोवाईल सेवा		
स्थानीय कल	१,७३२,६८४,३५५	१,५६१,०७८,१६२
अन्तर्राष्ट्रिय ट्रङ्क	१३७,६५९,२९३	१२०,४४९,३७४
रोमिङ्ग	३९७,३११,१२०	१४७,३५१,४२३
प्रीपेड कार्ड	१२१,९०३,६६३	१३५,४४१,६९९
रिचार्ज कार्ड	१७,८२४,७८३,०९४	१६,००४,७९६,६१४
डाटा सेवा	५०६,७९७,००४	२२३,६५८,७७२
अन्य	३८५,०११,६११	२७६,१७१,४४३
GSM मोवाईल सेवाको जम्मा आय	२१,१०६,१५०,१४०	१८,४६८,९४७,४८७
सि.डि.एम.ए सेवा		
स्थानीय/अन्तर्देशीय	१०२,७८१,६७३	१२४,१२८,०९३
अन्तर्राष्ट्रिय ट्रङ्क	३,४८२,६६०	४,०५१,४७०
डाटा सेवा	२,०१५,३३५	२,३७६,९१२
प्रीपेड कार्ड	६४,८३८,१२९	३०,७७०,३५८
रिचार्ज कार्ड	१,०७७,१८४,७९१	१,०२१,०४८,२४५
अन्य	१७,३९७,३६९	२८,७९८,७८९
सि.डि.एम.ए सेवाको जम्मा आय	१,२६७,६९९,९५७	१,२११,१७३,८६७
अन्तरप्रशासनिक आय	११,६७५,९७९,९६०	१०,६१७,६७६,७९८
सेवाहरूबाट प्राप्त जम्मा आय (क)	३९,२५९,७१५,८३२	३५,५५९,१३२,४९७
टेलिफोन सेट तथा अन्य विक्री (ख)	३०,४२८,२४९	३०,६१०,४९३
जम्मा आय (क + ख)	३९,२९०,१४४,०८१	३५,५८९,७४२,९९०

रोयल्टी तथा ग्रामीण दूरसंचार कोषमा योगदान:

कार्य संचालन आय रू ३९,२५९,७१५,८३२।०० मा दूरसंचार नियमावली, २०५४ बमोजिम ४% रोयल्टी र नेपाल दूरसंचार प्राधिकरणबाट सेवा संचालनको लागि अनुमति पत्र प्राप्त गर्दाको शर्त बमोजिम २% RTDF (Rural Telecom Development Fund) ले हुन आउने रकम बराबर दूरसंचार विकास कोषमा योगदान खर्च वापत व्यवस्था गरिएको छ ।

१९.३.२ आय: व्याज आम्दानी

विवरण	आ.व. २०७१/७२ (चालू वर्ष)	आ.व. २०७०/७१ (अघिल्लो वर्ष)
सरकारी विकास ऋणपत्रमा व्याज	२५६,१५६,५८५	६६१,७३३,९८८
कम्पनीका डिभेन्चरमा प्राप्त व्याज	९,७००,०००	९,७००,१७३
बैंक निक्षेपमा व्याज	२,८२३,९७३,२९६	२,८७३,३९१,६८५
पेन्सन कोष लगानीमा व्याज	१३१,१५६,५६३	१३०,३९८,०००
जम्मा	३,२२०,९८६,४४४	३,६७५,२२३,८४६

अंकहरू रूपैयामा

१९.३.३ आय: विविध आम्दानी

विवरण	आ.व. २०७१/७२ (चालु वर्ष)	आ.व. २०७०/७१ (अघिल्लो वर्ष)
पर्फरमेन्स बण्ड, हर्जाना र अन्य	१२७,२४१,२७८	४०६,१५४,८७२
जम्मा	१२७,२४१,२७८	४०६,१५४,८७२

अंकहरू रुपैयामा

२० Finance Cost:

Finance Cost मा उचित Discount Rate को आधारमा निर्धारण गरी ल्याइएको GSM अनुमतिपत्र दस्तुरको दायित्वलाई Fair Value मा समायोजन गरिएको रकम समावेश गरिएको छ ।

यस बाहेक Fair Value नीतिलाई वित्तीय विवरणको निम्नानुसारका तीन शीर्षकहरूमा लागू गरिएको छ ।

- क) सरकारी सुरक्षणहरू
- ख) संचित विदाका भुक्तानी दायित्वहरू
- ग) कर्मचारी ऋण सापटी ।

यी तिनैवटा शीर्षकहरूका रकमहरू NAS ३९ ले तोकेको Effective Interest दरको प्रयोग गरी Amortized Cost मा लेखांकन गरिएको छ ।

२१ सञ्चालन तथा मर्मत खर्च:

कार्य संचालन खर्चहरूमा स्थिर नेटवर्क र मोवाइल संचार सम्बद्ध संचार नेटवर्कहरूको संचालन र मर्मतमा लागेका खर्चहरू सम्लग्न छन् । सो सम्बन्धी विवरण निम्नानुसार छन् ।

विवरण	आ.व. २०७१/७२ (चालु वर्ष)	आ.व. २०७०/७१ (अघिल्लो वर्ष)
कार्यालय उपकरण मर्मत खर्च	११७,८७९,७७२	६२,००४,९८४
भवन मर्मत खर्च	३५४,७६८,९३२	१८४,६८०,८८०
प्लान्ट तथा मेसिन मर्मत खर्च	५११,३११,५५०	५२२,६२९,१२३
शक्ति, ताप तथा प्रकाश खर्च	९९६,२७२,३४८	१,०२२,४७२,८७३
सवारी ईन्धन खर्च	१२०,०८१,०९६	१२७,९३०,८९३
सवारी मर्मत खर्च	७१,६०३,०२७	६६,२५९,३९७
ढुवानी खर्च	१४,०९४,८७२	१४,६६८,९९५
अन्तर्राष्ट्रिय च्यानल भाडा	१,३६५,५६८,८०१	१,३८४,९९८,३५७
टेलिफोन सेट तथा अन्य सामग्री लागत खर्च	४२,३२१,१२५	७५,५२३,७९१
क्यासकार्ड लागत खर्च	२२२,७२८,२३१	२६२,६०७,२६४
ईन्चवायरी सेवा खर्च	२३,६२२,७१६	२७,३९१,४३५
भ्यालु एडेड सेवा खर्च	८३,०२०,९६२	१०६,३६९,२२१
डाटा ईन्ट्री तथा बिक्री कमिशन	१,०२१,२०१,९९३	८५१,७२५,०१३
ईन्टरकनेक्सन खर्च	३,०३३,७८४,०७२	२,५००,३२८,३१७
जम्मा	७,९७८,२५९,४९७	७,२०९,५९०,५४३

अंकहरू रुपैयामा

२२ प्रशासकीय खर्च:

अंकहरू रुपैयामा

विवरण	आ.व. २०७१/७२ (चालू वर्ष)	आ.व. २०७०/७१ (अघिल्लो वर्ष)
भ्रमण खर्च	२३०,१२९,०२६	१६५,६३६,९४५
कर तथा शूलक	४७,४६६,६८४	४२,५१४,९८९
भाडा तथा जग्गा र भवनको लिजहोल्ड लागत	३०२,०७७,३०१	२६८,८२१,७३८
बोर्ड बैठक भत्ता	१,४१६,०००	१,५०४,०००
अन्य बैठक भत्ता तथा खर्च	३९,२८४,३८०	३९,६६४,६९७
मसलन्द तथा छापाई खर्च	५१,२६०,२३४	५६,९२२,३०१
विज्ञापन	१२२,८४०,८०५	१२४,५००,९१३
वैक चार्ज	११,०६१,५७२	१३,७८८,३९३
तालिम खर्च	१२६,६१८,५४२	९७,३९१,६९६
अतिथि सत्कार खर्च	२०,६५९,०३७	१८,६९६,३१६
कार्यालय सजावट	१२,२३७,२०५	१३,०२८,४४२
बीमा	१५०,३९८,४४४	१४९,३३२,३१३
लेखापरीक्षण शूलक	१,०००,०००	७००,०००
कर लेखापरीक्षण शूलक	३००,०००	२५०,०००
लेखापरीक्षण खर्च	२,६६९,९२७	१,८०३,७३३
व्यापार प्रबर्द्धन खर्च	१,५६६,८८६	१,७७१,४७९
हुलाक खर्च	१,०२३,९६५	९५३,६५०
पुस्तक तथा पत्रपत्रिका	६,५८६,१९५	६,१७४,६०६
व्यावसायिक शूलक	४,५५७,५७६	३,०५७,५९१
सम्पत्ति अपलेखन खर्च	४०,७२७	१९९,७१९
शंकास्पद पेस्की बापतको खर्च	-	२८,६६०,३००
सुरक्षा खर्च	१०६,११०,११०	९६,५७९,५३९
सदस्यता शूलक	७,६५५,००६	५,८८८,८३५
टेलिफोन खर्च	१०४,५६१,५६७	१०८,३०७,२०४
वार्षिकोत्सव खर्च	१२,४९६,११६	७,६३७,८६४
साधारणसभा खर्च	२,८५१,०५६	२,२०८,५७३
अनुदान सहयोग	२७३,६४८,७८७	३,३१७,२२१
शंकास्पद सम्पत्ति वापतको खर्च	-	२१८,५५३,८४९
विविध खर्च	४८,३७७,८१८	९७,६४८,७४३
जम्मा	१,६८८,८९४,९६६	१,५७५,५१५,६४९

२३ Impairment Losses:

अंकहरू रुपैयामा

हानीको विवरण	टिप्पणी	२०७१/७२	२०७०/७१
अदृष्य सम्पत्ति			
जायजेथा , प्लान्ट र उपकरण	३.४.३	१६५५०१७६५	-
एसोसिएटसमा लगानी		-	-
वित्तीय साधन		-	-

व्यापारिक प्राप्ति	-	-
अन्य सम्पत्ति	-	-
पहिलाको शंखास्पद हानी फिर्ता	-	-
यस अवधिमा जम्मा हानी	१६५५०१७६५	-

२४ वैदेशिक मुद्रा सटही दरमा परिवर्तनको असर:

वैदेशिक मुद्रामा हुने कारोवार रकमलाई कारोवार मितिमा कायम सटही दर प्रयोग गरी प्रचलित संचालन मुद्रामा (नेपाली रुपैया) रूपान्तरण गरिन्छ ।

विदेशी मुद्रामा देखाइएका मौद्रिक सम्पत्ति तथा दायित्वहरू प्रतिवेदन तयार गर्दाको मितिमा कायम रहेको दरको आधारमा कम्पनीको चलन चल्तिको कारोवार मुद्रामा रूपान्तरण गरिन्छ । मुद्रा रूपान्तरणको कारण सृजित नाफा वा नोक्सानलाई नाफा नोक्सान हिसाबमा देखाइएको छ । गैर मौद्रिक सम्पत्तिहरूलाई शुरु प्राप्त गर्दाको मितिमा कायम रहेको सटही दरको आधारमा नै लेखांकन गरिएको छ ।

२०७२, आषाढ मसान्तमा खुद सटही नाफा रु. ६६८,८३०,७५५।०० रहेको छ (आषाढ मसान्त, २०७१ को खुद सटही नोक्सान रु. १७५,७६२,५२०।००) । उल्लेखित खुद सटही नाफामा चालू अवधिभित्र सम्पन्न गरिएका कारोवारहरूको रूपान्तरित रकम रु. ४८३,६०५,२६६।०० (अघिल्लो वर्षको खुद सटही नोक्सान रु. ३९४,४०९,०२१।००) र प्रतिवेदन मितिमा कायम सटही दरको आधारमा मौद्रिक सम्पत्ति तथा दायित्वहरूलाई रूपान्तरण गर्दा प्राप्त खुद सटही नाफा रु. १८५,२२५,४८९।०० (अघिल्लो वर्षको खुद सटही नाफा रु. २१८,६४६,५०१।००) समावेश छ ।

२५ कर निर्धारण:

आयकर सम्बन्धी खर्चहरूमा चालू कर र डेफर्ड कर समावेश छन् ।

२५.१ चालू करहरू:

चालू भुक्तानी बाँकी कर वा प्राप्त गर्न बाँकी कर चालू वर्षको करयोग्य मुनाफामा भर पर्दछ । करयोग्य वर्ष वा अन्य वर्षहरूमा करकट्टी गर्न मिल्ने आय वा खर्च तथा कर नलाग्ने वा करकट्टी गर्न नपाइने प्रकृतिका आय वा खर्चहरूका कारण करयोग्य मुनाफा नाफा/नोक्सान हिसाबमा देखाइएको मुनाफा भन्दा फरक हुन्छ । नेपाल टेलिकमका चालू कर दायित्वहरू आयकर ऐन, २०५८ अनुसार गणना गरिएको छ ।

क) आयकर ऐन, २०५८ अनुसार तयार गरिएको स्वयं कर निर्धारण विवरण अनुसार आयकर दायित्व रु.६,१०१,३८५,६३४।०० रहेको छ । चालू वर्षमा अग्रिम कर बापत रु. ४,८४९,३५१,९५५।०० भुक्तानी गरिएको छ । आ.व. २०७०।७१ मा बढी भुक्तानी गरिएको आयकर रु. ९२०,५९४,०३९।०० समेत जोड्दा कुल अग्रिम कर रु. ५,७५५,९८७,६८६।०० हुन आउँछ ।

ख) आ.व. २०६४।६५ सम्मको अन्तिम कर निर्धारण पूरा भई सकेको छ । बाँकी आ.व. हस्तको आयकर पेस्की

र व्यवस्थाको विवरण निम्नानुसार छ ।

आय वर्ष	आयकर बापत व्यवस्था	आयकर बापत पेस्की
२०६७/६८	४,९२७,४२८,०४९	४,९३३,५१९,८५३
२०६८/६९	४,६३४,५३९,९९९	५,८१९,४५०,२६७
२०६९/७०	४,३१०,९७२,६६६	३,६९४,८३०,६१४
२०७०/७१	४,४०२,५८४,६५१	४,९७३,१७८,६९१
२०७१/७२	६,१०९,३८५,६३३	४,८४९,३५१,९५४
जम्मा	२४,३७६,९१०,९९८	२४,२७०,३३१,३७९
खुदमा		१०६,५७९,६१७

आ.व. २०७१/७२ को जम्मा अग्रिम आयकर रकममा प्रशासनिक पुनरावलोकनको लागि चालू वर्षमा भुक्तानी गरिएको रु. १३,९५८,३०९/०० र आ.व. २०६४/६५ को राजस्व न्यायाधिकरणको लागि भुक्तानी गरिएको को रु. ६३,८९८,८१८/०० समेत समावेश छन् ।

२५.२ डेफर्ड कर :

डेफर्ड कर मा वित्तीय विवरणमा भएका सम्पत्ति र दायित्वको Carrying Amount र करयोग्य नाफा गणना गर्दा प्रयोग गरिने कर आधारहरूका बीच Temporary Difference भुक्तानी वा प्राप्तिको कर समावेश गरिएको छ ।

विभिन्न सम्पत्ति तथा दायित्वहरूको कर आधार रकम र वित्तीय लेखामा प्रस्तुत भएको रकमको बीचमा फरकलाई Financial Position Liability Method को प्रयोग गरी डेफर्ड कर गणना गर्दा समावेश गरिएको छ ।

क्र.स.	विवरण	आर्थिक विवरणको अंक	कर आधार	अस्थाची फरक रु.
१	जायजेषा प्लान्ट र उपकरण	१७,६२५,०७४,०००	२२,८७०,१९६,६४१	५,२४५,१२२,६४०
२	खर्च बापत व्यवस्था	१२,०५०,५९६,१७४		१२,०५०,५९६,१७४
	कूल	२९,६७५,६७०,१७४	२२,८७०,१९६,६४१	१७,२९५,७१८,८१४
			करको दर @ २५%	४,३२३,९२९,७०४
			डेफर्ड कर आषाढ ३२, २०७१	३,६७६,१०१,३६०
			डेफर्ड कर व्यवस्था २०७१/७२	६४७,८२८,३४४
			डेफर्ड कर आषाढ ३१, २०७२	४,३२३,९२९,७०४
क्र.स.	विवरण	आर्थिक विवरणको अंक	कर आधार	अस्थाची फरक रु.
१	जायजेषा प्लान्ट र उपकरण	१८,५३३,६९८,२७३	२२,६९९,५२६,४६५	४,१६५,८२८,१९१
२	खर्च बापत व्यवस्था	१०,५३८,५७७,२५२		१०,५३८,५७७,२५२
	कूल	२९,०७२,२७५,५२५	२२,६९९,५२६,४६५	१४,७०४,४०५,४४३
			करको दर @ २५%	३,६७६,१०१,३६१
			डेफर्ड कर आषाढ ३१, २०७०	३,१३४,०१०,५९१
			डेफर्ड कर व्यवस्था २०७०/७१	५४२,०९०,७७०
			डेफर्ड कर आषाढ ३२, २०७१	३,६७६,१०१,३६१

२६ विगत वर्ष समायोजन:

विगत वर्षसंग सम्बन्धित निम्नानुसारका आम्दानी र खर्चहरूलाई NAS ८ का प्रावधान अनुसार संचित मुनाफाको शुरूको मौज्दातमा समायोजन गरिएको छ । विगत वर्ष वापत खुद समायोजन रु. १३४,५१९,०१५।०० लाई चालू आ.व.को Equity परिवर्तन विवरणमा भार पारिएको छ ।

क्र.सं.	विवरण	खर्च	आम्दानी
१	आ.व. २०६९/७० को वोनस तथा प्रोत्साहन व्यवस्थामा समायोजन	३,८४६,४८८	९२,२३५,२६३
२	Error समायोजन	-	२६,०००
३	गैर संचालन आय	३,०४२	११७,७८५
४	अन्तर कार्यालय हिसाब समायोजन	५५,५५६,१२२	३,१३६,७९२
५	गैर संचालन खर्च	११,९१५,१७४	३,६५६
६	बैंक हिसाब मिलान	४,३९२,०३२	२,५४१,८४५
७	अग्रिम भुक्तानी समायोजन	१९,०४३,१३५	७९,६८५,११६
८	संचालन आय	१,४५०,००५	२,९७७,४४८
९	अन्तर प्रशासनिक हिसाब मिलान	७,९९०,७५९	३,१५८,८२२
१०	संचालन खर्च	८,१०५,२८८	४०,३००
११	मर्मत तथा सम्भार खर्च	१९,४७१,६४७	-
१२	दायित्व समायोजन	१६३,९४०	८४,०६६
१३	आसामी समायोजन	७१७,५०४	२,७५८,०५०
१४	जिन्सी मौज्दात समायोजन	९३,३०५,६२७	-
१५	घरभाडा खर्च	१४१,६७२	-
१६	फ्रिक्वेन्सी दस्तुर समायोजन	९५,१८१,७२४	-
	जम्मा	३२१,२८४,१५९	१८६,७६५,१४५

Misstatements तथा Errors हरू लाई जानकारी प्राप्त भएको समयमा नै समायोजन गर्ने गरिएको छ । Comparative आ.व.हरू संग सम्बन्धित यस्ता आम्दानी तथा खर्चहरूलाई सम्बन्धित आ.व.हरूमा नै समायोजन गरी आवश्यक Disclosures गरी देखाइएको छ ।

२७ प्रति शेयर आम्दानी:

NAS-३३, "प्रति शेयर आम्दानी" ले वित्तीय विवरणहरूमा प्रति शेयर आम्दानी सूचित गर्नुपर्ने आवश्यकतालाई औल्याएको छ । कम्पनीका साधारण शेयरहरू वा सम्भावित साधारण शेयरहरू सार्वजनिक बजारमा कारोवार भैरहेका छन् । कम्पनीले आफ्ना वित्तीय विवरणहरू धितोपत्र बोर्डमा पेश गर्दछ ।

वेशिक प्रति शेयर आम्दानीको विवरण निम्नानुसार छ ।

विवरण	२०७१/७२	२०७०/७१ (पुनः प्रस्तुत)
यस वर्षको नाफा	१४,५५६,३३८,३७८	११,५६८,४९५,६९१
समायोजन		

वेसिक गणनाको लागी प्रयोग गरिएको आय	१४,५५६,३३८,३७८	११,५६८,४९५,६९१
जम्मा शेयर संख्या	१५०,०००,०००	१५०,०००,०००
प्रति शेयर आमदानी	९७।०४	७७।९२

प्रति शेयर आमदानीमा ह्रास ल्याउन सक्ने चालू वा सम्भावित कुनै उपकरणहरू कम्पनीसंग विद्यमान छैनन् ।

२८ Segmental Analysis:

कम्पनीले व्यवसायका क्रियाकलापहरूको प्रकृतिको आधारमा कार्यक्षेत्र विवरणहरू तयार गर्दछ ।

Business Segments - व्यवसायको क्रियाकलापहरूको प्रकृतिको आधारमा Business Segments को निर्धारण गरिएको छ ।

स्थिर नेटवर्क र ब्रोडब्याण्ड प्रविधिमा आधारित Voice तथा Data संचार गतिविधिहरूलाई Fixed Networks मा समेटिएको छ । यस अन्तरगत टर्मिनल उपकरणहरूको बिक्री र अन्य हार्डवेयरहरूको साथसाथै बिक्रीताहरूलाई बिक्री गरिने सेवाहरू पर्दछन् ।

मोवाइल (GSM) सेवा अन्तरगत पोष्ट-पेड, प्रि-पेड र अन्य Value Added सेवाहरू पर्दछन् ।

मोवाइल (CDMA) सेवा अन्तरगत IP-CDMA प्रविधिका EVDO (Evolution Data Optimised) प्रविधिहरू पर्दछन् ।

२८.१.१ आ.व. २०७०/७१

कार्यसञ्चालन विवरण	सम्पत्ती	दायित्व	आमदानी	नाफा/(घाटा)
स्थिर नेटवर्क	१५,०९७,६४२,१०६	३,९७७,५४९,९४९	७,५०९,९०५,२८९	३,९२२,६४२,०००
मोवाइल (GSM)	५९,०४५,४५२,९८७	१८,३९७,८५०,३९५	२६,३३९,२५९,८९९	४,५७५,४०३,७७६
मोवाइल (CDMA)	७,३९२,५५८,७९६	५०९,६४५,०३३	१,७२६,७७५,३९४	४९४,०४३,८९५
अन्य (Threshold भन्दा कम)	२३,९९७,६८९,९९५	७,८३९,६८९,४८४	४,९९९,९८९,२९९	२,५७६,४०६,०९९
जम्मा	९०५,४५३,३४३,००६	३०,६४४,७२६,८६२	३९,६७९,९२९,७०७	९१,५६८,४९५,६९०

२८.१.२ आ.व. २०७१/७२

कार्यसञ्चालन विवरण	सम्पत्ती	दायित्व	आमदानी	नाफा/(घाटा)
स्थिर नेटवर्क	१२,०५८,७०२,९२२	४,२५८,८८३,५६०	७,४९५,९८९,७३३	३,८३९,३४८,६२९
मोवाइल (GSM)	५०,६५२,५९७,९०७	१८,५२५,७६५,२७९	३०,०४०,२९८,६५९	८,३००,३९२,५०९
मोवाइल (CDMA)	३,३२३,०३८,४०९	५९८,९७९,३२६	१,८०४,३०७,४४८	५७२,४७९,२४९
अन्य (Threshold भन्दा कम)	४५,२७९,९७२,७७७	६,९२३,४४६,८०७	३,३७८,४५५,९७९	९,८४३,९९७,९९९
जम्मा	१११,३०५,५९०,४०७	३०,३०७,०६६,९६४	४२,६३८,९७९,८०३	१४,५५६,३३८,३७८

२८.२ Assumption for Segmental Reporting:

- जग्गा र भवन हाल भैरहेका सम्पत्तिहरू अनुसार छुट्याइएको छ ।
- ट्रान्समिशन र पावर उपकरणहरू राजस्वको आधारमा छुट्याइएको छ ।
- सम्पत्तिहरूमा २०७०/७१ को Carrying Amount र पुँजीगत कार्य प्रगति संलग्न छन् ।
- Unit Specific दायित्वहरूलाई एकाइको आधारमा र अन्य दायित्वहरूलाई राजस्व अनुपातको आधारमा छुट्याइ देखाइएका छन् ।
- राजश्वलाई प्रत्येक सेवाको Product Line को आधारमा लिइएको छ ।
- अन्तरअवद्धता राजश्वलाई अन्तरअवद्धता पूर्वको राजश्वको आधारमा छुट्याइएको छ ।

२८.३ Geographical Segments:

कम्पनीले देशका विभिन्न भागमा ६ वटा क्षेत्रीय निर्देशनालयहरू स्थापना गरेको छ । तथापी क्षेत्रीय निर्देशनालयहरूबाट प्रदान गरिने सेवाहरू केन्द्र स्थापित सेवा निर्देशनालयहरूबाट पनि व्यवस्था गरिएको छ । त्यसकारण NFRS ८ (Operating Segments) को उद्देश्य पूरा हुने किसिमले क्षेत्रीय सूचनाहरू उपलब्ध छैनन् । भौगोलिक विभाजनको आधारमा विभाजन गर्नु त्यति व्यवहारिक नभएको तथा त्यसबाट प्राप्त हुने लाभ भन्दा खर्च बढी हुने देखिन्छ ।

२९ Related Parties

कम्पनीका Related Parties हरूमा मुख्यतया Associates, Directors र Key Management Personnel हरू पर्दछन् ।

२९.१ Directors र Key Management Personnel :

विगत तीन वर्षदेखि चालू आ.व.को अन्त सम्म Associates, Directors र Key Management Personnel वा निजका परिवारका सदस्यहरूलाई कम्पनीले कुनै पनि ऋण सहूलियत उपलब्ध गराइएको छैन ।

उपर्युक्त पक्षहरू वा निजका परिवारका सदस्यहरूसंग कम्पनीको विनियममा व्यवस्था भए बमोजिम मुआब्जा र पारिश्रमिक भुक्तानी बाहेक कुनै भौतिक कारोवार वा प्रस्तावित कारोवार छैन ।

मुआब्जा र पारिश्रमिक भुक्तानी:

चालू वर्षमा Director तह ११ र माथिका गरी जम्मा १४ पदाधिकारीहरूको लागि अन्य भुक्तानीहरूको साथसाथै भ्रमण खर्च रु. २,२४३,६५०।०० र पारिश्रमिक रु. २६,१४२,७४७।०० भुक्तानी गरिएको छ ।

क्र.स.	नाम	पद	वोर्ड बैठक	
			बैठकमा उपस्थित दिन	जठमा भत्ता
१	श्री सुमन प्रसाद शर्मा	अध्यक्ष	३	१२,०००
२	श्री सुनिल बहादुर मल्ल	अध्यक्ष	४७	१८८,०००
३	श्री बैकुण्ठ अर्याल	सदस्य	४१	१६४,०००
४	श्री विनय कुमार चालिसे	सदस्य	४६	१८४,०००

५	श्री बुद्धि प्रसाद आचार्य	सदस्य	५०	२००,०००
६	श्री कविराज खनाल	सदस्य	३६	१४४,०००
७	श्री कमलशाली घिमिरे	सदस्य	४९	१९६,०००
८	श्री सुशील कुमार ओझा	सदस्य	९	३६,०००
९	श्री सूर्यभक्त पोखरेल	कम्पनी सचिव	२५	१००,०००
१०	श्री प्रदीप राज उपाध्याय	कम्पनी सचिव	१६	६४,०००
जम्मा				१,२८८,०००

क्र.स.	नाम	पद	लेखापरिक्षण समिती	
			बैठकमा उपस्थित दिन	जम्मा भत्ता
१	श्री बैकुण्ठ अर्याल	सह सचिव	४	१६,०००
२	श्री कमलशाली घिमिरे	सह सचिव	४	१६,०००
३	श्री सुशील कुमार ओझा	सह सचिव	२	८,०००
४	श्री सूर्यभक्त पोखरेल	नायब प्रबन्ध निर्देशक	३	१२,०००
५	श्री नीरज कुमार अधिकारी	नायब प्रबन्ध निर्देशक	१	४,०००
जम्मा				५६,०००

३० प्रतिवेदन अवधि पछिका Events:

तल उल्लेखित Events बाहेक २०७२ पौष २७ मा वित्तीय विवरणहरूमा हस्ताक्षर गर्दा सम्म प्रतिवेदन अवधि पछि कुनै Material Events भएका छैनन् ।

३०.१ संचालक समितिमा परिवर्तन:

आ.व. २०७१/७२ को अवधि तथा कम्पनीको वित्तीय विवरणहरू हस्ताक्षर मितिसम्म संचालक समितिको प्रतिनिधित्वमा निम्नानुसार परिवर्तन भएको छ ।

क्र.स.	नाम	पद	प्रतिनिधित्व गरेको कार्यालय	नियुक्ति मिति	यस अघि उक्त पदमा बहाल ब्यक्ति	कारण
१	श्री सुमन प्रसाद शर्मा	अध्यक्ष	सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय (सचिव)	१२/२८/७०	श्री ध्रुव प्रसाद शर्मा	सेवा निवृत्त
२	श्री सुनिल बहादुर मल्ल	अध्यक्ष	सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय (सचिव)	०५/०२/७१	श्री सुमन प्रसाद शर्मा	नेपाल सरकारको निर्णय वमोजिम सरुवा
३	श्री कविराज खनाल	कार्यबाहक अध्यक्ष	नेपाल सरकार		श्री सुनील बहादुर मल्ल	नेपाल सरकारको सरुवा निर्णय
४	श्री बुद्धि प्रसाद आचार्य	सदस्य	नेपाल दूरसञ्चार क.लि. (प्रबन्ध निर्देशक)	०५/१९/७१	श्री अनुप रञ्जन भट्टराई	मन्त्रिपरिषदको निर्णयबाट नियुक्त

५	श्री कविराज खनाल	सदस्य	नेपाल सरकार सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	०८/१९/७१	श्री सुशील कुमार ओम्हा	सेवा निवृत्त
६	श्री विनय कुमार चालीसे	सदस्य	साधारण शेरधनि प्रतिनिधी	०३/२४/७१	श्री प्रमोद कुमार गुरुङ्ग	कार्यअवधी समाप्त
७	श्री डिल्लीराज घिमिरे	सदस्य	कानून, न्याय तथा संसदिय व्यवस्था मन्त्रालय	०३/२४/७२	श्री कमलशाली घिमिरे	नेपाल सरकारको वडुवा निर्णय

३०.२ स्वेच्छिक अवकाश योजना र यसको वित्तीय प्रभाव:

संचालक समितिको मिति २०७२ आश्विन १४ को निर्णय नं.२९३३ अनुसार कम्पनीले लामो अवधि कार्य गरेका कर्मचारीहरूलाई स्वेच्छिक अवकाश योजना अन्तरगत कम्पनीबाट अवकाश गर्ने निर्णय गरेको र सो लाई नेपाल सरकारको मन्त्रिस्तरीय बैठकबाट मिति २०७२ मंसिर १५ मा पारित गरिएको छ । अवकाश योजनाका शर्तहरूका कारण कम्पनीलाई करिब रु. ९,९८५,९६४,११५।०० व्ययभार पर्ने अनुमान छ ।

३१ First Time Adoption of IFRS / NFRS:

३१.१ विगतमा प्रयोग गरिएका लेखा नीतिहरूमा परिवर्तन:

विगतको GAAP (तात्कालीन NAS) को अधिनमा रहि लागू गरिएका लेखा नीतिहरूमा परिवर्तन गरी चालू आ.व. का वित्तीय विवरणहरू तयार गर्दा प्रत्येक सम्बन्धित खण्डहरूमा NFRS लागू गरी त्यसको प्रभाव सहितका विवरणहरू प्रक्षेपित गरिएको छ । NFRS लागू गर्दा परेका प्रभावहरूको विस्तृत विवरण निम्नानुसार छ ।

३१.२ शुरू मौज्जातहरूलाई NFRS वित्तीय विवरणहरूमा समायोजन :

२०६९/७०	समायोजन	रकम (रु)	स्पष्टिकरण
जग्गा	पुनःमूल्याङ्कन जगेडा	१५,९२२,०८८,३८९	जमिनको पुनःमूल्याङ्कन
पुनःमूल्याङ्कन जगेडा		१५,९२२,०८८,३८९	
भवन	First Time Adoption Reserve	९६,७४७,२१४	NFRS पालना
प्लान्ट तथा मेसिनरी	First Time Adoption Reserve	६९,२९६,०८५	NFRS पालना
शक्ति र ताप	First Time Adoption Reserve	(३७१,४९९)	NFRS पालना
फर्निचर	First Time Adoption Reserve	(२६९,१३८)	NFRS पालना
कार्यालय उपकरण	First Time Adoption Reserve	(५,०९३,३६३)	NFRS पालना
सवारी साधन	First Time Adoption Reserve	१७६,८५०,५३३	NFRS पालना
लगानी	First Time Adoption Reserve	(४७,३०२,७२०)	NFRS पालना
सरकारी सुरक्षण	First Time Adoption Reserve	४४,९५३,६३८	NFRS पालना
कर्मचारी ऋण	First Time Adoption Reserve	(१,१४७,०२९,५६५)	NFRS पालना
मौज्जात	First Time Adoption Reserve	(१७९,२८१,०४४)	NFRS पालना
जि.एस.एम लाईसेन्स शुल्क	First Time Adoption Reserve	४,७२१,४८१,६९१	NFRS पालना
पूँजीगत निर्माणाधीन कार्यप्रगती	First Time Adoption Reserve	(१,७१४,३८३,०३०)	NFRS पालना
विदाको रकम	First Time Adoption Reserve	२२७,८४४,३५४	NFRS पालना

डेफर्ड कर	First Time Adoption Reserve	(६०१,५२७,५०१)	NFRS पालना
जम्मा प्रथम पटक Adoption जगेडा		१,६४१,९१५,६५५	
शुरुको NFRS वित्तीय विवरण		१७,५६४,००४,०४३	

३१.३ आ.व. २०७०/७१ का वित्तीय विवरणहरूमा समायोजन:

२०७०/७१	समायोजन	रकम (रु)	स्पष्टिकरण
जयजेथा, फ्लन्ट र उपकरण	Reserve	१०४,७९५,१९१	NFRS पालना
ह्यासकट्टी	Reserve	(४७८,११५,१२८)	NFRS पालना
कर्मचारी ऋण	Reserve	२४,९०८,४७१	NFRS पालना
विदाको रकम (Unwinding)	Reserve	७३,०८८,९६७	NFRS पालना
प्रिमियम (Unamortised)	Reserve	२८,४३५,७००	NFRS पालना
जम्मा फिर्ता		(२४६,८८६,७९९)	NFRS पालना
जि.एस.एम (Unwinding)	नाफा नोक्सान	(२६७,८५७,१४३)	NFRS पालना
जम्मा नाफा नोक्सान		(२६७,८५७,१४३)	NFRS पालना
७०/७१ को जम्मा		(५१४,७४३,९४१)	

३१.४ आ.व. २०७१/७२ का वित्तीय विवरणहरूमा समायोजन:

२०७१/७२	समायोजन	रकम (रु)	स्पष्टिकरण
जयजेथा, फ्लन्ट र उपकरण (ह्यासकट्टी + पुँजीगत निर्माणाधिन कार्यप्रगती)	Reserve	(६५६,६०७,२४१)	NFRS पालना
डेफर्ड कर	Reserve	(१७१,३६३,९०७)	NFRS पालना
सरकारी सुरक्षण	Reserve	(३८,१९८,९५९)	NFRS पालना
प्रिमियम (Unamortised)	Reserve	४३,०७९,३३१	NFRS पालना
कर्मचारी ऋण	Reserve	(१४२,३१५,६३९)	NFRS पालना
जि.एस.एम (Unwinding) शुरुको समायोजन	Reserve	(२६७,८५७,१४३)	NFRS पालना
विदाको रकम (जगेडा पुनःप्रस्तुत)	Reserve	७३,०८८,९६८	NFRS पालना
पछिल्लो अवधिमा गरिएको समायोजनको असर उल्ट्याईएको	Reserve	२७८,१८२,५२४	NFRS पालना
		(८८१,९९२,०६६)	
जि.एस.एम (Unwinding)	नाफा नोक्सान	(५०७,०१५,३०६)	NFRS पालना
जम्मा नाफा नोक्सान		(५०७,०१५,३०६)	
७१/७२ को जम्मा		(१,३८९,००७,३७२)	

३१.५ NFRS लागू गरिएका कारण २०७१ आषाढ ३२ मा तयार भएका वित्तीय विवरण (वासलात) मा गरिएका समायोजनहरू:

विवरण	आषाढ ३२, २०७१ (अगाडि प्रस्तुत)	श्रावण १, २०७० (समायोजन)	आषाढ ३२, २०७१ (समायोजन)	आषाढ ३२, २०७१ (पुनःप्रस्तुत)
सम्पत्ति				
गैर चालू सम्पत्ति				
अदृश्य सम्पत्ति	२२३,५०२,२२२	-	-	२२३,५०२,२२२

जयजेथा, फ्लन्ट र उपकरण	१८,६५६,१४७,४०१	१६,२५९,२४८,२२१	१०४,७९५,१९१	३५,०२०,१९०,८१३
पुंजीगत कार्यप्रगती	७,०२०,५१३,२८०	(१,७१४,३८३,०३०)	-	५,३०६,१३०,२५०
एसोसियेट्समा लगानी	-	१०,०००,०००	३३,६९९,३१६	४३,६९९,३१६
अन्य लगानी	१४,७३३,६१६,६२१	(१८,८१२,९८८,३०३)	११,०५२,०६५,१८०	६,९७२,६९३,४९८
डेफर्ड कर सम्पत्ति	४,४४८,९९२,७६९	(६०१,५२७,५०१)	(१७१,३६३,९०७)	३,६७६,१०१,३६१
कर्मचारी ऋण	-	१,५६४,१४१,८६१	(१८०,४४१,३८८)	१,३८३,७००,४७३
जम्मा गैर चालू सम्पत्ति	४५,०८२,७७२,२९३	(३,२९५,५०८,७५१)	१०,८३८,७५४,३९२	५२,६२६,०१७,९३३

चालू सम्पत्ति				
मौज्दात	५०८,८६१,८८४	(१७९,२८१,०४४)	-	३२९,५८०,८४०
अग्रिम भुक्तानी र कर	-	८२३,३९७,२२९	५०७,१२८,०४२	१,३३०,५२५,२७१
कर्मचारी ऋण	-	९९,८२१,१९५	(११,४९९,८८८)	८८,३२१,३०७
ऋण, पेस्की र अन्य	४,७२४,६११,३६०	(३,६३४,३८९,८५२)	(२९०,२७८,२९४)	७९९,९४३,२१४
व्यापारिक प्राप्ति	२,९२३,१३९,२९४	-	-	२,९२३,१३९,२९४
छोटो अवधिको लगानी	१,०७२,०५०,०००	१७,०१९,९०७,६७९	(११,९९९,६०७,६७९)	६,०९२,३५०,०००
नगद र नगदजन्य	४१,२६३,४६५,१४८	-	-	४१,२६३,४६५,१४८
जम्मा चालू सम्पत्ति	५०,४९२,१२७,६८५	१४,१२२,४५५,२०७	(११,७९४,२५७,८९९)	५२,८२०,३२५,०७४
जम्मा सम्पत्ति	९५,५७४,८९९,९७८	१०,८३३,९४६,४५६	(९५५,५०३,४२७)	१०५,४५३,३४३,००७

ईक्विटी र दायित्व				
शेयर पुंजी	१५,०००,०००,०००	-	-	१५,०००,०००,०००
जगेडा र वचत	४२,४७६,७२७,४७९	१७,५६४,०२२,४२४	(२३२,१३३,७५८)	५९,८०८,६१६,१४५
जम्मा ईक्विटी	५७,४७६,७२७,४७९	१७,५६४,०२२,४२४	(२३२,१३३,७५८)	७४,८०८,६१६,१४५

गैर चालू दायित्व				
रोजगारी पछिको लाभ	८,००६,४५०,६४३	(१,२८६,७५४,००६)	(७८५,८४२,७४३)	५,९३३,८५३,८९३
ग्राहक धरौटी	१,७६३,६४६,०००	-	-	१,७६३,६४६,०००
जि.एस.एम लाईसेन्स शुल्क	१२,५००,०००,०००	(४,७२१,४८१,६९१)	२६७,८५७,१४३	८,०४६,३७५,४५२
जम्मा गैर चालू दायित्व	२२,२७०,०९६,६४३	(६,००८,२३५,६९७)	(५१७,९८५,६०१)	१५,७४३,८७५,३४५

प्रावधानहरू	२,८३३,०५९,९३०	(७२१,८२१,८९१)	(२०५,४०२,४४८)	१,९०५,८३५,५९१
चालू दायित्व	१२,९९५,०१५,९२६	(१८३८०)	१८,३८०	१२,९९५,०१५,९२६
	१५,८२८,०७५,८५६	(७२१,८४०,२७१)	(२०५,३८४,०६८)	१४,९००,८५१,५१७
जम्मा ईक्विटी र दायित्व	९५,५७४,८९९,९७८	१०,८३३,९४६,४५६	(९५५,५०३,४२७)	१०५,४५३,३४३,००७

३१.६ NFRS लागू गरिएका कारण २०७० श्रावण १ मा तयार भएका वित्तीय विवरण (वासलात) मा गरिएका समायोजनहरू:

विवरण	श्रावण १, २०७० (अगाडि प्रस्तुत)	समायोजन	श्रावण १, २०७० (पुनः प्रस्तुत)
सम्पत्ति			
गैर चालू सम्पत्ति			
अदृश्य सम्पत्ति	३,३८८,५११,५५०	-	३,३८८,५११,५५०

जयजेथा, फ्लन्ट र उपकरण	१६,२९०,२८२,२३९	१६,२५९,२४८,२२१	३२,५४९,५३०,४६०
पुंजीगत कार्यप्रगति	६,८३८,७३४,७६९	(१,७१४,३८३,०२९)	५,१२४,३५१,७४०
एसोसियेट्समा लगानी	-	१०,०००,०००	१०,०००,०००
अन्य लगानी	२४,९८७,७९३,८१८	(१८,८१२,९८८,३०३)	६,१७४,८०५,५१५
डेफर्ड कर सम्पत्ति	३,७३५,५३८,०९२	(६०१,५२७,५०१)	३,१३४,०१०,५९१
कर्मचारी ऋण	-	१,५६४,१४१,८६१	१,५६४,१४१,८६१
जम्मा गैर चालू सम्पत्ति	५५,२४०,८६०,४६८	(३,२९५,५०८,७५१)	५१,९४५,३५१,७१७
चालू सम्पत्ति			
मौज्दात	१,३८५,९६३,९०२	(१७९,२८१,०४४)	१,२०६,६८२,८५८
अग्रिम भुक्तानी र कर	-	८२३,३९७,२२९	८२३,३९७,२२९
कर्मचारी ऋण	-	९९,८२१,१९५	९९,८२१,१९५
ऋण, पेस्की र अन्य	४,८३८,९७२,५८३	(३,६३४,३८९,८५२)	१,२०४,५८२,७३१
व्यापारिक प्राप्ति	३,१८८,९४६,९५५	-	३,१८८,९४६,९५५
छोटो अवधिको लगानी	८१२,१५०,०००	१७,०१९,९०७,६७९	१७,८३२,०५७,६७९
नगद र नगदजन्य	२६,७७४,७८५,६२२		२६,७७४,७८५,६२२
जम्मा चालू सम्पत्ति	३७,०००,८१९,०६२	१४,१२९,४५५,२०७	५१,१३०,२७४,२६९
जम्मा सम्पत्ति	९२,२४१,६७९,५३०	१०,८३३,९४६,४५६	१०३,०७५,६२५,९८६
ईक्विटी र दायित्व			
शेयर पुंजी	१५,०००,०००,०००	-	१५,०००,०००,०००
जगेडा र वचत	३८,६३५,६९४,८२८	१७,५६४,०२२,४२४	५६,१९९,७१७,२५२
जम्मा ईक्विटी	५३,६३५,६९४,८२८	१७,५६४,०२२,४२४	७०,१९९,७१७,२५२
गैर चालू दायित्व			
रोजगारी पछिको लाभ	७,२८७,९४६,०२३	(१,२८६,७५४,००५)	६,००१,१९२,०१७
ग्राहक धरौटी	१,७३२,२५७,०००	-	१,७३२,२५७,०००
जि.एस.एम लाईसेन्स शुल्क	१५,०००,०००,०००	(४,७२१,४८१,६९१)	१०,२७८,५१८,३०९
जम्मा गैर चालू दायित्व	२४,०२०,२०३,०२३	(६,००८,२३५,६९६)	१८,०११,९६७,३२६
प्रावधानहरू			
चालू दायित्व	२,५०८,०७८,३२८	(७२१,८२१,८९२)	१,७८६,२५६,४३७
	१२,०७७,७०३,३५१	(१८,३८०)	१२,०७७,६८४,९७१
	१४,५८५,७८१,६७९	(७२१,८४०,२७१)	१३,८६३,९४१,४०८
जम्मा ईक्विटी र दायित्व	९२,२४१,६७९,५३०	१०,८३३,९४६,४५६	१०३,०७५,६२५,९८६

३.१.७ NFRS लागू गरिएका कारण २०७०/७१ को नाफा नोक्सान विवरणमा गरिएका मिलानहरू:

विवरण	अंकहरू रूपैयामा		
	आ.व. २०७०/७१ (अगाडि प्रस्तुत)	समायोजन आ.व. २०७०/७१ (पुनः प्रस्तुत)	
आम्दानी	३९,६९५,२४४,३६४	(२४,१२२,६५६)	३९,६७१,१२१,७०८
कर्मचारी खर्च	४,४०१,४१८,५९३	-	४,४०१,४१८,५९३

सञ्चालन तथा मर्मत खर्च	७,२०९,५९०,५४३	-	७,२०९,५९०,५४३
प्रशासकीय खर्च	१,५७५,५१५,६४९	-	१,५७५,५१५,६४९
रोयल्टी	१,४२२,३६५,३००	-	१,४२२,३६५,३००
ग्रामीण विकास कोषमा योगदान	७११,१८२,६५०	-	७११,१८२,६५०
ग्राहक धरौटीमा व्याज	४९,७४६,३८१	-	४९,७४६,३८१
सटही दरबाट नोक्सान/(नाफा)	१७५,७६२,५२०	-	१७५,७६२,५२०
वित्तीय खर्च (Unwinding)	-	२६७,८५७,१४३	२६७,८५७,१४३
ह्रास कट्टी	३,७८९,४४८,६२७	(४७८,११५,१२८)	३,३११,३३३,४९९
लाईसेन्स शुल्क	३,३५४,००९,३२८	-	३,३५४,००९,३२८
फ्रिक्वेन्सी शुल्क	८४०,२५९,७९०	-	८४०,२५९,७९०
कर्मचारी बोनस व्यवस्था	४३६,६०७,८२५	-	४३६,६०७,८२५
टेलिकम प्रोत्साहन भत्ता	४८०,१८२,२३१	-	४८०,१८२,२३१
एसोसिएटमा ईक्वीटी नोक्सानी	६,३००,६८४	-	६,३००,६८४
जम्मा खर्च	२४,४५२,३९०,१२१	(२१०,२५७,९८५)	२४,२४२,१३२,१३६
आयकर अधिको नाफा	१५,२४२,८५४,२४३	१८६,१३५,३२९	१५,४२८,९८९,५७२
आयकर व्यवस्था			
चालू	(४,४०२,५८४,६५१)		(४,४०२,५८४,६५१)
डेफर्ड	७१३,४५४,६७७	(१७१,३६३,९०७)	५४२,०९०,७७०
यस वर्षको खुद नाफा	११,५५३,७२४,२७०	१४,७७१,४२१	११,५६८,४९५,६९०

३१.८ NFRS ले औल्याएका Compliance लागू गर्ने क्रममा देखिएका फरकहरूलाई समायोजन गरी सोको विस्तृत विवरण टिप्पणी ३१.२, ३१.३ र ३१.४ मा उल्लेख गरिएको छ ।

३२ Other Disclosures:

३२.१ कम्पनी ऐन, २०६३ को खण्ड ११५ संग सम्बन्धित Disclosures हरू:

- कम्पनीले वित्तीय विवरणहरूको लेखा परीक्षणको क्रममा आवश्यक पर्ने सूचनाहरू र व्याख्याहरू उपलब्ध गराएको छ ।
- कम्पनीले आफ्ना कारोवारहरू नियम संगत ढंगले लेखा किताबहरूमा दुरुस्त लेखाङ्कन गरेको छ ।
- तयार गरिएका वित्तीय विवरणहरू लेखा किताब अनुसार दुरुस्त छन् ।
- Errors तथा Fraud हरू पत्ता लगाउन र रोक्न यथास्थानमा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको व्यवस्था गरिएको छ ।

३२.२ विदेशी मुद्रा सटही दर:

मौद्रिक सम्पत्ति र दायित्वहरूका मौज्दातहरूलाई रूपान्तरण गर्दा अपनाइएको अन्तिम वैदेशिक मुद्रा सटही दरहरू निम्नानुसार छन् ।

विवरण	ईकाइ	ने.रु. दर		
		आषाढ ३१, २०७२	आषाढ ३२, २०७१ ने.रु.	श्रावण १, २०७०
अमेरीकी डलर	अमेरीकी डलर १	१०१.१४	९५.९०	९५
युरो	युरो १	१११.४८	१३०.५६	१२४.०८

३२.३ शाखा हिसाब कारोवारहरू:

Reconcile हुन नसकेको शाखा हिसाब रु. २१५,३१६।०० अघिल्लो अवधिमा गरिएको Allowance बाट समायोजन गरीएको छ ।

३२.४ सरकारी कोषमा योगदान:

कम्पनीले सरकारी कोषमा निम्नानुसारको योगदान गरेको छ ।

विवरण	२०७१/७२	२०७०/७१	२०६९/७०	कैफियत
अग्रिम आयकर	४,८४९,३५१,९५५	५,०७५,९३८,२५०	३,६३०,९३१,७९६	कर दायित्व विरुद्ध दाबी प्रस्तुत गर्न मिल्ने
मू.अ.कर	४,१५२,२४०,९३२	३,८६५,६९८,२०९	३,५६०,०९०,१५१	खुद मू.अ.कर संकलन
टेलिकम सेवा शुल्क	२,३६५,२५६,८४५	२,३५०,८९९,५८३	२,०८६,६०८,५११	टेलिकम सेवा शुल्क संकलन जम्मा गरिएको
स्वामित्व शुल्क	६३६,०५६,०४२	४७०,६१३,१२३	४३४,३०१,२५५	स्वामित्व शुल्क संकलन जम्मा गरिएको
भन्सार शुल्क	१२३,४८३,१२३	१९०,२२१,०४८	५२७,९२२,९६८	आयातमा भुक्तानी गरिएको
रोयल्टी र ग्रामीण दूरसञ्चार विकास कोष	२,१३३,५४७,९५०	२,०४६,५०५,८८६	१,९६८,४५१,३९३	दायित्व भुक्तानी
लाभांश	६,४५०,२७७,६५०	६,३१३,०३७,७००	६,५८७,५१७,६००	लाभांस भुक्तानी
जायजेथा र सवारी साधन कर	४७,४६६,६८४	४२,४४९,०७८	४२,३३२,५७६	दायित्व भुक्तानी
जम्मा	२०,७५७,६८१,९८१	२०,३५५,३६२,८७७	१८,८३८,१५६,२५०	

३२.५ चालू कर गणनाको लागि वित्तीय विवरणमा देखाइएको र कर अधिकारीहरू समक्ष पेश गरिएको नाफाको Reconciliation :

विवरण	रकम (रु)	रकम (रु)
आम्दानी (क)		४२,६३८,३७१,८०३
घटाउ:		
वोनस र प्रोत्साहन प्रावधान वाहेक जम्मा खर्च	२१,५५७,१७२,४७३	
एसोसिएटमा ईक्विटी नोक्सानी (त्रिशुली जल विद्युत कं. लि.)	(३,३५३,३५५)	
NFRS समायोजित सरकारी सुरक्षण आय	(१,४७४,१९६)	
वित्तीय खर्च (Unwinding)	(५०७,०१५,३०६)	
Impairment घाटा	(१६५,५०१,७६५)	
संचित बिदा	(२१०,७९४,२५४)	
निवृत्तिभरण प्रावधान	(१,६४४,३१५,४०२)	
वास्तविक विदा खर्च	१०४,७८०,७७६	
वास्तविक निवृत्तिभरण खर्च	२६१,८९७,४६९	
वास्तविक वोनस खर्च	३७७,९८२,२६६	
वास्तविक प्रोत्साहन खर्च	४५३,४७७,९७४	

आय कर ऐन अनुसारको ह्रासकट्टी	३,३४२,७४६,३३९
कम्पनीको लेखा नीति अनुसारको ह्रासकट्टी	(३,६६४,३६७,७३७)
शक्ति, ताप र प्रकाश (कर)	-
सवारी साधन खर्च	(७९,६०३,०२७)
सवारी साधन खर्च (कर)	२८,३२६,५७५
वित्तीय विवरण अनुसारको कार्यालय उपकरण खर्च	(९९७,८७९,७७२)
वित्तीय विवरण अनुसारको प्लान्ट र मेसिनरी मर्मत	(५९९,३९९,५५०)
कार्यालय उपकरण खर्च (कर)	३३,९२६,५७९
प्लान्ट र मेसिनरी मर्मत (कर)	५९९,३९९,५५०
वित्तीय विवरण अनुसारको भवन मर्मत	(३५४,७६८,९३२)
वास्तविक भवन मर्मत	९५९,४८९,०६७
शक्ति, ताप र प्रकाश	(९९६,२७२,३४८)
लिलामी घाटा	(६०४,७४७)
मौज्दात प्रावधान	-
सम्पत्ति Impairment Loss	(४०,७२७)
अनुदान (कर दाबी)	२०,०००,०००
अनुदान लेखाङ्कन	(२७३,६४८,७८७)
जम्मा (ख)	९८,३२७,३५९,९४८
जम्मा (क-ख)	२४,३९९,०९२,६५५
विगत अवधि आय	९४,५२९,८८९
विदेशी सटही लाभ	-
करयोग्य आय	२४,४०५,५४२,५३६
जम्मा आय (आयकरको लागि)	२४,४०५,५४२,५३६
आयकर वापत व्यवस्था (२५ प्रतिशत)	६,९०९,३८५,६३४
खुद कर	६,९०९,३८५,६३४

हाम्रो संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

कविराज खनाल
अध्यक्ष

बुद्धि प्रसाद आचार्य
प्रबन्ध निर्देशक

बैकुण्ठ अर्याल
सञ्चालक

डिल्लीराज घिमिरे
सञ्चालक

सि.ए. नरेन्द्र भट्टराई
एन. भट्टराई एण्ड कम्पनी
चार्टर्ड एकाउण्टेण्टस्

विनय कुमार चालिसे
सञ्चालक

सूर्यभक्त पोखरेल
नायब प्रबन्ध निर्देशक (अर्थ)

शैलजा राई
प्रबन्धक

मिति: पौष २७, २०७२
स्थान: काठमाडौं

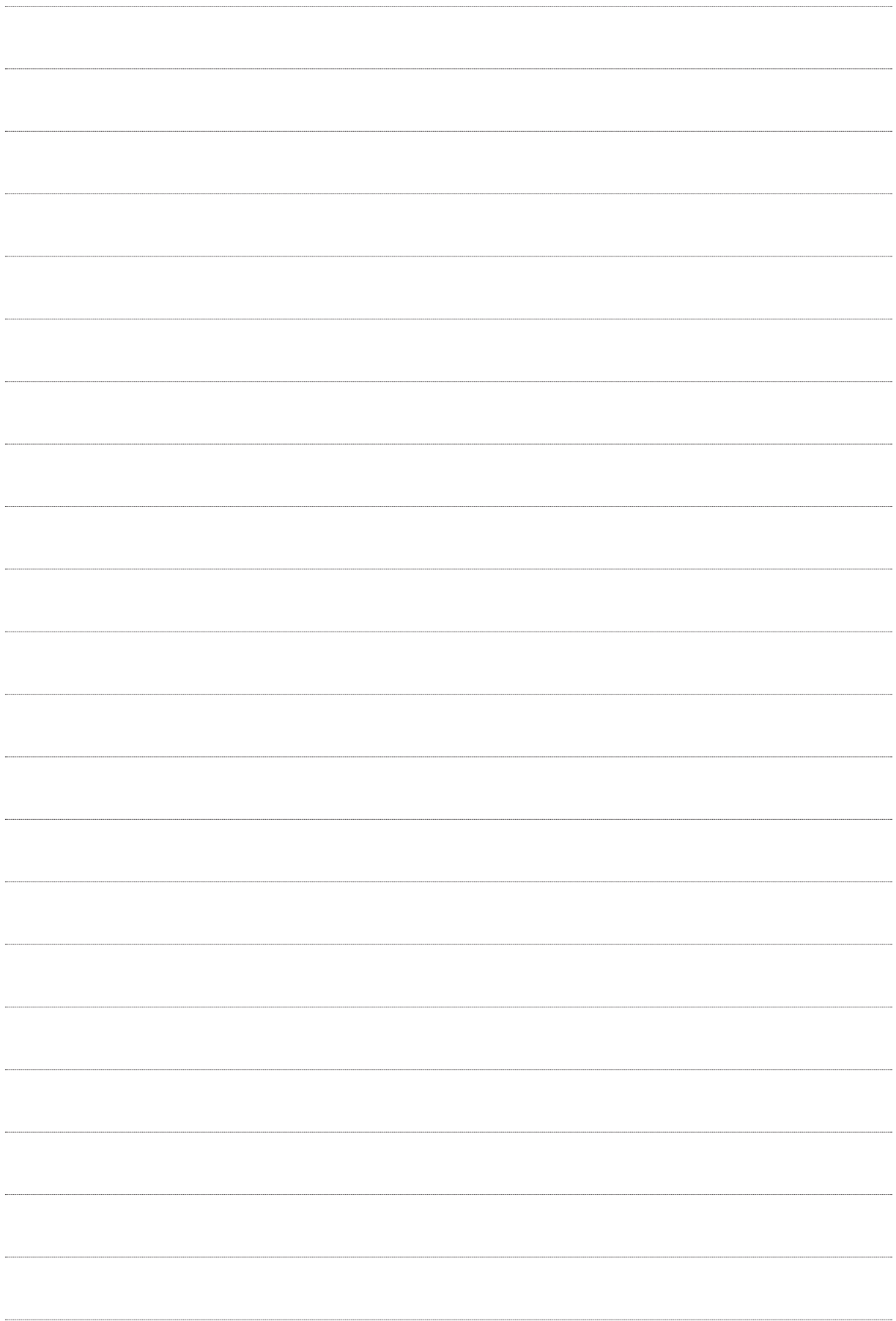
Definition of Terms

2G	2G networks are operated using global system for mobile (GSM) technology which offer services such as voice, text messaging and low speed data.
3G	A cellular technology based on wide band CDMA (WCDMA) delivering voice and faster data services.
4G/LTE	4G or long-term evolution (LTE) technology offers even faster data transfer speed than 3G/HSPA
Access Network	An access network is the part of a telecommunications network which connects subscribers to their immediate service provider.
ADSL	Asymmetric digital subscriber line (ADSL) is a type of digital subscriber line (DSL) technology, a data communications technology that enables faster data transmission over copper telephone lines than a conventional voiceband modem can provide.
ARPU	Average revenue per user, defined as total service revenue divided by total number of subscribers.
Book Value per Share	A ratio of shareholders equity to the average number of common shares.
Broadband	A high-capacity transmission technique using a wide range of frequencies, which enables a large number of messages to be communicated simultaneously.
BTS	The base transceiver station (BTS), commonly referred to as a "cell phone tower", is the networking component of a mobile communications system from which all signals are sent and received. BTS facilitates wireless communication between user equipment and a network. The network can be that of any of the wireless communication technologies like GSM, CDMA, wireless local loop, and WiMAX.
Capital Employed	The sum of stockholders' equity and long-term finance.
Cash Generating Unit	The smallest identifiable group of assets that generates cash inflows that are largely independent of the cash inflows from other assets or groups of assets.
CDMA	This is a channel access method used by various radio communication technologies.
CPE	Customer-premises equipment (CPE) is any terminal and associated equipment located at a subscriber's premises and connected with a carrier's telecommunication channel at the demarcation point. Such equipment might include cable or satellite television set-top boxes, digital subscriber line (DSL) or other broadband Internet routers, telephone handsets or other customized hardware used by a particular telecommunications service provider.
CRBT	Caller Ring Back Tone
Current Ratio	A ratio that measures a company's ability to pay short-term obligations.
Discontinued Operations	A segment of a company's business that has been sold, disposed of or abandoned.
Discount Rate	The interest rate used to discount a stream of future cash flows to their present value.
Recoverable Amount	The higher of an asset's fair value less costs of disposal* (sometimes called net selling price) and its value in use.
Earning per Share (EPS)	The portion of the company's distributable profit which is allocated to each outstanding equity share (common share).
EBITDA Margin	Stands for earnings before interest, taxes, depreciation and amortization, and a measure of revenue relative to cash expenses from operations.

Effective Interest Rate	The rate that exactly discounts estimated future cash payments or receipts through the expected life of the financial instrument to the net carrying amount of the financial asset or liability.
EVDO	Evolution-Data Optimized (EVDO) is a telecommunications standard for the wireless transmission of data through radio signals, typically for broadband Internet access. It is an evolution of the CDMA2000 standard that uses advanced multiplexing techniques including code division multiple access (CDMA) as well as time division multiplexing (TDM) to maximize throughput. It has been adopted by many mobile phone service providers around the world – particularly those previously employing CDMA networks.
Fair Value	The price that would be received to sell an asset or paid to transfer a liability in an orderly transaction between market participants at the measurement date.
FTTH	Operators deploy FTTH (Fiber To The Home) so as to bring high-speed networking, digital television and telephone service to residences using fiber optic cables
Gross Domestic Product (GDP)	Monetary value of all the finished goods and services produced within a country's borders in a specific time period, usually calculated on an annual basis.
GSM	Global System for Mobile communication (GSM) is a digital mobile telephony system that is the most widely used digital wireless telephony technology
Hotspot	A hotspot is a physical location that offers Internet access over a wireless local area network (WLAN) through the use of a router connected to a link to an Internet service provider. Hotspots typically use Wi-Fi technology.
HSPA+	An evolution of high speed access (HSPA) or third generation (3G) technology that enhances the existing 3G network with higher speeds for the end user.
Impairment -	The diminish in quality, strength, amount, or value of an asset due to which there's a reduction in the recoverable amount of the asset below its carrying amount.
Intelligent Network	Intelligent Network (IN) is a telephone network architecture in which the service logic for a call is located separately from the switching facilities, allowing services to be added or changed without having to redesign switching equipment.
ISP	An Internet service provider (ISP) is an organization that provides services for accessing, using, or participating in the Internet.
IVR	Interactive voice response (IVR) is a technology that allows a computer to interact with humans through the use of voice and DTMF tones input via keypad
LAN	A local area network (LAN) is a computer network that interconnects computers within a limited area such as a home, school, computer laboratory, or office building, using network media.
Mobile Internet	Mobile Internet allows internet access anytime, anywhere through a browser or a native application using any portable or mobile device such as smartphone, tablet, laptop connected to a wireless network.
MPoS	Mobile point of sale (MPoS) is a smartphone, tablet or dedicated wireless device that performs the functions of a cash register or electronic point of sale terminal.
Net Profit Ratio	The ratio of net profit (after taxes) to net sales.
NFRS	Nepal Financial Reporting Standards, a common global language for business affairs issued by Accounting Standards Board Nepal so that company accounts are understandable and comparable across international boundaries.
NGN	Next Generation Networks (NGN) is a packet-based network able to provide Telecommunication Services to users and able to make use of multiple broadband, QoS-enabled transport technologies and in which service-related functions are independent

of the underlying transport-related technologies. It enables unfettered access for users to networks and to competing service providers and services of their choice. It supports generalised mobility which will allow consistent and ubiquitous provision of services to users.

Optical Fiber	Optical fiber refers to the medium and the technology associated with the transmission of information as light impulses along a glass or plastic wire or fiber. Optical fibers are widely used for transmission of telecommunication signals over longer distances and at higher bandwidths (data rates) than wire cables. Fibers are used instead of metal wires because signals travel along them with less loss and are also immune to electromagnetic interference.
PDSN	The Packet Data Serving Node (PDSN) is a component of CDMA2000 mobile network through which users can access data at the rate of 153.6 kbps.
PSTN	The public switched telephone network (PSTN) is the circuit-switched telephone network providing infrastructure and services for public telecommunication that is based on copper wires carrying analog voice data.
Present Value	The current worth of a future sum of money or stream of cash flows given a specified rate of return.
Return on Capital Employed (Post Tax)	Measures the profitability of a company by expressing its operating profit as a percentage of its capital employed.
Return on Shareholders' Equity (Post Tax)	The amount of net income returned as a percentage of shareholders equity.
Roaming	Allows customers to make calls, send and receive texts and data on other operators' mobile networks while travelling abroad.
Shareholders Equity	A share capital plus retained earnings
Smartphone	A smartphone is a mobile phone offering advanced capabilities including access to email and the internet.
Soft Switch	A Softswitch is a central device in a telephone network which connects calls from one phone line to another, entirely by means of software running on a computer system.
Tablet	A tablet is slate shaped, mobile or portable computing device equipped with a finger operated touchscreen or stylus.
Value in Use	The present value of the future cash flows expected to be derived from an asset.
VAS	A value-added service (VAS) is a popular telecommunications industry term for non-core services, or in other words, all services beyond standard voice calls, data and fax transmissions telcos deploy to promote their primary business. VAS add value to the standard service offering, spurring the subscriber to use their phone more and allowing the operator to drive up their ARPU.
Voice Mail	A centralized electronic communication system in which spoken messages are recorded or digitized for later playback to the intended recipient
VSAT	Very Small Aperture Terminal (VSAT) is an earthbound station used in satellite communications of data, voice and video signals.
Wi-Fi	A facility allowing computers, smartphones, or other devices to connect to the Internet or communicate with one another wirelessly within a particular area.
WiMAX	WiMAX (Worldwide Interoperability for Microwave Access) is a wireless communications standard designed to provide 30 to 40 Mbps data rates
WLAN	A wireless local area network (WLAN) is a wireless computer network that links two or more devices using a wireless distribution method (often spread-spectrum or OFDM radio) within a limited area such as a home, school, computer laboratory, or office building.

नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेडका कोसेढुङ्गाहरु

(Milestones of Nepal Telecom)

१९९३ काठमाडौंमा पहिलो टेलिफोन लाइनको स्थापना	२००४ IVR सेवा १६०० मार्फत SLC परिक्षाको नतिजा प्रकाशनको शुरुवात
१९९४ काठमाडौंदेखि भारतको रक्सौलसम्म ओपन वायर ट्रंक लाइनको स्थापना	२००५ एडभान्सड फ्रि फोन (Toll-Free) सेवाको शुरुवात
१९३५ दरबारमा २५ लाइन क्षमताको Automatic Exchange को जडान	२००५ CDMA सेवाको शुरुवात
१९३६ काठमाडौंदेखि धनकुटासम्म ओपन वायर ट्रंक लाइनको स्थापना	२००५ एक्सेस नेटवर्क सेवाको शुरुवात
१९५० टेलिग्राम सेवाको स्थापना	२००५ टेलिफोन सोधपुछ सेवा (१९७) को कार्य प्राइभेट कम्पनीबाट गराउन थालिएको
१९५० High Frequency Radio प्रणालीको शुरुवात	२००६ PSTN क्रेडिट लिमिट सेवाको शुरुवात
१९५० काठमाडौंमा १०० लाइनको Cross Bar टेलिफोन एक्सचेन्जको स्थापना	२००६ होम कन्ट्रि डाइरेक्ट सेवा (HCD-Nepal Direct) को शुरुवात
१९५१ काठमाडौंदेखि पाल्पासम्म ओपन वायर ट्रंक लाइनको स्थापना	२००६ काठमाडौंमा टेलिफोन फल्ट दर्ता १९८ (IVR मार्फत) सेवा
१९५५ सर्वसाधारणको लागि पहिलो ३०० लाइनको Cross Bar टेलिफोन एक्सचेन्जको स्थापना	२००६ IVR सेवा १६०१ मार्फत १०+२ परीक्षाको नतिजा प्रकाशनको शुरुवात
१९५५ सर्वसाधारण नेपालीलाई टेलिफोन लाइन वितरण	२००६ काठमाडौं उपत्यकामा CDMA सेवाको शुरुवात
१९६३ काठमाडौंमा पहिलो १००० लाइनको Automatic Exchange स्थापना	२००६ PSTN भ्वाइस मेल सेवाको शुरुवात
१९६४ HF Radio Service द्वारा अन्तर्राष्ट्रिय (भारत तथा पाकिस्तान) दूरसञ्चार सेवाको शुरुवात	२००७ नेपाल भारत अष्टिकल लिङ्कद्वारा इन्टरनेट ब्यान्डविथ वृद्धि
१९७१ टेलेक्स सेवाको शुरुवात	२००७ CDMA मोबाइल (SkyPhone) मा अन्तरदेशीय रोमिङ्ग सेवाको शुरुवात
१९७४ अन्तरदेशिक ट्रंक सेवाको लागि Microwave Transmission Link को स्थापना	२००७ IVR सेवा १६०६ मार्फत PSTN टेलिफोन बिल रकमको जानकारी लिने सेवाको शुरुवात
१९८२ अन्तर्राष्ट्रिय सर्किटको लागि "B" Type भू-उपग्रह केन्द्रको स्थापना	२००७ IVR सेवा १८८ मार्फत निःशुल्क VOIP कल Complaint दर्ता सेवाको शुरुवात
१९८२ SPC टेलेक्स एक्सचेन्जको स्थापना	२००७ GSM मोबाइलमा GPRS, 3G र CRBT सेवाको शुरुवात
१९८३ डिजिटल टेलिफोन एक्सचेन्जको स्थापना	२००८ ADSL इन्टरनेट सेवाको शुरुवात
१९८४ अन्तरदेशिक ट्रंक सेवा (STD) को शुरुवात	२००८ IVR सेवा १९८ मार्फत ADSL Complaint दर्ता सेवाको शुरुवात
१९८४ ग्रामीण दूरसञ्चार सेवाको शुरुवात	२००८ नोटिस बोर्ड सेवाको शुरुवात
१९८७ अन्तर्राष्ट्रिय ट्रंक सेवा (ISD) को शुरुवात	२००९ CDMA पोष्टपेड मोबाइल सेवाको शुरुवात
१९९५ Optical Fiber Network को जडान	२०१० देशका सम्पूर्ण गा.वि.स.मा कम्पनीको दूरसञ्चार सेवा पुगेको
१९९६ सबै ट्रान्समिसन लिङ्कलाई डिजिटल ट्रान्समिसन लिङ्कमा परिवर्तन	२०१० SIP Easy Call (Pre-paid Calling Card) सेवा को शुरुवात
१९९६ सम्पूर्ण टेलिफोन नेटवर्क स्वचालित गरिएको	२०१० Volume Based ADSL सेवाको शुरुवात
१९९६ आफ्नै अन्तर्राष्ट्रिय गेटवे एक्सचेन्जको स्थापना	२०११ SIP PPP (Permanent Pre-paid Phone) सेवा को शुरुवात
१९९६ भिस्याट सेवाको शुरुवात	२०११ GSM मोबाइलमा 3G Data Card सेवा शुरुवात
१९९७ D.O.T. India सँग अष्टिकल फाइबर द्वारा डिजिटल लिङ्कको स्थापना	२०११ First International Carrier Partner's Meet को आयोजना
१९९८ बंगलादेशसँग सीधा लिङ्कको स्थापना	२०१२ International Toll Free Services (ITFS) सेवाको शुरुवात, 4G वायरलेस ब्रोडब्याण्ड इन्टरनेट WiMAX सेवाको शुरुवात
१९९९ GSM मोबाइल सेवाको शुरुवात	२०१२ IP CDMA सेवाको सञ्चालन
२००० SDH Microwave Radio को कार्यान्वयन	२०१३ IP-based Wireline Network (NGN) सेवाको सञ्चालन
२००० इन्टरनेट सेवाको शुरुवात	२०१४ Wi-Fi Hotspot सञ्चालन कम्पनीको सेवाको सेवा सम्बन्धमा Mobile Apps को सुरुवात
२००१ पेफोन सेवाको शुरुवात	२०१५ FTTH सेवाको सुरुवात
२००१ GSM मोबाइलमा International Roaming सेवाको शुरुवात	२०१५ सामाजिक सञ्जाल Meet सुरुवात
२००२ पूर्व पश्चिम राजमार्गमा अष्टिकल फाइबर बिछ्याउने कार्य भएको	२०१६ NTPRO सेवाको सुरुवात
२००३ GSM प्रिपेड सेवाको शुरुवात	
२००४ तत्कालीन नेपाल दूरसञ्चार संस्थान दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेडमा परिवर्तन	
२००४ प्रिपेड कलिङ्ग कार्ड (ईजिकल) सेवाको शुरुवात	

